

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİ İLE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MEVCUT
SINAV SİSTEMİNE (TEOG) YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ
(KARS İLİ ÖRNEĞİ)**

Tülin HÜNDÜR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Emine Hatun DİKEN

Ocak- 2018

KARS

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ
ANABİLİM DALI

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİ İLE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MEVCUT
SINAV SİSTEMİNE (TEOG) YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ
(KARS İLİ ÖRNEĞİ)

Tülin HÜNDÜR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

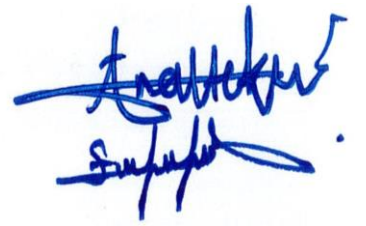
Yrd. Doç. Dr. Emine Hatun DİKEN

Ocak- 2018

KARS

T.C. Kafkas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü Fen Bilgisi Eğitimi Anabilimdalı Yüksek Lisans öğrencisi Tülin HÜNDÜR'ün Yrd. Doç. Dr. Emine Hatun DİKEN danışmanlığında Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığı “Fen Bilimleri Öğretmenleri İle 8. Sınıf Öğrencilerinin Mevcut Sınav Sistemine (TEOG) Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi” adlı bu çalışma, yapılan tez savunması sınavı sonunda jüri tarafından Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği uyarınca değerlendirilerek oy birliği / oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

... / ... / 2018

Adı ve Soyadı		İmza
Başkan	: Yrd. Doç Dr. Tufan İNALTEKİN	
Üye	: Yrd. Doç Dr. Emine Hatun DİKEN	
Üye	: Yrd. Doç Dr. Şeyda GÜL	

Bu tezin kabulü, Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ... / ... / 20... gün ve ...
... / ... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Doç. Dr. Fikret AKDENİZ
Enstitü Müdürü

ETİK BEYAN

Kafkas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

İmza

TÜLİN HÜNDÜR

Tarih

ÖZET

(Yüksek Lisans Tezi)

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİ İLE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MEVCUT SINAV SİSTEMİNE (TEOG) YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ (KARS İLİ ÖRNEĞİ)

Tülin HÜNDÜR

Kafkas Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi

Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Emine Hatun DİKEN

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim kademesinden ortaöğretim kademesine geçişte mevcut uygulamaya katılan 8. sınıf öğrencilerinin ve Fen Bilimleri öğretmenlerinin Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sınavına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu Kars il merkezine bağlı ortaokullarda öğrenim gören 1297 8. sınıf öğrencisi ile aynı okullarda görev yapan 50 fen bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınav Sistemi Öğretmen ve Öğrenci Değerlendirme Ölçeği” ve “Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınav Sistemi Öğretmen ve Öğrenci Görüşme Formu” kullanılmıştır. Form ve ölçekler fen bilimleri öğretmenleri ile 8. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Araştırma sonucunda Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınav Sistemi Öğrenci Değerlendirme Ölçeğindeki bazı maddeler ile öğrencilerin cinsiyet, yaş, veli eğitim durumu, öğrencinin dershaneye gitme durumu ve şubelere göre dağılım arasında anlamlı fark bulunduğu, bazı maddeler ile bu değişkenler arasında anlamlı fark bulunmadığı tespit edilmiştir. Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınav Sistemi Öğretmen Değerlendirme Ölçeğindeki bazı maddeler ile fen bilimleri öğretmenlerinin cinsiyet ve mesleki deneyimleri arasında anlamlı fark olduğu, bu değişkenler ile bazı

maddeler arasında da anlamlı fark olmadığı tespit edilmiştir. Yine araştırmanın sonucunda; Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sınavının güçlü yönlerine ilişkin bazı öğrencilerin ve öğretmenlerin genellikle; “sınavın yılda iki kez, birkaç oturumda yapılması, sınavın telafisinin olması, sınavda verilen sürenin yeterli olması, sınav sorularına verilen yanlış cevapların sorulara verilen doğru cevapları götürmemesi, sınav sorularının sadece 8 sınıf konularından oluşması” şeklinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Ayrıca araştırma sonucunda Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sınavının zayıf yönlerine ilişkin bazı öğrencilerin ve öğretmenlerin genellikle; “öğrencilerin motivasyonlarının düşmesi, sınava yönelik stres, kaygı, endişe ve korkunun artması, öğrencilerin sınav hakkında tam anlamıyla bilgi sahibi olmamaları, öğrencilerin yazılı notlarının yerleştirme puanına etki etmesi” şeklinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sınavı, fen bilimleri öğretmenleri, 8. sınıf öğrencileri.

2018, 205 Sayfa

ABSTRACT

(M. Sc. Thesis)

STUDENTS' and TEACHERS' VIEWS ABOUT TRANSITION FROM BASIC EDUCATION to SECONDARY EDUCATION (BESE) SYSTEM (KARS PROVINCE SAMPLE)

Tülin HÜNDÜR

Kafkas University

Institute of Science and Technology

Department of Mathematics and Science Education

Supervisor: Assist. Prof. Dr. Emine Hatun DİKEN

INVESTIGATING THE OPINIONS OF SCIENCE TEACHERS AND 8TH GRADE STUDENTS REGARDING THE EXISTING EXAMINATION SYSTEM (TEOG) (THE CASE OF KARS PROVINCE)

The aim of the current study is to find out the opinions of Science teachers and 8th grade students, who are involved in the existing practice in the transition from primary level to upper secondary level, regarding the Transition from Basic Education to Secondary Education exam (TEOG). The sampling of the study consisted of 1297 8th grade students and 50 science teachers at the lower secondary schools in Kars. The data collection tools of the study were “The Scale of Teachers’ and Students’ Opinions regarding the Examination System of Transition from Basic Education to Secondary Education” and “The Interview Form for Teachers and Students on the Examination System of Transition from Basic Education to Secondary Education”. The form and scale were administered to science teachers and 8th grade students. The findings of the study indicated that while there were significant differences between some of the items in the Scale of Students’ Opinions regarding the Examination System of Transition from Basic Education to Secondary Education and the students’ ages, genders, educational levels of the parents, students taking extra classes out of the school and the

grade levels, there were no significant differences between these variables and some of other items. It was found out that there was a significant difference between some items in the Scale of Teachers' Opinions regarding the Examination System of Transition from Basic Education to Secondary Education and the gender and professional experiences of science teachers, and there was no significant difference between these variables and some other items. Furthermore, based on the findings, it was ascertained that some students and teachers expressed their opinions about TEOG exam as "administration of the exam twice a year, conducting it in several sessions, compensation of the exam, sufficient time for the questions in the exam, no effect of the number of incorrect answers on the number of correct answers, involving questions from the subjects of the 8th grade". Also, some of the students and teachers stated regarding the weaknesses of TEOG exam as "decreasing students' motivation, increasing the anxiety, stress, concerns and fears regarding the exam, students' lack of knowledge about the exam system, the effect of students' grades in the written examinations on their placement scores".

Keywords: Transition from Basic Education to Secondary Education Exam (TEOG), science teachers, 8th grade students.

2018, 205 pages

ÖNSÖZ

Çalışma süreci boyunca akademik katkı sağlayan tez danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Emine Hatun DİKEN'e tez çalışmama gösterdiği özveriden dolayı teşekkürü borç bilirim. Tezimi hazırlama sürecinde tezimin her aşamasında değerli fikirleri ve katkılarıyla desteklerini esirgemeyen değerli hocalarım Sayın Prof. Dr. Muzaffer Alkan'a, Sayın Doç. Dr. Süleyman Nihat Şad'a, Sayın Doç. Dr. Dilek Çelikler'e, Sayın Yrd. Doç. Dr. Şeyda Gül'e, Sayın Yrd. Doç. Dr. Tufan İnaltekin'e, Sayın Arş. Gör. Aykut Y. Kotancı'ya, Sayın Yusuf Kenan Şahiner'e ve Sayın Tuncay Ertem' e teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca çalışmamın her aşamasında maddi ve manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen babam Orhan HÜNDÜR' e, annem Aydanur HÜNDÜR' e, halam Serpil HÜNDÜR' e, kardeşlerim Ziraat Yüksek Mühendisi Aylin HÜNDÜR' e ve Ziraat Yüksek Mühendisi İlker HÜNDÜR' e sonsuz teşekkür ederim.

İmza

TÜLİN HÜNDÜR

İÇİNDEKİLER

ETİK BEYAN	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
TABLolar DİZİNİ	x
SEMBOLLER VE KISALTMALAR DİZİNİ	xii
1. GENEL BİLGİLER.....	1
1.1. Giriş	1
1.2. Problem Durumu	2
1.3. Araştırmanın Amacı ve Önemi	5
1.4. Problem Cümlesi.....	6
1.5. Alt Problemler	6
1.6. Varsayımlar.....	7
1.7. Sınırlılıklar	8
1.8. Tanımlar.....	8
1.9. Kuramsal Çerçeve	9
2. MATERYAL VE YÖNTEM	26
2.1. Araştırma Deseni.....	26
2.2. Araştırma Grubu ve Katılımcılar	27
2.3. Veri Toplama Yöntemi.....	29
2.3.1. Veri Toplama Araçları.....	29
2.3.2. Verilerin Toplanması.....	30
2.3.3. Verilerin Analizi.....	30
3.BULGULAR.....	32
4. SONUÇLAR.....	162
5. KAYNAKLAR	182
6. EKLER.....	194
EK 1. TEOG SINAV SİSTEMİ ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ.....	194
EK 2. TEOG SINAV SİSTEMİ ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ	196

EK 3. TEMEL EĞİTİMDEN ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ SİSTEMİ ÖĞRENCİ GÖRÜŞME FORMU	198
EK 4. TEMEL EĞİTİMDEN ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ SİSTEMİ ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU	199
EK 5. KARS İL MERKEZİNE BAĞLI ORTAOKULLARIN BAŞARI SIRALAMASI.....	200
EK 6. FORMLARININ İL GENELİNDE UYGULAMASI İÇİN İZİN BELGESİ	200
ÖZGEÇMİŞ	204

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Araştırmanın Katılımcılarına Ait Bilgiler	28
--	----

TABLÖLER DİZİNİ

Tablo 3.1: Fen Bilimleri öğretmenlerinin cinsiyete göre dağılımları	32
Tablo 3.2: Fen bilimleri öğretmenlerin kıdem yılına göre dağılımları	33
Tablo 3.3: 8. Sınıf öğrencilerinin cinsiyete göre dağılımları.....	33
Tablo 3.4: 8. Sınıf öğrencilerin okullardaki şubelere göre dağılımları	34
Tablo 3.5: 8. Sınıf öğrencilerin veli eğitim durumlarına göre dağılımları	35
Tablo 3.6: 8. Sınıf öğrencilerin dershaneye gitme durumuna göre dağılımları.....	35
Tablo 3.7: Fen bilimleri öğretmenlerinin ölçekteki ifadelerle ait genel görüşlerinin betimsel istatistikleri	36
Tablo 3.8: Fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması.	37
Tablo 3.9: Fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinin kıdem yılına göre karşılaştırılması	39
Tablo 3.10: Öğretmen görüşlerinin kıdemlerine göre çoklu karşılaştırma testi sonuçları	43
Tablo 3.11: 8. sınıf öğrencilerinin görüşlerinin frekans ve yüzde dağılımları	45
Tablo 3.12: 8. sınıf öğrencilerinin görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması	46
Tablo 3.13: 8.sınıf öğrencilerinin veli eğitim durumlarına göre görüşlerinin karşılaştırılması.....	49
Tablo 3.14. Öğrenci görüşlerinin veli eğitim durumlarına göre çoklu karşılaştırma testi sonuçları	54
Tablo 3.15: 8.sınıf öğrencilerinin görüşlerinin dershaneye gitme durumlarına göre karşılaştırılması.....	60
Tablo 3.16. Öğrencilerin TEOG sınavının güçlü yönlerine yönelik görüşleri	63
Tablo 3.17. Öğrencilerin TEOG sınavının zayıf yönlerine yönelik görüşleri	70
Tablo 3.18. Öğrencilerin TEOG sistemi öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini ne derece güçlendirdiğine yönelik görüşleri	76
Tablo 3.19. Öğrencilerin TEOG sisteminin okuldaki öğretmeni ne derece etkin hale getirdiğine yönelik görüşleri	83
Tablo 3.20. TEOG sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisinin ne derece olduğuna yönelik görüşleri.....	88

Tablo 3.21. Öğrencilerin TEOG sisteminin okul dışı kurumlara ihtiyacı ne derece azalttığına yönelik görüşleri	93
Tablo 3.22. Öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki düşünceleri.....	97
Tablo 3.23. Telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturur mu? Nasıl? Sorusuna yönelik görüşleri	101
Tablo 3.24. Öğrencilerin TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun olup olmadığına yönelik görüşleri.....	105
Tablo 3.25. Öğrencilerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik görüşleri	109
Tablo 3.26. Öğrencilerin TEOG sınavında fen bilimleri alanında sorular hakkında ne düşündüklerine yönelik görüşleri	114
Tablo 3.27. Öğretmenlerin TEOG sisteminin güçlü yönlerine yönelik görüşleri	119
Tablo 3.28. Öğretmenlerin TEOG sisteminin zayıf yönlerine yönelik görüşleri	124
Tablo 3.29. Öğretmenlerin TEOG sistemi öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini ne derece güçlendirdiğine yönelik görüşleri	128
Tablo 3.30. TEOG) sınav sisteminin okuldaki öğretmeni ne derece etkin hale getirdiğine yönelik görüşler.....	133
Tablo 3.31. Öğretmenlerin TEOG sınav sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisinin ne derece olduğuna yönelik görüşleri	138
Tablo 3.32. Öğretmenlerin TEOG sınav sisteminin okul dışı kurumlara ihtiyacı ne derece azalttığına yönelik görüşleri	143
Tablo3.33. Öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki öğretmen görüşleri	147
Tablo 3.34. Telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturur mu? Nasıl? Sorusuna yönelik öğretmen görüşleri...	151
Tablo 3.35. Öğretmenlerin TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun olup olmadığına yönelik görüşleri.....	155
Tablo 3.36. Öğretmenlerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik görüşleri	159

SEMBOLLER VE KISALTMALAR DİZİNİ

AOSP	:	Ağırlıklandırılmış Ortak Sınav Puanı
bk	:	Bakınız
f	:	Frekans
F	:	Varyansların homojenlik değeri
LGS	:	Liselere Giriş Sınavı
LGS*	:	Liselere Geçiş Sınavı
MEB	:	Milli Eğitim Bakanlığı
O_x	:	Araştırmaya katılan okulların numaraları
OKS	:	Ortaöğretim Kurumları Seçme Sınavı
öğrt x	:	Araştırmaya katılan öğretmenlerin numaraları
öğrenc x	:	Araştırmaya katılan öğrencilerin numaraları
P	:	Anlamlılık derecesi
SS	:	Standart sapma
SBS	:	Seviye Belirleme Sınavı
TEOG	:	Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş
t	:	T testi
vb	:	ve benzeri
$\bar{X}$	:	Ortalama
%	:	Yüzde

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Giriş

Bireyler yaşamları boyunca aldıkları eğitim ile bilgi ve becerilerini kullanırken toplumun dolayısıyla da ülkenin gelişmişliğini artırmaktadırlar. Eğitim ve bilgi birikimi ile üretim yükseliş gösterirken nitelikte bu duruma paralel olarak yükselmektedir. Böylelikle hızla gelişen ve değişen dünyada bireylerin çağa ayak uydurmasını sağlayacak ve toplumumuzu diğer toplumlardan farklı kılacak tek yöntem eğitimidir (Süer, 2014). Ülkemizdeki eğitim öğretim sürecinde yeni yaklaşımlar geliştirmek, bilgi üretmek, nitelikli bireyler yetiştirmek eğitimde amaç ve hedeflerin temel önceliğidir (MEB, 2013). Nitelikli bireylerin temel önceliği ise gelecekte iyi bir mesleğe sahip olmak amacıyla iyi bir üniversitede eğitim almaktır. Eğitim sistemimizin koşulları gereği bu iyilere sahip olmak isteyen öğrenciler, yaşamları boyunca rahat etmenin, kaliteli eğitim veren iyi bir kuruma girmenin, hatta iyi bir üniversiteye giderek iyi bir mesleğe sahip olmanın önkoşulunun ortaokul kademesinden lise kademesine geçişte öğrenim gördükleri okulun iyi bir eğitim vermesi olduğunu bilmektedirler (Kayapınar, 2006). Ülkemizde iyi bir eğitim veren kuruma yerleşmenin başında ortaokul kademesinin son sınıfında okumakta olan öğrenciler için yapılan sınavlar gelmektedir. Öğrenciler eğitim sistemi gereği ilkokuldan itibaren kendilerini sınav ortamının içinde bulmaktadırlar. Bu ortama atılan ilk adım olarak ortaokul kademesinden lise kademesine geçişte yapılan sınav gelmektedir. İlköğretimin son sınıfında okuyan öğrencilerin yaş dönemleri itibariyle kendilerini kanıtlayarak, kimliklerini kazanma mücadelesi ile ilgi ve yeteneklerini de göz önünde bulundurarak kaliteli bir eğitimin temelini atmaları gerekir. Bu temel liseye geçişte yapılan sınavlar sonucunda öğrencinin kazanarak kayıt yaptırdığı lise ile sonuçlandırılmaktadır (Kısa, 1996; Kayapınar, 2006). Ülkemizde kaliteli bir gelecek için çabalayan öğrenci sayısının fazla olması ilgi ve ihtiyaçlar da göz önünde bulundurularak yetenek ölçümü birçok adımda veya tek adımda yapılan sınavlarla gerçekleşmektedir (Kutlu, 2001). 2000’li yıllarda başlayan bu ölçümler günümüze kadar devam etmektedir. Geçmişten günümüze bu ölçümlerde birçok yöntem denenmiştir. Bu yöntemlerin ilki Liselere Giriş Sınavı (LGS, 1997-2004), Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKS, 2004-2008), Seviye

Belirleme Sınavı (SBS, 2008-2013) Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş (TEOG, 2013-2017) Sınavı ile sonuncusu Liselere Geçiş Sınavı (LGS*, 2017)'dir. Ülkemizde denenen bu sınav türleri ile elde edilen sonuçlar öğrencinin öğrenim görmek istediği lise puanına ne derece sahip olup olmadığına bakılması, elde edilen sonuçların sınavdan önce gerçekleştirilen eğitim öğretim çalışmalarıyla birlikte bir bütün olarak ölçme ve değerlendirmesinin yapılması en önemli halkalardan biri olarak görülmektedir (Özkan ve Özdemir, 2014). Öğrencilerin, eğitim yaşamı boyunca kazandırılmaya çalışılan davranışların yapılan değerlendirmelerle ne kadarını kazanmış olduklarını belirleyebilmek için ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yerel ve merkezi olarak yapılan sınavlar ve bu sınavlarla elde edilen başarı düzeyi çocuğun geleceğine yön vermesi açısından büyük derecede önem taşımaktadır. Bu aşamada sınavda elde edilen başarı bu kadar önemli iken, öğrencinin ve eğitim veren öğretmenlerin sınav başarısını etkileyen değişkenlerin ortaya konulması ve daha iyi anlaşılması için bu araştırmada TEOG sınav sistemi incelenmeye değer bulunmuştur. Bir sınav sisteminin mükemmelliğinden bahsedilemez. Zira sistemin olumlu ve olumsuz özelliklerinin olması muhtemeldir. TEOG sisteminin de diğer sınav sistemleri gibi olumlu ve olumsuz özelliklerinin olabileceğini kabul etmek gerekir. Olumlu ya da olumsuz özellikleri olan bir sınav sisteminin başarılı olabilmesi için sınav sisteminin olumsuz özellikleri giderilmeye çalışılmalıdır ya da bu sınav sisteminin etkilediği öğrencilerin yaşanan olumsuzluklardan daha az etkilenmesi için önlemler alınmalıdır. Buradan hareketle bir sınav sisteminin başarısının o sınavın uygulandığı öğrencilerin başarısıyla ilişkili olduğu söylenebilir. Bu açıdan TEOG sınav sisteminin 8. öğrencileri ve fen bilimleri öğretmenleri açısından ne derece önemli olduğu vurgulanarak araştırmaya gerek duyulmuştur.

1.2. Problem Durumu

Türkiye, önceliklerini iyi belirleyerek varlığını güçlü bir şekilde sürdürmeli ve rekabete dayalı ortamlarda bulunduğu süreçte bilgi birikimine sahip olmalı ve bilgiyi üretebilmelidir. Değişen ve gelişen dünyada yenilenen yapılar için nitelikli insan yetiştirmek gerekmektedir. Eğitim camiasında nitelikli insan yetiştirmek ve bu amaçla eğitimde verimliliği arttırmak, eğitim kurumlarında verilen eğitimden geçmektedir (Kayapınar,2006). Bu sebeple eğitim alanına dair ülkemizde yapılan incelemelerde

birçok yöntem ve amaç bulunmaktadır (MEB, 1973). Araştırma sürecinde edinilen bilgiler ile öne çıkan bu amaçlardan biride eğitim kurumlarında sunulan hizmette verimliliğin nasıl arttırılacağı düşünülmektedir (Arslan, 2000). Bu verimliliği arttırmanın en iyi yollarından biri geliştirici öğretim yöntemleri ile bireylerin yeteneklerini saptayarak ilgi alanları yönünde uygulama yapmak ve amacına uygun bir çalışma ortaya çıkarmaktır (Oğuz, 2004). Fakat yapılan bu çalışmaların eğitimde planlanan amaca ulaşmasına engel olan pek çok faktör karşımıza çıkmaktadır. Bunlardan birisi de ülkemizde eğitim gören öğrenci sayısının fazla olması bu nedenle yeteneğe göre öğrencinin ilgisinin olduğu alana yönlendirilememesidir. Böylelikle bu duruma en uygun çözüm yolu öğrencinin yeteneğinin zamana yayılarak ölçülmesidir (Gömleksiz ve Yüksel, 2003). Bu durum başarısızlıkla eşdeğer olduğu gibi kişiye göre farklılıkla da başarı elde edilebilir. Aileler tarafından başarı odaklı bir anlayışla yetiştirilmek istenen öğrenciden beklentiler, üst düzeyde başarılı olması iken aksi bir durumla da sonuçlanabilmektedir (Gençosman, 2011). Geçmişten günümüze kadar olumlu ya da olumsuz sonuçlanan bu durumlar, 2000’li yıllardan bu güne, temel eğitimden ilköğretime kadar olan eğitim süreci hariç ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim gibi birçok kademede yapılan uygulamalarla hala devam etmektedir. Ortaokullarda eğitim almakta olan öğrenciler için ortaöğretime geçişte yapılan sınavlara genel olarak bakılırsa; 1997-2004 yılları arasında yapılan Liselere Giriş Sınavı (LGS) ile Fen Liseleri ve Anadolu Liselerine geçiş yapmak için öğrencilere uygulanan bir sınav olup zamanla taleplerin karşılanamaması ve öğrencilerin daha iyi bir eğitim alma isteği ile 2004-2005 eğitim öğretim yılı ile sınav sisteminde değişiklik yapılarak Ortaöğretim Kurumları Seçme Sınavı (OKS) adı altında öğrencilere yeni bir sınav sistemi uygulanmıştır. MEB 2004-2008 yılları arasında devam eden bu sınav sistemi talepleri yine tam karşılayamaması ve değerlendirme sürecini zorlaştırdığı için 2007-2008 eğitim öğretim yılında tekrar bir değişime giderek 6, 7 ve 8. sınıflara Seviye Belirleme Sınavı (SBS) yapmaya karar vermiştir. Bu üç düzey için yapılan Seviye Belirleme Sınavı değerlendirme sürecinin kolaylaşması ve önemini yitirmemesi için 6, 7 ve 8. sınıflara uygulanan bu sınav 2010 yılından itibaren sadece 8. sınıflara uygulanmaya başlanmıştır. Fakat yapılan tüm bu uygulamaların ihtiyacı karşılayamaması, eğitimde işlevsel ve esnek bir nitelik gösterememesi, değerlendirme süreçlerinin önemini yitirmesi, ebeveynlerin çocuklarından beklentilerini

karşılayamaması, çocukların istedikleri başarıyı elde edememesi ve sınav süresince olumsuz durumlar adına bir nebze olsun düşüş yaşanmaması var olan bu sınav sisteminde köklü bir değişime gidilmesine yol açmaktadır. MEB; öğretmen, öğrenci ve veli ilişkisini güçlendirerek öğrenci performansını yetenek ve ilgi alanları doğrultusunda artıracak ve eğitimde verimliliği sağlayacak, belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda ihtiyaçların karşılanması için 2013-2014 eğitim öğretim yılında sınav sistemini güncellemeye gitmiştir. Bu nedenle MEB sınav sistemini güncelleyerek "Temel Eğitimden Orta Öğretime Geçiş" adıyla yeni bir sınav sistemini uygulamaya başlatmıştır. Bu uygulamanın temel niteliği ise öğrenci başarısını anlık bir performansa dayatmadan, geniş bir zaman dilimine yayarak belirlemektir. Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi; eğitim öğretim sürecinde öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılmayı, ülke çapında müfredatın eş zamanlı uygulanmasını sağlamayı, sınav süresince yaşanan olumsuzlukları azaltmayı, öğretmenin meslekî performansını artırmayı ve okul dışı eğitim kurumlarına yönelik ihtiyacı azaltmayı amaçlamaktadır (MEB, 2014a). Sınava girecek öğrenciler gelişim dönem özellikleri göz önünde bulundurulursa, ihtiyaç, yetenek ve ilgileri doğrultusunda birçok şeye (sağlık, kişisel, sosyal ve akademik mutluluk ve bununla birlikte başarılı olmak) gereksinim duymaktadırlar (Ateş, 2016). Bununla beraber Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan açıklamayla TEOG sınavı günümüze kadar yapılan uygulamaların en iyisi olmasına rağmen, küçük yaşta öğrencilerin sınav stresine maruz kalması, gelişim dönemi özelliklerini tam olarak yerine getirememektedir. Bireyin eğitim öğretim hayatı boyunca yaptığı planlamaların, derslerinde ve girdiği sınavlarda stres ve heyecan yaşanmasına neden olduğu gözlenmektedir. Yapılan planlamalar yani gelecekte olması istenilen (sınavlarda başarılı olunma vb.) durumlar bireyde gerilim oluşturmakta ve başarılı olma arzusu ile bu gerilim stres ve heyecana dönüşmektedir (Erözkan, 2004). Öğrencilerin içinde bulundukları ergenlik dönemleri göz önüne alındığında okul ve sınav süreçleri başarıyı elde etmede sıkıntılı bir hal almaktadır. Öğrenci çoğu zaman bu sıkıntılı süreçten geçerken işlevselliğini önemli ölçüde etkileyebilmekte, stres ve heyecan oldukça yüksek bir hal almaktadır (Seçer, 2013). Bu bilgilerden yola çıkılarak ilköğretim öğrencilerinin yapılan ve yapılacak olan tüm sınavlarla stres ve heyecanını hiçbir şekilde yok edemeyiz. Fakat öğrencinin yeterli zaman bulup sportif faaliyetlerde yer alarak gelişim özelliklerini tamamlayabilmesi, küçük yaşta strese ve kaygıya maruz

kalmaması için 2017 yılı itibariyle sınav sisteminde değişikliğe gidilmiştir. 2017-2018 eğitim ve öğretim yılı Liselere Geçiş Sınavı ile liseye geçecek öğrenci grubunu sınava girenler ve sınava girmeyenler şeklinde ikiye ayrılarak az da olsa eğitimde amaçlanan (gelişim dönemi özelliklerini en iyi şekilde tamamlama gibi vb.) planları hedefe ulaştırmak istenmiştir. Bu araştırmada belirlenen amaç ve hedeflerin karşılanması için TEOG sınav sistemine ilişkin öğrenci, öğretmen görüşleri alınarak öğrencilerin öğrenmeye karşı edindikleri olumlu tutumların ve olumsuz tutumların sebeplerini ortaya koyarak ne gibi çözümler üretilebilir gibi soruların yanıtlarını aramak için, TEOG sınav sistemine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri incelenmiştir.

1.3. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bireyin yaşamı boyunca bulunduğu kademedan bir üst kademeye geçişte aldığı eğitim neticesinde sahip olduğu mesleği, aldığı eğitim ile ilişkilendirildiğinde giderek önem kazanmakta olup, eğitimde kalitenin ne derece arttığına dair yol göstermektedir. Ülke bazında eğitimin temeli inşa edilirken mesleki başarı, refah içinde çalışma ortamı gibi ana faktörlerin yanında rekabetin kaçınılmaz olduğu da göz ardı edilmemelidir. Ülkemizde bireyin yaşamı boyunca rahat yaşayabilmesi, iyi bir mesleğe sahip olması, artan nüfus doğrultusunda tesirli bir teçhizat olarak kullanılan eğitim sayesinde olmaktadır. Bu süreçte bireyin çeşitli kademelerde eğitim alması gerekmektedir. Ülkemizdeki birey sayısının gün geçtikçe artması, öğrencilerin istek ve arzuları doğrultusunda düşündükleri bir üst kademeye devam edebilmelerini zorlaştırmaktadır. Bu durumda birey, daha fazla aday ile yarışmakta ve düşünülen bir üst seviyedeki kuruma yerleşmek için daha fazla çaba harcamaktadır (Özkan ve Özdemir, 2014). Ülkemiz eğitim camiasında fazla çaba gerektiren ve temelde rekabetin olduğu bu yarışın ilk adımı liseye geçiş adımıdır. Bir üst kademeye geçişte yıllara oranla değişen sınav sistemi öğrencilerin başarılı olmak için yaptıkları çalışmaların niteliğini de değiştirmiştir. Geçmiş eğitim-öğretim yıllarında gerçekleştirilen sınavlarda öğrenciler başarıyı daha fazla sürede çalışarak elde etmek için daha fazla çaba harcarken, değiştirilen TEOG uygulaması ile liseye geçiş sistemi ortaokul 8.sınıftaki öğrencilerin daha fazla sürede daha az çabayla yüksek başarı elde edebilmektedirler (Öztürk ve Aksoy, 2014). Geçmişten günümüze her eğitim öğretim yılı çerçevesinde yapılan ve yapılacak olan mevcut uygulamalar temel alınarak öğretmenler ve öğrencilerin sınava

yönelik belirttikleri görüşleri önemli olup bunların belirli değişkenler açısından incelenmesi gerekli görülmektedir. Ayrıca ülkemizde sınavların kaçınılmaz olması ve bu sınavların performansı en iyi şekilde ortaya koyabilmesi için yapılan önceki sınavların güçlü yönleri göz önünde bulundurularak bu sınavlara ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinin tespit edilmesi önemli görülmektedir. Bu çalışmada TEOG sınavının olumlu ve olumsuz yönlerine yönelik öğretmen ve öğrenci görüşleri tespit edilmiştir. Bu çalışmanın, 2013-2017 yıllarında yapılan TEOG'A yönelik Fen bilimleri öğretmenleri ile 8. sınıf öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda 2018 yılı itibariyle yapılacak olan Liselere Geçiş Sınavı'na yönelik 2013-2017 yıllarında mevcut sınav sistemi olan TEOG'un olumlu özelliklerinin dikkate alınarak yapılabilmesi noktasında fikir verebileceği noktasında önemi olduğu düşünülmektedir.

1.4. Problem Cümlesi

Kars ilinde bulunan ortaokullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenleri ile sekizinci sınıf öğrencilerinin TEOG sınav sistemine yönelik görüşleri nelerdir?

1.5. Alt Problemler

Araştırma problemine göre çalışmanın alt problemleri şunlardır;

- 1) Fen bilimleri öğretmenlerinin Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınav Sistemi değerlendirme ölçeğine ait puanları arasında cinsiyetleri açısından anlamlı fark var mıdır?
- 2) Fen bilimleri öğretmenlerinin Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınav Sistemi değerlendirme ölçeğine ait puanları arasında kıdem yılı açısından anlamlı fark var mıdır?
- 3) Fen bilimleri öğretmenlerinin Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınav Sistemi değerlendirme ölçeğine ait puanları arasında eğitim durumu (lisans ve lisansüstü) açısından anlamlı fark var mıdır?
- 4) Kars ilindeki ortaokullardaki 8. Sınıf öğrencilerinin Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınav Sistemi değerlendirme ölçeğine ait puanları arasında cinsiyetleri açısından anlamlı fark var mıdır?

- 5) Kars ilindeki ortaokullardaki 8. Sınıf öğrencilerinin Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınav Sistemi değerlendirme ölçeğine ait puanları arasında sınıf düzeyleri açısından anlamlı fark var mıdır?
- 6) Kars ilindeki ortaokullardaki 8. Sınıf öğrencilerinin Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınav Sistemi değerlendirme ölçeğine ait puanları arasında veli eğitimleri açısından anlamlı fark var mıdır?
- 7) Kars ilindeki ortaokullardaki 8. Sınıf öğrencilerinin Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınav Sistemi değerlendirme ölçeğine ait puanları arasında dershaneye gitme durumları açısından anlamlı fark var mıdır?
- 8) Kars il merkezindeki fen bilimleri öğretmenlerinin TEOG sınav sistemine yönelik görüşleri (sınavın güçlü ve zayıf görüşleri, öğrenci öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirip güçlendirmede, okuldaki öğretmenleri daha etkin hale getirip getirmediği, öğretmenin mesleki performansına etkisi, okul dışı kurumlara ihtiyacı azaltıp azaltmadığı, çağdaş ölçme değerlendirme yaklaşımına uygunluğu, alınan puanları hem yazılı hem yerleştirme puanı olması, öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması, “telafi sınavı” adı altında farklı sorularla yapılan sınavın ölçme değerlendirmede sorun oluşturup oluşturmadığı) nelerdir?
- 9) Kars il merkezindeki sekizinci sınıf öğrencileri TEOG sınav sistemine yönelik görüşleri (sınavın güçlü ve zayıf görüşleri, öğrenci öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirip güçlendirmede, okuldaki öğretmenleri daha etkin hale getirip getirmediği, öğretmenin mesleki performansına etkisi, okul dışı kurumlara ihtiyacı azaltıp azaltmadığı, çağdaş ölçme değerlendirme yaklaşımına uygunluğu, alınan puanları hem yazılı hem yerleştirme puanı olması, öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması, “telefi sınavı” adı altında farklı sorularla yapılan sınavın ölçme değerlendirmede sorun oluşturup oluşturmadığı) nelerdir?

1.6. Varsayımlar

Araştırmanın varsayımları aşağıdaki gibidir.

- 1) İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinden oluşan katılımcılar araştırmada kullanılan “TEOG Sistemi Değerlendirme Ölçeği”, “TEOG Sistemi Öğrenci ve Öğretmen

Görüşme Formu”ndaki maddelere cevap verirken birbirlerini etkilemedikleri varsayılmıştır.

2) Örneklemin evreni doğru yansıttığı varsayılmıştır.

1.7. Sınırlılıklar

Araştırma sınırlılıkları aşağıdaki gibidir.

- 1) Araştırma sadece Kars il merkezindeki ortaokullardaki 8. Sınıf öğrencileri ile fen bilimleri öğretmenlerinden oluşmaktadır.
- 2) Araştırma, TEOG sistemi öğretmen ve öğrenci görüşme formu ile TEOG sistemi değerlendirme ölçeğinden elde edilen veriler ile sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

LGS: 8 yıllık zorunlu eğitim sonrasında Fen Liseleri ve Anadolu Liselerine öğrenci seçmek için senede bir defa olmak üzere düzenlenen sınavdır (Uzoğlu, Cengiz ve Daşdemir, 2013).

OKS: Ortaokuldan mezun olup liseye geçecek olan öğrencilere yılda bir defa merkezi sınavlar aracılığıyla değerlendirme yaparak bir üst kuruma geçişte yapılan sınavdır (Doğan ve Sevindik, 2011).

SBS: İlköğretimin 6. 7. ve 8. Sınıflara daha sonra sadece 8. Sınıflara uygulanmakta olan her yıl haziran ayında yapılan ders kesiminden sonra düzenlenmekte olan merkezi sistem sınavıdır (Ocak, Akgül ve Yıldız, 2010).

TEOG: Zorunlu 12 yıl eğitimde 8. Sınıflara uygulanmak koşulu ile başarıyı anlık performansa dayatmadan geniş zaman dilimine yayarak yılda 2 defa merkezi olarak yapılan geçiş sınavıdır (Şad, ve Şahiner, 2016).

LGS*: Fen Lisesi gibi nitelik bakımından iyi olan liselere geçmek isteyen sekizinci sınıf öğrencilerinin gireceği merkezi olarak yapılan yerleştirme sınavıdır(MEB, 2017).

1.9. Kuramsal Çerçeve

İnsanoğlunun var oluşundan günümüze kadar sürekli yaşam şartları ve ihtiyaçları değişmektedir. Bu değişim, insanların yaşamlarını devam ettirebilmeleri için kendilerini yenilemelerini ve geliştirmelerini zorunlu hale getirmektedir. Böylece kişinin yaşadığı çevrede belirli davranışları ve alması gereken sorumluluklar da zorunluluğun bir parçası olarak görülmüştür. Kişinin üstlendiği davranış ve sorumluluklar, yaşadığı çevrede kendini yenileme ve geliştirme çabalarına yön vermiştir. İnsanlar bu yönlendirmelerle daha iyi bir gelecek için bulundukları durumu daha iyi bir konuma getirmek istemektedir (Özkan ve Karataş, 2016; Dinç, Dere ve Koluman 2014; Karabacak, 2010). Böylelikle bireyler kaliteli bir gelecek için yaşamları boyunca birçok amaç ve istekte bulunmakta, bu amaç ve istek için tüm gayretleriyle çabalamaktadırlar. Tüm bu gayret ve çabaların şekil aldığı en önemli alan eğitim alanıdır. Bu çabalar neticesinde yapılan çalışmaların iyi bir sonuca varması için bireyin aldığı eğitimin iyi düzeyde olması ve sonucunda seçtiği mesleğin iyi olması gerekir. Bu nedenle iyi meslek ve kaliteli yaşam için kazançlı bir eğitim gerekmektedir. Birey akademik yaşamı boyunca süre gelen bu süreçte bulunduğu eğitim kademesinden bir üst kademeye geçmesi ve iyi bir eğitim alması zorunlu kılınmıştır (Arslan, 2000). Bu nedenle alınan eğitim bireyin yaşamında önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir.

Ülkemizde eğitime birçok anlam yüklenmektedir. Eğitimin tanımına bakılacak olursa; eğitim bireyin davranışlarında kasıtlı ve istendik değişimi kendi yaşantısı yoluyla oluşturma (Demirel, 1999; Ertürk, 1997) ve kişiyi belirli hedeflere ulaştırma sürecidir (Fidan, 1982). Eğitim, bireyin içinde bulunduğu durum değişikliği ve kişisel çabasıyla becerileri öğrenebilme ve öğrenilen becerileri kendi yaşamında uygulayabilme sanatının kazanılmasıdır (Titiz, 2000). Bireyin doğuştan getirdiği gizil güçlerini geliştirip ihtiyaçlarını karşılayarak davranışta değişiklik oluşturmaktır (Bacanlı ve Cihangir, 2002). Gültekin'e (2009) göre eğitim, bireyin kendi yeteneğini, çevresi ile olan ilişkilerinde becerilerini, ekonomik anlamda kendine yetebilmesini ve vatandaş olarak görevini yerine getirebilmesini amaçlayan bir süreçtir (Gültekin, 2009). Yapılan tanımlar eğitimi iki noktaya ayırmaktadır. Bu iki nokta örgün ve yaygın eğitim başlıkları altında toplanmaktadır. Örgün eğitim, planlaması resmi olarak yapılan, birbirini takip eden, belirli zaman ve mekânlarda düzenli olarak öğretmen ve öğrencinin

üstüne düşen görevleri yerine getirilmesini amaçlayan eğitim türüdür. Yaygın eğitim, örgün eğitim olanakları çerçevesinde yarar sağlayamayan bireyler için geliştirilen eğitim türüdür (Eş, 2010). Örgün eğitim; okul öncesi, ilkokul, ortaokul, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumları olmak üzere 5 gurubu kapsamaktadır (Millî Eğitim Temel Kanunu, 1973). Örgün eğitim sisteminde Milli Eğitim Bakanlığı, birçok değişiklik yapmış, ülkemizde zorunlu olan temel eğitimi 12 yıla çıkarmıştır. Bununla birlikte eğitimde de kaliteyi arttırmak ön planda tutulmuştur. 2012-2013 eğitim öğretim yılında yapılan değişiklik ile ortaokullarda eğitim süresi 4 yıl olmuştur.

Ülkemiz ortaokul kademesi 4 yıl süre ile (5, 6, 7, 8. sınıfta) 10-14 yaş arası öğrencilere eğitim verilmektedir. Öğrencilerin eğitim aldığı okullar, ortaokul ve imam hatip ortaokulu olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Yıllık toplam eğitim süresi 180-185 gün arasında değişmektedir. Okullarda 5 gün (hafta içi) eğitim yapılmaktadır. Dersler 40 dakika sürmektedir. Okullarda haftalık ders saati zorunlu olarak 29, seçmeli ders saati 6 olmak üzere haftada toplam 35 saat eğitim verilmektedir. Eğitime ara verilirken yapılan tatil süreleri; ara dönem tatili 15 gün (2 hafta), yaz tatili 100 gün (14 hafta) sürmektedir. Ülkemizde zorunlu eğitim süresi; 12 yıl (4+4+4 sistemi) sürmekte ve 6-18 yaş arasını kapsamaktadır. Ortaokullara geçişte veya ortaokullar arası geçişte ise, ilkokuldan ortaokul kademesine geçiş sistemi nüfus kayıt sisteminde bireyin kayıtlı olduğu adresine göre merkezi olarak yapılmaktadır. Ortaokullar arası geçişte ise; ara dönemde e-okul sistemi ile yapılmaktadır, fakat ara dönemde imam hatip ortaokullarına öğretim programının tam uygulanabilmesi için geçiş mümkün değildir. Ortaokullarda okutulan genel dersler: Fen Bilimleri, Türkçe, Sosyal Bilgiler, Matematik, Müzik, T.C. İnkılap Tarihi, Görsel Sanatlar, Yabancı Dil, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Beden Eğitimi ve Spor, Bilişim Teknolojileri ve yazılım, Kur'an-ı Kerim, Arapça, Teknoloji Tasarım, Hz. Muhammed'in Hayatı, Temel Dini Bilgiler, Rehberlik ve Kariyer Planlama derslerinden oluşmaktadır. Genel dersler de ortaokul puanlama sistemi ise 85-100 aralığında puanlama 5 not aralığına denk gelerek pekiyi, 70-84 aralığında puanlama 4 not aralığına denk gelerek iyi, 55-69 aralığında puanlama 3 not aralığına denk gelerek orta, 45-54 aralığında puanlama 2 not aralığına denk gelerek geçer, 25-44 aralığında puanlama 1 not aralığına denk gelerek geçmez, 0-24 aralığında puanlama 0 not aralığına denk gelecek şekilde etkisiz olarak derecelendirilmektedir. Ortaokul kademesi için zorunlu eğitim süresini tamamlayan öğrencilere ortaokulu bitirme belgesi (diploma) verilir.

Okul yönetiminin onayladığı sınıf geçme defteri ile yılsonu aritmetik ortalaması dikkate alınarak mezun olacak öğrenci için değerlendirme yapılır”(MEB, 2014b).

Eğitim temel olarak üç bölüme ayrılmaktadır. Bu üç bölüm, amacın ne olduğu, bu süreçte neler yapıldığı ve değerlendirme ile varılan sonucun hedefe ne derece ulaşıldığıdır. Kısaca başlangıç kısmı amaçla, devamı etkinlikle sonucu değerlendirme ile bu üç bölüm noktalanır. Temel bu üç bölüm eğitimin her kademesinde aynı mantıkla devam etmektedir” (MEB, 2012).

Ülkemizdeki eğitim sisteminde birçok yöntem ve amaç bulunmaktadır. Bu yöntem ve amaçlarında başında, okul çağına gelmiş her çocuğu, ülkesi ve kendisi için çalışan çabalayan topluma yararlı bir vatandaş olarak yetiştirmek gelir. Bireyi akademik yaşamı boyunca eğitimin gerekliliği olan ve süreç içerisinde kazandırılmak istenen temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları ilgi ve istek çerçevesinde yetiştirerek hayata hazırlamaktır. Bu amaç doğrultusunda hedeflerin gerçekleşmesi için öne çıkan en önemli adımlardan biride eğitim kurumlarında sunulan hizmette artan verimliliğin kontrol edilmesidir (Arslan, 2000; MEB, 1973).Bu kontrol ile günümüzde özellikle alınan eğitim sonucu seçilen mesleğin standartları ve eğitim-istihdam ilişkisi giderek önem kazanmaktadır. Eğitimin nasıl verimli olması gerektiği, içinde bulunulan durumun şartları tarafından şekillenmektedir. Ülke çapında bu şartlar her alanda olduğu gibi eğitim alanında da rekabet etkeninin oluşmasını, üretimin miktarını ve bununla birlikte niteliğinin artırılmasını, refah düzeyini daha iyi seviyelere getirme isteğini doğurmuştur. Bunun aksine ortalama işgücü niteliğinin düşmesi durumunda eğitimin etkili bir araç olarak kullanılması kaçınılmaz olmuştur. (Özkan ve Özdemir, 2014). Hızla değişen ve gelişen dünyada rekabet etkeninin varlığı ile yalnızca üreten bir toplum olabilmek için bilgi çağıının gerektirdiği nitelikte bireyler yetiştirmek eğitimin en önemli hedeflerinden biri olmakla birlikte verimlilik noktasında da değişime uğramıştır (Bal, 2011). Çünkü içinde bulunduğumuz bilişim çağıında bireyin toplumsal gelişimini refah içinde yaşayabilmesini kolaylaştıracak yol eğitimden geçmektedir. Ülkemizde toplumsal olarak refahın artırılması ve toplumun kalkınması için ülke genelinde eğitimin sunumunun oldukça önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Devlet başta gelen görevlerinden biri olarak görülen eğitim sunma hizmeti ile fırsat eşitliği, bilime dayalı rasyonel düşünme yetisine sahip, toplumla bütünleşmeyi sağlayan

bireyler yetiştirmeyi amaçlamıştır. Her insanın temel hakkı olan eğitim olmadan insanlar üretken olamazlar, kültürel olarak lüks bir hayata sahip olmayı bırakın, geçim sağlayamazlar (Sarier, 2010). Her insanın sahip olduğu eğitim hakkının gerçekleştirilmesi, demokratik ve toplumsal olarak ilerleme, bireyin refah içinde yaşayabilmesi ve istediği mesleğe ulaşması önemli bir süreçtir (Özkan ve Özdemir, 2014). Eğitim öğretim sürecinin son aşaması olan ve gerçekleştirilen etkinliklerin amacına ne derecede ulaştığını bilmek için sonuç odaklı yapılan değerlendirme işlemi vazgeçilmez bir gereklilik haline gelmiştir. İçinde bulunduğumuz özellikle eğitim ve öğretimin revize edilmesini gerektiren bilgi çağı, hızla yenilenmekte, hareketli bir yapı ve çeşitlilik arz etmektedir. Bu hareketlilik ve çeşitlilik bilgiye ulaşabilen, kullanabilen ve üretebilen bireyleri bir adım öne çıkararak, bilgi çağının şartlarına eğitimin ayak uydurmasını zorunlu kılmıştır (Yaşar, 2006). Bu zorunluluk sürecinde elde edilen kazanımların eğitimin amacına uygun olması gerekmektedir. Bu nedenle değerlendirme, sürecin çalışmasını ve ne derecede ilerlediğini kontrol eder. Böylelikle değerlendirmenin eğitim ve öğretiminle bir bütün olduğu görülmektedir. Değerlendirme sürecinde yapılan işlemler her bir etkinlik için tek tek olabileceği gibi sistemin tümünü kapsayacak şekilde de yapılabilir (Şahin, 2015). Öğrenme süreci gibi değerlendirme süreci de zamana yayılmıştır. Bu zaman dilimi içinde en çok söz hakkına sahip olan, etkin olarak rol alan ve bu süreçten en çok etkilenen öğrenciler olmaktadır (Bahçeci, 2009). Öğrenci, hayat başarısı ile okul başarısını eşdeğer tutmakta ve nasıl bir yaşam süreceğini akademik yaşamında elde ettiği başarılarla belirlemektedir (Başol ve Zabun, 2014). Akademik yaşam boyunca yapılan değerlendirmeler zamana yayılarak başarı ölçümü yapılmaktadır. Başarı ölçümünde birçok yöntem denenmektedir. Fakat ortaokul kademesi gibi 1 milyon 200 bin civarı gibi birey sayısına en uygun yapılacak ölçme test tekniğidir (Totan ve Yavuz, 2009). Test tekniği, öğrencilerin bireysel farklılıklarından dolayı ortaya çıkmakta ve akademik yaşamı boyunca büyük bir önem taşımaktadır. Öğrenciler, ilkokuldan itibaren gerek sınıf içi gerekse sınıf dışı eğitimlerde sınavlara girerek başarıları ölçülmektedir (Binbaşioğlu, 1983). Başarı ölçümünün en yaygın ve kolay yolu olan sınavlar gün geçtikçe tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de üzerinde fazla durulan konuların odak noktası olmuştur (Berberoğlu ve Kalender, 2005). Bu durum toplumda bireyin başarısını ölçecek ve bireylerin en iyi şekilde yetişmesi için eğitim sisteminde başarı ölçütleri geliştirecektir (Dinç, Dere ve Koluman, 2014).

Dünyanın pek çok bölgesinde eğitimde bir dizi dönüşüm yaşanmaktadır. Bu dönüşümler eğitim alanında süreç ve işleyişi değiştirirken, bu alanın en önemli aktörleri olan öğrencilerinde süreçte yaşanan değişime ayak uydurarak yüksek akademik başarı beklentisini en üst seviyeye çıkarmaları istenmektedir (Buyruk, 2014). Bu seviye yapılan değerlendirmelerde çoktan seçmeli test tekniğini ön plana çıkarmaktadır. Geçmişten günümüze çoktan seçmeli test tekniği eğitim sistemimizin her aşamasında kullanılmaktadır. Çoktan seçmeli testler değerlendirme sürecinde objektiflik ve büyük ölçüde kolaylık sağlamaktadır. Bundan dolayı büyük gruplara uygulanması kapsam geçerliliğini de yüksek tutmaktadır (Yıldız, 2007). Çoktan seçmeli testlerin, nitelikli olması ve belli bir hazırlık döneminden geçmeleri gerekmektedir. Testlerde çok sayıda soru olmasına rağmen uygulanmaları ve puanlamaları kolaydır (Güler, 2013; Özçelik, 2010). Her kademe için uygulanabilirliği en önemli avantajlardan biridir (Çakan, 2011). Ülkemizde uygulanan bu yöntemin avantajları olduğu kadar dezavantajları da vardır. Testlerin uygulanabilirlik kapsamları çok geniş olmasına ve kullanılabilecek tek yöntem olmalarına rağmen öğrencinin üst düzey davranışlarının ölçülmesinde yetersiz kalmaktadır (Atıla ve Özeken, 2015). Bununla beraber sayıları her geçen gün artan öğrenciler için uygulanabilen tek yöntem olarak görülmektedir. Ülkemizde çoktan seçmeli testlerin uygulandığı birçok sınav bulunmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı yayımladığı verilerine göre: Ülkemizde 1 milyon 200 bin kadar (MEB, 2012) öğrencinin katıldığı ilköğretimden ortaöğretime geçiş uygulamaları çerçevesinde çoktan seçmeli testlerin uygulandığı sınavlar aşağıda sunulmuştur:

- Liselere Giriş Sınavı (LGS) 1997-2004
- Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKS) 2004-2008
- Seviye Belirleme Sınavı (SBS) 2008-2013
- Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş (TEOG) 2013-2017
- Liselere Geçiş Sınavı (LGS*) 2017

Bireylerin Milli Eğitim Sistemi'nde akademik yaşamları, girdikleri merkezi sınav sonucunda aldıkları puanlara göre değişim göstermektedir. Bu durumda öğrencilerin eğitim öğretim hayatları boyunca girdikleri birçok sınavdan bahsedebiliriz. Bu sınavlar öğrencilerin gelecekteki yaşamlarını şekillendirmelerinde önemli rol oynamaktadırlar. Bu şekilde düşünüldüğünde sınavların yaşamımızda yerinin büyük olduğu

görülmektedir (Hanımoğlu ve İnanç, 2011; Metin, 2013). Öte yandan eğitim hayatının kaçınılmaz bir parçası olan sınavlar, ülkemizde birçok soruna neden olmaktadır (Totan ve Yavuz, 2009). Bu durumda karşımıza çıkan ilk sorun iyi bir hayat için iyi bir meslek elde etmektir. Bireyler gelecekte bu iyilere sahip olmak için bulundukları kademedен bir üst kademeye geçişte yapılan sınavlarda en iyi dereceyi almak zorundadırlar (Ocak, Akgül ve Yıldız, 2010). Ortaokul kademesinden lise kademesine geçiş yapmak için geçmişten günümüze kadar uygulanan sınavlar temel alındığında ülkemizde her kademedede eğitim görmekte olan öğrenci sayısının yaklaşık olarak 16 milyonun gibi bir sayının üzerinde olduğu belirtilmiştir (MEB, 2015a). Öğrenci sayısının oldukça fazla olduğu bir ülkede öğrencilerin bulunduğu kademedен bir üst kademeye geçişler de mutlaka seçici sınavlara tabi tutulmaları zorunlu kılınmıştır. Kademeler arasında yapılan bu geçiş, çağın gerekliliklerine göre farklılık gösteren çoktan seçmeli merkezi sınavlar yardımıyla öğrencileri bir üst kademeye yerleştirme amacıyla uygulanmaktadır (Dinç, Dere ve Koluman, 2014). Çoktan seçmeli merkezi sınavların temel amacı ise geniş ölçekli tarzında zamana yayılarak öğrencilerin gelecekteki performanslarını ölçmektir (Başol ve Zabun, 2014). Ülkemizde yaklaşık olarak otuz yıldır ilköğretim kademesinde öğrenimini tamamlayan öğrencilerin bir üst kademeye geçiş için girdikleri, değişik adlarla anılan (LGS, OKS, SBS ve TEOG) ortaöğretime geçiş için yapılan sınavlar, 2000 yılından itibaren günümüzde hala devam etmektedir (Uzoğlu, Cengiz ve Daşdemir, 2013; Kaşıkçı, Bolat ve Değirmenci, 2015). Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), zorunlu eğitim sürecinde ortaokulu bitiren öğrencilerin orta öğretime geçişinde geçmişten günümüze kadar birçok uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu uygulamalardan biri olan ve 1988-1995 yılları arasında iki oturum şeklinde uygulanan Fen Liseleri Sınavı (FL), 1995'te yerini Fen Liseleri ve Anadolu Öğretmen Liseleri Sınavı'na bırakmıştır. 1997 yılına kadar devam eden bu sınavda değişiklikler yapılarak son bulmuştur. 1997 yılından itibaren LGS kısaltmasıyla Liselere Giriş Sınavı uygulanmaya başlanmıştır. Bu uygulama 2005 yılında OKS kısaltmasıyla Orta öğretim Kurumları Sınavı adı altında devam ettirilmiştir. 2007 yılında başlatılan yeni bir pilot uygulama ile 6, 7 ve 8.sınıflara üç sınav halinde uygulanmıştır. Bu pilot uygulama yenilenen öğretim programı nedeniyle vizyona uymamıştır. Bu uyumsuzluk nedeni ile uygulama tekrar gözden geçirilerek 2007 yılı itibariyle tek basamakta 8. sınıflara "Orta Öğretime Geçiş Sistemi" kapsamında SBS (Seviye Belirleme Sınavı) adı altında

uygulanmıştır. Bu uygulama 2013 yılında öğretimin temel özellikleriyle bağdaşması için değişikliğe uğramıştır. Bu değişim Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi adını alarak 2017 yılına kadar devam etmiştir (Dinç, Dere ve Koluman, 2014; Yorgancı, 2015). 2017 yılında sonlanan bu uygulama yerini Liselere Geçiş Sistemine bırakmıştır. Yenilenen Liselere Geçiş Sistemi 2017-2018 eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlanmıştır.

Liselere Giriş Sınavı (LGS) 1997-2004

Ülkemizde eğitim bazında kaliteyi arttırmak ve nitelikli öğrenci yetiştirmek amacıyla bir takım yenilikler yapılmıştır (Özkan, Güvendir ve Satıcı, 2016). Bu yeniliklerin başında sekiz yıllık zorunlu eğitimi tamamladıktan sonra öğrencinin karşılaştığı değerlendirme amaçlı yapılan sınavlar gelmektedir (Uzoğlu, Cengiz ve Daşdemir, 2013). Son yıllarda kademeler arası geçişte yapılan değişiklikler, eğitime verdikleri önemden dolayı aileleri de ürkütmektedir. Aileler çocuğunun ileriki yaşamında aldığı kaliteli eğitimle isteklerine ulaşmasını ön planda tutmaktadır. Bu durumda karşımıza çıkan ilk nokta öğrencinin aldığı temel eğitimidir. Öğrenci temel eğitimini sonlandırırken, isteklerine ulaşma noktasında değerlendirmeye tabi tutulmaktadır (Daşkafa, 2002). Ülkemizde yaklaşık olarak otuz yıldır devam etmekte olan ortaöğretime geçişte yapılan bu değerlendirmelerin başında LGS (Liselere Giriş Sınavı) gelmektedir (Kaşıkçı, Bolat ve Değirmenci, Karamustafaoğlu, 2015). Bu sınav 1988 yılına kadar iki basamak şeklinde öğrencilere uygulanmıştır. Fakat 1988 yılından sonra FL (Fen Liseleri) adıyla tek basamaklı olarak 1995 yılına kadar uygulanmıştır. Bu uygulamaya Anadolu Öğretmen Liseleri de katılarak 1995 yılından sonra uygulama FL/AÖL (Fen Lisesi /Anadolu Öğretmen Lisesi) adıyla 1997 yılına kadar uygulama devam etmiştir. Bu uygulamanın uzun ismi “Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı (ÖÖKÖSYS)”dır. 2000 yılında zorunlu hale getirilen kesintisiz eğitim sistemi getirilmiştir. 2000 yılına kadar devam eden OKS (Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı) bu yılda ismi “Liselere Giriş Sınavı (LGS)” olarak değiştirilmiştir (Türk, 2007; Oryaşın, 2012; Yücesu, 2005; Yıldırım, 2004). Liselere Giriş Sınavı 1997 yılında başlayarak 2004 yılına kadar tek oturum halinde devam etmiştir. Bu sınav Fen liseleri ve Anadolu Liselerine geçiş yapmak isteyen ve ortaokul son sınıfta olan 8. Sınıf öğrencilerine uygulanmıştır (Gür, Çelik ve

Coşkun, 2013). Bu uygulama 2004 eğitim öğretim yılı itibariyle bireyin isteklerini tam karşılayamaması sonucu bir takım değişiklikler yapılarak yeni uygulamaya geçilmiştir.

Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKS) 2004-2008

Ülkemizde daha iyi eğitim alma isteği, gelişen ve değişen bir yapıyı ön plana çıkarmaktadır. Bu durum kaliteli eğitim alma isteği noktasında insanlar taleple bulunmaktadır (Kayapınar, 2006; Başol, ve Zabun, (2014). Bu istek doğrultusunda var olan sistemin talepleri tam karşılayamaması, sınav sisteminde değişikliğe yol açarak yeni etkenler oluşturmaktadır. Bu etkenler kademelere göre çeşitlilik göstermektedir (Kaşıkçı, Bolat, Değirmenci, Karamustafaoğlu, 2015; Sarier, 2010). Ortaya çıkan bu çeşitliliklerden biriside, ortaokul kademesinden lise kademesine geçişte yapılan değerlendirme sınavlarıdır (İnci ve Arı, 2015). Yapılan değerlendirmelerde ortaya çıkan rekabet etkeni ortaokul kademesine kadar ulaşmıştır. Bu etkenler doğrultusunda yapılan sınavlar yükseköğretime geçişte nitelikli öğrenci yetiştirmenin önemli olduğunu vurgulamaktadır (Erözkan, 2004; Çakan, 2002). Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKS) gelecekteki akademik başarı için yapılaş ve uygulanışları açısından karşımıza çıkan ilk ve en önemli basamaktır (Akgün, Gönen ve Aydın,2007). Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavının bir üst kademeye geçişte geçerliliğinin ve değerlendirme noktasında yeterliliğinin yüksek bir yapıya kavuşması gerekir. 1988-2004 yılları arasında yapılan Liselere Geçiş Sınavı bu talepleri karşılayamadığı için 2005 yılında yerini Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKS)' na bırakmıştır (Bacanlı ve Sürücü, 2006; Dinç, Dere ve Koluman, (2014). 2005 yılından itibaren uygulamaya konulan OKS sistemi, ortaokuldan mezun olan 8. Sınıf öğrencilerine merkezi sınavlar aracılığıyla değerlendirme yaparak bir üst kuruma yani lise kademesine yerleştirme yapılmaya başlanmıştır (Doğan ve Sevindik, 2011). İlköğretim son sınıf öğrencilerinin müracaat ettiği bu sınav, Türkçe, Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri ve Matematik gibi temel derslerden oluşmakta ve her bir dersten yılsonunda en az 3 toplamda ise en az 12 olmak kaydıyla öğrenci sınav başvurusunu gerçekleştirmektedir. Bu temel derslerin her birinden 25'er soru olmak üzere toplamda 100 soru sorularak sınav süresi 120 dakika verilmiştir. Haziran ayında yapılan sınavın değerlendirilmesi ağırlıklı olarak standart puan Matematik- Türkçe (T-M) ve Fen-Matematik (MF) olarak iki puan türünden hesaplama yapılmaktadır. Hesaplama

standart puan testlerin ayrı ayrı katsayılarıyla çarpılarak oluşturulmaktadır (Doğan ve Sevindik, 2011). Bu sürecin sonunda alınan puanla bir üst kuruma yerleştirme yapılmaktadır (Sarier, 2010). Yerleştirme Anadolu Lisesi, Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek Lisesi, Anadolu Öğretmen Lisesi, Anadolu Sağlık Meslek Lisesi, Anadolu İmam-Hatip Lisesi ve Fen Liselerine olmaktadır (Kayapınar, 2006). Sistem 2008 yılına kadar devam etmiştir. 2008 yılı için planlanan pilot uygulamayla 6, 7 ve 8. Sınıfı kapsamaktadır. Fakat bu planlama 2005-2006 eğitim-öğretim yılında uygulamaya başlanan yeni öğretim programı süreci ölçen değerlendirme olduğundan dolayı vizyona uyum sağlayamamıştır. Bu uyumsuzluk 2008 yılından itibaren yerini yeni sınav sistemine bırakmıştır (Şahin, Baş, Sucuoğlu ve Fırat, 2012).

Seviye Belirleme Sınavı (SBS) 2008-2013

Son zamanlarda dünyanın hemen her bölgesinde olduğu gibi ülkemizde de eğitim alanında bir dizi değişim yaşanmaktadır (Buyruk, 2014). Her ne kadar bu değişim eğitim sisteminin kaçınılmaz bir parçasıysa da uygulanan bu yeni yöntemler bazen öğrenciler için bir takım sorunlara neden olabilmektedir (Totan ve Yavuz, 2009; Sağır, 2015). Bu sorunların başında sistemin beklenen şekilde işlememesi ve bu süreçte sistemdeki verimliliğin beklenen seviyede olmaması gelmektedir. İstenilen verimliliği elde etmek için sistem süreci sonunda değerlendirme yapılması öngörülmektedir (EARGED, 2010; Kahraman, 2014). Eğitim sürecinde yapılan değerlendirme işlemi bu sürecin önemini yitirmesine neden olmaktadır. İlköğretimde performansı çok yönlü ve daha doğru olarak ölçen, bir üst kademeye geçişe doğru zemin hazırlayan günümüz eğitim anlayışlarında yeni bir model oluşturulmalı ve uygulanmalıdır (Berberoğlu ve Kalender, 2005; ÖSYM, 2009; Erol, 2016). Bu fikir yapısından yola çıkılarak, 2007 yılında getirilen yeni uygulamanın Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 6. ve 7. sınıfları da kapsamayı ve “Ortaöğretime Geçiş Sistemi”nin uygulamaya konulmasını ve 2007–2008 eğitim öğretim yılında başlamasını uygun görmüştür (Özcan, 2014). Ortaöğretime Geçiş Sistemi ile uygulamaya konulan Seviye Belirleme Sınavı (SBS), ilk kez 2008 yılında 6. ve 7. sınıflara uygulanmaya başlanmıştır. Bu sınavlar ortaokul 6., 7. ve 8. sınıflarda eğitim gören öğrenciler için o yıl için var olan öğretim programında bulunan kazanımları ne derecede elde ettiğini ölçen merkezi sistem sınavlarıdır (MEB, 2004). Aileler ve öğrenciler için SBS büyük önem taşımaktadır. Aileler ve öğrenciler daha iyi

eğitim-öğretim ortamı sunan, yeterli fiziki olanaklara sahip bir lisede öğrenim görmenin, iyi bir yükseköğretim programına yerleşmenin hazırlayıcısı olduğuna inanmaktadırlar (Bal, 2011; Seçer, 2013). Sürekli gelişen ve değişen dünyada sağlam bir gelecek adına var olan uygulamaların eksik yönlerini gidererek düzeltme yoluna gidilmektedir (Coşaner ve Serin, 2012). Yapılan düzenleme ile 2007 yılından itibaren uygulanmaya başlanan Seviye Belirleme Sınavı'nın temel amacı, ilköğretimde öğrenci performansını çok yönlü bir şekilde ve daha doğru olarak ölçülmesi, alınan eğitimin öğretimin temel ilkeleriyle bağdaşması, ortaöğretim kurumlarına doğru bir şekilde yönlendirilmiş geçişlerde sağlam olarak hazırlanan bir zemin ile bireyin üst kuruma geçişinin sağlanmasıdır (Coşaner ve Silman, 2012; Ocak, Akgül ve Yıldız, 2010). 2007-2008 eğitim öğretim yılında OKS son kez yapılırken, olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak için sınav sisteminde değişiklik yapılarak aynı yıl 6, 7 ve 8. sınıflara SBS (Seviye Belirleme Sınavı) yapılmıştır (Şahin, Baş, Sucuoğlu ve Fırat, 2012). Merkezî sistemle öğrenci alan ortaöğretim kurumlarına yapılan geçişte 6., 7. ve 8. sınıflarda haziran ayında yapılan ders bitiminden sonra girecekleri merkezi sınav puanları, davranış puanlarının belirlenen oranda ve yıl sonu başarı puanının toplamı olarak sınıf puanları elde edilmektedir. Bu puanların belirlenen oranda toplamından sonuçlanan ortaöğretime yerleştirme puanı esas alınır. Bir üst kademeye merkezî olarak yerleştirme işlemleri yapılır. Sınavların ücreti, tarihi ve başvurular ile ilgili hususlar, her yıl kılavuzda hazırlanarak belirtilir. Bu sınavlar, öğrenci seviyelerini öğretim programlarındaki kazanımlara göre belirlemek amacıyla yapılır. Sınav soruları, sınıf düzeylerine göre çeşitli sayıda olabilir. Sınav soruları, yönetmelikte belirtilen ve haftalık ders çizelgesinde yer alan derslerden, esas alınacak olan o yılın öğretim programından hazırlanır. Ülkemizde başta fen ve teknoloji dersi olmak üzere diğer derslerin becerilerinin ölçülmesinde 2008 eğitim ve öğretim yılından bu yana Seviye Belirleme Sınavı yapılmıştır. Sınav sorularının çoktan seçmeli olarak sorulmaktadır (MEB, 2007). Bu uygulamaya göre ortaokul kademesindeki öğrencilerin lise kademesine geçişinde yerleştirilme puanı olarak %70'inin ortaokulun her kademesinde uygulanan sınav puanları olarak, %5'i ise öğrencinin davranış puanı ve %25'ini öğrencilerin yılsonu başarı ortalamaları oluşturmaktaydı. Millî Eğitim Bakanlığı 2010 yılında her kademede uygulaması yapılan bu sınavı, kademeli uygulama olmaktan çıkararak yürürlükten kaldırarak ve lise kademesine geçiş sistemi kapsamında ortaokul

son sınıf öğrencilerine uygulanacak tek oturuma dayalı bir sınav modeli ile değerlendirme yapılmasına karar vermiştir (Metin, 2013; Aslan, 2017). 2010 yılında ortaokul son sınıflara tek basamakta yapılan Seviye Belirleme Sınavı, öğretim programları odaklı soru içerikleri, okullarda verilen eğitim ve öğretime temel alınarak hazırlanmaktadır. Soruların öğrencilerin kendi okulunda eğitim aldığı yıla içermesi ve geçmiş yılları kapsamaması şeklinde MEB tarafından karar verilmiştir (MEB, 2010). Sınava başvuru ve ücret yatırma işlemi, o yılın mart ayında, giriş belgelerinin internette yayım tarihi mayıs ayında, sınav tarihi haziran ayında ve sonuçların açıklanma tarihi temmuz ayında yapılmaktadır. Sınav başvurusu yapan öğrenciler e-okul sisteminde kayıtlı ve bilgilerin güncel olması halinde işlemlerini tamamlayacaktır. SBS, o yılın Haziran ayının ilk hafta sonu cumartesi günü yurt içi ve bununla birlikte yurt dışında bulunan tüm sınav merkezlerinde ve il merkezlerine bağlı olan, başvuru sayısına göre gerekli görülen ilçe merkezlerinde, merkezi sistemle saat 10.00’da başlamak üzere aynı anda yapılacaktır. Sınavdaki testlerin içeriği, her ders için sınav yapılacak o öğretim yılının programlarına bağlı olmak şartıyla hazırlanacaktır. Öğrencilerin testlerde öğretim programlarında yer alan kazanımları ne derecede elde ettiğini ölçecektir. Test toplamda 100 sorudan oluşmakta ve 120 dakika sürmekte ve tek oturum halinde bütün sınav merkezlerinde merkezi sistemle aynı zaman diliminde yapılacaktır (MEB, 2013; Yılmaz, 2011). Seviye belirleme sınavına girecek olan öğrencilerin alacakları puanlar, aşağıdaki yapılacak olan işlem basamaklarına göre tek puan türünde hesaplama yapılacaktır.

- 1) Her adayın cevap kâğıdı, 2 (iki) adet optik okuyucu tarafından çift kontrol sistemiyle okutulur.
- 2) SBS’de soru sorulan derslere ait testlerin her biri için doğru ve yanlış cevap sayıları belirlenir.
- 3) Her test için yanlış cevap sayısının üçte biri, doğru cevap sayısından çıkarılarak geçerli cevaplara karşılık gelen ham puanlar bulunur. Böylece her aday için beş ayrı ham puan hesaplanır.
- 4) Tüm öğrencilerin ham puanları toplamı, sınava giren öğrenci sayısına bölünerek her bir testin ortalaması bulunur.
- 5) Ham puanlar, test ortalamaları ile sınava giren öğrenci sayısı kullanılarak her testin standart sapması hesaplanır.

- 6) Öğrencilerin her bir teste ait standart puanı (SP), o teste ait ortalama ve standart sapma kullanılarak tüm adayların ham puanlarının ortalamasını 50'ye, standart sapmasını 10'a getiren bir dönüştürme işlemi sonunda elde edilir.
- 7) Her test için hesaplanan standart puanlar, derslerin katsayıları ile çarpılarak her bir testin ağırlıklı standart puanları bulunur.
- 8) Yabancı dil testinden muaf olan işitme engelli öğrencilerin yabancı dil ağırlıklı standart puanı, bu öğrencilerin yabancı dil testi dışındaki diğer testlerin ağırlıklı standart puan toplamının, bu testlerden alınabilecek en yüksek ağırlıklı standart puan toplamına bölümünün, yabancı dil testinden alınabilecek en yüksek ağırlıklı standart puanla çarpılması ile elde edilir.
- 9) Testlerin ağırlıklı standart puanları toplanarak, Toplam Ağırlıklı Standart Puan (TASP) bulunur.
- 10) Öğrencinin derslerden aldığı yılsonu puanları, o derslere ait haftalık ders saati ile çarpılarak ağırlıklı yılsonu puanları hesaplanır. Bu puanların toplamının, o derslere ait haftalık ders saati toplamına bölünmesi ile de yılsonu başarı puanı hesaplanır. Puanlama 100 tam puan üzerinden yapılır Merkezî sistemle öğrenci alan ortaöğretim kurumlarına yerleştirme puanı (OYP), öğrencinin 6, 7 ve 8. sınıf yılsonu başarı puanları ile 700 tam puan üzerinden hesaplanan seviye belirleme sınavı puanı toplamının ikiye bölünmesiyle yılsonu başarı puanı elde edilir (MEB. 2013).

Temel Öğretimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) 2013-2017

Gelecekteki yaşamını iyi planlayan bireyler, bu planın iyi bir meslekle elde edileceği kanısındadırlar. İyi bir meslek sahibi olmanın yolun iyi bir üniversitede eğitim almakta görülmektedir. Tüm bu iyilere sahip olma yolu temelde alınan eğitimden geçmektedir. Temelde alınan eğitimin göstergesi de kaliteli bir ortaöğretim kazanmakla başlar (Ocak, Akgül ve Yıldız, 2010). Ülkemizde yapılan uygulamalarda birey, iyi bir eğitim kurumuna yerleşmek için çaba sarf etmektedir. Öğrencilerin sarf edilen bu çabalar dâhilinde başarılarını kaliteli bir eğitim eşliğinde uygulanan programlarla en üst seviyeye taşıyarak, nihai amaç için gerçekleştirilmek istenen kaliteli ve iyi bir eğitim çerçevesinde en önemli adımlardan biridir (MEB, 2015a). Bu amaçlarla ilköğretim kademesinden ortaöğretim kademesine geçişte pek çok sistem denenerek uygulamaya

geçilmiştir. Uygulanan yöntemler şekil ve içerik bakımından, eğitim çerçevesinde geçmişten günümüze her zaman eleştirilerin odak noktası olmuştur (Uğur,2016; Özkan ve Karataş; 2016). Eğitim sisteminin doğasında gelişime ve değişime eşdeğer olarak, bulunulan kademeler arası geçiş için mevcut sınavların sürdürülebilir, esnek bir niteliğe sahip ve işlevsel olması önemli bir husustur (Atilla ve Özeken, 2015; Gündoğdu, Kızıltaş ve Çimen, 2010). Bu hususta önümüze çıkan en büyük engel sınav sisteminde ortaya çıkan sorun ve bu sorunlardan kaynaklı oluşan olumsuz durumları ortadan kaldırmak adına yapılan değişikliklerdir (Karadeniz ve Tangülü, 2014). Yapılan değişikliklerde çok yönlü olarak performansı ölçmek, öğretimin temel özellikleriyle bağdaşan, bir üst kuruma geçişte sağlam zemin hazırlayan günümüz eğitim sisteminde yeni bir modele ihtiyaç duymaktadır (Karamustafaoğlu ve Yalnız, 2016). Geçmiş dönemlerde yapılan sınavlarda değerlendirmenin sadece sınav odaklı olduğu, bireyi yaparak yaşayarak sistem anlayışından uzaklaştırdığı bir nevi hayata hazırlamadığı gibi değerlendirme sürecinin de geniş zaman yelpazesini daraltarak anlık durum odaklı olarak sonuçlandırılmıştır (Ateş, 2016). Bu sonuç, 2013 yılı kasım ayında yeni uygulamaya geçilerek olumsuzlukları yok denecek kadar az indirilmeye çalışılmıştır. Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) adıyla yapılan bu ortak uygulama 2013-2014 eğitim-öğretim yılında başlayarak 2017 eğitim yılına kadar devam etmiştir.

Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi'nin amaçları kısa bir şekilde aşağıdaki gibi sıralayabiliriz: MEB (2013)'e göre TEOG sınavı ile ulaşılacak istenen amaçlar:

- 1) Öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirmek,
- 2) Başarı değerlendirmesini sürece yaymak,
- 3) Eğitim sürecinde öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılmak,
- 4) Ülke çapında müfredatın eş zamanlı uygulanmasını sağlamak,
- 5) Öğretmenin meslekî performansını artırmak,
- 6) Öğrencilerin okula devamsızlığını en aza indirmek,
- 7) Okul dışı eğitim kurumlarına yönelik ihtiyacı azaltmak,
- 8) Telafi imkânı sağlayarak tek sınavdan kaynaklanan olumsuzlukları azaltmak,

9) Sınav kaygısını sürece yayarak azaltmak,

10) Öğrenci kazanımlarını objektif bir şekilde izlemek ve değerlendirmektir.

Orta ve uzun vadede ders dışı sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikleri değerlendirmek amaçlarını gerçekleştirmek için yenilendi (Ceran ve Deniz, 2015; MEB, 2014; Öztürk ve Aksoy, 2014).

Bu uygulamanın temel niteliği kısaca; başarıyı uzun vadede belirleyerek anlık performansa dayatmamak, eğitim öğretim zamanı içinde okul, öğretmen, öğrenci ilişkisini güçlendirmek, bu süreç içinde ülkede öğretim programını eş zamanda uygulanmasını sağlamak, sınavda oluşan kaygıyı en aza indirmek, öğretmenin meslekteki performansını ve kendilerini geliştirerek kaliteyi arttırmak ve okul dışı eğitim kurumlarını azaltarak sistemin nihai amacına ulaşmasını sağlamaktır (MEB,2014; Özkan ve Özdemir, 2014;Şad, ve Şahiner, 2016).

Genel olarak TEOG sınavı hakkında açıklama yapılacak olursa bir takım usul ve esaslara dikkat etmemiz gerekmektedir. Dikkat edilmesi gereken bu usul ve esaslar;

1. “Ortak olarak sınav yapılan derslerin konu içeriği mevcut öğretim yılı için kullanılan öğretim programındaki kazanımlar esas alınmaktadır (Kırkaplan, 2015).
2. Merkezî değerlendirmeler, temel 6 dersten (Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi, Matematik Dersi, Türkçe Dersi, Yabancı Dil Dersi, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi, Fen ve Teknoloji Dersi) her dönem için yapılan yazılı sayısına göre 3 yazılı sınavı yapılan dersten ikincisi, iki yazılı sınavı yapılan dersten birincisi olmak üzere sınavlar akademik takvime göre işlenen öğretim programını kapsayacak biçimde gerçekleştirilmektedir (Koç, Yıldırım ve Bal, 2008).
3. TEOG uygulamasına uygun görülen sınav merkezlerinde hafta içi Çarşamba ve Perşembe günleri 3’ er oturum şeklinde A, B, C,D olmak üzere 4 kitapçık ve her kitapçıkta 4 seçenekli, 20 soru ve doğru cevap sayısı yanlış cevap sayısını etkimeyecek şekilde toplamda 100 soru olmak üzere, ilk oturum saat 09.00’ da başlayarak 40 dakika devam etmekte, sınav bitiminden sonra 30

dakika ara verilerek tekrar ikinci oturum 10.10' da başlamakta ve bitiminde yarım saat ara ile son oturum 11.20' başlayarak saat 12.00' da sonlandırılarak sınav gerçekleştirilmektedir (MEB, 2015b).

4. Olağanüstü haller dışında merkezî sınavlara öğrenciler kendi okullarında girecek ve sınavda görevli olacak gözetmenlerin kendi eğitim verdikleri okullardan farklı bir okulda görev alacak, geçerli bir mazereti sebebiyle yapılan sınava giremeyen öğrenciler için önceden belirlenmiş olan bir sınav merkezinde bir hafta sonunda telafi sınavı yapılacaktır.
5. TEOG sınavı her yıl Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilan edilen tarihler arasında yapılmaktadır. Birinci sınav Kasım ayında, mazeret sınavı aralık ayında, ikinci sınav ise Nisan ayında mazeret sınavı mayıs ayında gerçekleştirilmektedir.
6. Ortak sınavlar için derslerin ağırlık katsayıları Fen ve Teknoloji, Türkçe ve Matematik dersi için 4, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Yabancı Dil, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersleri için 2 toplam 18 olarak değerlendirilmeye alınmıştır. Her dersin katsayısı ve sınavdan alınan puan ile çarpım yapılarak öğrencinin 700 tam puan üzerinden ortak sınav puanı (AOSP) hesaplanmaktadır.
7. Ortaokulun her kademesinde yılsonu başarı puanları ve AOSP hesaplanarak, elde edilen puanların toplanıp ikiye bölünmesiyle merkezi olarak öğrencinin lise kademesine yerleştirme puanı hesaplanırken değerlendirmede kullanılacaktır. Değerlendirme sonucu 500 tam puan olarak yapılacaktır. Ayrıca Parasız Yatılılık ve Bursluluk sınavından yararlanmak isteyen öğrencilerin tekrar sınava girmelerine gerek kalmadan hesaplanan yerleştirme puanı değerlendirmede kullanılacaktır (MEB, 2015a).
8. Yerleştirmeye esas puan, öğrencinin bir sonraki eğitim kademesinde öğrenimini tamamlamak için devam edeceği okulun belirlenmesi için kullanılacak, öğrencilerin tercih edecekleri okulların puan esasına göre değerlendirme yapılacak ve okullara yerleştirmeler merkezi olarak elektronik ortamda gerçekleştirilecektir” (Özel Ege Lisesi, 2017).

Liselere Geçiş Sınavı (LGS*) 2017 - ...

2013-2017 eğitim öğretim yılları arasında yapılmış olan Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş sistemi 2000-2017 yılları arasında gerçekleştirilen ortaöğretime geçiş sistemleri arasında en iyi olduğunu açıklayan Milli Eğitim Bakanı, “Mevcutların en iyisi, ancak okul dışı kurumlara öğrenciyi yönlendirmekte ve etüt merkezlerini arttırmaktadır. Öğrenci TEOG sınavına hazırlanmak için servis kullanarak evinden uzakta ve okul dışı kurumlara giderek devamsızlık yapmaktadır. Bu durum eğitim de aksamalara yol açmaktadır. Devlet okullarında eğitim alan ortaokul öğrencilerinin, özel okullarda eğitim alan öğrencilere göre puan farklılığının olduğu ve bu puan farklılığının devlet okullarında düşük, özel okullarda ise yüksek olduğu görülmektedir. Başka bir olumsuz durum ise 8. Sınıf öğrencilerinin sportif faaliyetlere katılamadığı, bundan dolayı da bedensel ve sosyal kişiliklerinin gelişme döneminde sorun yaşamaktadırlar. 6. sınıftan itibaren başlayarak 8. sınıfa kadar yapılan ortaöğretime geçiş sınavına kadar öğrencinin yarışa girmekte ve aldığı düşük puanla evinin yakınındaki bir okula kayıt yaptıramamaktadır. Herkes bu sorunlar karşında mutabıktır” şeklinde açıklama yapmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından açıklanan, ortaöğretim kurumlarına geçişte uygulanacak yeni modele ilişkin, "Eğitim bölgesi ve sınavsız mahalli yerleştirme sistemi getirilerek, "Veli Tercihine Bağlı Serbest Kayıt Sistemi" adı altında uygulanacak olan yeni sistemle veli ve öğrenci adresine en yakın okula tercih edebilecektir. Bu yeni uygulamanın temel amacı, kolay, anlaşılır ve basit bir sistemle, öğrencinin sınava yönelik kaygı ve stresini azaltarak, sınavsız geçiş imkânı ile liseye geçişini sağlayabilmektir. Öğrencinin eğitim hayatı boyunca maruz kaldığı sınav kaygısı ve temel eğitimini tamamladıktan sonra hangi liseye geçeceği kaygısına düşmeyi bir nebze olsa azaltmaktır. Öğrenciler sportif, sosyal ve sanatsal etkinliklere katılarak vakitlerini değerlendirebileceklerdir. Bu sistemde öğrenci kendi muhitindeki bir okulu tercih ederek, gideceği okulda akademik düzeyde çeşitlilik sağlayarak okulun başarı düzeyini artıracaktır. Yaklaşık 1 milyon 200 bin öğrencinin tabi olduğu bu sistemle ortaokul ve liselerin arasındaki bağ kuvvetlendirilerek geçişi kolaylaştırmayı sağlayacaktır. Öğrenci kaynak olarak okul müfredatını kullanacak, okul dışı kurumlar azalacaktır. Öğrenci liseye yerleştğinde okula yönelik kafasında oluşturduğu başarılı ve başarısız algısı ortadan kaldırılacaktır. Yeni uygulanacak bu sistemde öğrenciler liseye yerleşmek için iki grup altında toplanacaktır. Bu gruplar sınava girmek isteyen ve sınava girmek istemeyen şeklinde ikiye bölünecektir. Sınava girmek istemeyen öğrenci

liseye yerleşmek için evine en yakın 5 okulu tercih edecektir. Tercih edilecek okullarda Mayıs ayında açıklanacaktır. Nitelikli okullara gitmek için sınava girmek isteyen öğrenci ise Haziran ayının ilk haftasında hafta sonu Cumartesi veya Pazar günü tek oturumda gerçekleştirilecek olan Liseye Geçiş Sınavı'na girecektir. Yerelde yapılacak olan sınavın soruları Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanacaktır. Bu sınav sayısal ve sözel olarak temel dersleri içeren iki bölümden oluşacaktır. Bu bölümler toplam 90 çoktan seçmeli sorudan oluşacaktır. Soruların kapsamı 8. sınıf müfredatından hazırlanacaktır. Sınav süresi toplamda 135 dakika olacaktır. Öğrenci sınava girmeden önce örnek sorular yayınlanacaktır. 6,7 ve 8. sınıftaki ders kitapları, öğretim programı ve kazanımlar çerçevesinde 8. sınıf ağırlıkta olmak üzere örnek soru sorulacaktır. Yapılan sınav aynı ay içerisinde açıklanacaktır. Sınav sonuçlarının açıklanmasının ardından, sınava giren ve girmeyen öğrenciler için aynı zaman diliminde tercih ekranı açılacaktır. Açılan tercih ekranında her iki gruptaki öğrenci için 5 tercih hakkı sunulacaktır. Öğrenci tercih işleminden sonra yapılan yerleştirme işlemlerinde istediği tercihe yerleşemeyen öğrenci için tekrar yerleştirme işlemi yapılacaktır. Öğrenci adresine en yakın 5 okulu tercih ederek yerleştirme işlemleri sonlandırılacaktır. Öğrenci tercih ettiği okula devam ederken okullar arası geçiş yapamayacaktır. Yabancı liseler isterlerse kendi bünyesinde öğrencilere özel sınav yapabilecekler. Yapılan bu özel sınavda yerleştirme, okulun isteğine göre MEB'in merkezi sistemini ya da kendi yaptığı sınava göre yerleştirme yapabilecektir. Bu özel sınav için adrese dayalı sistem zorunluluğu yoktur. Uygulanacak yeni sistem ile beklenen sonuçlar; okullarda akademik çeşitliliği artırarak eğitim kalitesini yükseltmek, okullar arası kalite farkını eşit düzeye ulaştırmak, öğrenci başarısını ilkokuldan itibaren izleyerek yeteneklerini tespit etmek, eğitimde aksamaları önlemek, okul dışı kurumları azaltmak, kademeler arası geçişte kaygı ve stresi azaltmak, velinin öğrenci üzerinde baskısını azaltmak, öğrencinin bulunduğu kademedен bir üste kademeye geçişe kadar tüm sınıflarda aldığı puanlar esas alınıp adil yerleştirme yapılarak öğrenciyi geleceğe donanımlı bir şekilde hazırlamaktır (MEB, 2017).

2. MATERYAL VE YÖNTEM

Bu araştırmada Kars il merkezindeki ortaokullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenleri ile bu okullarda öğrenim gören 8. Sınıf öğrencilerinin TEOG sınavına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Araştırmanın bu bölümünde araştırma deseni, araştırma örneklemi, veri toplama araçları ve verilerin analizine yönelik bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Araştırma Deseni

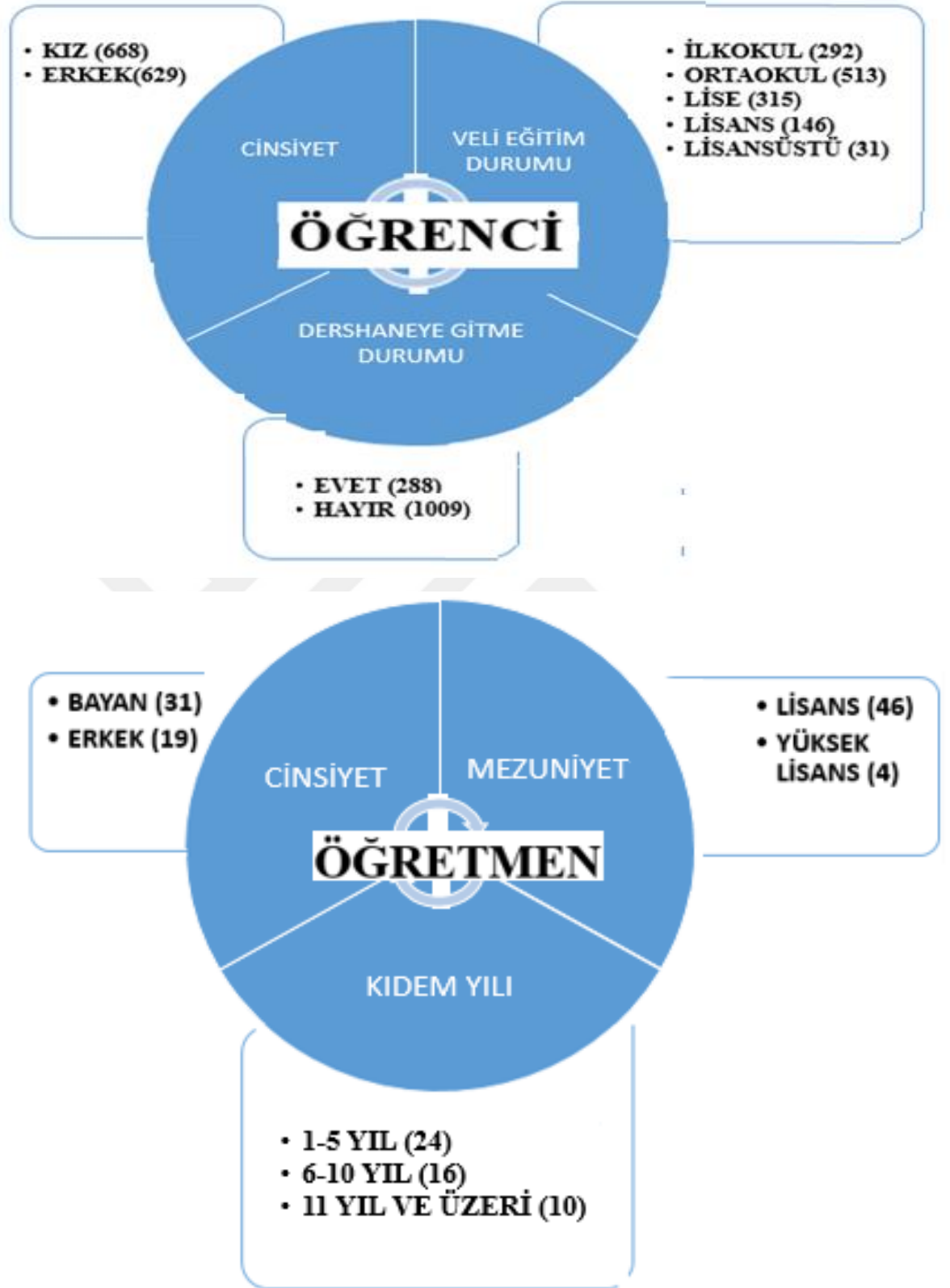
Bu araştırma, mevcut durumu incelemeyi amaçlayan karma bir araştırmadır. Bu desenin araştırmalarda kullanılmasının amacı nicel ve nitel tekniklerin bir çerçevede kullanımı her iki teknikte sunma, analiz etme ve bir araya getirme işlemlerini kuvvetlendirmektedir. Karma yöntemleri tercih eden araştırmacıların seçeneklerini kısıtlamaktan çok, kullanacakları yöntem ve yaklaşımları seçmeleri daha kolay olmaktadır (Onwuegbuzie ve Leech, 2004). Ülkemizde TEOG sınavının öğrenci ve öğretmen görüşleri doğrultusunda hem nicel hem nitel olarak incelenmesinin amaçlandığı bu araştırmada yakınsayan paralel karma desen kullanılmıştır. Bu desenin kullanılma amacı hem nicel hem nitel verilerin eş zamanda toplanarak, bir arada kullanılması, araştırma probleminin en iyi biçimde yorumlanarak, anlamlandırılmasını ve belirlenen hedefe ulaşmasının sağlamasıdır (Creswell ve Plano Clark, 2011). Bu desenin nicel boyutu elde edilen bulguların sayısal değerlerle ifade edilerek, durumu olabildiğince dikkatli bir biçimde betimleyerek, değişkenler arasında ilişkileri açıklama fırsatı sunarak sonuca varmaya çalışılmaktadır. Nicel boyutta tarama yöntemi ve nedensel karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır. Tarama yöntemi, betimleyici bir yapıya sahip olması ve olayın, var olan durumun işleyişini tanımlamak amacıyla kullanılmaktadır. Nedensel karşılaştırma yöntemi ise belli bir değişken açısından en az iki grubun farklılıklarını karşılaştırarak ilişkilendiren yöntemdir. Bu desenin nitel boyutu araştırma kapsamında birtakım olguları oluşturmak için bilgi arayışına girmek ve oluşturulan olguyu en iyi biçimde yorumlayarak anlamlandırmak ve açıklanabilir duruma getirmektir. Nitel boyutta bütüncül çoklu durum deseni kullanılmıştır. Bu yöntem incelenecek vaka ya da durumun diğer durumlarla birbirine bağıllığını kısa sürede derinlemesine incelediği yöntemdir. Araştırmada 50 fen bilimleri öğretmeni ve

1297 ortaokul öğrencisinin TEOG sınavı ile ilgili alınan yazılı görüşleri araştırmacı tarafından tekrar tekrar okunmuş, önceden belirlenen ve analiz anında ortaya çıkan açıklayıcı ve çıkarımsal kodlar kullanılarak ana sorunlar ve temalar belirlenmeye çalışılmıştır (Miles ve Huberman, 1984). Veri analizi sonuçları “araştırmacı üçgenleme tekniği” (Johnson ve Christensen, 2004) kullanılarak üç uzman araştırmacı tarafından tekrar kontrol edilerek görüş birliğine varılmıştır. Ayrıca fen bilimleri öğretmenleri ve öğrencilerin sınava ilişkin görüşlerinin frekansları belirlenerek tablolastırılmıştır. Araştırmanın nicel kısmı için veri toplama aracı olarak ölçek, nitel kısmı için yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın nicel ve nitel aşamaları göz önünde bulundurularak veri toplama araçlarıyla veriler toplanarak kullanılan desene uygun çalışma sonlandırılmıştır (Şad ve Şahiner, 2016).

2.2 Araştırma Grubu ve Katılımcılar

Araştırmanın evrenini 2016-2017 eğitim öğretim yılında Kars İl merkezine bağlı ortaokullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenleri ve 8. sınıfta öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma kapsamı 2016-2017 eğitim öğretim yılı döneminde Kars il merkezine bağlı ortaokulların 8. sınıfta okuyan 668 kız, 629 erkek öğrenci ve 31 bayan, 19 erkek Fen Bilimleri öğretmeni olmak üzere toplam 50 öğretmen ve 1297 öğrenciden oluşmaktadır.

TEOG Sistemi Değerlendirme Ölçeği ve TEOG Sistemi Görüşme Formu öğretmen ve öğrencilere dağıtılarak uygulanmadan önce gerekli bilgiler verilmiş ve gönüllülük esasına göre cevaplamaları istenmiştir. Katılımcılar araştırmanın nicel boyutunu kapsayan ölçekleri ve nitel boyutunu kapsayan görüşme formlarını cevaplarken 303 öğrenci ve 24 öğretmen bazı madde ve soruları boş bırakmış, eksik veya hatalı doldurmuştur. Bu soru ve maddeler ayıklandıktan sonra 50’si öğretmen, 1297’si öğrenci olmak üzere toplam 1347 katılımcı araştırmaya dâhil edilmiştir. Araştırmanın katılımcılarına ait bilgiler Tablo 2.1.’de verilmiştir.

Şekil 2.1. Araştırmanın Katılımcılarına Ait Bilgiler

2.3. Veri Toplama Yöntemi

Bu bölümde araştırmada kullanılacak veri toplama araçları ile verilerin toplanma sürecine yer verilmiştir.

2.3.1. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın amacına uygun olarak belirlenen hedeflere ulaşabilmesi için uygulamada kullanılacak veri toplama aracının seçilme aşamasında yapılmış olan çalışmalar incelenmiştir. Buna göre, araştırmanın nicel boyutunda, Şad ve Şahiner (2016) tarafından geliştirilen Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Değerlendirme Ölçeği'nden yararlanılmıştır. Araştırmanın nitel boyutu kapsamında ise Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi Görüşme Formu kullanılmıştır. Araştırmanın nicel bölümünü oluşturan TEOG Sistemi Değerlendirme Ölçeği'nin birinci kısmında araştırmaya katılanlara ait demografik bilgiler yer almaktadır. Ölçeğin ikinci kısmında ise TEOG Sistemi ile ilgili katılımcılar tarafından verilen görüşleri Likert tipi ölçek ile derecelendirme yapılmıştır. Likert tipi ölçek ile yapılan 5'li derecelendirme 5-Tamamen katılıyorum, 4-Katılıyorum, 3-Kısmen katılıyorum, 2-Katılmıyorum, 1-Hiç katılmıyorum şeklinde ölçek toplam 32 maddeden oluşmaktadır. Maddeler, bakanlık tarafından yayımlanan sınav tanıtım sunusu, sınav hakkında sıkça sorulan sorular ve sınav tanıtım kılavuzu incelenerek hazırlanmıştır. Veri toplama araçlarının kapsam geçerliği sağlamak için alanında uzman iki öğretim elemanından konu ile ilgili uzman görüşü alınmıştır. Çalışmanın pilot uygulaması kapsamında ölçek ve görüşme formlarının ne derece anlaşılır olduğunu denetlemek amacıyla resmi bir ortaokulda görev yapan birkaç öğretmen ve sekizinci sınıfa devam eden on öğrenciden görüş alınmıştır. TEOG sisteminin kendine özgü farklı özelliklerini ölçmeye yönelik hazırlandığı için değerlendirme ölçeğinde kullanılan maddeler tek tek analiz edilmiştir. Bu nedenle veri toplama aracının yapı geçerliliği kapsamında faktör yapısı incelenerek toplam puan alma yoluna gidilmemiş, ayrıca iç tutarlılık açısından güvenilirlik analizi yapılmamıştır. Araştırmanın nitel bölümünü oluşturan yapılandırılmış TEOG Sistemi Görüşme Formunda katılımcılara 2 temel ve 13 sonda soru sorulmuştur. Formun içeriğindeki iki temel soru “Temel eğitimden ortaöğretime geçiş sisteminin güçlü yönleri nelerdir?” ve “Temel eğitimden ortaöğretime geçiş sisteminin zayıf yönleri

nelerdir?” ve bu sorulara ek olarak katılımcıların, öğrenci başarısı; öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisi; öğretmen performansı; okul dışı kurumlara duyulan ihtiyaç gibi konular açısından TEOG sınav sistemini değerlendirmelerinin istendiği tamamlayıcı nitelikte sorular (bk; Ek 3. ve Ek 4.) sorulmuştur.

2.3.2. Verilerin Toplanması

Araştırmada toplanan veriler Kars il Milli Eğitim Müdürlüğü’nden alınan resmi izin belgesi ile uygun görülen zaman diliminde gerçekleştirilmiştir. Veri toplama araçları 2016-2017 eğitim- öğretim bahar yarıyılında Kars il merkezine bağlı ortaokullardaki 8. sınıf öğrencileri ve Fen Bilimleri öğretmenlerine uygulanmıştır. Veri toplama araçları öğretmen ve öğrencilere uygulanmadan önce gerekli bilgiler verilmiş ve çalışmanın amacı ve alan yazına katkıları açıklanmıştır.

2.3.3. Verilerin Analizi

Araştırmanın amacına yönelik olarak veriler 2016-2017 eğitim öğretim yılında toplanarak, araştırmacı tarafından değerlendirme yapılmıştır. Araştırmanın nicel kısmı için toplanan verilerin analizi uygun istatistiksel işlemler yapılmakta olup, nitel kısım için elde edilen ham veriler içerik analizine tabi tutularak kodlama yoluna gidilmiş ve amaca uygun temalar belirlenmiştir. Bu çerçevede veriler tanımlanmış, birbirine benzeyen veriler belirli kavram ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek yorumlanmıştır.

Bu araştırmada nicel kısım için toplanan verilerin çözümlenmesinde 5-Tamamen katılıyorum, 4-Katılıyorum, 3-Kısmen katılıyorum, 2-Katılmıyorum, 1-Hiç katılmıyorum seçenekleri ölçekte yer alan her bir ifade için kullanılmıştır. Ayrıca Likert tipi ölçeklere ait puan ortalamalarının değerlendirilmesinde Kutu ve Sözbilir (2011) tarafından önerilen sınırlar dikkate alınmıştır. Buna göre aritmetik ortalamalar yorumlanırken 1.00-1.80 arasındaki değerler “çok düşük”, 1.81-2.60 arasındaki değerlerin “düşük”, 2.61-3.40 arasındaki değerlerin “orta”, 3.41-4.20 arasındaki değerler “yüksek” ve 4.21-5.00 arasındaki değerler “çok yüksek” derecesinde gerçekleştiği kabul edilmiştir. Öğretmenin cinsiyeti, mezuniyet durumu ve kıdemi, öğrencinin bulunduğu okullardaki şube durumu, dershaneye gitmesi durumu, cinsiyeti,

veli eğitim durumu kişisel bilgiler elde edilen veriler de sayısal olarak kodlanmıştır ve programa işlenmiştir. Nicel verilerin analizinde aritmetik ortalama ve standart sapma gibi betimsel istatistikler kullanılırken; karşılaştırmalar için bağımsız örneklem t testi, tek yönlü ANOVA ve çoklu karşılaştırmalar için Tukey HSD testi kullanılmış, sonuçlar tablo haline getirilmiş ve yorumlanmıştır. Bu araştırmada nitel kısım için toplanan verilerin çözümlenmesi için içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Araştırma sorularına verilen cevaplar doğrultusunda birbirine benzeyen veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde tekrarlı bir şekilde kodlama yapıp bir araya getirilerek okuyucunun anlayacağı şekilde ve çalışmanın amacına uygun biçimde düzenlenip, gereksiz temalar çıkarılarak, yorumlama yapılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2006; Karaca, Bektaş ve Armağan, 2015). Kodlama sonucunda kodlayıcıların verdikleri kodlar arasındaki tutarlılık % 82 olarak bulunmuştur. Tutarsız olan veri kesitleri üzerinde kodlayıcılar birlikte çalışmışlardır. Araştırmacı ile ilgili konuda yeterli bilgiye sahip olan öğretmen üyesi tutarsız olan veri kesitleri üzerinde ortak bir fikir benimseyene kadar tartışmışlar ve uzlaşmaya varmışlardır. Çalışmada bulgular kısmında araştırmaya katılan okul, öğretmen ve öğrencilerin isimleri açık bir şekilde verilmemiştir. Okullar için “O₁, O₂, O₃...O₃₀“, öğretmenler için “öğrt.” ve öğrenciler için “öğrnc.” şeklinde kodlar kullanılmıştır.

3.BULGULAR

Bu bölümde yapılan çalışmada elde edilen verilerin istatistiksel analizleri yapılmış ve görüşler kodlanıp temalar oluşturularak sayısal değerleri verilmiştir. Bölümün ilk kısmında araştırmaya katılan kişilerin demografik özellikleri tanımlanırken, ikinci kısımda araştırma problemlerine ilişkin uygulanan ölçeklerin ve görüşme formlarının yanıtlarını oluşturan bulgulara yer verilmiştir.

Demografik Bilgiler

Yapılan araştırmaya katılan Fen Bilimleri Öğretmenleri ve 8. sınıf öğrencilerine ait verilerin demografik bilgilerin (öğretmenler için cinsiyet ve kıdem yılı, öğrenciler için cinsiyet, okullardaki şube durumu, veli eğitim durumu ve dershaneye gitme durumu) istatistiksel çözümlemesi yapılmış ve elde edilen bulgular tablolar halinde verilmiştir.

Araştırmaya katılan Fen Bilimleri öğretmenlerinin cinsiyete göre dağılımları Tablo 3.1.'deki gibidir.

Tablo 3.1:Fen Bilimleri öğretmenlerinin cinsiyete göre dağılımları

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bayan	31	62,0
Erkek	19	38,0
Toplam	50	100,0

Tablo 3.1' de görüldüğü gibi araştırmaya katılan Fen Bilimleri Öğretmenlerinin % 62,0'ı bayan, %38,0'i erkek öğretmenlerden oluşmaktadır.

Araştırmaya katılan Fen Bilimleri öğretmenlerinin kıdem yılına göre dağılımları Tablo 3.2' deki gibidir.

Tablo 3.2: Fen bilimleri öğretmenlerin kıdem yılına göre dağılımları

Kıdem	Frekans (f)	Yüzde (%)
1-5 yıl	24	48,0
6-10 yıl	16	32,0
11 yıl ve üzeri	10	20,0
Toplam	50	100,0

Tablo 3.2' de görüldüğü gibi araştırmaya katılan Fen Bilimleri öğretmenlerinin %48,0 i, 1-5 yıl arasında kıdem yılına sahipken, %32,0'i 6 -10 yıl arasında, %20,0'si 11 yıl ve üzeri mesleki kıdem yılına sahiptir.

Araştırmaya katılan 8. sınıf öğrencilerin cinsiyete göre dağılımları Tablo 3.3' deki gibidir.

Tablo 3.3: 8. Sınıf öğrencilerinin cinsiyete göre dağılımları

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kız	668	51,5
Erkek	629	48,5
Toplam	1297	100,0

Tablo 3.3' te görüldüğü gibi araştırmaya katılan 8. sınıf öğrencilerin % 51,5'i kız , %48,5'i erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

Araştırmaya katılan 8. sınıf öğrencilerin okullardaki şubelere göre dağılımları Tablo 3.4' teki gibidir.

Tablo 3.4: 8. Sınıf öğrencilerin okullardaki şubelere göre dağılımları

ORTAOKULLAR	8A	8B	8C	8D	8E	8F	8G	8H	Toplam
O ₁	16	10	12						38
O ₂	22	14	14						50
O ₃	26	20	22	20	25	21	26	25	185
O ₄	14								14
O ₅	24								24
O ₆	21	14	14	16					65
O ₇	28	18	18	20	21	20			125
O ₈	21	14							35
O ₉	33	18	16	18					85
O ₁₀	14								14
O ₁₁	22	14	14	15	15	16			95
O ₁₂	24	16	16	19					75
O ₁₃	20	10							30
O ₁₄	12								12
O ₁₅	14	10							24
O ₁₆	23	13	14	15					65
O ₁₇	22	12							35
O ₁₈	24	14	14	16					68
O ₁₉	14								14
O ₂₀	12								12
O ₂₁	22	13							35
O ₂₂	22	13	14						50
O ₂₃	22	12							35
O ₂₄	12	8							20
O ₂₅	10								10
O ₂₆	10								10
O ₂₇	12								12
O ₂₈	10								10
O ₂₉	14								14
O ₃₀	16	9	10						36
Toplam	556	255	178	139	61	57	26	25	1297
Yüzde (%)	42,9	19,7	13,7	10,7	4,7	4,4	2,0	1,9	100,0

Tablo 3.4' te görüldüğü gibi araştırmaya katılan 8. sınıf öğrencilerinin % 42,9'u 8A, %19,7 8B, %13,7 8C, %10,7 8D, % 4,7 8E, % 4,4 8F, %2,0 8G, %1,9 8H sınıfında eğitim almaktadır.

Araştırmaya katılan 8. sınıf öğrencilerin veli eğitim durumuna göre dağılımları Tablo 3.5' teki gibidir.

Tablo 3.5: 8. Sınıf öğrencilerin veli eğitim durumlarına göre dağılımları

Veli eğitim durumu	Frekans (f)	Yüzde (%)
İlkokul	292	22,5
Ortaokul	513	39,6
Lise	315	24,3
Üniversite	146	11,3
Lisansüstü	31	2,4
Toplam	1297	100,0

Tablo 3.5' da görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 8.sınıf öğrencilerinin % 22,1i ilkokul, % 39,6'sı ortaokul, % 24,3ü lise, %11,3ü üniversite eğitimi alırken % 2,4ü lisansüstü eğitimi almıştır.

Araştırmaya katılan 8. sınıf öğrencilerin dershaneye gitme durumuna göre dağılımları Tablo 3.6' daki gibidir.

Tablo 3.6: 8. Sınıf öğrencilerin dershaneye gitme durumuna göre dağılımları

Dershaneye gitme durumu	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	288	22,2
Hayır	1009	77,8
Toplam	1297	100,0

Tablo 3.6'da görüldüğü gibi araştırmaya katılan 8. sınıf öğrencilerin % 22,2si evet , % 77,8 hayır cevabı veren öğrencilerden oluşmaktadır.

Araştırmanın Nicel Bulguları

Araştırmaya katılan fen bilimleri öğretmenlerinin ölçekteki ifadelerle ait genel görüşlerinin betimsel istatistikleri Tablo 3.7' deki gibidir.

Tablo 3.7: Fen bilimleri öğretmenlerinin ölçekteki ifadelerle ait genel görüşlerinin betimsel istatistikleri

TEOG sistemi/sisteminde,	$\bar{X}$	SS
1- Öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur.	3,00	0,969
2-Öğrencilerin daha fazla ders çalışmasını sağlar.	3,08	1,038
3- Öğrenciler için okulun önemini artırır.	3,54	0,930
4- Öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar.	2,81	1,161
5- Sınavların her iki dönemin ortasında yapılması uygundur.	3,04	1,224
6- Sınavların dört ayrı günde, 12 oturumda yapılması uygundur.	3,26	1,337
7- Yerleştirme puanının % 70'inin ortak sınavla belirlenmesi uygundur.	3,50	0,995
8- Okul başarı notunun ağırlığının %30 olması derslere verilen önemi artırır.	3,20	1,050
9- Özel okullar ile devlet okulları arasında eşitsizlik oluşturur.	3,57	1,080
10- Mazeret sınavının yapılması isabetli bir karardır.	4,04	0,935
11- Telif sınavıyla birlikte iki sınavın olması ölçmenin standart olmasını engeller.	3,08	0,964
12- Sınavın iki döneme yayılması uygundur.	3,98	0,892
13-Dershanelere olan talebi azaltır.	2,90	1,249
14- Öğrenci ve okullar arasındaki ilişkiyi olumlu yönde etkiler.	3,61	0,862
15- Sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler.	3,66	0,939
16- Yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur.	3,88	1,081
17- Öğrencilerin kendi okullarında sınava girmesi yerinde bir karardır.	3,94	1,132
18- Sınav puanlarının yazılı notu olarak da yansması derse motivasyonu artırır.	3,84	0,842
19- Müfredatın ülke çapında eşzamanlı ilerlemesini sağlar.	3,94	0,956
20- Öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılar.	4,00	0,756
21- Kaygısını sürece yayarak azaltır.	3,85	0,967
22- Öğrenci devamsızlığını azaltır.	3,58	0,883
23- Öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır.	3,82	0,748
24- Öğretmenleri konuları yetiştirme telaşına sokar.	3,80	1,125
25- Sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir.	3,60	1,125
26- Öğretmenlerin mesleki performansını artırır.	3,51	1,082
27- Öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır.	2,64	0,942
28- Sınav puanlarının hem yazılı notu hem liseye yerleştirme puanı olarak kullanılması uygundur.	3,48	0,974
29-Öğretmeni müfredatı sıkıca takip etmek zorunda bırakır.	4,06	0,652
30-Sınav güvenliği açısından sorunludur.	2,92	1,096
31- Sınavların hafta sonu yapılması daha uygundur.	3,10	1,313
32- Sınavların hafta içi yapılması eğitim öğretimi aksatır.	3,26	1,306
GENEL	3,49	0,382

Tablo 3.7' deki betimsel istatistiklerde öğretmenlerin ölçekteki ifadelerine ait görüşlerinin genel olarak yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber bazı ifadelerine katılımının ise orta düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre “öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur ($\bar{X}=3,00$)”; “öğrencilerin daha fazla ders çalışmasını sağlar ($\bar{X}=3,08$)”; “öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar ($\bar{X}=2,81$)”; “Sınavların her iki dönemin ortasında yapılması uygundur ($\bar{X}=3,04$)”; “sınavların dört ayrı günde, 12 oturumda yapılması uygundur ($\bar{X}=3,26$)”; “okul başarı notunun ağırlığının %30 olması derslere verilen önemi artırır ($\bar{X}=3,20$)”; “telafi sınavıyla birlikte iki sınavın olması ölçmenin standart olmasını engeller ($\bar{X}=3,08$)”; “dershanelere olan talebi azaltır ($\bar{X}=3,08$)”; “öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır ($\bar{X}=2,64$)”; “sınav güvenliği açısından sorunludur ($\bar{X}=2,92$)” ifadelerine orta düzeyde katıldıkları görülmektedir.

Fen Bilimleri öğretmenlerinin cinsiyet durumlarına göre görüşleri bağımsız örneklem t testi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçları tablo 3.8' de görülmektedir.

Tablo 3.8: Fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması

Sorular	Cinsiyet	X	SS	t	p
1- Öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur.	Bayan	2,90	0,908	-0,900	0,372
	Erkek	3,16	1,068		
2-Öğrencilerin daha fazla ders çalışmasını sağlar.	Bayan	3,23	0,956	1,285	0,205
	Erkek	2,83	1,150		
3- Öğrenciler için okulun önemini artırır.	Bayan	3,52	0,890	-0,229	0,819
	Erkek	3,58	1,017		
4- Öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar.	Bayan	2,84	1,036	0,209	0,835
	Erkek	2,76	1,393		
5- Sınavların her iki dönemin ortasında yapılması uygundur.	Bayan	3,29	1,160	1,925	0,060
	Erkek	2,61	1,243		
6- Sınavların dört ayrı günde, 12 oturumda yapılması uygundur.	Bayan	3,45	1,287	1,303	0,199
	Erkek	2,95	1,393		
7- Yerleştirme puanının % 70'inin ortak sınavla belirlenmesi uygundur.	Bayan	3,42	1,089	-0,729	0,470
	Erkek	3,63	0,831		
8-Okul başarı notunun ağırlığının %30 olması derslere verilen önemi artırır.	Bayan	3,26	1,094	0,496	0,622
	Erkek	3,11	0,994		

9-Özel okullar ile devlet okulları arasında eşitsizlik oluşturur.	Bayan	3,60	0,968	0,230	0,819
	Erkek	3,53	1,264		
10- Mazeret sınavının yapılması isabetli bir karardır.	Bayan	3,94	0,772	-1,036	0,305
	Erkek	4,22	1,166		
11- Telafi sınavıyla birlikte iki sınavın olması ölçmenin standart olmasını engeller.	Bayan	3,20	0,925	1,085	0,284
	Erkek	2,89	1,023		
12- Sınavın iki döneme yayılması uygundur.	Bayan	4,06	0,727	0,853	0,398
	Erkek	3,84	1,119		
13-Dershanelere olan talebi azaltır.	Bayan	3,00	1,238	0,719	0,475
	Erkek	2,74	1,284		
14- Öğrenci ve okullar arasındaki ilişkiyi olumlu yönde etkiler.	Bayan	3,61	0,844	0,007	0,994
	Erkek	3,61	0,916		
15- Sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler.	Bayan	3,77	0,884	1,101	0,277
	Erkek	3,47	1,020		
16- Yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur.	Bayan	4,16	0,934	2,469	0,017 *
	Erkek	3,42	1,170		
17- Öğrencilerin kendi okullarında sınava girmesi yerinde bir karardır.	Bayan	3,90	1,165	-0,291	0,773
	Erkek	4,00	1,106		
18- Sınav puanlarının yazılı notu olarak da yansımaları derse motivasyonu artırır.	Bayan	3,84	0,820	-0,014	0,989
	Erkek	3,84	0,898		
19- Müfredatın ülke çapında eşzamanlı ilerlemesini sağlar.	Bayan	3,97	0,752	0,259	0,796
	Erkek	3,89	1,243		
20- Öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılar.	Bayan	3,94	0,772	-0,768	0,446
	Erkek	4,11	0,737		
21- Kaygısını sürece yayarak azaltır.	Bayan	3,86	0,875	0,069	0,945
	Erkek	3,84	1,119		
22- Öğrenci devamsızlığını azaltır.	Bayan	3,52	0,926	-0,650	0,519
	Erkek	3,68	0,820		
23- Öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır.	Bayan	3,87	0,763	0,612	0,543
	Erkek	3,74	0,733		
24- Öğretmenleri konuları yetiştirme telaşına sokar.	Bayan	3,97	1,110	1,358	0,181
	Erkek	3,53	1,124		
25- Sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir.	Bayan	3,48	1,092	-0,931	0,356
	Erkek	3,79	1,182		
26- Öğretmenlerin mesleki performansını artırır.	Bayan	3,60	1,192	0,726	0,471
	Erkek	3,37	0,895		
27- Öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır.	Bayan	2,58	0,923	-0,565	0,575
	Erkek	2,74	0,991		
28- Sınav puanlarının hem yazılı notu hem	Bayan	3,42	1,089	-0,558	0,579

liseye yerleştirme puanı olarak kullanılması uygundur.	Erkek	3,58	0,769		
29-Öğretmeni müfredatı sıkıca takip etmek zorunda bırakır.	Bayan	4,06	0,680	0,062	0,951
	Erkek	4,05	0,621		
30-Sınav güvenliği açısından sorunludur.	Bayan	2,65	0,950	-2,401	0,020
	Erkek	3,39	1,195		
31- Sınavların hafta sonu yapılması daha uygundur.	Bayan	3,19	1,302	0,640	0,526
	Erkek	2,95	1,353		
32- Sınavların hafta içi yapılması eğitim öğretimi aksatır.	Bayan	3,26	1,182	-0,013	0,989
	Erkek	3,26	1,522		
GENEL	Bayan	3,51	0,367	0,564	0,575
	Erkek	3,45	0,413		

*p<.05

Tablo 3.8'e göre fen bilimleri öğretmenlerinin ölçekteki ifadeler katılımların cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında genel olarak genel olarak hem bayanların ($\bar{X}$ =3,51) hem de erkeklerin ($\bar{X}$ =3,45) yüksek düzeyde olduğu ve aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir ($p<0,05$). Bununla beraber ölçekteki ifadeler ayrı ayrı değerlendirildiğinde, anlamlı farklılığın sadece “yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur” ifadesinde bayanlar lehine olurken ($\bar{X}$ =4,16); “sınav güvenliği açısından sorunludur” ifadesinde erkekler lehine ($\bar{X}$ =3,39) olduğu ortaya çıkmıştır. Diğer ifadelerde anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$).

Fen Bilimleri öğretmenlerinin mesleki deneyimlerine göre görüşlerini karşılaştırmak amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 3.9' da verilmiştir.

Tablo 3.9:Fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinin kıdem yılına göre karşılaştırılması

Sorular	Kıdem	X	SS	F	p
1- Öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur.	1-5 yıl	2,79	0,932	3,655	0,033*
	6-10 yıl	2,88	0,957		
	>11 yıl	3,70	0,823		
2- Öğrencilerin daha fazla ders çalışmasını sağlar.	1-5 yıl	3,17	1,007	0,849	0,434
	6-10 yıl	3,20	0,941		
	>11 yıl	2,70	1,252		

3- Öğrenciler için okulun önemini artırır.	1-5 yıl	3,29	0,955	1,740	0,187
	6-10 yıl	3,81	0,834		
	>11 yıl	3,70	0,949		
4- Öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar.	1-5 yıl	2,54	1,215	3,299	0,046*
	6-10 yıl	2,71	0,994		
	>11 yıl	3,60	0,966		
5- Sınavların her iki dönemin ortasında yapılması uygundur.	1-5 yıl	3,04	1,268	0,019	0,981
	6-10 yıl	3,00	1,134		
	>11 yıl	3,10	1,370		
6- Sınavların dört ayrı günde, 12 oturumda yapılması uygundur.	1-5 yıl	3,58	1,283	1,498	0,234
	6-10 yıl	3,06	1,237		
	>11 yıl	2,80	1,549		
7- Yerleştirme puanının % 70'inin ortak sınavla belirlenmesi uygundur.	1-5 yıl	3,25	1,032	1,495	0,235
	6-10 yıl	3,75	0,856		
	>11 yıl	3,70	1,059		
8- Okul başarı notunun ağırlığının %30 olması derslere verilen önemi artırır.	1-5 yıl	3,29	0,995	0,508	0,605
	6-10 yıl	3,25	1,065		
	>11 yıl	2,90	1,287		
9- Özel okullar ile devlet okulları arasında eşitsizlik oluşturur.	1-5 yıl	3,71	1,083	1,634	0,206
	6-10 yıl	3,19	1,109		
	>11 yıl	3,89	0,928		
10- Mazeret sınavının yapılması isabetli bir karardır.	1-5 yıl	3,88	0,850	2,399	0,102
	6-10 yıl	3,93	1,100		
	>11 yıl	4,60	0,699		
11- Telafi sınavıyla birlikte iki sınavın olması ölçmenin standart olmasını engeller.	1-5 yıl	3,36	0,902	2,379	0,104
	6-10 yıl	3,00	0,894		
	>11 yıl	2,60	1,075		
12- Sınavın iki döneme yayılması uygundur.	1-5 yıl	3,92	0,881	0,809	0,452
	6-10 yıl	3,88	1,088		
	>11 yıl	4,30	0,483		
13- Dershanelere olan talebi azaltır.	1-5 yıl	2,92	1,283	0,040	0,961
	6-10 yıl	2,94	0,998		
	>11 yıl	2,80	1,619		
14- Öğrenci ve okullar arasındaki ilişkiyi olumlu yönde etkiler.	1-5 yıl	3,46	1,021	1,422	0,252
	6-10 yıl	3,60	0,632		
	>11 yıl	4,00	0,667		
15- Sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler.	1-5 yıl	3,75	0,897	0,490	0,616
	6-10 yıl	3,69	1,138		
	>11 yıl	3,40	0,699		

16- Yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur.	1-5 yıl	4,04	0,955	1,493	0,235
	6-10 yıl	3,50	1,317		
	>11 yıl	4,10	0,876		
17- Öğrencilerin kendi okullarında sınava girmesi yerinde bir karardır.	1-5 yıl	3,63	1,173	1,882	0,164
	6-10 yıl	4,19	1,167		
	>11 yıl	4,30	0,823		
18- Sınav puanlarının yazılı notu olarak da yansması derse motivasyonu artırır.	1-5 yıl	3,54	0,721	3,645	0,034*
	6-10 yıl	4,00	1,033		
	>11 yıl	4,30	0,483		
19- Müfredatın ülke çapında eşzamanlı ilerlemesini sağlar.	1-5 yıl	3,92	0,776	1,776	0,180
	6-10 yıl	3,69	1,302		
	>11 yıl	4,40	0,516		
20- Öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılar.	1-5 yıl	3,92	0,776	0,485	0,618
	6-10 yıl	4,00	0,730		
	>11 yıl	4,20	0,789		
21- Kaygısını sürece yayarak azaltır.	1-5 yıl	3,67	0,917	1,596	0,214
	6-10 yıl	3,87	0,990		
	>11 yıl	4,33	1,000		
22- Öğrenci devamsızlığını azaltır.	1-5 yıl	3,67	0,917	1,169	0,320
	6-10 yıl	3,69	0,793		
	>11 yıl	3,20	0,919		
23- Öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır.	1-5 yıl	3,67	0,917	1,263	0,292
	6-10 yıl	3,88	0,500		
	>11 yıl	4,10	0,568		
24- Öğretmenleri konuları yetiştirme telaşına sokar.	1-5 yıl	3,96	1,122	1,841	0,170
	6-10 yıl	3,94	0,998		
	>11 yıl	3,20	1,229		
25- Sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir.	1-5 yıl	3,71	1,083	3,736	0,031*
	6-10 yıl	3,94	0,929		
	>11 yıl	2,80	1,229		
26- Öğretmenlerin mesleki performansını artırır.	1-5 yıl	3,63	1,135	0,758	0,475
	6-10 yıl	3,56	0,964		
	>11 yıl	3,11	1,167		
27- Öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır.	1-5 yıl	2,58	0,881	0,156	0,856
	6-10 yıl	2,75	1,065		
	>11 yıl	2,60	0,966		
28- Sınav puanlarının hem yazılı notu hem liseye yerleştirme puanı olarak kullanılması uygundur.	1-5 yıl	3,25	0,942	1,303	0,281
	6-10 yıl	3,69	1,138		
	>11 yıl	3,70	0,675		

29-Öğretmeni müfredatı sıkıca takip etmek zorunda bırakır.	1-5 yıl	4,17	0,565	0,637	0,534
	6-10 yıl	3,94	0,929		
	>11 yıl	4,00	0,009		
30-Sınav güvenliği açısından sorunludur.	1-5 yıl	2,96	1,160	0,073	0,930
	6-10 yıl	2,93	0,961		
	>11 yıl	2,80	1,229		
31- Sınavların hafta sonu yapılması daha uygundur.	1-5 yıl	3,25	1,359	1,849	0,169
	6-10 yıl	3,31	1,352		
	>11 yıl	2,40	0,966		
32- Sınavların hafta içi yapılması eğitim öğretimi aksatır.	1-5 yıl	3,25	1,225	1,052	0,357
	6-10 yıl	3,56	1,413		
	>11 yıl	2,80	1,317		

*p<0,05

Tablo 3.9'a göre fen bilimleri öğretmenlerinin mesleki deneyimleri açısından görüşleri incelendiğinde ölçekteki ifadelerin çoğunda anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0.05$). Bununla beraber “öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur”, “öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar”, “sınav puanlarının yazılı notu olarak da yansması derse motivasyonu artırır”, “sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir” ifadelerinde kıdemlere göre anlamlı farklılık olduğu ($p<0,05$) görülmüştür. Anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Tukey HSD çoklu karşılaştırma sonuçları Tablo 3.10'da verilmiştir.

Tablo 3.10: Öğretmen görüşlerinin kıdemlerine göre çoklu karşılaştırma testi sonuçları

Sorular	Mesleki Deneyim		P
1- Öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur.	1-5 yıl	6-10 yıl	0,958
		11-15 yıl	0,031*
	6-10	1-5 yıl	0,958
		11-15 yıl	0,078
	11-15 yıl	1-5 yıl	0,031*
		6-10 yıl	0,078
4- Öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar.	1-5 yıl	6-10 yıl	0,889
		11-15 yıl	0,038*
	6-10	1-5 yıl	0,889
		11-15 yıl	0,142
	11-15 yıl	1-5 yıl	0,038*
		6-10 yıl	0,142
18- Sınav puanlarının yazılı notu olarak da yansımaları derse motivasyonu artırır.	1-5 yıl	6-10 yıl	0,189
		11-15 yıl	0,040*
	6-10	1-5 yıl	0,189
		11-15 yıl	0,624
	11-15 yıl	1-5 yıl	0,040*
		6-10 yıl	0,624
25- Sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir.	1-5 yıl	6-10 yıl	0,784
		11-15 yıl	0,071
	6-10	1-5 yıl	0,784
		11-15 yıl	0,029*
	11-15 yıl	1-5 yıl	0,071
		6-10 yıl	0,029*

*p<0,05

Tablo 3.10 incelendiğinde “öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın 1-5 yıl ile 11-15 yılları arasındaki kıdemden kaynaklandığı (p=0,031) görülmektedir. Söz konusu yıllara ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde de 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin en yüksek puana sahipken, 1-5 yıl arası kıdemdeki öğretmenlerin en düşük puan ortalamasına sahip olduğu görülmektedir. Tablo 3.10’a bakıldığında “öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın 1-5 yıl ile 11-15 yılları arasındaki kıdemden kaynaklandığı (p=0,038) görülmektedir. Tablo 3.10’da söz konusu yıllara ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde de 11 yıl ve üzerindeki kıdeme sahip öğretmenlerin en yüksek puana sahipken, 1-5 yıl arası kıdemdeki öğretmenlerin en düşük puan ortalamasına sahip

olduğu görülmektedir. Tablo 3.10 incelendiğinde “sınav puanlarının yazılı notu olarak da yansması derse motivasyonu artırır” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın 1-5 yıl ile 11-15 yılları arasındaki kıdemden kaynaklandığı ($p=0,040$) görülmektedir. Yine Tablo 3.10’da söz konusu yıllara ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde de 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin en yüksek puana sahipken, 1-5 yıl arası kıdemdeki öğretmenlerin en düşük puan ortalamasına sahip olduğu görülmektedir. Tablo 3.10 bakıldığında “sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın 6-10 yıl ile 11-15 yılları arasındaki kıdemden kaynaklandığı ($p=0,029$) görülmektedir. Tablo 3.10’a bakıldığında Söz konusu yıllara ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde de 6-10 yıl ve arası kıdeme sahip öğretmenlerin en yüksek puana sahipken, 11 yıl ve üzeri kıdemdeki öğretmenlerin en düşük puan ortalamasına sahip olduğu görülmektedir.

8. sınıf öğrencilerinin görüşlerini içeren ölçek üzerinde vermiş oldukları yanıtların ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 3.11’de verilmiştir.

Tablo 3.11: 8. sınıf öğrencilerinin görüşlerinin frekans ve yüzde dağılımları

TEOG sistemi/sisteminde,	$\bar{X}$	SS
1- Öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur.	3,64	1,283
2- Öğrencilerin daha fazla ders çalışmasını sağlar.	3,86	1,220
3- Öğrenciler için okulun önemini artırır.	3,66	1,283
4- Öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar.	3,73	1,260
5- Sınavların her iki dönemin ortasında yapılması uygundur.	3,59	1,339
6- Sınavların dört ayrı günde, 12 oturumda yapılması uygundur.	3,39	2,021
7- Yerleştirme puanının % 70'inin ortak sınavla belirlenmesi uygundur.	3,48	1,297
8- Okul başarı notunun ağırlığının %30 olması derslere verilen önemi artırır.	3,45	1,371
9- Özel okullar ile devlet okulları arasında eşitsizlik oluşturur.	3,24	1,488
10- Mazeret sınavının yapılması isabetli bir karardır.	3,77	1,343
11- Telfa sınavıyla birlikte iki sınavın olması ölçmenin standart olmasını engeller.	3,08	1,337
12- Sınavın iki döneme yayılması uygundur.	3,86	1,299
13- Dershanelere olan talebi azaltır.	2,73	2,091
14- Öğrenci ve okullar arasındaki ilişkiyi olumlu yönde etkiler.	3,64	1,313
15- Sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler.	3,92	1,264
16- Yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur.	4,10	1,336
17- Öğrencilerin kendi okullarında sınava girmesi yerinde bir karardır.	4,02	1,228
18- Sınav puanlarının yazılı notu olarak da yansması derse motivasyonu artırır.	3,64	1,357
19- Müfredatın ülke çapında eşzamanlı ilerlemesini sağlar.	3,55	1,301
20- Öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılar.	3,65	1,294
21- Kaygısını sürece yayarak azaltır.	3,25	1,397
22- Öğrenci devamsızlığını azaltır.	3,44	1,420
23- Öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır.	3,62	1,289
24- Öğretmenleri konuları yetiştirme telaşına sokar.	3,49	1,636
25- Sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir.	3,05	1,500
26- Öğretmenlerin mesleki performansını artırır.	3,50	1,389
27- Öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır.	3,07	1,929
28- Sınav puanlarının hem yazılı notu hem liseye yerleştirme puanı olarak kullanılması uygundur.	3,67	1,356
29-Öğretmeni müfredatı sıkıca takip etmek zorunda bırakır.	3,62	1,367
30-Sınav güvenliği açısından sorunludur.	3,29	1,426
31- Sınavların hafta sonu yapılması daha uygundur.	3,11	1,557
32- Sınavların hafta içi yapılması eğitim öğretimi aksatır.	3,10	1,590
GENEL	3,51	0, 65

Tablo 3.11' deki betimsel istatistiklerde öğrencilerin ölçekteki ifadelerle ait görüşlerinin genel olarak yüksek olduğu görülmektedir. Bununla beraber bazı ifadelerle katılımının ise orta düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre “özel okullar ile devlet okulları arasında eşitsizlik oluşturur ($\bar{X}=3,24$)”; “Telafi sınavıyla birlikte iki sınavın olması ölçmenin standart olmasını engeller ($\bar{X}=3,08$); “dershanelere olan talebi azaltır” ($\bar{X}=2,73$); “sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir” ($\bar{X}=3,05$); “öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır”; “sınav güvenliği açısından sorunludur” ($\bar{X}=3,29$); “sınavların hafta sonu yapılması daha uygundur” ($\bar{X}=3,11$); “sınavların hafta içi yapılması eğitim öğretimi aksatır” ($\bar{X}=3,10$)” ifadelerine orta düzeyde katıldıkları görülmektedir.

8. sınıf öğrencilerinin cinsiyet durumlarına göre görüşleri bağımsız örneklem t testi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçları Tablo 3.12'de verilmiştir.

Tablo 3.12: 8. sınıf öğrencilerinin görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılması

Sorular	Cinsiyet	X	SS	T	P
1- Öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur.	Bayan	3,77	1,208	3,508	0,000*
	Erkek	3,51	1,350		
2-Öğrencilerin daha fazla ders çalışmasını sağlar.	Bayan	3,96	1,194	2,929	0,003*
	Erkek	3,76	1,239		
3- Öğrenciler için okulun önemini artırır.	Bayan	3,72	1,284	1,639	0,101
	Erkek	3,60	1,281		
4- Öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar.	Bayan	3,85	1,228	3,475	0,001*
	Erkek	3,60	1,282		
5- Sınavların her iki dönemin ortasında yapılması uygundur.	Bayan	3,65	1,339	1,589	0,112
	Erkek	3,53	1,336		
6- Sınavların dört ayrı günde, 12 oturumda yapılması uygundur.	Bayan	3,45	2,440	1,054	0,292
	Erkek	3,33	1,438		
7- Yerleştirme puanının % 70'inin ortak sınavla belirlenmesi uygundur.	Bayan	3,58	1,299	2,700	0,007*
	Erkek	3,38	1,287		
8-Okul başarı notunun ağırlığının %30 olması derslere verilen önemi artırır.	Bayan	3,54	1,387	2,404	0,016*
	Erkek	3,36	1,345		
9-Özel okullar ile devlet okulları arasında eşitsizlik oluşturur.	Bayan	3,20	1,522	-1,120	0,263
	Erkek	3,29	1,452		
10- Mazeret sınavının yapılması isabetli bir	Bayan	3,81	1,327	1,255	0,210

karardır.	Erkek	3,72	1,360		
11- Telif sınavıyla birlikte iki sınavın olması ölçmenin standart olmasını engeller.	Bayan	2,97	1,373	-2,726	0,007*
	Erkek	3,18	1,290		
12- Sınavın iki döneme yayılması uygundur.	Bayan	3,89	1,333	0,780	0,436
	Erkek	3,84	1,259		
13-Dershanelere olan talebi azaltır.	Bayan	2,53	1,453	-3,496	0,000*
	Erkek	2,95	2,594		
14- Öğrenci ve okullar arasındaki ilişkiyi olumlu yönde etkiler.	Bayan	3,69	1,326	1,557	0,120
	Erkek	3,58	1,295		
15- Sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler.	Bayan	4,06	1,208	3,938	0,000*
	Erkek	3,78	1,306		
16- Yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur.	Bayan	4,31	1,179	5,538	0,000*
	Erkek	3,89	1,457		
17- Öğrencilerin kendi okullarında sınava girmesi yerinde bir karardır.	Bayan	4,22	1,105	6,201	0,000*
	Erkek	3,79	1,314		
18- Sınav puanlarının yazılı notu olarak da yansması derse motivasyonu artırır.	Bayan	3,69	1,379	1,361	0,174
	Erkek	3,58	1,332		
19- Müfredatın ülke çapında eşzamanlı ilerlemesini sağlar.	Bayan	3,65	1,273	2,890	0,004*
	Erkek	3,44	1,324		
20- Öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılar.	Bayan	3,74	1,276	2,426	0,015*
	Erkek	3,56	1,309		
21- Kaygısını sürece yayararak azaltır.	Bayan	3,23	1,416	-0,502	0,615
	Erkek	3,27	1,377		
22- Öğrenci devamsızlığını azaltır.	Bayan	3,40	1,443	-0,981	0,327
	Erkek	3,48	1,394		
23-Öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır.	Bayan	3,72	1,259	2,809	0,005*
	Erkek	3,51	1,313		
24- Öğretmenleri konuları yetiştirme telaşına sokar.	Bayan	3,58	1,401	1,873	0,061*
	Erkek	3,40	1,856		
25- Sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir.	Bayan	3,01	1,543	-0,969	0,333
	Erkek	3,09	1,452		
26- Öğretmenlerin mesleki performansını artırır.	Bayan	3,55	1,406	1,280	0,201
	Erkek	3,45	1,367		
27- Öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır.	Bayan	2,98	1,967	-1,698	0,090
	Erkek	3,17	1,886		
28- Sınav puanlarının hem yazılı notu hem liseye yerleştirme puanı olarak kullanılması uygundur.	Bayan	3,76	1,331	2,486	0,013*
	Erkek	3,57	1,378		
29-Öğretmeni müfredatı sıkıca takip etmek	Bayan	3,76	1,340	3,705	0,000*

zorunda bırakır.	Erkek	3,47	1,382		
	Bayan	3,29	1,442		
30-Sınav güvenliği açısından sorunludur.	Erkek	3,28	1,410	0,141	0,888
	Bayan	3,09	1,534		
31- Sınavların hafta sonu yapılması daha uygundur.	Erkek	3,13	1,582	-0,453	0,651
	Bayan	3,10	1,609		
32- Sınavların hafta içi yapılması eğitim öğretimi aksatır.	Erkek	3,09	1,572	0,097	0,923
	Bayan	3,55	0,654		
GENEL	Erkek	3,45	0,640	2,720	0,007

*p<0,05

Tablo 3.12'ye göre öğrencilerin ölçekteki ifadelere katılımı cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında cinsiyetler arasında bayanlar lehine ($\bar{X}=3,55$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır ($p<0,05$). Bununla beraber ölçekteki ifadeler ayrı ayrı değerlendirildiğinde, anlamlı farklılığın “öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur ($\bar{X}=3,77$);”, “öğrencilerin daha fazla ders çalışmasını sağlar ($\bar{X}=3,96$)”, “öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar ($\bar{X}=3,85$)”, “yerleştirme puanının % 70'inin ortak sınavla belirlenmesi uygundur ($\bar{X}=3,58$)”, “okul başarı notunun ağırlığının %30 olması derslere verilen önemi artırır ($\bar{X}=3,54$)”, “sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler ($\bar{X}=4,06$);”, “yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur ($\bar{X}=4,31$)”, “öğrencilerin kendi okullarında sınava girmesi yerinde bir karardır ($\bar{X}=4,22$);”, “müfredatın ülke çapında eşzamanlı ilerlemesini sağlar ($\bar{X}=3,65$);”, “öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılar ($\bar{X}=3,74$);”, “öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır ($\bar{X}=3,72$);”, “öğretmenleri konuları yetiştirme telaşına sokar ($\bar{X}=3,58$);”, “sınav puanlarının hem yazılı notu hem liseye yerleştirme puanı olarak kullanılması uygundur ($\bar{X}=3,76$);”, “öğretmeni müfredatı sıkıca takip etmek zorunda bırakır ($\bar{X}=3,76$)” maddelerinde bayanlar lehine; sadece “telafi sınavıyla birlikte iki sınavın olması ölçmenin standart olmasını engeller ($\bar{X}=3,18$);” ve “dershanelere olan talebi azaltır ($\bar{X}=2,95$)” maddelerinde ise erkekler lehine anlamlı farklılık olduğu ortaya çıkmıştır. Diğer ifadelerde ise anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$).

8. sınıf öğrencilerinin veli eğitim durumuna göre görüşlerini karşılaştırmak amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları tablo 3.13' te verilmiştir.

Tablo 3.13: 8.sınıf öğrencilerinin veli eğitim durumlarına göre görüşlerinin karşılaştırılması

Sorular	Kıdem	X	SS	F	p
1- Öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur.	İlkokul	3,77	1,186	3,328	0,010*
	Ortaokul	3,62	1,284		
	Lise	3,72	1,249		
	Üniversite	3,35	1,424		
	L.üstü	3,21	1,769		
2-Öğrencilerin daha fazla ders çalışmasını sağlar.	İlkokul	3,88	1,195	0,705	0,588
	Ortaokul	3,89	1,239		
	Lise	3,87	1,189		
	Üniversite	3,70	1,265		
	L.üstü	3,76	1,363		
3- Öğrenciler için okulun önemini artırır.	İlkokul	3,76	1,232	,861	0,487
	Ortaokul	3,64	1,275		
	Lise	3,65	1,304		
	Üniversite	3,59	1,402		
	L.üstü	3,38	1,209		
4- Öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar.	İlkokul	3,86	1,243	5,116	0,000*
	Ortaokul	3,71	1,220		
	Lise	3,83	1,180		
	Üniversite	3,36	1,505		
	L.üstü	3,20	1,443		
5- Sınavların her iki dönemin ortasında yapılması uygundur.	İlkokul	3,75	1,265	1,372	0,242
	Ortaokul	3,54	1,312		
	Lise	3,57	1,392		
	Üniversite	3,52	1,478		
	L.üstü	3,75	1,260		
6- Sınavların dört ayrı günde, 12 oturumda yapılması uygundur.	İlkokul	3,22	1,490	0,901	0,463
	Ortaokul	3,44	2,638		
	Lise	3,50	1,451		
	Üniversite	3,40	1,480		
	L.üstü	3,12	1,590		
7- Yerleştirme puanının % 70'inin ortak	İlkokul	3,49	1,307	0,475	0,754

sınavla belirlenmesi uygundur.	Ortaokul	3,46	1,286		
	Lise	3,52	1,270		
	Üniversite	3,56	1,390		
	L.üstü	3,21	1,250		
8-Okul başarı notunun ağırlığının %30 olması derslere verilen önemi artırır.	İlkokul	3,45	1,358		
	Ortaokul	3,48	1,374		
	Lise	3,45	1,360	1,414	0,227
	Üniversite	3,54	1,385		
	L.üstü	2,84	1,491		
9-Özel okullar ile devlet okulları arasında eşitsizlik oluşturur.	İlkokul	3,18	1,444		
	Ortaokul	3,28	1,451		
	Lise	3,28	1,520	0,899	0,464
	Üniversite	3,10	1,630		
	L.üstü	3,60	1,633		
10- Mazeret sınavının yapılması isabetli bir karardır.	İlkokul	3,72	1,378		
	Ortaokul	3,66	1,366		
	Lise	3,91	1,269	2,134	0,074
	Üniversite	3,93	1,303		
	L.üstü	3,76	1,422		
11- Telif sınavıyla birlikte iki sınavın olması ölçmenin standart olmasını engeller.	İlkokul	3,02	1,400		
	Ortaokul	3,14	1,292		
	Lise	3,04	1,363	0,965	0,426
	Üniversite	2,98	1,288		
	L.üstü	3,42	1,472		
12- Sınavın iki döneme yayılması uygundur.	İlkokul	3,95	1,289		
	Ortaokul	3,86	1,268		
	Lise	3,84	1,320	0,418	0,796
	Üniversite	3,79	1,380		
	L.üstü	3,84	1,375		
13-Dershanelere olan talebi azaltır.	İlkokul	2,77	1,474		
	Ortaokul	2,93	2,786		
	Lise	2,46	1,440	2,938	0,020*
	Üniversite	2,46	1,361		
	L.üstü	2,88	1,563		
14- Öğrenci ve okullar arasındaki ilişkiyi olumlu yönde etkiler.	İlkokul	3,71	1,317		
	Ortaokul	3,68	1,300		
	Lise	3,54	1,327	1,457	0,213
	Üniversite	3,62	1,310		
	L.üstü	3,20	1,384		

15- Sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler.	İlkokul	4,11	1,187	2,785	0,025*
	Ortaokul	3,93	1,236		
	Lise	3,82	1,313		
	Üniversite	3,81	1,342		
16- Yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur.	L.üstü	3,60	1,500	3,769	0,005*
	İlkokul	4,23	1,245		
	Ortaokul	3,94	1,417		
	Lise	4,16	1,310		
17- Öğrencilerin kendi okullarında sınava girmesi yerinde bir karardır.	Üniversite	4,37	1,140	1,753	0,136
	L.üstü	4,04	1,399		
	İlkokul	4,13	1,196		
	Ortaokul	3,91	1,265		
18- Sınav puanlarının yazılı notu olarak da yansması derse motivasyonu artırır.	Lise	4,06	1,195	1,502	0,199
	Üniversite	4,11	1,184		
	L.üstü	3,96	1,241		
	İlkokul	3,70	1,394		
19- Müfredatın ülke çapında eşzamanlı ilerlemesini sağlar.	Ortaokul	3,69	1,289	0,900	0,463
	Lise	3,61	1,354		
	Üniversite	3,44	1,483		
	L.üstü	3,24	1,589		
20- Öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılar.	İlkokul	3,60	1,326	0,480	0,750
	Ortaokul	3,51	1,279		
	Lise	3,62	1,284		
	Üniversite	3,55	1,364		
21- Kaygısını sürece yayararak azaltır.	L.üstü	3,20	1,323	2,597	0,035*
	İlkokul	3,67	1,332		
	Ortaokul	3,66	1,276		
	Lise	3,71	1,282		
22- Öğrenci devamsızlığını azaltır.	Üniversite	3,56	1,314	0,189	0,944
	L.üstü	3,44	1,121		
	İlkokul	3,27	1,418		
	Ortaokul	3,33	1,348		
	Lise	3,25	1,382		
	Üniversite	2,88	1,502		
	L.üstü	3,13	1,541		
	İlkokul	3,41	1,476		
	Ortaokul	3,46	1,421		
	Lise	3,47	1,387		
	Üniversite	3,39	1,335		

	L.üstü	3,60	1,472		
	İlkokul	3,78	1,298		
	Ortaokul	3,63	1,273		
23- Öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır.	Lise	3,47	1,265	2,821	0,024*
	Üniversite	3,71	1,298		
	L.üstü	3,24	1,480		
	İlkokul	3,62	1,390		
24- Öğretmenleri konuları yetiştirme telaşına sokar.	Ortaokul	3,42	1,414	1,632	0,164
	Lise	3,45	2,189		
	Üniversite	3,71	1,428		
	L.üstü	3,08	1,352		
	İlkokul	3,07	1,547		
25- Sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir.	Ortaokul	3,07	1,441		
	Lise	3,06	1,525	0,287	0,886
	Üniversite	2,93	1,567		
	L.üstü	2,91	1,564		
	İlkokul	3,56	1,415		
26- Öğretmenlerin mesleki performansını artırır.	Ortaokul	3,50	1,382		
	Lise	3,46	1,399	0,283	0,889
	Üniversite	3,47	1,356		
	L.üstü	3,36	1,411		
	İlkokul	3,12	2,339		
27- Öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır.	Ortaokul	3,27	1,981		
	Lise	2,87	1,530	3,466	0,008*
	Üniversite	2,67	1,541		
	L.üstü	3,04	1,399		
	İlkokul	3,79	1,345		
28- Sınav puanlarının hem yazılı notu hem liseye yerleştirme puanı olarak kullanılması uygundur.	Ortaokul	3,66	1,340		
	Lise	3,70	1,329	2,106	0,078
	Üniversite	3,39	1,480		
	L.üstü	3,42	1,472		
	İlkokul	3,49	1,452		
29-Öğretmeni müfredatı sıkıca takip etmek zorunda bırakır.	Ortaokul	3,58	1,352		
	Lise	3,76	1,297	1,684	0,151
	Üniversite	3,66	1,398		
	L.üstü	3,80	1,354		
	İlkokul	3,55	1,383		
30-Sınav güvenliği açısından sorunludur.	Ortaokul	3,30	1,402	5,258	0,000*

	Lise	3,18	1,417		
	Üniversite	2,89	1,538		
	L.üstü	3,36	1,350		
	İlkokul	3,16	1,664		
	Ortaokul	3,14	1,468		
31- Sınavların hafta sonu yapılması daha uygundur.	Lise	3,08	1,591	0,450	0,773
	Üniversite	2,98	1,577		
	L.üstü	2,92	1,631		
	İlkokul	3,20	1,599		
	Ortaokul	3,19	1,553		
32- Sınavların hafta içi yapılması eğitim öğretimi aksatır.	Lise	2,99	1,608	2,260	0,061
	Üniversite	2,78	1,651		
	L.üstü	2,96	1,601		

*p<0,05

Tablo 3.13'e göre öğrencilerin veli eğitim durumlarına göre görüşleri incelendiğinde ölçekteki ifadelerin çoğunda anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0.05$). Bununla beraber “öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur”, “öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar”, “dershanelere olan talebi azaltır”, “sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler”, “yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur”, “kaygısını sürece yayarak azaltır”, “öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır”, “öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır”, “sınav güvenliği açısından sorunludur” ifadelerinde veli eğitim durumlarına göre anlamlı farklılık olduğu ($p<0,05$) görülmüştür. Anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Tukey HSD çoklu karşılaştırma sonuçları tablo 3.14'te verilmiştir.

Tablo 3.14. Öğrenci görüşlerinin veli eğitim durumlarına göre çoklu karşılaştırma testi sonuçları

Sorular	Mesleki Deneyim		P
1- Öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur.	İlkokul	Ortaokul	0,497
		Lise	0,990
		Üniversite	0,020*
		L.üstü	0,236
	Ortaokul	İlkokul	0,497
		Lise	0,806
		Üniversite	0,237
		L.üstü	0,548
	Lise	İlkokul	0,990
		Ortaokul	0,806
		Üniversite	0,054
		L.üstü	0,326
	Üniversite	İlkokul	0,020*
		Ortaokul	0,237
		Lise	0,054
		L.üstü	0,326
	L.üstü	İlkokul	0,236
		Ortaokul	0,548
		Lise	0,326
		Üniversite	0,989
4- Öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar.	İlkokul	Ortaokul	0,517
		Lise	0,999
		Üniversite	0,002*
		L.üstü	0,087
	Ortaokul	İlkokul	0,517
		Lise	0,668
		Üniversite	0,041*
		L.üstü	0,270
	Lise	İlkokul	0,999
		Ortaokul	0,668
		Üniversite	0,004*
		L.üstü	0,107
	Üniversite	İlkokul	0,002*
		Ortaokul	0,041*
		Lise	0,004*
		L.üstü	0,980
	L.üstü	İlkokul	0,087
		Ortaokul	0,270
		Lise	0,107
		Üniversite	0,980
	İlkokul	Ortaokul	0,830
		Lise	0,389

13-Dershanelere olan talebi azaltır.	Ortaokul	Üniversite	0,655
		L.üstü	0,999
		İlkokul	0,830
		Lise	0,019*
	Lise	Üniversite	0,169
		L.üstü	1,000
		İlkokul	0,389
		Ortaokul	0,019*
	Üniversite	Üniversite	1,000
		L.üstü	0,868
		İlkokul	0,655
		Ortaokul	0,169
	L.üstü	Lise	1,000
		L.üstü	0,890
		İlkokul	0,999
		Ortaokul	1,000
15- Sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler.	İlkokul	Lise	0,868
		Üniversite	0,890
		Ortaokul	0,305
		Lise	0,040*
	Ortaokul	Üniversite	0,170
		L.üstü	0,290
		İlkokul	0,305
		Lise	0,739
	Lise	Üniversite	0,868
		L.üstü	0,701
		İlkokul	0,040*
		Ortaokul	0,739
	Üniversite	Üniversite	1,000
		L.üstü	0,920
		İlkokul	0,170
		Ortaokul	0,868
16- Yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur.	L.üstü	Lise	1,000
		L.üstü	0,946
		İlkokul	0,290
		Ortaokul	0,701
	İlkokul	Lise	0,920
		Üniversite	0,946
		Ortaokul	0,030*
		Lise	0,962
	Ortaokul	Üniversite	0,884
		L.üstü	0,957
		İlkokul	0,030*
		Lise	0,179
	Lise	Üniversite	0,014*
		L.üstü	0,997
		İlkokul	0,962

21- Kaygısını sürece yayarak azaltır.		Ortaokul	0,179
		Üniversite	0,586
		L.üstü	0,993
	Üniversite	İlkokul	0,884
		Ortaokul	0,014*
		Lise	0,586
	L.üstü	L.üstü	0,796
		İlkokul	0,957
		Ortaokul	0,997
		Lise	0,993
		Üniversite	0,796
	İlkokul	Ortaokul	0,972
		Lise	1,000
		Üniversite	0,082
	Ortaokul	L.üstü	0,988
		İlkokul	0,972
		Lise	0,931
	Lise	Üniversite	0,013*
		L.üstü	0,952
		İlkokul	1,000
	Üniversite	Ortaokul	0,931
		Üniversite	0,100
		L.üstü	0,993
23- Öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır.	L.üstü	İlkokul	0,082
		Ortaokul	0,013*
		Lise	0,100
	Üniversite	L.üstü	0,937
		İlkokul	0,988
		Ortaokul	0,952
	İlkokul	Lise	0,993
		Üniversite	0,937
		Ortaokul	0,498
	Ortaokul	Lise	0,029*
		Üniversite	0,982
		L.üstü	0,254
	Lise	İlkokul	0,498
		Lise	0,448
		Üniversite	0,978
	Üniversite	L.üstü	0,576
		İlkokul	0,029*
		Ortaokul	0,448
		Üniversite	0,444
		L.üstü	0,909
		İlkokul	0,982
	Üniversite	Ortaokul	0,978
		Lise	0,444
		L.üstü	0,466

27- Öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır.	L.üstü	İlkokul	0,254
		Ortaokul	0,576
		Lise	0,909
		Üniversite	0,466
	İlkokul	Ortaokul	0,824
		Lise	0,544
		Üniversite	0,203
		L.üstü	1,000
	Ortaokul	İlkokul	0,824
		Lise	0,040*
		Üniversite	0,018*
		L.üstü	0,977
	Lise	İlkokul	0,544
		Ortaokul	0,040*
		Üniversite	0,863
		L.üstü	0,994
30- Sınav güvenliği açısından sorunludur.	Üniversite	İlkokul	0,203
		Ortaokul	0,018*
		Lise	0,863
		L.üstü	0,905
	L.üstü	İlkokul	1,000
		Ortaokul	0,977
		Lise	0,994
		Üniversite	0,905
	İlkokul	Ortaokul	0,132
		Lise	0,014*
		Üniversite	0,000*
		L.üstü	0,965
	Ortaokul	İlkokul	0,132
		Lise	0,760
		Üniversite	0,035*
		L.üstü	1,000
	Lise	İlkokul	0,014*
		Ortaokul	0,760
		Üniversite	0,321
		L.üstü	0,974
	Üniversite	İlkokul	0,000*
		Ortaokul	0,035*
		Lise	0,321
		L.üstü	0,559
	L.üstü	İlkokul	0,965
		Ortaokul	1,000
		Lise	0,974
		Üniversite	0,559

*p<0,05

Tablo 3.14 incelendiğinde “öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın üniversite ile ilkokul arasındaki ortalamalardan kaynaklandığı ($p=0,020$) görülmektedir. Söz konusu eğitim düzeylerine ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde de (Tablo 3.14) ilkokul mezunu velilerin üniversite mezunu olanlara göre çok daha yüksek bir ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır. Yine Tablo 3.14’de bakıldığında “öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın üniversite ile ilkokul arasındaki ortalamalardan ($p=0,002$), üniversite ile ortaokul arasındaki ortalamalardan ($p=0,041$) ve üniversite ile lise arasındaki ortalamalardan ($p=0,004$) kaynaklandığı görülmektedir. Söz konusu eğitim düzeylerine ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde de (Tablo 3.14) ilkokul, ortaokul ve lise mezunu velilerin üniversite mezunu olanlara göre çok daha yüksek bir ortalamaya sahip oldukları anlaşılmaktadır. Tablo 3.14 incelendiğinde “dershanelere olan talebi azaltır” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın ortaokul ile lise arasındaki ortalamalardan kaynaklandığı ($p=0,019$) görülmektedir. Söz konusu eğitim düzeylerine ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde de (Tablo 3.14) ortaokul mezunu velilerin lise mezunu olanlara göre çok daha yüksek bir ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 3.14 incelendiğinde “sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın lise ile ilkokul arasındaki ortalamalardan kaynaklandığı ($p=0,040$) görülmektedir. Söz konusu eğitim düzeylerine ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde de (Tablo 3.14) ilkokul mezunu velilerin lise mezunu olanlara göre çok daha yüksek bir ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 3.14 incelendiğinde “yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın ortaokul ile ilkokul arasındaki ortalamalardan ($p=0,030$) ve üniversite ile ortaokul arasındaki ortalamalardan kaynaklandığı ($p=0,014$) görülmektedir. Söz konusu eğitim düzeylerine ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde de (Tablo 3.14) ilkokul mezunu velilerin ortaokul mezunu ve ortaokul mezunu velilerin de üniversite mezunu olanlara göre çok daha yüksek bir ortalamaya sahip olduğu ve anlaşılmaktadır. Tablo 3.14 incelendiğinde “kaygısını sürece yayararak azaltır” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın üniversite ile ortaokul arasındaki ortalamalardan kaynaklandığı ($p=0,013$) görülmektedir. Söz konusu eğitim düzeylerine ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde

de (Tablo 3.14) ortaokul mezunu velilerin üniversite mezunu olanlara göre çok daha yüksek bir ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 3.14 incelendiğinde “öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın lise ile ilkokul arasındaki ortalamalardan kaynaklandığı ($p=0,029$) görülmektedir. Söz konusu eğitim düzeylerine ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde de (Tablo 3.14) ilkokul mezunu velilerin lise mezunu olanlara göre çok daha yüksek bir ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 3.14 incelendiğinde “öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın lise ile ortaokul arasındaki ortalamalardan kaynaklandığı ($p=0,018$) kaynaklandığı ve üniversite ile ortaokul arasındaki ortalamalardan kaynaklandığı ($p=0,018$) görülmektedir. Söz konusu eğitim düzeylerine ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde de (Tablo 3.14) ortaokul ve lise mezunu velilerin üniversite mezunu olanlara göre çok daha yüksek bir ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır. Tablo 3.14 incelendiğinde “sınav güvenliği açısından sorunludur” ifadesine ait öğretmen görüşlerindeki farklılığın lise ile ilkokul arasındaki ortalamalardan kaynaklandığı ($p=0,014$), üniversite ile ilkokul arasındaki ortalamalardan kaynaklandığı ($p=0,000$) ve üniversite ile ortaokul arasındaki ortalamalardan kaynaklandığı ($p=0,035$) görülmektedir. Söz konusu eğitim düzeylerine ait aritmetik ortalamalar incelendiğinde de (Tablo 3.14) ilkokul mezunu velilerin lise mezunu olanlara göre, ilkokul ve ortaokul mezunu velilerin üniversite mezunu olanlara göre çok daha yüksek bir ortalamaya sahip olduğu anlaşılmaktadır.

8. sınıf öğrencilerinin dershaneye gitme durumuna göre görüşleri bağımsız örneklem t testi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçları Tablo 3.15'te verilmiştir.

Tablo 3.15: 8.sınıf öğrencilerinin görüşlerinin dershaneye gitme durumlarına göre karşılaştırılması

Sorular	Cinsiyet	X	SS	t	p
1- Öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur.	Evet	3,56	1,376	-1,154	0,249
	Hayır	3,66	1,255		
2-Öğrencilerin daha fazla ders çalışmasını sağlar.	Evet	3,75	1,302	-1,761	0,079
	Hayır	3,89	1,197		
3- Öğrenciler için okulun önemini artırır.	Evet	3,64	1,333	-0,353	0,724
	Hayır	3,67	1,267		
4- Öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar.	Evet	3,67	1,280	-,939	0,348
	Hayır	3,75	1,254		
5- Sınavların her iki dönemin ortasında yapılması uygundur.	Evet	3,59	1,348	,009	0,993
	Hayır	3,59	1,339		
6- Sınavların dört ayrı günde, 12 oturumda yapılması uygundur.	Evet	3,64	3,229	2,326	0,020*
	Hayır	3,32	1,454		
7- Yerleştirme puanının % 70'inin ortak sınavla belirlenmesi uygundur.	Evet	3,48	1,398	-0,041	0,967
	Hayır	3,48	1,268		
8-Okul başarı notunun ağırlığının %30 olması derslere verilen önemi artırır.	Evet	3,48	1,379	0,295	0,768
	Hayır	3,45	1,367		
9-Özel okullar ile devlet okulları arasında eşitsizlik oluşturur.	Evet	3,19	1,513	-0,620	0,535
	Hayır	3,25	1,483		
10- Mazeret sınavının yapılması isabetli bir karardır.	Evet	3,91	1,288	1,989	0,047*
	Hayır	3,73	1,353		
11- Telafi sınavıyla birlikte iki sınavın olması ölçmenin standart olmasını engeller.	Evet	3,07	1,409	-0,081	0,936
	Hayır	3,07	1,314		
12- Sınavın iki döneme yayılması uygundur.	Evet	3,72	1,398	-2,159	0,031*
	Hayır	3,91	1,264		
13-Dershanelere olan talebi azaltır.	Evet	2,46	1,429	-2,506	0,012*
	Hayır	2,82	2,257		
14- Öğrenci ve okullar arasındaki ilişkiyi olumlu yönde etkiler.	Evet	3,53	1,399	-1,691	0,091
	Hayır	3,68	1,281		
15- Sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler.	Evet	3,84	1,339	-1,292	0,197
	Hayır	3,95	1,240		
16- Yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur.	Evet	4,13	1,329	0,317	0,751
	Hayır	4,10	1,339		
17- Öğrencilerin kendi okullarında sınava girmesi yerinde bir karardır.	Evet	3,99	1,240	-0,376	0,707
	Hayır	4,02	1,230		

18- Sınav puanlarının yazılı notu olarak da yansması derse motivasyonu artırır.	Evet	3,59	1,373	-0,692	0,489
	Hayır	3,65	1,353		
19- Müfredatın ülke çapında eşzamanlı ilerlemesini sağlar.	Evet	3,49	1,364	-0,911	0,363
	Hayır	3,57	1,280		
20- Öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılar.	Evet	3,65	1,342	0,001	0,999
	Hayır	3,65	1,279		
21- Kaygısını sürece yayarak azaltır.	Evet	3,33	1,376	1,201	0,230
	Hayır	3,22	1,402		
22- Öğrenci devamsızlığını azaltır.	Evet	3,41	1,433	-0,424	0,672
	Hayır	3,45	1,415		
23- Öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır.	Evet	3,60	1,277	-0,395	0,693
	Hayır	3,63	1,296		
24- Öğretmenleri konuları yetiştirme telaşına sokar.	Evet	3,49	1,418	-0,146	0,884
	Hayır	3,50	1,699		
25- Sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir.	Evet	3,12	1,572	0,914	0,361
	Hayır	3,02	1,476		
26- Öğretmenlerin mesleki performansını artırır.	Evet	3,52	1,377	0,285	0,776
	Hayır	3,49	1,391		
27- Öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır.	Evet	2,82	1,538	-	0,014*
	Hayır	3,15	2,036	2,453	
28- Sınav puanlarının hem yazılı notu hem liseye yerleştirme puanı olarak kullanılması uygundur.	Evet	3,67	1,326	0,015	0,988
	Hayır	3,67	1,362		
29-Öğretmeni müfredatı sıkıca takip etmek zorunda bırakır.	Evet	3,79	1,309	2,404	0,016*
	Hayır	3,57	1,378		
30-Sınav güvenliği açısından sorunludur.	Evet	3,19	1,444	-1,166	0,244
	Hayır	3,31	1,420		
31- Sınavların hafta sonu yapılması daha uygundur.	Evet	3,16	1,515	0,687	0,492
	Hayır	3,09	1,569		
32- Sınavların hafta içi yapılması eğitim öğretimi aksatır.	Evet	2,98	1,577	-1,400	0,162
	Hayır	3,13	1,595		
GENEL	Evet	3,48	0,649	-0,840	0,401
	Hayır	3,52	0,652		

*p<0,05

Tablo 3.15'e göre öğrencilerin ölçekteki ifadelerle katılımı dershaneye gitme durumlarına göre karşılaştırıldığında öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır ($p>0,05$). Bununla beraber ölçekteki ifadeler ayrı ayrı değerlendirildiğinde, anlamlı farklılığın sadece "sınavların dört ayrı günde, 12

oturumda yapılması uygundur” ($\bar{X}=3,64$), “mazeret sınavının yapılması isabetli bir karardır” ($\bar{X}=3,91$), “öğretmeni müfredatı sıkıca takip etmek zorunda bırakır”($\bar{X}=3,79$), maddelerde evet diyenler lehine; “sınavın iki döneme yayılması uygundur”($\bar{X}=3,91$), “dershanelere olan talebi azaltır”($\bar{X}=2,82$), “öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır” ($\bar{X}=3,15$), maddelerde ise hayır diyenler lehine anlamlı farklılık olduğu ortaya çıkmıştır. Diğer ifadelerde ise anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$).

Araştırmanın Nitel Bulguları

Araştırmanın nitel boyutu kapsamında TEOG sistemi görüşme formunun uygulandığı fen bilimleri öğretmenleri ve 8. sınıf öğrencilerine ait görüşler aşağıdaki tablolarda verilmiştir. Buna göre öncelikle öğrencilerin TEOG sınavının güçlü yönlerine yönelik görüşleri Tablo 3.16’da sunulmuştur.

Tablo 3.16. Öğrencilerin TEOG sınavının güçlü yönlerine yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₃	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉	O ₃₀
TEOG sınavının hafta içi yılda 2 kez, 4 günde ve bir kaç oturumda yapılması	10	8	41	1		7		5	5	4	19	2	1	5	2	8	1	15			1		1				5	4		15
TEOG sınavında öğrencilere verilen sürenin yeterli olması	9	14	9			6	11	4	2	1	18	2	2			6	9	5	2		1						1			1
TEOG'da soruların kolay olması	4	3	7	1	1	7	6		7	1	5	8	4	2		11		3		2	3	1		4			1	1		3
TEOG sınavında oturumlar arasında molaların olması	7	2	17			5	5	1			2							1												2
TEOG'a katılmayan öğrencilere telafi sınavı yapılması	1						1				2	1						5			1									
TEOG'da yanlışın doğruyu götürmüyor olması		2	12				4				1	1		4			2				6									3
TEOG'dan alınan puanların yazılı notu olarak geçmesi ve yılsonunda yapılan değerlendirmede 6. 7. ve 8. sınıf ortalamalarının dâhil edilmesi	7	3	8	1		18	3	2	3		7	4		5	1	5	8	3				10	2							
Stres, kaygı ve endişenin azalması, motivasyonun artması ve okula bağlılık artarak devamsızlığın azalması	3	5	4	1		5	1	4	4		3	6	6	1	2	6		6	1		2					1	5			3
Hayattaki zorlukları şimdiden görerek kendi başarımızın farkında olmak ve bir üst kademeye (iyi bir lise seçimi yapmak) geçişte yapılan sınavlara hazırlıklı olmak	11	12	24		3	22	12	16	12	13	13	8	6	4	4	24		14	1	5	7		1	1	2	6	3		4	5
2. TEOG' da konuların çok ve yoruma dayalı olması ve her dersten 20 soru sorulması	2	2	13	2		5	33	2	7		7	10	2	2		1	2				2					3			1	
Okulda kursların yapılması, derslere düzenli bir şekilde çalışmak (ders ya da konu tekrarı yapmak ve test çözmek)		7	20	4	4	15	14	4	14	16	25	22	15	16	6	20	6	19	3	5	12			11	13	6	10	3	1	4
Gözetmen sayısının fazla olması, sınavda kameraların olması, kopya çekilmemesi ve herkese adil davranılması			18	3		1	7	2	6	2	21	7		1		5		2		1	1		3					2	3	4

Tablo 3.16. incelendiğinde TEOG sınavının güçlü yönlerine yönelik ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O_1 okulundan 10 öğrenci, O_3 okulundan 41 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan O_{11} okulundan 19 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O_{18} okulundan 15 öğrenci ve O_{30} okulundan 15 öğrencinin TEOG sınavının hafta içi yılda 2 kez, 4 günde ve 12 oturumda yapılması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O_2 okulundan 14 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O_7 okulundan 11 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın okullardan O_{11} okulundan 18 öğrenci TEOG sınavında öğrencilere verilen sürenin yeterli olduğu şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O_{16} okulundan 11 öğrenci TEOG sınavında soruların kolay olduğu şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O_3 okulundan 17 öğrenci, TEOG sınavında oturumlar arasında molaların olması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O_3 okulundan 12 öğrenci, TEOG sınavında yanlışın doğruyu götürmüyor olması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O_6 okulundan 18 öğrenci, ortalamanın ortalamasının altında olan O_{22} okulundan 10 öğrenci TEOG sınavından alınan puanların yazılı notu olarak geçmesi ve yılsonunda yapılan değerlendirmede 6. 7. ve 8. sınıf ortalamalarının da dâhil edilmesi şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O_1 okulundan 11 öğrenci, O_2 okulundan 12 öğrenci, O_3 okulundan 24 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O_6 okulundan 22 öğrenci, O_7 okulundan 12 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan okullardan O_8 okulundan 16 öğrenci, O_8 okulundan 12 öğrenci, O_{10} okulundan 13 öğrenci, O_{11} okulundan 13 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O_{16} okulundan 24 öğrenci, O_{18} okulundan 14 öğrenci hayattaki zorlukları şimdiden görerek kendi başarımızın farkında olmak (seviyemizi ölçmek) ve bir üst kademeye (iyi bir lise seçimi yapmak) geçişte yapılan sınavlara hazırlıklı olmak şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O_3 okulundan 13 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O_7 okulundan 33 öğrenci, O_{12} okulundan 10 öğrenci, 2. TEOG sınavında konuların çok olması (sınavın yoruma dayalı olması) ve her dersten 20 soru sorulması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O_3 okulundan 20 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O_6 okulundan 15 öğrenci, O_7 okulundan 14 öğrenci, O_9 okulundan 14 öğrenci, O_{10} okulundan 16 öğrenci, O_{11} okulundan 25 öğrenci,

O₁₂ okulundan 22 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₁₃ okulundan 15 öğrenci, O₁₅ okulundan 16 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat ortalamanın altında olan O₁₆ okulundan 20 öğrenci, O₁₈ okulundan 19 öğrenci, O₂₁ okulundan 12 öğrenci, O₂₄ okulundan 11 öğrenci, O₂₅ okulundan 13 öğrenci, O₂₇ okulundan 10 öğrenci okulda kursların yapılması, derslere düzenli bir şekilde çalışmak (ders ya da konu tekrarı yapmak ve test çözmek) şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 18 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₁₁ okulundan 21 öğrenci, gözetmen sayısının fazla olması, sınavda kameraların olması (güvenilir ve disiplin olması), kopya çekilmemesi ve herkese adil davranılması şeklinde görüş tespit edilmiştir. Tablo 3.16’ da TEOG sınavının güçlü yönleri “nelerdir” sorusuna ilişkin öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, TEOG sınavının hafta içi yılda 2 kez, 4 günde ve bir kaç oturumda yapılması, öğrencilere verilen sürenin yeterli olması, sınavda soruların kolay olması, oturumlar arasında molaların olması, sınava katılamayan öğrencilere telafi sınavı yapılması, sınavda yanlışın doğruyu götürmüyor olması, sınavda alınan puanların yazılı notu olarak geçmesi ve yılsonunda yapılan değerlendirmede 6. 7. ve 8. sınıf ortalamalarının dâhil edilmesi, stres, kaygı, endişe ve korkunun azalması, hırslı olmak, motivasyonun artması ve okula bağlılık artarak devamsızlığın azalması, bir üst kademeye geçişte yapılan sınavlara hazırlıklı olmak, 2. sınavda konuların çok olması (sınavın yoruma dayalı olması) ve her dersten 20 soru sorulması, okulda kursların yapılması, derslere düzenli bir şekilde çalışmak, gözetmen sayısının fazla olması, sınavda kameraların olması kopya çekilmemesi ve herkese adil davranılması gibi nedenlerle sınavın güçlü yönlerine yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğrencilerin “TEOG sınavının güçlü yönleri nelerdir?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Çok fazla hak veriyor. SBS’ de sadece bir sınav yapıyordu, kazanamazsan bitiyordu, şimdi TEOG sınavında iki defa telafi yapılıyor, 6, 7 ve 8. sınıf ortalamaları TEOG sınavında etkili oluyor ” [O₁ öğrenci].

“Önceden 6, 7 ve 8 sınıfta sınavlara giriliyordu, şimdi ise sadece 8. sınıfta yapılıyor, diğer sınıfların not ortalamaları alınıyor ve tüm sınıflardaki ortalamalar alınıp değerlendirme tek sınıfa bağlanıyor. Bu böylelikle

alışan ile çalışmayan ayırt ediliyor ve disipline uygun olduğu için bütün öğrencilere eşit bir şekilde davranılıyor” [O₂ ğrnc].

“nceden TEOG yoktu, onun yerine SBS vardı ve SBS zamanında yanlış doğruyu götürüyordu, bu da puan düşüşünü etkiliyordu, şimdi TEOG sınavı var en mutlu olduğum kısım yanlışın doğruyu gtrmemesidir” [O₃ ğrnc].

“Adaletli bir sınav olacağını düşünüyorum, sınavda kameraların olması kopya çekilmiyor ve böylelikle başarılı öğrencinin iyi bir lise için bir imtihana girmesi ve kendi başarısıyla istediği yere gidebilmesi, hakkının yenilmemesi”[O₃ ğrnc].

“Herkes e adil davranılmasını sağlar ve hiç kimse kopya çekemez” [O₄ ğrnc].

“Sorularda takıldığım yerleri önce başka soruya geçerek sonra o soruya tekrar dönerek yapmaya çalışıyorum, verilen süre böylelikle yeterli oluyor, verilen süre içerisinde bütün sorulara bakma şansımız oluyor ve bu bizim için çok iyi” [O₅ ğrnc].

“Daha etkili çalışmamızı sağlar, sınavda dinlenme zamanlarının olması, 1. ve 2. oturumlar arasında 1 gün olması 2 tane TEOG sınavına girmemiz” [O₆ ğrnc].

“Başka birini geçmek için hırslanmak ve çok çalışmak bu yüzden geleceğimizi iyi temeller üzerine kurarak bizi hak ettiğimiz liseye gitmemizi ve başarılı olmamızı sağlar” [O₇ ğrnc].

“Puanların okul eğitimine göre olması, ortalamaların dahil edilmesi, eski sınav sistemi yani SBS’ ye göre daha kolay olması, yorum soruları sorulduğu için mantığı dener, 3 yanlış bir doğruyu götürmez ve süre bakımından çok iyi olması” [O₇ ğrnc].

“Bütün öğrenciler eşit durumdadır. Öğretmenler adil davranıyor ve bizim için çabaları bizimde iyi bir gelecek için iyi bir liseye gitmemiz şart” [O₈ öğrenci].

“Sınavın 2 defa yapılarak kolay sorular sorulması ve bizim soruları yapabilmemiz iyi bir liseye gideceğimizin göstergesidir, buda başarımızı geliştirir, hedefimizi belirler, bize özgüven kazandırır” [O₉ öğrenci].

“Diğer yıllarda sınava giren öğrencilere göre şanslıyız, sınav iki defa yapılıyor ve kolay sorular soruyorlar daha verimli ders çalışabiliyoruz” [O₁₀ öğrenci].

“Öğrenci yılsonu ortalamalarına dikkat eder. 6. Sınıftan not ortalamalarına dikkat edip derslere önem vermeye yardımcı olur. 8 sınıfta daha düzenli, bilinçli ders çalışmayı sağlar. Karneye geçeceği içinde önem taşır, yani çalışan öğrenci ile çalışmayan öğrenci ayırt edilebiliyor ve herkesin seviyesi belli oluyor” [O₁₁ öğrenci].

“Önceden tek bir kez yapılıyordu, telafisi yoktu buda öğrenciyi heyecanlandırmaya sebep oluyordu” [O₁₁ öğrenci].

“Eski sınavın nasıl yapıldığını bilmediğim için TEOG’ la diğer sınavları karşılaştıramam, ama TEOG’ u tek başına değerlendirecek olursam bana göre güçlü yönleri var. Mesela 2 defa sınavın yapılması stresi düşürür ve herkese eşit davranılmasını sağlar” [O₁₁ öğrenci].

“Dersi derste dinleyerek evde tekrar ediyorum, test çözüyorum, yazılılardan iyi not alıyorum ve TEOG puanımda yüksek geliyor, herkese adil davranılmış oluyor, kimseye haksızlık yapılmıyor” [O₁₂ öğrenci].

“Eskiden kimse istediği yere gidemiyordu, şimdi herkes çalıştığı puanla istediği okula gidebiliyor buda bize daha fazla çalışma gereği duyma ve daha çok hırs, azim ve kararlı olmayı gerektirir ” [O₁₃ öğrenci].

“Sınavda derslerin bölüm bölüm yapılması ve arada boşluk olup dinlenmemiz çok iyi, yanlış doğruyu götürmüyor, bu bizim için bir

avantajdır. Ayrıca TEOG eskiden 1 kez olurken artış şimdi 2 kez oluyor ” [O₁₄ öğrenci].

“Bu sistem çok daha iyi dersleri öğrendikçe sınav oluyoruz buda bizim seviyemizi belirliyor, sınavların birkaç defada yapılması ve okuldaki kurslarımız sınav açısından iyi oluyor, çünkü haksızlık olmuyor ”[O₁₅ öğrenci].

“En güçlü yanı oturum oturum yapılmasıdır ve birinci dönem 1, ikinci dönem 1 tane sınav olmamız bizi çok motive ediyor, bilen ile bilmeyeni ayırt eder seviyemizi ölçer ve seviyemize göre verimli çalışmamızı sağlar. Bence insanın kendini değerlendirmesi başarılarını daha iyi göstermesi, meslek hayatımıza katkı sağlaması ” [O₁₆ öğrenci].

“SBS’ de mazeret sınavı yok ama TEOG’ ta mazeret sınavı var bu yüzden daha rahatız” [O₁₈ öğrenci].

“Sınavın zamana yayılması öğrencilerin daha iyi takip edilmesini, düzenli ders çalışmasını sağlar. Bu durum başarı oranımızı da arttırıyor” [O₁₉ öğrenci].

“Sınavın 2 ayrı dönemde 2 oturum olması ve bir dersin sınavından sonra ara verip tekrar sınava girilmesi, yanlışın doğruyu götürmüyor olması insanı rahatlatıyor. Müfredatı takip etmemizi, okulu önemsememizi, daha çok çalışmamızı ve yazılılardan daha yüksek not almamızı sağlar” [O₂₁ öğrenci].

“Benim açımdan olumlu olan şey sınavın bir defada değil de iki defada dönem ortasında yapılması, soruların yoruma dayalı olduğu için sınav kaygısını biraz daha da olsa azaltması ” [O₂₃ öğrenci].

“Okulda hafta sonu ücretsiz kursların yapılması daha iyi ders çalışmamızı, sınavımızın daha iyi geçmesini, lisemizi seçmemizi, eğitime ve öğretime önem vermemizi sağlar” [O₂₄ öğrenci].

“TEOG sınavının 8 sınıf konularını kapsaması ve işlediğimiz konulardan sınavda soru çıkması ve yanlışların doğruyu götürmemesi öğrencilerin derse daha düzenli çalışmasını sağlıyor. Hasta olan arkadaşlarımız için telafi imkânının olması ve hayattaki zorlukları şimdiden görmesini sağlıyor” [O₂₅ öğrenci].

“Öğretmenlerimizin üzerimize düşmesi bizimle daha çok ilgilenmeleri, okula gelmediğimizde dersleri zamanında dinlememiz, bu yüzden okula bağlı olmamız ve başarımızı daha iyi ortaya koyarak kaygımızın azalması bizim için çok iyi bir durum” [O₂₇ öğrenci].

“Hem sınava çalışmak hem derslere çalışmak daha fazla disiplinli olmayı gerektirir ve sınava başka bir okuldan öğrencinin gelmesi çok iyi” [O₂₉ öğrenci].

“Sınavımız çok kolay oluyor ve basit sorular soruyorlar bir dakikada yapabiliyoruz, derslerimize daha iyi çalışırsak yüksek puanlar alabiliriz” [O₃₀ öğrenci].

Öğrencilerin TEOG sınavının zayıf yönlerine yönelik görüşleri Tablo 3.17’ deki gibidir.

Tablo 3.17. Öğrencilerin TEOG sınavının zayıf yönlerine yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₃	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉	O ₃₀
TEOG sınavının yılda 2 kez, hafta içi (2 günde) ve birkaç oturumda yapılması	3	2	1	2		1	1	1	2	2	10	4		3		5	14	7		1	3	1				4	1		5	4
Geçen yıllara oranla TEOG sınavında sorulan soruların zor olması (Hatalı ve kalitesiz olması) ve verilen sürenin yetersiz olması	11	14	34	2	3	13	38	14	29	2	29	14	10	5	6	31	1	19	3	2	2	4	1	4	3	4	7	9	2	12
1.TEOG sınavında konuların az olması, 2. TEOG sınavında konuların çok olması ve sınavın yoruma dayalı olması (test olması) 2. TEOG sınavında ortalamanın düşmesi ve yazılı notu olarak geçmesi	9	9	27	1	3	9	11	10	8	3	15	8	1	9	2	9	4	1		8	7					2	1			6
Başarısız olmak ve iyi bir liseye gidememek (iyi bir meslek seçimi yapamamak)	7	8		2	1	3	8	3	4	3	5	8	2		1	7	1	1	2					1		1				1
Stres, kaygı, endişe ve korkunun artması, motivasyonun düşmesinden dolayı TEOG sınavından düşük puan almak	20	18	27	2	1	19	3	5	2	13	21	11	18	8	3		8	15	2	2	6		2			4	9		4	5
TEOG sınavında kopya çekilmesi (Gözetmenlerin tecrübesiz olması)	2	1	8			9	4	2	11	5	4	3	4	6		5	2	1	1	1	3				3	1	1		1	4

Tablo 3.17 incelendiğinde TEOG sınavının zayıf yönlerine yönelik ortalamanın ortalamasına yakın olan O₁₁ okulundan 10 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₇ okulundan 14 öğrenci TEOG sınavının yılda 2 kez, hafta içi (2 günde) ve birkaç oturumda yapılması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 11 öğrenci, O₂ okulundan 14 öğrenci, O₃ okulundan 34 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 13 öğrenci, O₇ okulundan 38 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 14 öğrenci, O₉ okulundan 29 öğrenci, O₁₁ okulundan 29 öğrenci, O₁₂ okulundan 14 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₃ okulundan 10 öğrenci, O₁₆ okulundan 31 öğrenci, O₁₈ okulundan 19 öğrenci ve O₃₀ okulundan 12 öğrencinin geçen yıllara oranla TEOG sınavında sorulan soruların zor olması (hatalı ve kalitesiz olması) ve verilen sürenin yetersiz olması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 27 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 11 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 10 öğrenci, O₁₁ okulundan 15 öğrencinin 1.TEOG sınavında konuların az olması, 2. TEOG sınavında konuların çok olması ve sınavın yoruma dayalı olması (test olması) 2. TEOG sınavında ortalamanın düşmesi ve yazılı notu olarak geçmesi görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 20 öğrenci, O₂ okulundan 18 öğrenci, O₃ okulundan 27 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 19 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₁₀ okulundan 13 öğrenci, O₁₁ okulundan 21 öğrenci, O₁₂ okulundan 11 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₃ okulundan 18 öğrenci, O₁₈ okulundan 15 öğrencinin, stres, kaygı, endişe ve korkunun artması, motivasyonun düşmesinden dolayı TEOG sınavından düşük puan alınması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₁₁ okulundan 11 öğrencinin TEOG sınavında kopya çekilmesi (gözetmenlerin tecrübesiz olması) şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.17’ de TEOG sınavının zayıf yönleri “nelerdir” sorusuna ilişkin öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, sınavın yılda 2 kez, hafta içi (2 günde) ve birkaç oturumda yapılması, geçen yıllara oranla TEOG sınavında sorulan soruların zor olması (hatalı ve kalitesiz olması) ve verilen sürenin yetersiz olması, 1.TEOG sınavında konuların az olması, 2. TEOG sınavında konuların çok olması ve sınavın yoruma dayalı olması (test olması) 2. TEOG sınavında ortalamanın düşmesi ve yazılı notu olarak geçmesi, başarısız olmak ve

iyi bir liseye gidememek, stres, kaygı, endişe ve korkunun artması, motivasyonun düşmesinden dolayı TEOG sınavından düşük puan almak, sınavda kopya çekilmesi gibi nedenlerle sınavın zayıf yönlerine yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğrencilerin “TEOG sınavının zayıf yönleri nelerdir?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Bu küçük yaşta sınava girmemiz ve stresin yaşamımızda erken yer almasına neden olmaktadır. Eğer daha farklı olsaydı, öğrenciler olarak daha rahat ve kaygısız olabilirdik. Sınavda zor ve düşündürücü soruların olması, yorum olması, eleyici soruların fazla olması, yapamayacağımdan korkmam, stres yapmam, düşük puan almam ve bu yüzden iyi bir liseye gidemeyeceğim düşüncesi beni korkutuyor” [O₁ öğrenci].

“Öğrencileri hayata hazırlamak yerine sadece bir sınav için, psikolojisini olumsuz yönde etkilemek ve öğrenciyi sadece sınava endekslemek, ayrıca sosyal hayattan uzaklaştırmak, yani yaşamız itibari ile kaygı düzeyi çok fazla olması aile ortamımızı da olumsuz yönde etkiliyor” [O₂ öğrenci].

“Öğrencilerin düşük not alması, yazılı notu olarak karneye geçmesi, aile ile problem yaşaması, hayal kırıklığı yaşamalarına sebep olmaktadır. TEOG sınavından önce SBS sınavı yapılıyordu, bu sınava göre çok farklı 6, 7 ve 8 sınıflara yapılıyordu, heyecan olmuyordu, ama şimdi sadece 8.sınıfta olduğu için heyecan fazla oluyor” [O₃ öğrenci].

“Öğrencilerin seviyesini ölçmek için yapılan bu sınav öğrencilerin hayatını etkileyeceğinden dolayı öğrenciler stres oluyor ve bunun sonucunda sınavda çok basit hatalar yapabiliyor” [O₄ öğrenci].

“1. TEOG sınavında konuların az olması çok iyi, ama sınav süreci çok kısa, sınav için çok az zaman veriyorlar, ayrıca bazen bazı sorulan soruları işlemememiz neticesiyle sınavda yapamıyoruz” [O₅ öğrenci].

“Devletimiz her zaman her şeyi sınava bağlı kılmaktadır. İnsanların başarılı olduğu alanlarda ilerlemesi gerekmektedir, bu durumun aksine motivasyonun düşmesine sebep olmaktadır” [O₆ öğrenci].

“2. TEOG konularının birikmiş olması, aynı stresi 2 defa yaşamak, süreç uzun fakat bize verilen konular ile sürenin eş olmamasıyla konuları yetiştiremiyoruz. Bu yüzden çoğu kişinin ders çalışmayı bırakması, sınava tam hazırlanamaması” [O₇öğrenci].

“Okulun açılmasından kısa bir süre sonra sınava girilmesi, sınavda haksızlık yapılması, kolej öğrencilerinin daha iyi eğitim alması, bu durumda da bizim başarımızı etkilemesi” [O₈öğrenci].

“Birinci sınavda az konu varken ikinci sınavda çok konu olması, konu sayısının eşit olmaması, birinci sınavın erken olması, soruların puanlamalarının eşit olmaması, 6, 7 ve 8 sınıflarının ortalamalarının alınması” [O₉öğrenci].

“Öğretmenler müfredata göre işleyeceğim diye bazı konuları çok çabuk geçmek zorunda kalıyor, bu yüzden bazı derslerden sürekli ek ders yapmak zorunda kalıyoruz. Sınavda soruları yapamıyoruz, zaten ilk sınav erken yapıyor yetişemiyoruz” [O₁₁öğrenci].

“Çok baskı yapılması, telaşlandırılmamız, konuların yetişmemesi, çok ders çalışmamız bu yüzden geç uyumamız ve sınavların 2 defa yapılması bizi strese sokuyor” [O₁₃öğrenci].

“Okul başladığı tarihten itibaren sınava giriş tarihine kadar çok az bir süre olması, sınavın zor olması, soruların karışık olması insanın kafasını karıştırıyor, bu yüzden düşük not alma korkusu var” [O₁₄öğrenci].

“Sınavların okul açıldıktan hemen sonra yapılması, kısa sürede öğrencilerin konu yetiştirme telaşı öğrenci için olumsuz bir durum, bizim kaygımızı arttırıyor, sınav için verilen sürenin yetersiz olması ve sınav notunun % 70’ i değerlendirilmeye alınması” [O₁₅öğrenci].

“Bence bazen kafamız karışabiliyor ve soruları yetiştiremeyebiliyoruz, sınavda süre yetmeyebiliyor, bu durum beni çok endişelendiriyor” [O₁₇öğrenci].

“Çalışmayanlar için kötü bir durum 2 gün üst üste sınava giriyorlar, çalışanlar için ise sürenin kısıtlı olması, mesela birinci TEOG sınavında süre kısıtlı olduğu için biraz zorlanıyoruz ve çalışma süremiz de kısıtlı olduğu için bizler ikinci TEOG sınavına daha rahat hazırlanabiliyoruz” [O₁₈ öğrenci].

“İlk dönem TEOG sınavının erken yapılmasıyla konuları yetiştirmekte zorlanıyoruz. 2. TEOG sınavında konuların artması, sınavın zorlaşması derslerin öğrencileri çok yorması” [O₁₉ öğrenci].

“Sınavın iki dönemde olması, öğretmenlerin ders konularını yetiştirememesi dolayısıyla bizi telaşlandırması ve bu durumun bizi strese sokması” [O₂₀ öğrenci].

“Herkesin sınava eşit derecede çalışamaması ve sınavda bazı soruların zor, bazı soruların kolay olması bizim zayıf almamıza neden oluyor” [O₂₁ öğrenci].

“Dersi derste dinlememek ve sınava yönelik test çözmemek ayrıca lise taban puanlarının da çok yüksek olması” [O₂₂ öğrenci].

“Sınavda zor sorular sorulması, sınav sonucunda iyi bir not alamama düşüncesine kapılma” [O₂₄ öğrenci].

“Sınava yönelik çalışma programı yapmamak, test çözerken anlamadığımız soruları hocaya sormamak ve gelecek 4 yılın sınavla belirlenmesi ve sadece bir hakkımız olması” [O₂₆ öğrenci].

“Hiçbir şekilde başarı ölçmüyor, öğrenciler ilk defa girecekleri için birkaç soruya gülünecek hatalar yapıyorlar, bu da zeki çalışan öğrencilerin harcanmasına neden oluyor ” [O₂₇ öğrenci].

“Okula başladığımızdan iki ay sonra TEOG sınavına girmemiz bu sürenin yakın olması bundan dolayı çok yoğun olmamız, sınavda kendi başımıza kalmamız kimseden yardım almamamız, insanı çok heyecanlandırıyor” [O₂₈ öğrenci].

“İlk sınavın erken olması, birçok kez yapılması bizi strese sokuyor ve zayıf notlar alan arkadaşlarımız üzüliyorlar ve ders çalışmayı bırakıyorlar”
[O₃₀ öğrenci].

Öğrencilerin TEOG sistemi öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirmekte mi sorusuna verdikleri yanıtlar Tablo 3.18’ te verilmiştir.

Tablo 3.18. Öğrencilerin TEOG sistemi öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini ne derece güçlendirdiğine yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₃	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉	O ₃₀
Okulun öneminin artması(devamsızlığın azalması)	8		1			2	25		7	3	12		5	3	2	1	8	2			2							1		5
Öğretmenin öğrenciyle ilgilenerek sınava yönelik kaygı, stres ve heyecanın azalması	4	9	50	6		15	32	7	11	1	18	12	10	12	1	15	4	15	2	1	8	4		1	7	4	6	2	4	8
Okulda kurslara katılarak TEOG sınavına yönelik ders tekrarı yaparak ve test çözerek denemelerden yüksek puan alarak	6	3	26	4	3	22	7	5	17	15	23	9	9	7	7	14	5	12	2	1	4	7	1	3	3	2	6	2		2
Öğretmenin okul dışı etkinlikler (ek ders yapması, gezi düzenlemesi) yaparak öğrencinin boş zamanlarını değerlendirerek	20		11			9	4	9	3	2	8	21	2		4	20	3	10		2	1		2		2	5		1	1	
Öğretmenin öğrenciyle ilgilenmemesi, gereğinden az ilgi göstermesi	3	4	10	1		2	3	6	1		13	10	3	2	1	2	3	5	2	1	2	1		1			4		3	

Tablo 3.18. incelendiğinde öğrencilerin TEOG sistemi öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini ne derece güçlendirdiğine yönelik ortalamaların ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 25 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın olan O₁₁ okulundan 12 öğrencinin, okulun öneminin arttığı (devamsızlığın azalması) şeklinde görüş bildirdiği, ortalamaların ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 50 öğrenci, ortalamaların ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 15 öğrenci, O₇ okulundan 32 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 11 öğrenci, O₁₁ okulundan 18 öğrenci, O₁₂ okulundan 12 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₃ okulundan 10 öğrenci, O₁₄ okulundan 12 öğrenci, O₁₆ okulundan 15 öğrenci ve O₁₈ okulundan 15 öğrencinin, öğretmen öğrenciyle ilgilenerek sınava yönelik kaygı, stres ve heyecanın azaldığı şeklinde görüş bildirdiği, ortalamaların ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 26 öğrenci, ortalamaların ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 22 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 17 öğrenci, O₁₀ okulundan 15 öğrenci, O₁₁ okulundan 23 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₆ okulundan 14 öğrenci, O₁₈ okulundan 12 öğrencinin okulda kurslara katılarak TEOG sınavına yönelik ders tekrarı yaparak ve test çözerek yüksek puan alarak şeklinde görüş bildirdiği, ortalamaların ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 20 öğrenci, O₃ okulundan 11 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın olan O₁₂ okulundan 21 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₆ okulundan 20 öğrenci, O₁₈ okulundan 10 öğrencinin, öğretmenin okul dışı etkinlikler (ek ders yapması, gezi düzenlemesi) yaparak öğrencinin boş zamanlarını değerlendirdiği şeklinde görüş bildirdiği, ortalamaların ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 10 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın olan O₁₁ okulundan 13 öğrenci, O₁₂ okulundan 10 öğrencinin öğretmenin öğrenciyle ilgilenmemesi, gereğinden az ilgi gösterdiği şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.18’ de TEOG sistemi öğrenci, öğrenci ve okul ilişkisini güçlendirmekte mi “nasıl” sorusuna ilişkin öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, okulun öneminin artması (devamsızlığın azalması), öğretmenin öğrenciyle ilgilenerek sınava yönelik kaygı, stres ve heyecanın azalması, okulda kurslara katılarak TEOG sınavına yönelik ders tekrarı yaparak ve test çözerek denemelerden yüksek puan alarak, öğretmenin okul dışı etkinlikler (ek ders yapması, gezi düzenlemesi) yaparak öğrencinin boş zamanlarını değerlendirerek, öğretmenin öğrenciyle ilgilenmemesi, gereğinden az ilgi göstermesi gibi nedenlerle öğrenci,

öğrenci ve okul ilişkisini nasıl güçlendirdiğine yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğrencilerin “TEOG sistemi öğrenci, öğrenci ve okul ilişkisini güçlendirmekte mi?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“TEOG sınavında ne kadar başarıya ulaşırsa okulun ve öğrencilerin kalitesi o kadar artar, bu sınav sistemi ve zorluğu öğrencilerin bize olan baskısını arttırıyor” [O₁ öğrenci].

“TEOG’ ta da olduğu gibi biz genellikle hocalara bağlıyız, daha fazla ders çalışıyoruz, öğrencilerle daha fazla iletişim içindeyiz bu durum okuldaki devamsızlıklarımızı da azalttı” [O₁ öğrenci].

“TEOG artık SBS’ ye göre daha çok önemsenmeye başladı, bu da okula devamsızlığı azaltmaya başladı” [O₂ öğrenci].

“Öğrencileri zorlu bir tempo ve kamp içerisinde çalıştırıyorlar, bizimle daha fazla ilgileniyorlar, yani ilişkilerimiz güçleniyor, daha sık iletişim halinde oluyoruz” [O₂ öğrenci].

“Öğretmenlerimizle daha fazla vakit geçirerek sınava yönelik çok fazla soru çözüyoruz, çünkü öğrencilerde ve sınıf öğrencilerinde rekabet yaşanmakta fakat zamanla bu durumdan sıkılarak okula gitmek istemiyorum” [O₃ öğrenci].

“İkili ilişkileri artırmakta, özellikle son sınıflara özen gösterilmekte derse ve öğretmene ilgi artmaktadır” [O₄ öğrenci].

“Kesinlikle güçlendirmekte, çünkü bu sınavla birlikte okula, öğretmenlerime ve arkadaşlarıma sıkı kenetlendim, böylece onlardan yardım alıp derslerimi geliştirme imkânım oldu, bu sınav sisteminde yaptığım yanlış okul içerisinde öğretmenime gösterebilmekteyim ” [O₅ öğrenci].

“Evet, güçlendirmekte, sebebi ise okulda kurslar düzenleniyor, denemeler öğretmenler tarafından yapılıyor, anlamadığımız yapamadığımız soruları

öğretmene götürüyoruz, öğretmenimizle aramızda bir diyalog geçiyor ve bir bağlantı kuruyoruz, arkadaşlarımızla da anlamadığımız soruları beraber yapıyoruz” [O₆öğrnc].

“Öğretmenler öğrencilere daha fazla ilgi göstermekte, sanki bizimle sınav heyecanını paylaşıyormuş gibi oluyorlar. Anlamadığımız sorularda yardımcı oluyorlar, özellikle rehber öğretmenimiz bizi sınav stresinden uzak tutmak için bizimle konuşuyor” [O₇öğrnc].

“Öğretmenimiz bizimle daha çok ilgileniyor, güçlü ve zayıf yönlerimizi bulmakta yardımcı oluyor, testlerde çözemediğimiz soruları öğretmenimiz soruyoruz böylelikle öğretmenimizle yakınlaşmış oluyoruz” [O₈öğrnc].

“Eskiden bir defa sınava giriyorduk şimdi iki defa ve kendi okulumuzda sınava girdiğimiz için öğretmenlerimiz sınavlarda bizimle ilgileniyorlar, sınavlarda daha iyi soru çözebiliyoruz” [O₉öğrnc].

“Sınav hayatı belirlediği için öğrenci sadece derse odaklanıyor, eksiklerini gidermek için çabalıyor ve aradaki öğrenci öğretmen ilişkisini pek düşünmüyor” [O₁₀öğrnc].

“Öğrenci öğretmene anlamadığı konuları sorunca sınav hakkında bilgiler verince samimiyet oluşuyor, okula daha fazla gelme ders işleme isteği oluşuyor ve bazı öğrenciler öğretmenlerinden özel ders isteyebiliyor, daha fazla ders çalışıp öğretmenin gözüne girmeye çalışıyor” [O₁₁öğrnc].

“Bu sınav geleceğimizi belirlemekte ve derslerimizi etkilemekte, bu okulumuzda akıllı tahta yok diğer okulumuzdaki akıllı tahta sayesinde her şeyi görüntülü olarak görüp aklımızda kalıyordu bu sayede çok şey öğreniyorduk ama şimdi öğrenemiyoruz” [O₁₂öğrnc].

“Genellikle öğrenciler tüm dikkatlerini 8. sınıflara veriyor, daha çok özen gösteriyorlar, okula gelme isteğimiz artıyor sürekli hocalara soru sorma gereği duyuyoruz bu da devamsızlığımızı azaltıyor” [O₁₃öğrnc].

“Sınava yönelik daha fazla soru talebi gelir, öğretmenin müfredatı işlenmesi, dersi dinlemeye yöneltir ve öğrencinin okulu sevdiğini düşünür” [O₁₄ öğrenci].

“Öğrenci öğretmen arasında ilgi artarak, okula bağlılıkta artmakta ve devamsızlığımız azalmakta, sürekli öğretmenlere soru sorarak eksiklerimizi gidermekteyiz” [O₁₅ öğrenci].“

“Öğrenci sınavdan korkmakta ve okul yönetiminin öğrenci için koçluk sistemine geçmesi çok güzel, her 2 ya da 3 öğrenciye öğretmen verilmesi ve öğretmenin elinden geleni yapması, deneme ve test çözdürmesi çok avantajlı” [O₁₆ öğrenci].

“Bu sınav sistemi öğrenci, öğretmen ve okul üçlüsünü mükemmelleştiriyor, mesela TEOG sınavına çalıştığımız her gün öğretmenlerimizle irtibat halindeyiz, öğrenci konuyu anlatıyor bizse sorularımızı öğretmenimizle birlikte çözüyoruz” [O₁₇ öğrenci].

“Öğretmen ile öğrenci arasında yardımlaşma güçleniyor ve öğretmenler öğrencilerini daha çok umursamaya başlıyor, okulu sevdirmeye başlıyor, bizde sınav için yeni gördüğümüz soru tiplerinde bütün öğrenciler olarak öğretmenimize soruyoruz” [O₁₈ öğrenci].

“Evet, güçlendirmekte... Çünkü iyi bir gelecek için okul gerekli bunun için öğretmen lazım ve öğrenci sınava yönelik daha çok soru çözmekte ve bilmediklerini sorarak öğrenmekteyiz” [O₁₉ öğrenci].

“Diğer sınavda başka öğretmen öğrencilere sınav yapıyordu, ama bu sınavda kendi okulumuzda sınava giriyoruz, buda okul ilişkisini güçlendirmekte ama öğrenci fazla yaparsa sınavda öğrenci öğretmen ilişkisi zayıflayabilir” [O₂₀ öğrenci].

“Öğrencilerin etkileşim içinde ders çalışmasını sağlar, derslere daha ilgi duyarlar, birbirleriyle daha fazla iletişim içinde olurlar, daha fazla soru çözerler” [O₂₁ öğrenci].

“Güçlendirmekte, çünkü herkes iyi bir liseye gitmek için canla başla çalışıyor. Bu çalışma da öğretmenlerin ve okul yönetiminin etkisi çok büyük” [O₂₂ öğrnc].

“İlişkiyi güçlendirmekte, çünkü her hafta sonları kurslar var, hocalar tarafından her okul çıkışı ek ders veriliyor, bir de deneme sınavı yapılıyor” [O₂₃ öğrnc].

“İlk sınav erken olduğundan daha az sorular çözüyoruz ama ikinci sınavın geç olması daha çok soru çözmemize yarıyor, öğretmenle bağımız daha çok güçleniyor” [O₂₄ öğrnc].

“Okulda öğretmenimizle çok zaman geçirmemizi sağlar, fazla çalışmamızı sağlar, sorumluluk almamızı sağlar” [O₂₅ öğrnc].

“Öğrencinin okula devamsızlığı öğretmenini telaşlandırıyor, kaygılandırıyor, zaten sınavda da tek başımıza kalıp diğer köyden gelen öğrencilerle sınav giriyoruz, okula ve öğretmenimize bağlılığımız artıyor” [O₂₆ öğrnc].

“Öğretmenlerimiz gayretle ders anlatıyor, daha iyi anlaşılmamızı sağlıyor, fakat sınavda kendi öğretmenlerimiz olsa ben kendime daha çok güvenirim daha güzel olur bu durum” [O₂₇ öğrnc].

“Bir yandan evet, çünkü öğrencinin öğretmene olan güveni artar, bir yandan ise hayır, çünkü öğrencilerin bazıları çalışıyor bazıları çalışmıyor bu durumda öğretmenle iletişimde kopukluk oluyor” [O₂₈ öğrnc].

“Öğretmenler sınav adına öğrencilere daha çok şey öğretmek için çaba ediyorlar ders veriyorlar okulda kurslar yapılıyor, bu da öğrenci öğretmen ilişkisini arttırıyor” [O₂₉ öğrnc].

“Öğretmenler öğrencilere ders veriyor, okulda sürekli iç içe olduğumuz için bize daha çok ilgi gösteriyorlar, buda ilişkiyi arttırıyor” [O₃₀ öğrnc].

Öğrencilerin TEOG sisteminin okuldaki öğretmeni ne derece etkin hale getirdiğine yönelik görüşleri Tablo 3.19’ da verilmiştir.

blo 3.19. Öğrencilerin TEOG sisteminin okuldaki öğretmeni ne derece

[illegible]

Tablo 3.19. incelendiğinde öğrencilerin TEOG sınav sisteminin okuldaki öğretmeni ne derece etkin hale getirdiğine yönelik, ortalamasının ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 20 öğrenci, O₂ okulundan 16 öğrenci, O₃ okulundan 59 öğrenci, ortalamasının ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 12 öğrenci, ortalamasının ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 13 öğrenci, O₁₁ okulundan 37 öğrenci, O₁₂ okulundan 10 öğrenci, ortalamasının ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₈ okulundan 13 öğrenci ve O₂₁ okulundan 13 öğrencinin, öğretmenin öğrenciyle ilgilenerek sınava yönelik kaygı, stres ve heyecanın azaltmaya çalışması olması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamasının ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 23 öğrenci, O₃ okulundan 29 öğrenci, ortalamasının ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 25 öğrenci, O₇ okulundan 18 öğrenci, ortalamasının ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 10 öğrenci, O₉ okulundan 24 öğrenci, O₁₁ okulundan 16 öğrenci, O₁₂ okulundan 23 öğrenci, ortalamasının ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₃ okulundan 12 öğrenci, O₁₆ okulundan 37 öğrenci, O₁₇ okulundan 18 öğrenci ve O₁₈ okulundan 15 öğrencinin öğretmenin mesleki deneyimini kullanarak öğrenciyi TEOG sınavına daha iyi hazırlaması ve öğrencinin TEOG sınavında yüksek puan almaya çalışması olması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamasının ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 25 öğrenci, ortalamasının ortalamasına yakın olan O₁₁ okulundan 20 öğrenci, O₁₂ okulundan 17 öğrenci, ortalamasının ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₇ okulundan 10 öğrencinin öğretmeni okulda yapılan kurslarda TEOG sınavına yönelik ders tekrarı yaparak, test çözerek öğretim programını yetiştirmeye çalışması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamasının ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 14 öğrenci, ortalamasının ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 11 öğrencinin öğretmenin okul dışı etkinlikler (gezi düzenlemesi) yaparak öğrencinin boş zamanlarını değerlendirmeye çalışır şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.19’ da TEOG sistemi öğretmeni daha etkin hale getirmekte mi “nasıl” sorusuna ilişkin öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, öğretmenin öğrenciyle ilgilenerek sınava yönelik kaygı, stres ve heyecanını azaltmaya çalışması, öğretmenin mesleki deneyimini kullanarak öğrenciyi TEOG sınavına daha iyi hazırlaması ve öğrencinin TEOG sınavında yüksek puan almaya çalışması, öğretmeni okulda yapılan kurslarda TEOG sınavına yönelik ders tekrarı yaparak, test çözerek öğretim programını yetiştirmeye çalışması, öğretmenin okul dışı etkinlikler (gezi düzenlemesi) yaparak öğrencinin boş zamanlarını

değerlendirmeye çalışır, gibi nedenlerle TEOG sistemi öğretmeni ne derece etkin hale getirmekte mi? sorusuna yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğrencilerin “TEOG sınav sistemi öğretmeni daha etkin hale getirmekte mi? Nasıl?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Öğretmenler müfredatı takip etmek zorunda bırakarak kazanımlara göre çıkacak soruları tahmin etmekte ve daha çok ilgi göstermektedirler, çünkü kendi dersinin başarısını etkilediği ve öğrencilerinin iyi yapmasını ve yüksek puan almasını ister, çünkü okul puanını hocalar yükseltmek istiyor ve bu nedenle daha etkin hale getiriyor” [O₁ öğrenci].

“Öğretmen zaten etkilidir sadece normalden fazla önem gösteriyor. Öğrenci sınav ciddiyetine vardığında öğretmende sınavı ciddiye alıyor bu yüzden öğrencinin sınavdan daha yüksek puan alması için çabılıyor, yani iki aya TEOG konularını yetiştirmek için öğrencinin boş zamanlarını değerlendiriyor ve öğretmene çok soru soruluyor, öğrencilerin daha çok yorulduklarını düşünüyorum” [O₂ öğrenci].

“Ciddi bir sınava gireceğimiz için öğretmen daha iyi anlatmak için çabılıyor ve sınava konuları yetiştirmek için daha fazla gayret gösteriyor bu durum öğretmeni bizden daha fazla strese sokuyor” [O₃ öğrenci].

“Derslerin işlenmesiyle birlikte sınav hazırlığı yapıldığı için öğretmen öğrenciler üzerinde daha etkin durumdadır” [O₄ öğrenci].

“Her yıl SBS yapılacağına 7 ay sabredip elinden gelenin en iyisini yapıyor ve sınava yönelik soru çözdürüp daha hazırlıklı davranıyoruz bizle aynı heyecanı paylaşıyorlar” [O₅ öğrenci].

“Öğretmenlerimiz bizimle daha çok ilgileniyor, bizlere daha çok yardımcı oluyorlar, bu konuda profesyonelleşip bir dahaki seneye girecek olan öğrencilerin hazırlanmasına katkı sağlıyor” [O₆ öğrenci].

“Geçen senelere göre daha çok üzerimizde duruyorlar, hiçbir vaktimiz boş geçmiyor, hep test çözdürüyorlar, dersler bittikten sonra 4 ve 5 arası okulda bizim için kalıyorlar daha iyi sonuç elde etmemizi istiyorlar” [O₇ öğrnc].

“Kısa bir sürede konuları yetiştirmemiz gerekiyor, iyi bir lise için öğretmenlerimizde bize bir şeyler öğretmeye çalışıyorlar, böylelikle öğrenciyle yakından ilgileniyor” [O₈ öğrnc].

“Öğretmenlerimiz konuları yetiştirme telaşındalar, bizimle daha çok ilgileniyorlar, sınav sonuçlarına göre öğrenciyi nasıl sınava hazırlayacakları hakkında tecrübe kazanıyorlar” [O₉ öğrnc].

“Öğretmenimiz sadece TEOG konularına ağırlık vermekte fazla bilgi öğretmemekte, TEOG konularına özen göstermekte” [O₁₀ öğrnc].

“Öğretmenler konuları hızlı hızlı geçip daha güzel anlatıp yetiştirme bilincinde olur, etkin konu anlatır, tekrar yaptırıp test çözdürür ve öğrenciden sınavda en iyisini yapmasını ister” [O₁₁ öğrnc].

“Öğretmenler dersleri daha planlı anlatıyor, hızlı bir şekilde ders işliyor, sınavdan yüksek not almamızı istiyor, anlamadığımız yerlere dikkat ediyor, yani öğretmenlerim her zaman ders çalışmak ya da öğretmek konusunda güzel davranıyor ve gayret gösteriyorlar” [O₁₂ öğrnc].

“Daha iyi ders anlatıyor, daha fazla bilgi öğreniyor, bize daha çok özen gösteriyor, zaman geçtikçe de denemeleri arttırıyor” [O₁₃ öğrnc].

“Öğretmen her sene yeni konu ile karşılaştıkları için kendilerini daha etkin hale getirir, müfredatla ilgili daha çok araştırma yapar, daha çok çalışır, yeni bilgiler öğrenir” [O₁₄ öğrnc].

“2 sınav olduğu için öğretmenlerimiz bizimle daha çok ilgilenmekte, sürekli müfredattaki konuları yetiştirmek için çabalamaktadırlar” [O₁₅ öğrnc].

“Evet, getirmekte çünkü öğretmenlerimiz bizlerin daha iyi liselere yerleşmemizi istiyorlar, bu düşüncede onları etkin kılıyor, derslerde daha

çok test çözdürüyorlar ve öğretmenin iyi bir anlatıcıda olmasını sağlıyor” [O₁₆ öğrnc].

“Hocalarımızın hepsi destek olmak için yanımızda kalmak istiyor ve ders anlatırken konuları akıcı hale getirmeye çalışıyorlar, bu yüzden etkin hale geldiklerini düşünüyorum” [O₁₇ öğrnc].

“Mesela SBS haziranda olduğu için öğretmenler daha rahattı, ama şimdi iki buçuk ayda konuları yetiştirmeye çalışıyorlar, şimdi TEOG sınavı olduğu için öğretmenler daha çok önemsiyor” [O₁₈ öğrnc].

“Evet, getirmekte öğrenciler öğrenmeye istekli oldukça öğretmenlerde bunu görünce daha etkin hale geliyorlar, bizim için buradalar, 8 sınıfları önemsemekteler” [O₂₀ öğrnc].

“Öğretmenlerimiz bizi daha çok önemsiyor daha çok üstümüze düşüyorlar, bizim için çabalıyorlar” [O₂₂ öğrnc].

“Öğretmenlerimiz daha çok özen gösterip daha çok üstümüze düşüyor, her gün okulda ders işliyoruz daha çok çalışma isteği oluşuyor” [O₂₄ öğrnc].

“Evet, en çok bizim üstümüzde duruyorlar, ders çalışarak daha çok test çözüyoruz” [O₂₅ öğrnc].

“Öğretmenler sadece 8 sınıflarla daha çok ilgileniyor sürekli deneme veriyor bizi daha iyi sınava hazırlamak için çabalıyor, sınavdan yüksek puan almamız için daha etkin hale geliyor” [O₂₉ öğrnc].

“Öğretmenlerimiz bizi sınava hazırladıkları için daha çok ders çalışıyorlar, bize çok zor sınav yapıyorlar asıl sınavdan daha iyi not almamız için” [O₃₀ öğrnc].

TEOG sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisinin ne derece olduğuna yönelik görüşleri Tablo 3.20’ de verilmiştir.

Tablo 3.20. TEOG sisteminin öğretmen mesleki performansına etkisinin ne derece olduğuna yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₃	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉	O ₃₀
Öğretmen öğrenci ile empati kurarak öğrenciyi sınav kaygısını azaltmaya ve rahatlatmaya çalışması		5	20			6	13	2		1	12	2	1	3	2	9	2	24	2	2	2	1		3		2	2		2	
Öğretmenin mesleki deneyimini arttırmaktadır	2	3	20	3			8	8	6		5		5	1	1	1	2	6		1	4	4				1	5	5		4
Öğretmenin yeni öğretim programını takip ederek öğrencilere güncel bilgiler vermesi		2	25			9	3	2	5	2	8		1		2	2		2			3									
Öğretmenler öğrencilere daha etkili ve verimli ders çalışmasını öğretmesi		9	45	3	1	12	32	4	22	4	4	3	8	8	3	2		8		3	2	3	2	3		4	2		4	7
Öğrenciler öğrencileri için daha çok fedakârlık yapar		8			2	2	3	1	4	1	2		2	1		1					4				1	3			2	
Öğretmenlerin okulda daha fazla zaman geçirerek daha çok yorulması ve öğretmenin performansını kötü etkilemesi	1	10				2	8	2	17	4	3		2	3	1	3	2	5	3		3					1				

Tablo 3.20 incelendiğinde TEOG sisteminin öğretmen mesleki performansına etkisinin ne derece olduğuna yönelik, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 20 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 13 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₁₁ okulundan 12 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₈ okulundan 24 öğrencinin, öğretmen öğrenci ile empati kurarak öğrenciyi sınav kaygısını azaltmaya ve rahatlatmaya çalışması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 20 öğrencinin öğretmen mesleki deneyimini arttırmaktadır, şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 25 öğrencinin öğretmen mevcut öğretim programını takip ederek öğrencilere güncel bilgiler vermesi şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 45 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 12 öğrenci, O₇ okulundan 32 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 22 öğrencinin öğretmen öğrencilere daha etkili ve verimli ders çalışmasını öğretmesi şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 10 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 17 öğrencinin öğretmenlerin okulda daha fazla zaman geçirerek daha çok yorulması ve öğretmenin performansını kötü etkilemesi şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.20’ de TEOG sisteminin öğretmen mesleki performansına etkisi “nedir?” sorusuna ilişkin öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, öğretmen öğrenci ile empati kurarak öğrenciyi sınav kaygısını azaltmaya ve rahatlatmaya çalışması, öğretmenin mesleki deneyimini arttırmaktadır, öğretmenin yeni öğretim programını takip ederek öğrencilere güncel bilgiler vermesi, öğretmenin öğrencilere daha etkili ve verimli ders çalışmasını öğretmesi, öğrenciler öğrencileri için daha çok fedakârlık yapar, öğrencilerin okulda daha fazla zaman geçirerek daha çok yorulması ve öğretmenin performansını kötü etkilemesi, gibi nedenlerle TEOG sisteminin öğretmen mesleki performansına etkisine yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğrencilerin “TEOG sisteminin öğretmen mesleki performansına etkisi nedir?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Daha çok yoruma dayalı tabi ki bilgiyi bize veriyorlar hatta fazlasıyla, fakat yorum ağırlıklı olduğu için öğrenciyi psikolojik olarak olumsuz

etkilemekte ve öğretmeninde öğrenci kadar bu konuda fazlasıyla kaygılı ve endişeli olmasına sebep olmaktadır” [O₁ öğrenci].

“Öğretmeni konu yetiştirme telaşına sokar çünkü hem kursta hem okulda ders anlatıyorlar, müfredatı yakından takip ediyorlar ve çok yoruluyorlar, öğrencilerin daha iyi net yaparak daha yüksek puan alabilmesi için öğretmenler daha çok çalışıyor ve öğrencilere farklı soru tipleri göstermek için daha çok çabalıyorlar” [O₂ öğrenci].

“Öğretmen geçen yıldan farklı olduğu için soruları tahmin etmekte zorlanıyor ve araştırma yapıyor daha çok çabılıyor bu da performansını artırıyor” [O₃ öğrenci].

“Öğretmen ders anlatmaya ihtiyaç duyar ve girdiği dersi daha etkin hale getirir öğrencilerin anlama kabiliyetlerine göre dersi anlatır ve öğrencilerin her şeyden yararlanmasını ister” [O₄ öğrenci].

“Öğretmenimiz bizim için elinden geleni yapıyor, bizi istediğimiz lise ve meslek için yönlendiriyor ve bu konuda etkili ve daha çok ilgilenmiş oluyor, böylelikle kendi bilgilerini de tazelemiş oluyor” [O₆ öğrenci].

“Sınava öğrenci hazırlama konusunda daha profesyoneller, daha çok etüt yapıyorlar, soru çözdürüyorlar ve sınav taktikleri veriyorlar, profesyonel olan öğretmenler alanında daha iyiler bizi sınava daha iyi hazırlıyorlar” [O₇ öğrenci].

“Öğretmen iyi bir eğitim hayatından geçmişse öğrenciye daha verimli bilgiler vermeye çalışır, daha iyi öğretmen olmasını sağlar, ne kadar başarı o kadar deneyim demektir” [O₈ öğrenci].

“Sınav sonuçlarına göre tecrübe kazanıyorlar, öğrenciye yaklaşımı değişiyor, ders anlatma yeteneği pratikleşiyor, yazılı sınavlarını da kendisi yapmaması daha etkili oluyor” [O₉ öğrenci].

“Bir etkisi yoktur, çünkü öğretmen gerçek öğretmense her türlü öğrenciye yardım eder, öğrencinin soruları çözmeye çalışır, öğrencilere daha güzel ders anlatmaya çalışır” [O₁₀ öğrenci].

“Evet, öğretmen etkin bir şekilde konularda her daim tekrar olduğu için bilinçlenir. TEOG’ la yeni soru tarzları görür, ona göre kendini geliştirir” [O₁₁ öğrenci].

“Öğretmenler deneyimli olmayınca dolayısıyla güzel ders anlatamıyorlar, bazı konuları yetiştirme konusunda sıkıntı yaşıyorlar ve bu konuları biraz hızlı geçtiğimiz için bazı öğrenciler anlamıyor ve buda bizi etkiliyor” [O₁₂ öğrenci].

“Hafta sonu kurslarına zamanında geliyor, en az 100 tane soru çözüyoruz, bir derste bu kadar soru çözmemiz bizim için çok iyi oluyor” [O₁₃ öğrenci].

“Sınav performansı etkilemektedir, hocalar anlattıkları konu hakkında ustalaşmaktadırlar, bu yüzden bilgi dağarcığı da çok genişlemektedir” [O₁₄ öğrenci].

“Bence çok etkisi var, kıdemli öğretmenlerimiz daha çok sınava yönelik püf noktaları gösterir ve öğrencinin başarılı olması için daha çok çalışır ve çalışmasını öğretir” [O₁₅ öğrenci].

“Bizim iyiliğimizi istedikleri için sürekli nasıl sorular çözdürmeliyim, daha iyi soruları nerden bulabilirim daha iyi nasıl ders anlatabilirim telaşına giriyorlar buda mesleki performanslarını fazlasıyla etkiliyor” [O₁₆ öğrenci].

“Çok çalışıyorlar, bizle çok ilgileniyorlar, konuları yetiştirmek için uğraşıyorlar, yetiştiremezlerse bizim sınavdan düşük alacağımızı biliyorlar” [O₁₇ öğrenci].

“Mesleki etkisi şunlardır; öğretmenler bazı soru tiplerini yeni gördükleri için bazı sorularda yapmak için daha çok çabalarlar performansları artar, farklı sorular çözdükleri için mesleki performansları da değişir” [O₁₈ öğrenci].

“Öğretmen öğrenciye bilgi vermek için daha çok araştırır, mesleki performanslarını bir nebze de olsa arttırıyor öğrencileri sınavlara hazırladıkları için” [O₂₁ öğrenci].

“Etkisi büyüktür, çünkü eğer öğrenci ful çıkarırsa ona zihinsel anlamda güven verir, buna bağlı olarak performansı artar” [O₂₂ öğrenci].

“Öğretmen mesleğini severekte ve bizlere sevdirek öğretmesi, rehber dersimizde hoca bize TEOG sınavıyla ilgili bir şeyler anlatarak okulu bize sevdirmesi, sınavı bilmemiz” [O₂₄ öğrenci].

“Evet, bizim performansımız öğretmenimize bağlı, eğer öğretmenimizin performansı iyiye öğrettiği şeyleri iyi dinlersek performansımızda iyi olacak diye düşünüyorum” [O₂₅ öğrenci].

“Öğretmeninde ders tekrarı yaptırması, öğrenciye daha iyi öğretmek tecrübe sağlamak açısından etkisi büyüktür” [O₂₇ öğrenci].

“Öğretmenimizin bizi daha iyi anlaması, bizimle birlikte ders çalışması, soru çözmesi, okuldaki çocukları daha iyi eğitmesi gerekir” [O₃₀ öğrenci].

Öğrencilerin TEOG sisteminin okul dışı kurumlara ihtiyacı ne derece azalttığına yönelik görüşleri Tablo 3.21’ de verilmiştir.

Tablo 3.21. Öğrencilerin TEOG sisteminin okul dışı kurumlara ihtiyacı ne derece azalttığına yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₃	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉	O ₃₀
Evet	17	32	78	11	6	24	42	13	46	9	56	28	15	15	5	23	14	31	3	4	21	8	2	8	5	4	9	5	9	12
Hayır	37	38	141	5	14	56	96	27	60	32	60	57	32	28	18	60	15	54	12	10	17	5	11	10	4	11	19	8	12	21

Tablo 3.21 incelendiğinde TEOG sisteminin okul dışı kurumlara ihtiyacı ne derece azalttığına yönelik; ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 78 öğrenci ve O₂ okulundan 32 öğrenci, O₁ okulundan 17 öğrencinin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 42 öğrenci ve O₆ okulundan 24 öğrenci, O₄ okulundan 11 öğrencinin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 13 öğrencinin, O₁₁ okulundan 56 öğrenci, O₁₂ okulundan 28 öğrenci ve O₉ okulundan 46 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat ortalamanın altında kalan O₁₆ okulundan 23, O₁₇ okulundan 14, O₂₁ okulundan 21 öğrenci ve O₁₈ okulundan 31, O₃₀ okulundan 12, öğrencinin okul dışı kurumlara ihtiyacı azalttığına yönelik görüş bildirmiştir. Tablo 3.21’ de “TEOG sistemi okul dışı kurumlara ihtiyacı azaltmakta mı?” sorusuna ilişkin öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, bir kısmı evet derken bir kısmı da hayır diyerek sınavın okul dışı kurumlara ihtiyacı azaltıp azaltmadığına ilişkin görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğrencilerin “TEOG sistemi okul dışı kurumlara ihtiyacı azaltmakta mı?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Evet, çünkü herkes evde kendi başına çalışabiliyor, konular az, okul kursları yeterli, konuları daha iyi anlayabiliyoruz ve okul kursları fazla zaman aldığı için dershaneye gitmek isteyenler gidemiyor” [O₁ öğrenci].

“Hayır, azaltmamakta, öğrencinin kendini yetersiz görmesi ve eksik hissetmesi daha çok kazanma hissi oluşturuyor bu yüzden özel hocalardan ders alıyoruz” [O₁ öğrenci].

“Ders durumu iyi olmayan öğrencilerin dershanelere ve etüt merkezlerine daha çok gitmesi gerekiyor çünkü eksiklerini tamamlamaları gerekiyor, fakat ders durumu iyi olan öğrencilere öğretmenlerimiz yeteri kadar destek oluyor ve ilgi gösteriyorlar bu yüzden ihtiyaç duymuyoruz” [O₂ öğrenci].

“İyi bir liseye gidebilmek için daha çok çalışmamız ve daha fazla çabalamamız gerekiyor, bu yüzden pek bir şey değişmiyor dershanelere ve özel derslere ihtiyaç her zaman artıyor, aynı eforu her yerde de sergilemekteyiz” [O₃ öğrenci].

“Hayır, biz testlere ihtiyaç duyuyoruz ve bir sürü test alıyoruz bu da ihtiyacı aksine çoğaltıyor” [O₄ öğrnc].

“Hayır, tam aksine çoğaltıyor, bu zamanlarda sadece kendi okul kurumlarında yararlanmak değil, farklı kurumlardan yararlanarak anlatım yönünü iyi bir biçimde etkiler” [O₆ öğrnc].

“Azaltmıyor aksine artırıyor. Çünkü okul dışı kurumlarda ağırlıklı ders işleniyor, dershanede sınava yönelik daha iyi eğitim veriliyor” [O₇ öğrnc].

“Aksine artmaktadır, çünkü ailenin ve öğretmenlerin beklentisi yükselir, o yüzden öğrenci dershaneye ve kursa çok ihtiyaç duymaktadır” [O₈ öğrnc].

“Kendi okulum adına başka bir okula veya kuruma ihtiyaç duymuyorum, çünkü öğretmenler her şeye yetiyor, zaten okul kursları yeterli oluyor sınavı bu durum pek fazla etkilemiyor” [O₁₀ öğrnc].

“Aslında azaltmıyor. Çünkü öğrenci bu yeni lise sınavı ile daha çok bilgi istiyor, konu eksiği olmasın, pekiştirsın diye dershaneleri tercih ediyor” [O₁₁ öğrnc].

“Evet, azaltmakta çünkü kendi okulumuzdaki hocalar bize çok yardımcı oluyor, okul dışı kurumlarda yapılan sınavlar veya test çözümü okulda da yapılıyor, bu nedenle okul dışı kurumlara gerek kalmıyor” [O₁₂ öğrnc].

“Okuldaki kurslar yeterli oluyor, bu yüzden dershanedeki öğretmenler azalmakta” [O₁₃ öğrnc].

“Hayır, azaltmaz çünkü öğrenciler daha fazla eğitim görmek istemekte, sınavda daha iyisini yapmak için uğraşacaklardır” [O₁₄ öğrnc].

“Hayır, sınav sene başında olduğu için konular yetişmiyor iyi netler alamıyoruz, bu yüzden özel öğretmene ve dershaneye gitmemiz gerektiğini düşünüyorum” [O₁₅ öğrnc].

“ Pek fazla azalttığını düşünmüyorum, çünkü TEOG zor bir sınav bunun için ister istemez okul dışı kurumlara ihtiyaç duyuyoruz” [O₁₆ öğrnc].

“Evet, çünkü öğretmenlerimiz bizimle daha çok ilgileniyorlar, daha iyi ders çalışabiliyoruz” [O₁₇ öğrnc].

“Öğretmenlerimiz okul dışı kurumlardan test getirmekteler bizim daha fazla soru tipi görmemiz için yeterli kaynak oluşması için bu durumda azalmıyor” [O₁₈ öğrnc].

“Ekonomik anlamda bizi çöktürmekte, özel ders almak zorundayız, bu bizi olumsuz etkiliyor” [O₂₀ öğrnc].

“Yapılan eski sınavlarda çok zordu şimdi yapılan sınavlarda çok zor hiçbir şey değişmemekte, bu yüzden her iki sınavda da okul dışı kurumlar artmakta” [O₂₂ öğrnc].

“Evet, kurslar olduğu için dışarıdaki dershanelere ya da kurslara para ödemiyoruz” [O₂₅ öğrnc].

“Bence okula göre değişir, eğer okul kursları yapılıyorsa bu ihtiyaç azalmakta, fakat yapılmıyorsa öğrencinin destek alması gerekir” [O₂₇ öğrnc].

“Kendi okulumuzda sınava girmek bizi motive ediyor, okula bağlılığımız artıyor daha çok çalışıyoruz, okul dışı kurumlara ihtiyaç duymuyoruz” [O₂₉ öğrnc].

Öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki düşünceleri Tablo 3.22’de verilmiştir.

Tablo 3.22. Öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki düşünceleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₃	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₉	O ₃₀	
TEOG sınavı değerlendirme süreci sonunda iyi bir liseye gidebilir ve iyi bir meslek sahibi olabilirim			9		8	11	8		4	2	2	2				9		7		1							5
TEOG sınavının yılda 2 kez, 4 günde ve birkaç oturumda yapılması yüksek puan almamızı sağlar	2	2	34			7		4							7	3		1	5		2			3			
TEOG sınavına çalışırken zamanın fazla olması verimli ve düzenli ders çalışmayı sağlar	3	7	16		6	14	8	16		8	9	10	1	3	4	4		5		1	11	1			2	6	4
TEOG sınavının zamana yayılması stres ve heyecanı artırır	5	3	9	2	11	7	16		1	10		6	1	11		9	4	7	4	2	3				15	3	

Tablo 3.22 incelendiğinde öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusuna yönelik, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 11 öğrencinin TEOG sınavı değerlendirme süreci sonunda iyi bir liseye gidebilir ve iyi bir meslek sahibi olabilirim şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 34 öğrencinin TEOG sınavının yılda 2 kez, 4 günde ve birkaç oturumda yapılması yüksek puan almamızı sağlar şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 16 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 14 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 16 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₂₄ okulundan 11 öğrencinin TEOG sınavına çalışırken zamanın fazla olması verimli ve düzenli ders çalışmayı sağlar şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 11 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 16 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₆ okulundan 11 öğrenci, O₂₇ okulundan 15 öğrencinin TEOG sınavının zamana yayılması stres ve heyecanı arttırır şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.22’ de öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki düşünceleri nelerdir?” sorusuna ilişkin öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, sınav değerlendirme süreci sonunda iyi bir liseye gidebilir ve iyi bir meslek sahibi olabilirim, sınavın yılda 2 kez, 4 günde ve birkaç oturumda yapılması yüksek puan almamızı sağlar, sınava çalışırken zamanın fazla olması verimli ve düzenli ders çalışmayı sağlar, sınavın zamana yayılması stres ve heyecanı arttırır, gibi nedenlerle öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki düşüncelerine yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğrencilerin “öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki düşünceleri nelerdir?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Elbette ki daha iyi çünkü 1. TEOG’ ta kötü yapsak da 2. TEOG’ ta düzeltmek için zaman oluyor ve bu bizim için çok iyi ailemizin baskısından biraz da olsa kurtulmuş oluruz” [O₁ öğrenci].

“Zaman çok kısıtlı bir yıl içinde bütün konuları bilmemiz gerekiyor, bu bizi çok yoruyor, sınavın 2 dönemde yapılması bir nebze de olsa bu yorgunluğumuzu azaltıyor” [O₂ öğrenci].

“Kesinlikle zamana yayılmalı, hiçbir başarı tek bir sınavla belirlenemez, bazı öğrenciler 8 sınıfta başlıyor çalışmaya 6 ve 7 sınıfta çalışmadıysa düşük puan gelebilir fakat çalışanlar için durum farklı olabilir, zamana yayılması kaygımızı da azaltıyor” [O₃ öğrenci].

“Çok iyi bir sistem bize zaman kazandırıyor, çok çalışarak zamana bırakabiliriz, yani bizlerin hangi derecede olduğunu belirler, belli bir sürede bu işi halledebiliriz” [O₄ öğrenci].

“Bence yanlış bir yöntem, çünkü bir insanın başarısını o insanın illa TEOG sınavında çıkaracağını göstermez, bunun bir zamanı yoktur, öğrencinin yeteneklerine göre değerlendirme yapılması gerekir” [O₆ öğrenci].

“Sınavın geniş zaman diliminde olması stresimizi azaltıyor, hemen öğrenip sınava girmiyoruz, kendimizi geliştiririz eksiklerimizi iyice görsün zamana yayılması olumlu bir düşüncedir. En azından birinci TEOG sınavını tanımlar 2. TEOG sınavını ona göre yaparız” [O₇ öğrenci].

“Bu yönteme olumlu bakıyorum, hem çok zaman vermeleri işimizi kolaylaştırıyor, hem de kafa karışıklığı oluşturmuyor, bu durum bizim için çok iyi avantajlı olabilir” [O₈ öğrenci].

“Öğrenci sınav zamanı boyunca çalışamıyor sürekli sınav olması zamana yayılması stresi artırıyor ve bu da bizi kötü etkiliyor, yani TEOG için çalışmaktansa lise için çalışmak daha mantıklı, sürekli derslerde aynı şeyleri işliyoruz, örneğin İngilizcede sürekli aynı şeyleri görüyoruz, onun yerine baştan sonuna kadar İngilizceyi öğrenebiliriz” [O₁₀ öğrenci].

Bence iyi bir sistem değil, belki de ben 6. Sınıfta not durumum iyi değilken 8. Sınıfta çok çalışarak iyi bir öğrenci olacağım, daha programlı çalışabileceğim, sınavdan yüksek not alacağım ” [O₁₂ öğrenci].

“Zamana yayılması güzel bir şey ama sınavlar arası çok az okul başladıktan hemen sonra sınav oluyor, bu yüzden her an başarımız düşebilir” [O₁₃ öğrenci].

“Öğrencinin başarısı zamanla daha çok geliyor ve daha çok bilgi ediniyor, ilk sınavda konular az, daha yüksek puan alınabilir” [O₁₄ öğrenci].

“SBS sınavına göre daha iyi sınav sürece yayılarak kaygımız azalmakta ve konuları anladıkça sınav olmamız bizim için daha iyi oluyor” [O₁₅ öğrenci].

“Öğrencinin başarısı çalışmasına, okuduğu soruyu anlayıp anlamamasına bağlıdır, bu sistemin zamana yayılması çok iyi başarımız artabilir” [O₁₇ öğrenci].

“Bence bu yöntem çok iyi 2 gün bir sınav diğer iki gün bir sınav oluyoruz, öğrenci haliyle rahatlıyor kendini iyi hissediyor” [O₁₉ öğrenci].

“Daha fazla zaman verilmeli, öğrenci zaman zaman başarısı düşebilir de artabilir de bu yüzden geniş zaman diliminde olması çok iyi” [O₂₂ öğrenci].

“İlk zamanlar daha az çalıştığımı düşünüyorum, ama daha çok çalışarak iyi bir yer tutturmak içi çok çalışıyorlar bu yüzden çok başarılılar” [O₂₄ öğrenci].

“Olumlu buluyorum, ama ikinci dönem konular fazlalaşıyor, daha fazla çalışmamız gerekiyor ve bu bizi yıpratıyor” [O₂₅ öğrenci].

“Okulda yapılan deneme sayısının artması öğrencinin başarısını ölçer ve tembel öğrenciler çalışarak sınavdan daha iyi not alabilir ” [O₂₉ öğrenci].

“Bence zaman yetersiz, bazı arkadaşlarımızın okuması zayıf okuyamıyorlar ve sınavda yetiştiremiyorlar, süre yetersiz oluyor” [O₃₀ öğrenci].

TEOG sınavına giremeyen öğrenciler için yapılan telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturup oluşturmadığına ve oluşturursa bunun nasıl olacağına yönelik görüşleri Tablo 3.23’ teki gibidir.

Tablo 3.23. Telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturur mu? Nasıl? Sorusuna yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₂	O ₃	O ₄	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₃	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₄	O ₂₆	O ₂₉	O ₃₀
Telafi sınavında TEOG sınavından daha kolay sorular sorulması	2	9	2		10		1	2	2				1			1	1		1	1		1
Telafi sınavına girenlere adaletli davranılmaması	2	17			8	5	1	2	1		7	2				6	1		1		1	
Telafi sınavının kurtarıcı bir sınav olması		7			3	3		1	7	2	1		2		1				1		1	
Telafi sınavına daha çok çalışılması e başarının artması	1	7		5	2		2	1						2	7		6				1	2
Telafi sınavında TEOG sınavından daha zor sorular sorulması	5	20		5	7	1	5		5		2			10	1	3		1				

Tablo 3.23 incelendiğinde TEOG sınavına giremeyen öğrenciler için yapılan telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturup oluşturmadığına ve oluşturursa bunun nasıl olacağına yönelik ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 9 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 10 öğrencinin telafi sınavında TEOG sınavından daha kolay sorular sorulması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 17 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 8 öğrencinin telafi sınavına girenler adaletli davranılmaması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 20 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₆ okulundan 10 öğrencinin telafi sınavında TEOG sınavından daha zor sorular sorulması olması şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.23’ de TEOG sınavına giremeyen öğrenciler için yapılan telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturur mu “nasıl?” sorusuna ilişkin öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, telafi sınavında TEOG sınavından daha kolay sorular sorulması, telafi sınavına girenler adaletli davranılmaması, telafi sınavının kurtarıcı bir sınav olması, telafi sınavına daha çok çalışılması ve başarının artması, telafi sınavında TEOG sınavından daha zor sorular sorulması, gibi nedenlerle TEOG sınavına giremeyen öğrenciler için yapılan telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturup oluşturmadığına yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğrencilerin “TEOG sınavına giremeyen öğrenciler için yapılan telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturur mu? Nasıl?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Sınavın ve değerlendirmesini kolaylaştırıyor, sonuçta hepimiz bu durumda öğrenciyiz etkileniyoruz, çünkü mazereti olan öğrenciye kolaylık sağlar ve fazla zaman kazandırır” [O₁ öğrenci].

“Bu yılki TEOG mazereti ana sınav ile aynıydı, mazeret sınavına girenler ve ana sınavın sorularını çözenler daha yüksek puan alma şansına sahipler. Bu bizim için haksızlık oldu adaletli davranılmadı” [O₂ öğrenci].

“Bir sorun oluřturacađını dűřünműyorum, çünkü asıl sınav ile telafi sınavı eřit derecede soru soruluyor bu da herkes için adil bir yűntem ve mazereti olanlar için avantajlı” [O₃ űđrnc].

“Telafi sınavı risk sınavıdır, bir nevi bu anlamı taşıyor ama hastalandığımızda ya da sınava geç kaldığımızda mazeret sınavına girip kaybımızı telafi edebiliriz” [O₆ űđrnc].

“Sorun oluşturmaz her şekilde konular aynı, hasta olan arkadaşlarımız için güzel bir sistem çalışarak kayıplarını telafi edebilirler, bu da hepimiz için bir fırsat” [O₇ űđrnc].

“Olurur, sorular farklı, űđrencinin çalışıp bir defa girmesi gerekir hem de geçen sene TEOG sınavı telafi sınavından daha zor yapılmıştı” [O₈ űđrnc].

“Olurur, hastalanıp sınava giremediğimizde telafi sınavına giriyoruz fakat telafi sınavında soruları zor soruyorlar, bu da ortalamamızı dűřürűyor” [O₉ űđrnc].

“Bence bir sorun oluřturmaz, çünkü űlme deđerlendirme sınavı űđrencinin çok űnemli bir hastalığı olduđunda sınava giremiyor, telafi sınavı olması daha iyi ” [O₁₀ űđrnc].

“Hasta olan arkadaşlarımız için sorun oluşturmaz fakat soruların zor sorulması adaletsizlik oluşturabilir, soruların kolay olması da eşitlik sağlamaz” [O₁₁ űđrnc].

“Soruların zorluk derecesi eřit olmayabilir, sınava girmeyen arkadaşlarımız soruları alarak hazırlık yapabilirler, haksızlık olabilir” [O₁₂ űđrnc].

“Telafi sınavı olması güzel bir řey, fakat adaletli olacağını dűřünműyorum, girilen asıl sınavda zor soruların sorulması, telafi sınavında kolay soruların sorulması, telafi sınavına girenlerin yüksek not alması haksızlık olur bence” [O₁₃ űđrnc].

“Bir sorun oluşturacağını düşünmüyorum, Çünkü sorular farklı olsa da zorluk derecesinin aynı olacağını düşünüyorum” [O₁₄ öğrenci].

“Sınav soruları eşit derecede zor olursa sorun oluşturmaz. Fakat eşit olmazsa bana zor onlara kolay, onlara zor bana kolay olması sorun oluşturur” [O₁₆ öğrenci].

“Hastalandığımızda TEOG sınavına gelemediğinde rapor alıp tekrar sınava girebiliriz ve düşük not alacağımıza yüksek not alabiliriz” [O₁₇ öğrenci].

“Bence sorun oluşturur, bir defa sorularımız farklı girilen asıl sınavın soruları yayınlanmasa herkes eşit sınava girse daha adaletli olabilirdi” [O₁₈ öğrenci].

“Sınava giremeyen arkadaşlarımız için büyük avantaj, çalışıp telafi edebilirler” [O₁₉ öğrenci].

“Oluşturur, çünkü yapılan telafi sınavları zor, herkese eşit bir sınav yapılmalı” [O₂₁ öğrenci].

“Hayır, sorun oluşturmaz, sınavdan önce hastalanıp sınava girmediklerimizde başımıza bir şey geldiğinde telafi sınavına girebiliriz” [O₂₅ öğrenci].

“Hayır, oluşturmaz çünkü öğrencinin yaşamında aksilikler olabiliyor sınava giremiyor hastalanıyor bu yüzden telafi sınavı yapılması çok iyi, zaten seviyeler aynı” [O₂₉ öğrenci].

“Aslında iyi bir fırsat haksızlığa neden olmadığı sürece ve soruların aynı seviyede olması bizim işimizi kolaylaştırır” [O₃₀ öğrenci].

Öğrencilerin TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun olup olmadığına yönelik görüşleri Tablo 3.24’ te verilmiştir.

Tablo 3.24. Öğrencilerin TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun olup olmadığına yönelik görüşleri

Ortaokul	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₃	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉	O ₃₀
Evet	21	36	110	12	2	33	74	28	65	18	70	42	25	28	14	50	19	58	19	4	18	5	1	11	8	9	22	9	16	15
Hayır	31	28	105	6	18	48	61	12	35	22	46	45	22	11	4	39	10	25	4	10	17	9	11	14	1	6	5	4	5	19

Tablo 3.24 incelendiğinde TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin yaklaşımına uygun olup olmadığına yönelik; ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 110 öğrenci, O₂ okulundan 36 öğrenci ve O₁ okulundan 21 öğrenci, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 33 öğrenci, O₇ okulundan 74 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 28 öğrenci O₉ okulundan 65 öğrenci, O₁₁ okulundan 70 öğrenci O₁₂ okulundan 42 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₃ okulundan 25 öğrenci, O₁₄ okulundan 28 öğrenci, O₁₆ okulundan 50 öğrenci, O₁₈ okulundan 58 öğrenci, O₂₇ okulundan 22 öğrencinin TEOG sınav sonucunda yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun olduğuna yönelik görüş bildirmiştir. Tablo 3.24’te “TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun mu?” sorusuna ilişkin öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, bir kısmı evet derken bir kısmı da hayır diyerek TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun olup olmadığına yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğrencilerin “TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun mu?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

Uygun, yabancı ülkelerde böyle yapıyor, yeteneğe göre değerlendiriyor bu bizim için çok iyi, bütün sınıfların ortalamaları alınıyor ve bütün yıl ne çalıştıysak karşılığını alıyoruz” [O₁ öğrenci].

“Sınav sistemi öğrenciye fayda sağladığı için uygun bir yöntem, herkes istediği liseye yerleşebiliyor ve herkesin performansını eşit bir şekilde ölçmektedir” [O₂ öğrenci].

“Çalışan öğrencilerin seviyesini hangi liseye gideceğini belirler, tam olarak yeteneği ölçmez, değerlendirme sadece TEOG ile belirlenmemeli kişinin yapabildiğine göre olmalı ” [O₆ öğrenci].

“Uygun değil, çünkü ülkemizde belli bir eğitim sistemi yok, verilen kazanımlar ile ilgili soru çıkması bizim için iyi yoksa değerlendirmeden düşük puan alabiliriz” [O₇ öğrenci].

“Uygundur, çünkü sınavlar iki döneme yayıldı çok iyi oldu, bazı arkadaşlarımızın sınavın farkına sonradan varmaları o yüzden sonra çalışmaya başlıyorlar” [O₈öğrenci].

Herhangi biri dört şıktan birini sallayarak çoğu kişinin önüne geçip bir kişinin hayallerini yapıyor, puanlama dağılımı yerleştirmelere uygun değil” [O₁₀öğrenci].

“Uygun bir sistem geçen yıllara göre daha gelişmiştir, günümüzde 4 yılda değerlendirmeye alınıyor, ne biliyorsan onu yapıyorsun ” [O₁₁öğrenci].

“Evet, nesil değiştikçe sistemde değişmeli, her nesle uygun sistem uygulanmalı, bizim için mola olması yüksek puan almamız kesinleşiyor” [O₁₂öğrenci].

“Bana göre uygun, çünkü diğer senelerde TEOG diye bir uygulama yoktu, bütün öğrencilerin eşit bir şekilde paylaşım yapılmıyordu, şimdi iyi” [O₁₃öğrenci].

“Evet, uygun çünkü günümüz gereği daha ihtiyaç duyulan konular ve sorular kolaydan zora doğru ben beğeniyorum” [O₁₄öğrenci].

“SBS sınavına göre çok uygun yoruma dayalı fakat test soruluyor, böyle olması çok mantıklı, klasik soru zaman kaybı oluşturur” [O₁₅öğrenci].

“Bilgilerimizi ölçüyoruz dolayısıyla uygundur, yani çalıştığımızda sınavlardan yüksek not alabiliriz” [O₁₇öğrenci].

“Bence uygun öğrenci rahat sınava girmekte ve değerlendirme sonucunda yüksek puan almakta” [O₁₉öğrenci].

“Bence uygun, çünkü belli kurallara göre bu sınav yapılıyor, özellikle yanlışın doğruyu götürmemesi bizim için çok iyi” [O₂₃öğrenci].

“Okulumuzda ne öğrendik ne öğrenmedik bunu sınavda sergilememiz gerekiyor, hayatımız sadece bir kutucuk boyamaktan ibaret bu sınav başarımızı ölçmüyor” [O₃₀ öğrenci].

Öğrencilerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik görüşleri Tablo 3.25’ te verilmiştir.

Tablo 3.25. Öğrencilerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₃	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₇	O ₂₉	
TEOG sınavından yüksek puan alan öğrenciler daha başarılı olur			20	3	2		7		3	4		1	1	4				2			4			3	
TEOG sınavının kolay olması ve yüksek not alınması yazılı notunun da yüksek olmasını sağlar		18	34		8		7		8			6		6		6			6	1	3			1	2
Yerleştirme puanının yüksek olması iyi bir liseye yerleşmeyi sağlamak	2	19	9			6										4	5	1		1					
Heyecanlanarak TEOG sınavında düşük puan alınması, yazılı notunun da düşük olması	2	14	14		7	3	2	4	2	6	10	4	4	7	4	10					4	2			1
TEOG sınavından düşük not alınması sonucu iyi bir liseye yerleşememek																									

Tablo 3.25 incelendiğinde görüşüne öğrencilerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 20 öğrencinin TEOG sınavından yüksek puan alan öğrenciler daha başarılı olur şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₂ okulundan 18 öğrenci, O₃ okulundan 34 öğrencinin TEOG sınavının kolay olması ve yüksek not alınması yazılı notunun da yüksek olmasını sağlar şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₂ okulundan 19 öğrencinin yerleştirme puanının yüksek olması iyi bir liseye yerleşmeyi sağlar şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₂ okulundan 14 öğrenci, O₃ okulundan 14 öğrenci, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₃ okulundan 10 öğrenci, O₁₈ okulundan 10 öğrencinin heyecanlanarak TEOG sınavında düşük puan alınması, yazılı notunun da düşük olması şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.25’ de Öğrencilerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, TEOG sınavından yüksek puan alan öğrenciler daha başarılı olur, TEOG sınavının kolay olması ve yüksek not alınması yazılı notunun da yüksek olmasını sağlar, yerleştirme puanının yüksek olması iyi bir liseye yerleşmeyi sağlamak, heyecanlanarak TEOG sınavında düşük puan alınması, yazılı notunun da düşük olması, TEOG sınavından düşük not alınması sonucu iyi bir liseye yerleşememek, gibi nedenlerle Öğrencilerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğrencilerin “Öğrencilerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına konusunda ne düşünüyorsunuz?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Bunu desteklemiyorum, çünkü yazılı ortalamaları TEOG sınavını etkilediği en azından yazılıyı biz olup TEOG sınavına ek yapabilirlerdi ”
[O₁ öğrenci].

“Yazılı notu olması kötü normalde gayet iyi olduğum bir dersi TEOG sınavında yapamazsam o dersi de etkileyecek, kısacası herkes için adil bir sistemle davranılması, böyle ciddi bir sınav hayatımızı bu kadar etkilememeli ” [O₂ öğrenci].

“Yazılı notlarımızın etki etmesi bir yandan puanlarımızı düşürürken bir yandan yükseltiyor, yazılı sınavlarına girerken daha az stresli oluyoruz TEOG sınavına göre bu durum daha avantajlı” [O₃ öğrenci].

“Bence yüksek not alanlar için iyi ama düşük not alanlar için kötü bir durum, bir nattan iki artın oluyor eğer puanın kötüyse yazılında kötü geliyor yerleşmende” [O₄ öğrenci].

“Bence iyi bir yöntem herkes hak ettiği puanı alıyor ve herkes o puanla yurt ve okula yerleşiyor” [O₅ öğrenci].

“Bence böyle iyi, en azından puan ekleniyor, hem ikinci yazılıya çalışıp hem de TEOG sınavına çalışmaktansa sınavdan alacağımız puanın karneye eklenmesi daha iyi oldu, tek sorun kötü alırsak iyi olmayacağı” [O₆ öğrenci].

“Öğrenci sınavda heyecanlanarak kötü bir başarı sağlayabilir, iki sınav olması bizim için iyi aldığımız düşük notları yükseltebiliriz” [O₇ öğrenci].

“TEOG sınavından alınan puan okul notumuzu etkiliyormuş, bence TEOG sınavından iyi almamız için önce hocalarımızın sınavları kolay hazırlamaları ve bizim bu sınavlara hazırlıklı olmamız gerekir” [O₉ öğrenci].

“Bizim için bu sistem çok iyi oldu. Çünkü sınava sıkı çalışıp hem TEOG sınavına hem ders sınavlarına girmek daha iyi fazla çalışmaya gerek kalmıyor” [O₁₀ öğrenci].

“Öğrencinin alacağı not karneyi etkileyeceği için sınavı önemser, çünkü hem TEOG stresi hem de sınav insanı strese sokuyor, ikisinin bir arada olması daha iyi ” [O₁₁ öğrenci].

“Bence iyi, çünkü hepsine birlikte çalışmış oluyoruz ve TEOG sınavından iyi alırsak sınavlardan da iyi almış olacağız, eğer kötü alırsak ek sınava girmemiz daha iyi öğretmenimiz sınavı kolay yapabilir ” [O₁₂ öğrenci].

“Bence daha iyi, çünkü TEOG sınavına çalışırken hem de kendi sınavlarımıza çalışıyoruz, bundan dolayı sınavlarda stres yapmıyoruz” [O₁₃ öğrenci].

“Bu yöntem daha iyi, ortak sınav olması iyi bir liseye gitmeyi sağlar, fazladan sınava girmeye ne gerek var” [O₁₄ öğrenci].

“Çok iyi bence yerleştirme puanı olması mantıklı, zaten sınava çalışan yazılıya da çalışmış oluyor aynı stresi tekrar yaşamıyoruz, sınavlara ayrı ayrı çalışmaya gerek yok” [O₁₅ öğrenci].

“ Bu yöntem çok iyi daha hırsla çalışabiliriz, yazılı yerine geçmesi yerleştirmede kâkı sağlaması bizim daha çok çalışmamızı sağlıyor” [O₁₆ öğrenci].

“İki yazılı olmasını istemem çünkü notlarımız düşüyor, bu da bizim ortalamamızı etkiliyor tek yazılı olması daha çok çalışmamızı sağlıyor” [O₁₇ öğrenci].

“Çok iyi bir sistem çünkü bir sınava iki kez çalışmak zorunda kalmıyoruz ve ayrıca bazı kişilerin kopya çekme ihtimali olmuyor haksızlık yapılmıyor” [O₁₉ öğrenci].

“Özel okullarda fazla puan veriyorlar biz emeğimizle kazanırken onlar çalışmayarak karne ortalamasından yüksek puan alıp TEOG sınavından da daha yüksek puan gelerek ortalamalarını yükseltiyorlar” [O₂₀ öğrenci].

“TEOG sınavında yapamazsak yazılı sınavında yapabiliriz, öğretmenimizin yaptığı sınavdan daha yüksek puan alabiliriz çünkü heyecanlanmıyoruz” [O₂₂ öğrenci].

“Bence çok iyi bir fikir olduğunu düşünüyorum, çünkü bize daha çok kolaylık sağlar, tekrar sınava çalışmayız, bu bizim için kolaylıktır” [O₂₄ öğrenci].

“Bu uygulama bizim için güzel hem sınav oluyoruz hem aldığımız notlar karneye geçiyor, tekrar bir sınav olmuyoruz” [O₂₅ öğrenci].

“Bence güzel bir sistem ne kadar çok çalışırsak sınavda da o kadar yüksek alabiliriz bu bizim için çok iyi, iki sınav olmaktansa tek sınavla çok çalışıp yüksek alabiliriz” [O₂₇ öğrenci].

“Hiç iyi bir fikir değil, öğrenci TEOG stresiyle heyecanla kötü yaparsa sınav notu düşük gelecek ve istediği liseye yerleşemeyecek” [O₃₀ öğrenci].

Öğrencilerin TEOG sınavında Fen bilimleri alanında sorular hakkında ne düşündüklerine (kolaylık, zorluk, yetiştirme, yetiştirememe... vs.) yönelik görüşleri Tablo 3.26’ daki gibidir.

Tablo 3.26. Öğrencilerin TEOG sınavında fen bilimleri alanında sorular hakkında ne düşündüklerine yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₃	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉	O ₃₀
TEOG sınavında soruların zor olması (sınavda sorulan soruları yapamamak)	17	11	32	8	5	14	34	12	23	3	39	23	10	1	4	23		16	1		12	10	8	5	6		5	2	1
TEOG sınavında verilen sürenin yetersiz olması		1	9	2	3	9	13	5	15	4	8		1	1		16		2	4	2	6					2			
TEOG sınavında soruların kolay olması	20	25	87	8	2	39	64	20	45	14	29	24	16	7	10	32	15	41	8	8	22	9	10	20	4	9	5		5
TEOG sınavında verilen sürenin yeterli olması	1	11	9				11		13		11	2			2	2	10	5					11	2		2		1	

Tablo 3.26 incelendiğinde öğrencilerin TEOG sınavında Fen Bilimleri alanında sorular hakkında ne düşündüklerine (kolaylık, zorluk, yetiştirme, yetiştirememe... vs.) yönelik ortalamaların ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 17 öğrenci O₃ okulundan 32 öğrenci, ortalamaların ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 14 öğrenci, O₇ okulundan 34 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 23 öğrenci, O₁₁ okulundan 39 öğrenci, O₁₂ okulundan 23 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₆ okulundan 23 öğrenci, O₁₈ okulundan 16 öğrencinin TEOG sınavında soruların zor olduğu şeklinde olumsuz görüş bildirdiği, ortalamaların ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 15 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₆ okulundan 16 öğrenci, TEOG sınavında verilen sürenin yetersiz olması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamaların ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 20 öğrenci, O₂ okulundan 25 öğrenci, O₃ okulundan 87 öğrenci, ortalamaların ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 39 öğrenci, O₇ okulundan 64 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 20 öğrenci, O₉ okulundan 45 öğrenci, O₁₀ okulundan 14 öğrenci, O₁₁ okulundan 29 öğrenci, O₁₂ okulundan 24 öğrenci, ortalamaların ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₃ okulundan 16 öğrenci, O₁₆ okulundan 32 öğrenci, O₁₇ okulundan 15 öğrenci, O₁₈ okulundan 41 öğrenci, O₂₁ okulundan 22 öğrenci ve O₂₄ okulundan 20 öğrencinin TEOG sınavında soruların kolay olması şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.26’ da “öğrencilerin TEOG sınavında Fen bilimleri alanında sorular hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin öğrencilerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, TEOG sınavında soruların zor olması, TEOG sınavında verilen sürenin yetersiz olması, TEOG sınavında soruların kolay olması, TEOG sınavında verilen sürenin yeterli olması, gibi nedenlerle Öğrencilerin TEOG sınavında Fen bilimleri alanında sorular hakkında ne düşündüklerine yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğrencilerin “öğrencilerin TEOG sınavında Fen bilimleri alanında sorular hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Sorulardan bazılarının zor olduğu için yetiştirememe kaygısı duyuyorum fakat sınavda kolay sorular olması ve zamanın yeterli olması kaygımı biraz azaltıyor” [O₁ öğrenci].

“Genelde fen soruları işlem üzerine değil de yorum üzerine sorulması sınavı kolaylaştırıyor ve OKS’ de çıkmış bir konudan sınav giriyoruz sınavın kolay olması normal” [O₂ öğrenci].

“Geçen senelerde çıkan TEOG Fen Bilimleri sorularını çözdüm. Bazı sorular herkesin yapabileceği sorular bazıları ise sadece çalışan öğrencilerin yapabileceği sorular tarzında, Fen dersim iyi olduğundan yetiştirme konusunda sıkıntı yaşayacağımı düşünmüyorum” [O₃ öğrenci].

“Yetiştirebileceğimi düşünüyorum, yetiştiremesem de bir konuda korkum var, çünkü karışık bir konu, onun sıkıntısı dışında bir zorluk düşünmüyorum” [O₄ öğrenci].

“Daha sınava girmediğimiz için sorular hakkında yorum yapamayacağım ama TEOG sınavında konuları yetiştirebileceğimi düşünüyorum, fenim iyi” [O₅ öğrenci].

“Eğer takıldığım sorular olursa bu konuda endişem var, fakat iyi çalışırsam başaracağıma inanıyorum, dezavantaj olarak sayısal olmayıp yoruma dayalı olmasıdır” [O₆ öğrenci].

“Müfredat değiştiği için zorluk kısımlarını da kaldıracaklarını düşünüyorum, zaten ilk ünite kolay 2. Ünitenin de zor olacağını düşünmüyorum, sınav kolay olacaktır” [O₇ öğrenci].

“Fen soruları kimi zaman zor kimi zaman orta soruluyor, benim hiç çok kolay olmadı o yüzden biraz daha kolay olsa ve karışık olmasa sınav daha iyi olacak diye düşünüyorum” [O₈ öğrenci].

“Fen Bilimleri dersi genel olarak kolay fakat basit makineler konusunda zorluk yaşıyorum, sınavda yetiştiremeyebilirim diye korkuyorum” [O₉ öğrenci].

“Sınavda soruların kolay olması ve sürenin yeterli olması başaracağıma inancımı arttırıyor” [O₁₀ öğrenci].

“Bu sene yeni eklenen basit makineler konusu var ve nasıl soru tarzları olacağı konusunda öğrencilerinde bir bilgisi olmayınca kaygılanma oluyor, ama genel olarak sınavın orta derece de olacağını düşünüyorum ” [O₁₁ öğrenci].

“Fen bilimleri dersini derste dinlersek sınavda yapabiliriz istediğimiz sonucu alabiliriz, eğlenceli bir zaten sınav sorularına da zaman yetebiliyor, yetiştirebileceğimi düşünüyorum” [O₁₂ öğrenci].

“Her şey basit ama basit makineler biraz zorluyor keşke yeni müfredatta gelmeseydi çok iyi olacaktı ama yine de yetiştiririm diye düşünüyorum” [O₁₃ öğrenci].

“Fen bilimleri kolaydır ve yetiştirebileceğimi düşünüyorum, çünkü konular hafiftir, zaman geçtikçe zorlaşmaktadır” [O₁₄ öğrenci].

“Fen derslerim iyi olduğundan dolayı sınav zor olsa da pek zorlanacağımı düşünmüyorum” [O₁₅ öğrenci].

“Benim fenim hep kötü, sınav kolay olursa belki yapabilirim, zaman yeterli olursa belki yetiştirebilirim diye düşünüyorum” [O₁₆ öğrenci].

“Belki zor olursa yetiştiremem şansı var aksine kolay olursa yetiştirebilirim, basit makineler konusunda kolay sorular sorulması sınavın kolay geçmesi demektir” [O₁₇ öğrenci].

“Fen bilimleri çabuk yapılabilir, zaman açısından sıkıntı yok ama kolaylık kısmı değil zorluk kısımları daha çok bu yüzden endişeleniyorum” [O₁₉ öğrenci].

“Sınav hem zor hem kolay hesaplamalar var basit makineler konusunda zorlanıyorum bu konuda süre yetersiz kalıyor bu yüzden korkuyorum” [O₂₀ öğrenci].

“Öğrenci stres altındaysa zaten yetiştiremez, eğer rahatsa sınavda yapabilir yetiştirebilir, zaten fen sınavının kolay olacağını düşünüyorum” [O₂₂ öğrenci].

“Bence fen bilimleri alanı çok kolay ve zevkli insan hemen hemen anlayabilir kolaylıkta, yetiştirebilirim ve TEOG sınavında başarılı olacağımı düşünüyorum” [O₂₄ öğrenci].

“Sınavın kolay olacağını düşünüyorum, bu yüzden fen adına bir kaygım yok yetiştirebileceğimi düşünüyorum” [O₂₅ öğrenci].

“Yeni müfredatta değişik konular olduğundan yorum yapamayacağım bu yüzden fen sınavı ne kolay nede zordur bir şey diyemiyorum” [O₂₆ öğrenci].

“Basit ama biraz daha yetiştirme bakımından kısa olmalı, verilen süre yeterli olmalı, bizi telaşlandırmamalı” [O₂₇ öğrenci].

“Fen sınavı soruları gayet kolay, çünkü sorular tam olarak müfredattan sorulmuştu, bu bizim için çok iyi” [O₂₉ öğrenci].

“Basit makineler hariç iyiydi ve sınavda kafa karıştırıcı sorular var konular sırayla sorulmuyor karıştırılarak soruluyor bu bizi çelişkiye düşürüyor” [O₃₀ öğrenci].

Öğretmenlerin TEOG sisteminin güçlü yönlerine yönelik görüşleri Tablo 3.27’deki gibidir.

Tablo 3.27. Öğretmenlerin TEOG sisteminin güçlü yönlerine yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₃	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₉
Öğrencilerin sınav stresini zamana yayarak azaltır (sınavın iki günde yapılması)	1	1			1							1	1		1	1		1	1		1		1	1	
Sınavın birçok oturumda yapılması ve oturumlar arası molaların olması	1	1							1												1				
Sınavın yılda 2 defa yapılması (heyecanı azaltması)		1	2		1	1	2	1						1					1		1				
Okulun önemi artarak devamsızlığı azaltır		1	1						1		1						1	1		1					1
Sınav puanının yazılı notu olarak geçmesi			2			1		1							1										
Telaflı sınavının yapılması			1																						
Öğretim programının ülke genelinde eş zamanlı olarak uygulanması			1	1	1						3	1		1	1	1				1				1	1
Öğrencilerin sınava kendi okullarında girmesi						1					1					1									
Sınavda yanlışın doğruyu götürmemesi						1																			
Sınavın 8. Sınıf konularını kapsamı							1															1		1	
Adil bir seçim yapılması									1			1	1		1										
Sınavda çoktan seçmeli sorular sorulması												1	1					1							1

Tablo 3.27 incelendiğinde TEOG sınavının güçlü yönlerine yönelik ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 1 öğretmenin, O₂ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₅ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₁₂ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₃ okulundan 1 öğretmenin, O₁₆ okulundan 1 öğretmenin, O₁₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₁₉ okulundan 1 öğretmenin O₂₀ okulundan 1 öğretmenin, O₂₃ okulundan 1 öğretmenin, O₂₅ okulundan 1 öğretmenin, O₂₆ okulundan 1 öğretmenin ve O₂₇ okulundan 1 öğretmenin öğrencilerin sınav stresini zamana yayarak azaltır şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₂ okulundan 1 öğretmenin, O₃ okulundan 2 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₅ okulundan 1 öğretmenin, O₆ okulundan 1 öğretmenin, O₇ okulundan 2 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₅ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₂₀ okulundan 1 öğretmenin, O₂₃ okulundan 1 öğretmenin, sınavın yılda 2 defa yapılması (heyecanı azaltması) şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₂ okulundan 1 öğretmenin, O₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 1 öğretmenin, O₁₁ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₁₈ okulundan 1 öğretmenin, O₁₉ okulundan 1 öğretmenin, O₂₂ okulundan 1 öğretmenin ve O₂₆ okulundan 1 öğretmenin okulun önemi artarak devamsızlığı azaltır şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₄ okulundan 1 öğretmen, O₅ okulundan 1 öğretmen, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₁₁ okulundan 3 öğretmen, O₁₂ okulundan 1 öğretmen, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₅ okulundan 1 öğretmen, O₁₆ okulundan 1 öğretmenin O₁₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₂₂ okulundan 1 öğretmenin, O₂₅ okulundan 1 öğretmenin ve O₂₉ okulundan 1 öğretmenin, öğretim programının ülke genelinde eş zamanlı olarak uygulanması azaltır şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.27’ de “TEOG sınavının güçlü yönleri nelerdir?” sorusuna ilişkin öğretmenlerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, öğrencilerin sınav stresini zamana yayarak azaltır, sınavın birçok oturumda yapılması ve oturumlar arası molaların olması, sınavın yılda 2 defa yapılması (heyecanı azaltması), okulun önemi artarak devamsızlığı

azaltır, sınav puanının yazılı notu olarak geçmesi, telafi sınavının yapılması, öğretim programının ülke genelinde eş zamanlı olarak uygulanması, öğrencilerin sınava kendi okullarında girmesi, sınavda yanlışın doğruyu götürmemesi, sınavın 8. sınıf konularını kapsamaması, adil bir seçim yapılması, sınavda çoktan seçmeli sorular sorulması, gibi nedenlerle sınavın güçlü yönlerine yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğretmenlerin “TEOG sisteminin güçlü yönleri nelerdir?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Derslerin ayrı ayrı yapılıp ara verilmesi, öğrencilerin stresini zamana yayarak kaygılarını azaltmaktadır” [O₁öğrt].

“2 tane olması ve her dersten sonra ara verilmesi öğrenciyi rahatlatmakta ve sürecin uzun yani zamana yayılması ve dışarıya bağımlılığı azaltmaktadır” [O₂öğrt].

“Önceki yıllara göre tek bir sınav yapılmaması güçlü yönlerinden biri. Ülke genelinde eşit şartlarda ve sınavlarla uyumlu müfredatla paralel sorular sorulması, sınavların ikinci yazılı yerine geçmesi öğrencilerin daha fazla önem vermesi, her yıl karne notlarını etkilediğini bilmeleri güçlü yönleri arasında” [O₃öğrt].

“Sadece bulunduğu seneyi içine alması açısından önemlidir. Konuların az olması işlenen ya da çalışılarak konunun daha iyi anlaşılmasını sağlar” [O₅öğrt].

“Sınav kaygısını ve heyecanı azalttı, sınırlı konular olması ve 8. sınıf olması iyi oldu, her iki dönemde yapılıyor olması, derslere, konulara ve kazanımlara ilgi artıyor, tüm yıl dikkat topluyor, kaygıyı azaltıyor” [O₆öğrt].

“Sınavda sorulan sorular ile okulda verilen öğretimin birbirine paralellik göstermesi, sınavın müfredata uygun olması, okul puanının öneminin artması” [O₈öğrt].

“Müfredatın ülke genelinde belli bir zamanda ilerlemesi ve kazanımlar çerçevesinde sınavla ilgili netlik olması, öğretmenin ve öğrencinin müfredatı takip etmesini sağlıyor ve sınavların aynı okulda yapılıyor olması, müfredata bağımlılık artırıyor” [O₁₁ öğrt].

“Direk kazanımlardan soru sorulması, sınav gibi değil de yazılı gibi olması, öğrenci performansını açığa çıkarması, sürece yayılması, okul başarısına paralel olarak uygulanması güçlü yanlarından” [O₁₃ öğrt].

“Sınavın zamana yayılması, öğrencinin düzenli ders çalışmasını sağlıyor ve öğrencilerin kendi bildikleri ortamda arkadaşlarıyla birlikte sınava girmeleri onların rahat bir ortamda sınava girmelerini sağlamakta ve sınav kaygısını zamanla azaltmakta” [O₁₅ öğrt].

“Öğrenciye çoktan seçmeli soru çözme tekniğini öğretiyor. Öğrencilerin 8 sınıfta dersleri daha ciddiye almalarını sağlıyor” [O₁₈ öğrt].

“İki döneme yayılan süreç olması bakımından olumlu bir sınav olarak görülebilir. Öğrencilerin kendi okullarında sınava girmesi ve yanlışın doğruyu götürmemesi de güçlü yönlerinden sayılabilir. Yapılan sınavın ikinci sınav olarak geçmesi de fen bilimleri dersi için iyi” [O₂₀ öğrt].

“Müfredatın ülke genelinde aynı ilerlemesini sağlıyor. Ayrıca yıl boyunca öğrenci ve öğretmenin düzenli olarak daha aktif olmasını sağlıyor ve ayrıca heyecan faktörünü azaltır. Tek bir güne sığdırmamak, ara verilmesi gibi yönleri sınav kaygısını azaltmakta” [O₂₂ öğrt].

“Dershaneye ve özel derse ihtiyacı ortadan kaldırması, çalışmada devamlılığı sağlaması, kazanımlar haricinde soru içermemesi” [O₂₅ öğrt].

“Öğrenci başarısını daha uzun zaman içerisinde değerlendirilmesine olanak veriyor. Öğrenciyi dersten okuldan koparmıyor, aksine motive ediyor” [O₂₆ öğrt].

“Sınav sistemini güçlü buluyorum. Yani güçlü yönleri yok. Sıradan bir sınavın abartılmasını ve öğrenciyi kaygılandırmasını doğru bulmuyorum. Öğrencinin performansını tam olarak ortaya koyduğuna inanmıyorum” [O₂₈ öğrt].

“Müfredatı tüm öğretmenler paralel olarak işlemesi ve kazanımlar doğrultusunda soru sorulduğu için öğrenciyi zorlamıyor ve öğrencilerin test çözme becerilerini geliştiriyor” [O₃₀ öğrt].

Öğretmenlerin TEOG sisteminin zayıf yönlerine yönelik görüşleri Tablo 3.28'deki gibidir.

Tablo 3.28. Öğretmenlerin TEOG sisteminin zayıf yönlerine yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₇	O ₂₉	O ₃₀
Sınavdan sonraki konuların öğrenciler tarafından önemsenmemesi	1										1										1		
Bilgiyi tam anlamıyla ölçmemesi	1	1						1												1			
Sınavların yılda 2 defa ve hafta içi yapılması			1			2	1	1		1			1	1	1				1				
Sınavın 8. Sınıf konularını kapsamaması			1																				1
Sınavın bir günde birden fazla oturumda gerçekleşmesi			1																				
Yılsonu değerlendirilmesinde sınav yüzdesinin okul başarısı yüzdesine göre fazla olması			1				1			1								1					
Ortaöğretime geçişte bilişsel düzeyin ölçülmesi			1																				
Öğrencilerin sınava yönelik yeterli ek kaynak bulamaması ve test çözmemesi				1														1			1	1	
Öğrencilerin sınavdan tam haberinin olmaması					1													1					
Batıdaki okulların doğudaki okullarla ve özel okullarla devlet okulları ile karşılaştırma yapılarak, haksız rekabet oluşturulması					1							1		1				1				1	
Sınav puanının yazılı notu olarak geçmesi ve diğer yazılı notlarının da sınav puanını etkilemesi						1	1			1						1							1
2. TEOG sınavının dönem sonuna doğru olması							1						1	1	1								
Öğretim programının yetişmemesi ve sınavda zamanın yetersiz olması							1		1		1	1				1	1	1	1	1	1		
Yanlışın doğruyu götürmüyor olması											1												

Tablo 3.28 incelendiğinde öğretmenlerin TEOG sisteminin zayıf yönlerine yönelik ortalamasının ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamasının ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 2 öğretmenin, ortalamasının ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 1 öğretmenin, O₉ okulundan 1 öğretmenin, O₁₁ okulundan 1 öğretmenin ortalamasının ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₅ okulundan 1 öğretmenin, O₁₆ okulundan 1 öğretmenin, O₁₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamasının ortalamasının altında olan O₂₂ okulundan 1 öğretmenin sınavların yılda 2 defa ve hafta içi yapılması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamasının ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 1 öğretmenin, O₁₀ okulundan 1 öğrenci, O₁₂ okulundan 1 öğretmenin, ortalamasının ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamasının ortalamasının altında olan O₁₈ okulundan 1 öğretmenin, O₁₉ okulundan 1 öğretmenin, O₂₀ okulundan 1 öğretmenin, O₂₂ okulundan 1 öğretmenin, O₂₃ okulundan 1 öğretmenin, O₂₇ okulundan 1 öğretmenin öğretim programının yetişmemesi ve sınavda zamanın yetersiz olması şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.28’ de TEOG sınavının zayıf yönleri “nelerdir?” sınavdan sonraki konuların öğrenciler tarafından önemsenmemesi, bilgiyi tam anlamıyla ölçmemesi, sınavların yılda 2 defa ve hafta içi yapılması, sınavın 8. sınıf konularını kapsamaması, sınavın bir günde birden fazla oturumda gerçekleşmesi, yılsonu değerlendirilmesinde sınav yüzdesinin okul başarısı yüzdesine göre fazla olması, ortaöğretime geçişte bilişsel düzeyin ölçülmesi, öğrencilerin sınava yönelik yeterli ek kaynak bulamaması ve test çözmemesi, öğrencilerin sınavdan tam haberinin olmaması, batıdaki okulların doğudaki okullarla ve özel okullarla devlet okulları ile karşılaştırma yapılarak, haksız rekabet oluşturulması, sınav puanının yazılı notu olarak geçmesi ve diğer yazılı notlarının da sınav puanını etkilemesi, 2. TEOG sınavının dönem sonuna doğru olması, öğretim programının yetişmemesi ve sınavda zamanın yetersiz olması, yanlışın doğruyu götürmüyor olması, gibi nedenlerle sınavın zayıf yönlerine yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğretmenlerin “TEOG sisteminin zayıf yönleri nelerdir?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Sınavdan sonraki konuların öğrenciler tarafından önemsenmemesi ve bu sınavın öğrenci bilgisini tam anlamıyla ölçmemesi” [O₁ öğrt].

“Sınav yönteminin olması ilgilerine göre okullara yönlendirilmesi öğrenci açısından daha iyi olacağını düşünüyorum, hafta içi yapılması, yalnızca 8.sınıf konularını kapsaması, bir günde 3 sınav öğrenciyi zorlamaktadır, bir dönemde bir sınav yerine tüm sınıflarda uygulanması daha iyi bir değerlendirme sağlar” [O₂ öğrt].

“Zayıf yönleri; sınav yüzdeliğinin okul başarısına göre fazla olması, ortaöğretime yerleştirmede sadece bilişsel düzeyin ölçülmesi, konu ve test yetiştirme de öğretmenlerin kaygıları, özel okul ve devlet okullarının arasındaki farklar buradaki öğretmen ve öğrenci, veli görüşlerinin farklı olması öğrenciyi olumsuz etkilemektedir” [O₃ öğrt].

“Fazla soru çözülmemesi yani ders kitaplarında soru yok, kaynak kitap yok, öğrencinin sınavdan tam haberinin olmaması, ara sınav olması çok fazla umursamamalarına neden olmaktadır” [O₅ öğrt].

“Batıdaki okulların şartları ile doğudaki okulların şartları aynı olmamasına rağmen, öğrenciler aynı sınava giriyor. Özel okulların ders sayısı fazlalığı ve imkânları haksız rekabet oluşturuyor” [O₆ öğrt].

“Sınavın hafta içi olması ve müfredatın yetiştirilememesi, sınavın dönem sonuna doğru yapılması, yazılıdan farklı olmaması, öğrencide sınav algısını tamamen bitiriyor” [O₈ öğrt].

“Öğretmenler arasında eşitsizlik olması, sınav ortamı güvenli değil, okulda yapılan yazılıların etkili olması güvenilir bir uygulama değildir. Yanlışın doğruyu götürmemesi ve yerleştirme puanının %70 nine sınavla belirlenmesi, öğrencinin yaşayabileceği herhangi bir şansızlığın telafi edilememesi anlamına geliyor,%70 yerine %50 olması daha uygun olabilirdi” [O₁₁ öğrt].

“Öğrenciler birinci dönem yapılan merkezi sınava çok adapte olamadan girdikleri için pek başarı sağlanamıyor ve 2.dönem sınavının mayıs sonunda yapılması daha iyi olur. Nisanda yapılması sonrasında öğrencilerin derslerinden kopmasına neden oluyor” [O₁₄ öğrt].

“Tam öğrenme gerçekleştirilemiyor, liseye hazırlanan öğrencilerin yetersiz bir donanım ile liseye başlaması ve lisede başarı oranının düşmesine neden oluyor ve sınav sayısının artması çocuğu olumsuz etkilemekte ve kapsamının dar olması öğrenci bilgisini ölçmede yetersiz olması” [O₁₈ öğrt].

“Konu olarak verilen zamanda yetişmesi mümkün olmayan şeyleri anlatmaya çalışıyoruz. Bu sene eklenen basit makineler konusu, soru tarzı olarak çok kapsamlı bir konu mesela, öğretmenler konu yetiştirmekle, öğrenciler bunların hepsini anlamaya çalışmakla uğraşıyor. Belki çoğu test çözmekten habersiz çocuklar herkesin eşit kabul edildiği bir sınava giriyor. Merkezde görev yapan öğretmenler olanaklar açısından daha iyi şartlarda iken bizimde onlarda aynı performansı göstermemiz bekleniyor. Ben hem ders işleyip, hem teneffüste test çektirmekle uğraşıyorum. Çünkü çocuklarda test çözebilecek kaynak yok, bu sınav herkesi eşit kabul ederek en zayıf yönünü hazırladı” [O₂₀ öğrt].

“Öğrenciyi dönemlik çalışmaya iter. Yaparak, yaşayarak öğrenmeyi yapamaz. Sürekli soru çözmekten fen bilimleri dersinin önemini kapsayamaz” [O₂₄ öğrt].

“Yaparak, yaşayarak öğrenmeye teşvik edilmesi, derslerin bu yönde işlenmesine rağmen, öğrencilerin test çözümüne yönlendirilmesi” [O₂₇ öğrt].

“İmkânları eşit olmayan öğrencilerin aynı sınav sorularını cevaplaması beklenildiğinden adaletli yapılan bir sınav olduğunu düşünmüyorum” [O₂₉ öğrnc].

Öğretmenlerin TEOG sisteminin öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirmekte mi sorusuna verdikleri yanıtlar Tablo 3.29’ te verilmiştir.

Tablo 3.29. Öğretmenlerin TEOG sistemi öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini ne derece güçlendirdiğine yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉
TEOG sürecinde sürekli iletişim gerektirir	2												1		1	1	1			1	1	1				
Sınavın ciddiye alınması (iyi bir liseye gitmek) okula bağlılığı da arttırır		2	1	1	1				1			1				1	1	1	1							
Okul başarısının sınav puanını etkilemesi			1				2		3		2										1	1	1		1	
Okuldaki yetiştirme kurslarının artması ve okul dışı kurumların azaltılması ilişkileri güçlendirmekte			1			1				1		1		1									1	1		
Öğretim programının yetiştirilmesi, sınavda iyi sonuç elde edilmesiyle okul başarısının artması ve bağlılık artması								1			1											1	1	1		1
Öğrencinin sınava kendi okulunda girmesi												1				1										

Tablo 3.29 incelendiğinde “öğretmenlerin TEOG sisteminin öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirmekte mi?” sorusuna verdikleri yanıtlara yönelik ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 2 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₄ okulundan 1 öğretmenin, O₁₆ okulundan 1 öğretmenin, O₁₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₁₈ okulundan 1 öğretmenin, O₂₁ okulundan 1 öğretmenin, O₂₄ okulundan 1 öğretmenin, O₂₅ okulundan 1 öğretmenin TEOG sürecinde sürekli iletişim gerektirir şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₂ okulundan 2 öğretmen, O₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₄ okulundan 1 öğretmenin, O₅ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 1 öğretmenin, O₁₂ okulundan 1 öğretmenin ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₇ okulundan 1 öğretmenin ortalamanın ortalamasının altında olan O₁₈ okulundan 1 öğretmenin, O₁₉ okulundan 1 öğretmenin, O₂₀ okulundan 1 öğretmenin, sınavın ciddiye alınması (iyi bir liseye gitmek) okula bağlılığı da arttırır şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 2 öğretmenin ortalamanın ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 3 öğretmenin, O₁₁ okulundan 2 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₂₄ okulundan 1 öğretmenin, O₂₅ okulundan 1 öğretmenin,, O₂₆ okulundan 1 öğretmenin, O₂₈ okulundan 1 öğretmenin okul başarısının sınav puanını etkilemesi şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₁₀ okulundan 1 öğretmenin, O₁₂ okulundan 1 öğretmenin ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₅ okulundan 1 öğretmen, ortalamanın ortalamasının altında olan O₂₆ okulundan 1 öğretmenin ve O₂₇ okulundan 1 öğretmenin okuldaki yetiştirme kurslarının artması ve okul dışı kurumların azaltılması ilişkileri güçlendirmekte şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 1 öğretmenin, O₁₁ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₂₅ okulundan 1 öğretmenin, O₂₆ okulundan 1 öğretmenin, O₂₇ okulundan 1 öğretmenin ve O₂₉ okulundan 1 öğretmenin öğretim programının yetiştirilmesi, sınavda iyi sonuç elde edilmesiyle okul başarısının artması ve bağlılık artması şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.29’ da TEOG sistemi öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirmekte mi “nasıl” sorusuna ilişkin

öğretmenlerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, TEOG sürecinde sürekli iletişim gerektirir, sınavın ciddiye alınması (iyi bir liseye gitmek) okula bağlılığı da arttırır, okul başarısının sınav puanını etkilemesi, okuldaki yetiştirme kurslarının artması ve okul dışı kurumların azaltılması ilişkileri güçlendirmekte, sınav puanının yazılı notu olarak geçmesi, öğretim programının yetiştirilmesi, sınavda iyi sonuç elde edilmesiyle okul başarısının artması ve bağlılık artması, öğrencinin sınava kendi okulunda girmesi, gibi nedenlerle öğrenci, öğretmenin ve okul ilişkisini nasıl güçlendirdiğine yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğretmenlerin “TEOG sistemi öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirmekte mi?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Sınavın sürece yayılmış olması sınavı ciddiye alan kişiler arasında büyük bağ oluşturmakta ve öğrenci, öğretmen ve okul ortak bir şekilde çalışarak sınavlara hazırlanmakta” [O₁ öğrt].

“Evet, çünkü okul başarısında sınav puanı üzerine etkili ve öğrenci daha ciddi ders çalışarak derse ve öğretmene daha çok zaman ayırıyor” [O₂ öğrt].

“Evet, açılan yetiştirme kurslarıyla, yayınlanan testlerle özel ders ve dershaneye duyulan, ihtiyacın azalmasıyla öğretmen, öğrenci arası ilişkiler güçlenmekte öğrenciler okulda daha fazla vakit geçirdiklerinden yaşantıları daha farklı olur” [O₃ öğrt].

“Evet güçlendirmektedir. TEOG öğrenci velileri, orta öğretimden geçiş sürecinden korkmaktadırlar. Bunun için sürekli okulla irtibata geçmektedirler. Buda öğretmen öğrenci ilişkisini güçlendirmektedir” [O₅ öğrt].

“Eskiye göre biraz iyileşme var. Özellikle hafta sonu yetiştirme kurslarının açılmasında ilişkileri güçlendirdi” [O₆ öğrt].

“Güçlendirmektedir, okulda müfredata işlenen konular yıl içinde uygun şekilde yetiştirilmekte ve öğrencinin ilgisi artmaktadır” [O₈ öğrt].

“Öğrencinin okul derslerine olan ilgisini arttırır. Öğrencinin okulu daha ciddiye olmasını sağlamıştır ve sınavdan sonra öğrenciler okuldan uzaklaşmakta” [O₉öğrt].

“Evet, öğretmenleri daha iyi dinlemelerini sağlıyor ve okul dışı kurumlara yönelmeler azaldığı için ilişkiler daha da güçleniyor ve iyi bir liseye öğrenci yerleştirildiği için veli ve öğretmen iş birliği güçlenmekte ve veliler öğrencileri yakından takip ediyor” [O₁₂öğrt].

“Evet, öğrenci kendi okulunda kendi sınıfında sınava girdiği için kendisini daha olumlu hissediyor” [O₁₃öğrt].

“Güçlendirmektedir. Şöyle ki; sınava girecek öğretmen, belli bir süreci birlikte geçirebileceği ve belli amaçlarla odaklandıkları için bir ilişki durumu ortaya çıkmaktadır. Velilerin öğretmenle olan iletişimi arttı ve daha fazla görüşme sağlanıyor” [O₁₅öğrt].

“Çocuklar 8.sınıfta büyüdüğünü fark ediyor. Bak sınav var, liseye gideceğim diyor. Kendi öğretmenin de desteğiyle öğrenmeye çalışıyor. Okulun yaptığı denemelerde ne durumda olduğunu görüyor. Anlayacağını aynı gemideyiz, batar sakta birlikte çıkarmakta birlikte kenetleniyoruz haliyle” [O₂₀öğrt].

“Evet öğretmen dersteki verimini ve branş bazındaki başarısını bu sınavla gözlemleyebiliyor. Öğrenciye uyguladığı sınav ile TEOG sınavı uyumu ve uyumsuzluğu fark etmesi açısından önemli” [O₂₅öğrt].

“Öğrenci öğretmene ve okula önceki sistemlere göre daha bağımlı hale geldi. Not faktörü biraz daha ön plana çıkmıştır. Müfredattaki kazanımlara sahip olmak içinde öğrenci öğretmene daha fazla ihtiyaç duymaktadır” [O₂₆öğrt].

“Çalıştığım kurumda velinin okulla ilişkisi oldukça zayıf. Öğretmen öğrenci ilişkisini güçlendirir ve öğretmenin öğrenciyle daha etkili ders işlemesini sağlar” [O₂₇öğrt].

“Belki önceye göre biraz daha okul dersleri, not ortalamaları önemli olduğu için biraz daha güçlendirmekte ve öğrencilerin sınavlarda yüksek puan alması sürekli iş birliği halinde olmalarını gerektiriyor”
[O₂₇öğrt].

TEOG sisteminin okuldaki öğretmeni ne derece etkin hale getirdiğine yönelik öğretmenlerin görüşleri Tablo 3.30’ te verilmiştir.

Tablo 3.30. TEOG) sınav sisteminin okuldaki öğretmeni ne derece etkin hale getirdiğine yönelik görüşler

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₄	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉
Öğrencilerin dersleri önemsemesi	1																							1	
Sınavın yılda iki defa yapılması ve kısa sürede sonuçlanması		1																		1					
Öğretmen öğrenci iletişiminin artması okul başarısını da artırır			1				1		1						1	1		1				1		1	
Öğretmenlerin ekstra etüt yapması (teneffüslerde soru çözmesi)			1	1						1	1				1		1								
Öğretim programından soru sorulması, yazılı notlarının sınav puanlarını etkilediği için öğretmenin önemi de artar			1					1	1		2	1		1				1							1
Öğrencilere daha iyi nasıl öğretebilirim telaşına girerek sınava yönelik farklı teknikler öğretilmekte					1			1		1			1					1					1		
Öğrencilerin dersane veya etüt merkezlerine gitmesi öğretmenin performansını düşürür						1																			
İstemsiz olarak ortaya çıkan rekabet ortamından öğrenciyi başarılı bir şekilde sonuca ulaştırmak							1								1				1		1	1			

Tablo 3.30 incelendiğinde TEOG sınav sisteminin okuldaki öğretmenin ne derece etkin hale getirdiğine yönelik ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 1 öğretmen, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 1 öğretmen, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₇ okulundan 1 öğretmen, ortalamanın ortalamasının altında olan O₁₈ okulundan 1 öğretmenin, O₂₀ okulundan 1 öğretmenin, O₂₆ okulundan 1 öğretmenin, O₂₈ okulundan 1 öğretmenin, öğretmen öğrenci iletişiminin artması okul başarısını da artırır şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₄ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₁₁ okulundan 1 öğretmenin, O₁₂ okulundan 1 öğretmenin,, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₁₉ okulundan 1 öğretmenin, öğretmenlerin ekstra etüt yapması (teneffüslerde soru çözmesi) şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 1 öğretmenin,, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 1 öğretmenin, O₉ okulundan 1 öğretmenin, O₁₁ okulundan 2 öğretmenin, O₁₂ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₆ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₂₀ okulundan 1 öğretmenin, öğretim programından soru sorulması, yazılı notlarının sınav puanlarını etkilediği için öğretmenin önemi de artar şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₅ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 1 öğretmenin, O₁₀ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₄ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₂₀ okulundan 1 öğretmenin ve O₂₇ okulundan 1 öğretmenin, öğrencilere daha iyi nasıl öğretebilirim telaşına girerek sınava yönelik farklı teknikler öğretilmekte şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.30’ da TEOG sınav sistemi öğretmenin daha etkin hale getirmekte mi “nasıl” sorusuna ilişkin öğretmenlerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, öğrencilerin dersleri önemsemesi, sınavın yılda iki defa yapılması ve kısa sürede sonuçlanması, öğretmenlerin ekstra etüt yapması (teneffüslerde soru çözmesi), öğretim programından soru sorulması, yazılı notlarının sınav puanlarını etkilediği için öğretmenin, önemi de artar, öğrencilere daha iyi nasıl öğretebilirim telaşına girerek sınava yönelik farklı teknikler öğretilmekte, öğrencilerin dersane veya etüt

merkezlerine gitmesi öğretmenin, performansını düşürür, istemsiz olarak ortaya çıkan rekabet ortamından öğrenciyi başarılı bir şekilde sonuca ulaştırmak, gibi nedenlerle TEOG sistemi öğretmenin, daha etkin hale getirdiğine yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğretmenlerin “TEOG sınav sistemi öğretmeni daha etkin hale getirmekte mi? Nasıl?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Bilgilerinizi sürekli güncellemeniz ve kendinizi günden güne geliştirmeniz gerekmekte ve öğrenciye daha çok destek verebiliriz böylelikle öğrenciler dersleri daha çok önemser” [O₁öğrt].

“Etkin hale getirdiğini düşünüyorum. Bir çaba sarf ediliyor, yakın zamanda sonucu alınıyor ve ikinci sınav için farklı ne yapabilirim düşüncesi oluşuyor” [O₂öğrt].

“Evet, okul başarısı için sürekli öğretmenle iletişim halinde oluyor öğrenci ve veli. Özellikle TEOG sınıflarında öğretmenler ekstra etüt vb. çalışmalara zaman ayırmakta. Sınavların ikinci yazılı yerine geçmesi öğrencilerin önem duygusunu artırıyor. Böylece öğretmen daha etkin hale geliyor” [O₃öğrt].

“Evet, getirmektedir, öğretmenler konuları yetiştirme ve daha iyi nasıl anlatabiliriz telaşına kapılmaktadırlar ve bunun için farklı teknikler geliştirmeye çalışmaktadırlar. Daha çok soru çözümünü yapmaya çalışmaktadırlar” [O₅öğrt].

“Kısmen evet ama öğrencilerin büyük bir çoğunluğu ya özel ders alıyor ya da etüt merkezlerine devam ediyor” [O₆öğrt].

“Tabi ki okullar arasında bir rekabet ortamı oluştuğu için öğretmende buna ayak uydurma zorunluluğu hissetmekte bu yüzden çocuklarla sürekli iletişim halinde kazanıma paralel konuları işlemekte” [O₇öğrt].

“Müfredattan soru çıkması öğretmenin rolünü artırmakta olup sınavın konularını yetiştirme korkusu olduğundan biraz daha gayret etmeyi sağlamıştır” [O₈öğrt].

“Daha etkin hale getirmektedir. Özellikle TEOG sınavında çıkan ders öğretmenleri okulda daha etkindirler. Çünkü sorumluluk yükü bu öğretmenlere yüklenmiştir. Dolayısıyla iyi olsun kötü olsun az-çok bu öğretmenleri etkin hale getirir, yani öğretmenin öğrenci başarısı artırmak için harcaması gereken zaman ve çaba çok artıyor” [O₁₁öğrt].

“Evet, müfredat ışığında sınav yapıldığı için daha etkin daha otokontrollü oluyor, sürekli araştırma yapmak ve kendini yenilemek zorunda kalıyor, hem derslerde hem de teneffüsler de bile öğrenciler çözemedikleri soruları soruyorlar” [O₁₂öğrt].

“Okuldaki öğretmenin değeri artıyor. Dershanelerin kapatılması okula yoğunlaşmayı sağlıyor ve bu sistemde öğretmen ilk ve en önemli unsur durumundadır” [O₁₇öğrt].

“Konuları yetiştirme telaşına düşürdü öğretmenleri. Kendimi anlatacak olursam sürekli ders çalışıyorum, not çıkarıyorum, test soruları bırakıyorum deneme indiriyorum. Tabi çözmeyen çocuk yine çözmiyor ama ben elimden geleni yapıyorum. Daha etkin hale mi geldim daha stresli mi oldum bilmiyorum, asıl sınav kaygısı bende” [O₂₀öğrt].

“Ülke geneli yapılan sınavlar öğrenciyi etkilediği kadar veliyi de öğretmeni de olumlu yönde etkilemektedir. Öğretmenin daha objektif değerlendirme yapmasına olanak vermekte ve kendi öğrencisinin eksiklerini kapatmak için daha fazla gayret göstermektedir” [O₂₆öğrt].

“Hayır, fen bilimleri dersinde deneyden yâda gözlemden çok yarış atı gibi soru çözüyoruz. Bu durum hem öğretmeni hem öğrenciyi isteksiz hale getirmektedir” [O₂₇öğrt].

“Önceki sınav sistemine göre öğretmenin ders anlatımında herhangi bir farklılık olmadı. Fakat öğrenci ve velilerin okulu daha önemsemesini sağladı” [O₂₈ öğrt].

Öğretmenlerin TEOG sınav sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisinin ne derece olduğuna yönelik görüşleri Tablo 3.31’ te verilmiştir.

Tablo 3.31. Öğretmenlerin TEOG sınav sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisinin ne derece olduğuna yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉
Sınavda öğrencinin başarılı olması öğretmeni çalışmaya ve kendini geliştirmeye teşvik eder	2		1	1	1			2	1	1	1				1	2				1		1		1	1			
1-TEOG sınavında konuların az olması, çeşitli soru çözebilmeyi sağlar		1				1	1							1	1													
Zümre öğretmenleri arasında iletişim artar			1						1		1					1	1											
Öğretmenin okulda fazla mesai yapmasını sağlar			1			1		1						1														
Yaparak yaşayarak öğrenmeyi engelleyen bir test sınavı olduğundan performans düşüyor			1															1					1				1	
Öğretim programının yetiştirilmesi için çeşitli kaynak ve teknolojik aletten yararlanılmasını sağlar						1	1				1	2							1		1							
Okullar arası istemsiz oluşan rekabet sonucu öğretmenin kendini sorgulayarak performansını arttırması								1			1						1									1		
Öğretmen araştıran, sorgulayan ve sürekli yenilik içinde olması gerekir													1												1	1		1

Tablo 3.31 incelendiğinde öğretmenlerin TEOG sınav sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisinin ne derece olduğuna yönelik ortalamaların ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 2 öğretmenin, O₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamaların ortalamasının üzerinde olan O₄ okulundan 1 öğretmenin, O₅ okulundan 1 öğretmenin, ortalamaların ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 2 öğretmenin, O₉ okulundan 1 öğretmenin, O₁₀ okulundan 1 öğretmen O₁₁ okulundan 1 öğretmenin, ortalamaların ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₆ okulundan 1 öğretmenin, O₁₇ okulundan 2 öğretmenin ortalamaların ortalamasının altında olan O₂₁ okulundan 1 öğretmenin, O₂₃ okulundan 1 öğretmenin O₂₅ okulundan 1 öğretmenin ve O₂₆ okulundan 1 öğretmenin sınavda öğrencinin başarılı olması öğretmeni çalışmaya ve kendini geliştirmeye teşvik eder şeklinde görüş bildirdiği, ortalamaların ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 1 öğretmenin, O₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamaların ortalamasına yakın olan O₁₁ okulundan 1 öğretmenin O₁₂ okulundan 2 öğretmenin, ortalamaların ortalamasının altında olan O₂₀ okulundan 1 öğretmenin, O₂₂ okulundan 1 öğretmenin, öğretim programının yetiştirilmesi için çeşitli kaynak ve teknolojik aletten yararlanılmasını sağlar şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.31’ de TEOG sınav sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisi “nedir?” sorusuna ilişkin öğretmenlerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, sınavda öğrencinin başarılı olması öğretmeni çalışmaya ve kendini geliştirmeye teşvik eder, 1-TEOG sınavında konuların az olması, çeşitli soru çözebilmeyi sağlar, zümre öğretmenleri arasında iletişim artar, öğretmenin okulda fazla mesai yapmasını sağlar, yaparak yaşayarak öğrenmeyi engelleyen bir test sınavı olduğundan performans düşüyor, öğretim programının yetiştirilmesi için çeşitli kaynak ve teknolojik aletten yararlanılmasını sağlar, okullar arası istemsiz oluşan rekabet sonucu öğretmenin kendini sorgulayarak performansını arttırması, öğretmen araştıran, sorgulayan ve sürekli yenilik içinde olması gerekir, gibi nedenlerle TEOG sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisinin ne olduğuna yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğretmenlerin “TEOG sınav sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisi nedir?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir

“Gelen her TEOG öğretmen performansını etkilemekte, her TEOG sisteminde bilgilerini güncellemekte ve kendinizi geliştirmektесiniz, çünkü öğretmeni sürekli çalışmaya teşvik eder” [O₁ öğrt].

“Mesleki performansı olumlu yönde etkiliyor, çünkü öğretmen gündemi takip edip çocukları daha da geliştirmek için sürekli mesleki çalışmalar yapmakta, çünkü sürekli farklı sorular çözme şansın oluyor (konu az olduğu için), buda beni daha çok geliştiriyor” [O₂öğrt].

“Öğretmenin performansını arttırdığını düşünmüyorum. Fen bilimleri dersi yaparak yaşayarak öğrenmeye dayalı bir ders. Ancak ortak sınavlar daha çok test çözme becerisiyle ilişkili olduğundan özellikle fen bilimleri öğretmenlerinin performanslarını gösterebildiklerini düşünmüyorum. TEOG için test çözme, konuyu yetiştirme sınava göre çalışma performansını artırıyor” [O₃öğrt].

“Öğretmenden yüksek bir performans beklenmektedir. Fakat bunun için iyi koşulları olmayan okullarda performansı düşürmektedir. Bazı öğrencilerde ders çalışmaya karşı isteksizlik öğretmenin performansını olumsuz etkilemektedir” [O₅öğrt].

“TEOG sistemi ile konuların belli bir sürede bitirilmesi için gayret gösteriliyor. Daha çok kaynak taraması yapılıyor, daha çok teknolojiden yararlanılıyor, çocukların sürekli sorularını cevaplandırıyoruz. Konu eksikliklerini tekrar ile gideriyoruz”[O₆öğrt].

“Okullar arsında bir rekabet ortamının olduğu için öğretmen de kendi performansını sorgulayacaktır. Bu durumda tabi ki öğretmeni gelişmeye zorlayacaktır, öğretmenin sürekli kendisini güncellemesini sağlaması öğretmeni olumlu etkileyecektir” [O₈öğrt].

“Müfredatı yetiştirmek için yoğun bir tempo halinde çalışmakta, öğretmen kendini yenileme gereği duymakta, öğretmen bilmek ve yönlendirmek zorunda, öğrenciyi daha çok çalışmaya teşvik etmek zorunda, bu durum mesleki performansına etkisi olumlu olabilir. Diğer branş öğretmenleriyle yarış içerisinde olabilmesi, daha fazla sorumluluk almasıyla performansı artabilir” [O₉öğrt].

“Öğretmenin mesleki performansı kişisel çabasıyla artar. Dolayısıyla sınav sistemleri öğrencileri değil, öğrencileri etkiler. 8.sınıf öğretmenleri teneffüse bile çıkamıyor. Teneffüste öğrencilerin çözemediği soruları çözmekle uğraşmakta” [O₁₁ öğrt].

“Öğretmen sınavda kazandırılacak kazanımları öğrenciye aktarmak için sürekli araştırılan, sorgulayan ve kendini yenileyen olmak zorunda. 2. yazılı sınav gibi olduğundan öğretmenler bunu bir gösterge gibi algılamakta buda performanslarına olumlu anlamda yansımaktadır” [O₁₄ öğrt].

“Öğretmen bu sınav sistemiyle daha etken hale geldiği için sürekli olarak kendini geliştirmek durumundadır. Çünkü bu durum önemli bir etken, eğitim –öğretimde öğretim öğretmen merkezli oluyor” [O₁₇ öğrt].

“Çocukların elinde kaynak olsa ders kitabı her bakımdan iyi olsa, ben sadece kendi eksiklerimi tamamlamak için ders çalışıyor olsam mesleki performansıma etkisi iyi olurdu. Âmâ not hazırla, test çektir, cevapları ver derken tükenmişlik sendromu yaşıyorum, soru çözmeye ve sadece teste yoğunlaşan öğretmen de bıkkınlık ortaya çıkıyor” [O₂₁ öğrt].

“Öğretmen her daim bilgilerini güncellemek zorunda ve sorular bilgiyi teşvik eden sorular olduğu için uygulamaya dönük performansı olumsuz etkiler, öğretmen artılarını ve eksilerini görme imkânı bulmakta” [O₂₃ öğrt].

“Öğrenciye kazandırmak istenen kazanımların ülke genelinde sonuçlarını görmek üstelik bunun sonucunda bir dönem daha öğretmene süre verilmesini öğretmenin öğrenciye ve dersine olan tutumunu olumlu yönde etkilemekte, eline bir veri kazandırmaktadır” [O₂₈ öğrt].

“Öğretmeni derslane öğretmeni şekline koymaktadır. Bu da her okulda sıradan geleneksel öğretmen modeli ortaya çıkmaktadır” [O₃₀ öğrt].

Öğretmenlerin TEOG sınav sisteminin okul dışı kurumlara ihtiyacı ne derece azalttığına yönelik görüşleri Tablo 3.32’ te verilmiştir.

Tablo 3.32. Öğretmenlerin TEOG sınav sisteminin okul dışı kurumlara ihtiyacı ne derece azalttığına yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	
Velilerin ve bazı öğrencilerin okul kurslarını yetersiz görerek dershaneyi ön planda tutması		1	1		1	1	2	1		2	1	1	1	1		2										1
MEB yayınladığı kazanım testleri ve okul kursları yeterli oluyor ve öğrencinin derse eğilimi artarak başarıyı elde edebilir	1		1	1		2		2	1		1				2		1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Maddi duruma göre okul dışı kurumlara ihtiyaç değişmektedir										2			1	1												

Tablo 3.32 incelendiğinde öğretmenlerin TEOG sınav sisteminin okul dışı kurumlara ihtiyacı ne derece azalttığına yönelik ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₂ okulundan 1 öğretmenin, O₃ okulundan 1 öğretmenin,, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 1 öğretmenin, O₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 2 öğretmenin, O₉ okulundan 1 öğretmenin, O₁₁ okulundan 2 öğretmenin, O₁₂ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₄ okulundan 1 öğretmenin, O₁₅ okulundan 1 öğretmenin, O₁₆ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₁₈ okulundan 2 öğretmenin, O₂₈ okulundan 1 öğretmenin, velilerin ve bazı öğrencilerin okul kurslarını yetersiz görerek dershaneyi ön planda tutması şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 1 öğretmenin, O₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₅ okulundan 1 öğretmenin, O₇ okulundan 2 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 2 öğretmenin, O₁₀ okulundan 1 öğretmenin, O₁₂ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₇ okulundan 2 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₁₉ okulundan 1 öğretmenin, O₂₀ okulundan 1 öğretmenin, O₂₁ okulundan 1 öğretmenin, O₂₂ okulundan 1 öğretmenin, O₂₃ okulundan 1 öğretmenin, O₂₅ okulundan 1 öğretmenin, O₂₆ okulundan 1 öğretmenin, ve O₂₇ okulundan 1 öğretmenin, MEB yayınladığı kazanım testleri ve okul kursları yeterli oluyor ve öğrencinin derse eğilimi artarak başarıyı elde edebilir şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.32’ de “TEOG sınav sistemi okul dışı kurumlara ihtiyacı azaltmakta mı?” sorusuna ilişkin öğretmenlerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, velilerin ve bazı öğrencilerin okul kurslarını yetersiz görerek dershaneyi ön planda tutması, MEB yayınladığı kazanım testleri ve okul kursları yeterli oluyor ve öğrencinin derse eğilimi artarak başarıyı elde edebilir, maddi duruma göre okul dışı kurumlara ihtiyaç değişmektedir, gibi nedenlerle sınavın okul dışı kurumlara ihtiyacı azaltıp azaltmadığına ilişkin görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğretmenlerin “TEOG sınav okul dışı kurumlara ihtiyacı azaltmakta mı?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Öğrenci öğretmeni dinleyerek derslerde daha başarılı olacağını düşünür, fakat veliler dersane konusunda ısrar etmekte” [O₁ ögrt].

“Belli oranda azalttığını düşünüyorum. Okullarda açılan takviye kursları, milli eğitimin yayınladığı kazanım testleri ihtiyacı belli oranda karşılıyor” [O₃ öğrt].

“Evet, okullarda açılan kurslar, dersler tekrarı niteliğinde geçmektedir ve bunlarla birlikte soru çözümleri yani sınav sistemine hazırlayıcı niteliktedir” [O₅ öğrt].

“Hayır, maddi durumu iyi olan öğrenciler özel ders veya dersane ile açıklarını kapatmaya çalışıyor. Diğerleri ise okulda açılan destekleme ve yetiştirme kurslarına katılıyor. Gerek özel öğretim gerekse dersanelere talep artıyor. Çünkü sınav çoktan seçmeli ortak bir sınavdır” [O₁₁ öğrt].

“Hayır, artırıyor. Çünkü veliler ve öğrenciler kaygılılar. Okulun dışında ek destek istiyorlar. Fakat sınav sonrası bu kaygıların yersiz olduğunu görüyorlar. Sınav her zaman ailelerinde kaygılarını artıran bir faktördür. Bu da dersane ve özel öğretmene olan ilgiyi artırıyor” [O₁₂ öğrt].

“Artırmakta, şöyle ki; okul dışında etüt merkezlerine, dersanelere yöneliyor. Veliler öğrenciyle birlikte okulun tek başına yeterli olacağını düşünmüyor” [O₁₄ öğrt].

“Pek değil, hala bazı kurumlara yöneliyorlar. Veli ücret ödediği zaman daha verimli olduğunu düşünerek okul dışı kurumlara yöneliyor. Ancak bundan, velilerin bu konuda bilgilendirilmesi gerekiyor” [O₁₆ öğrt].

“İhtiyacı bir nebze olsun azaltmaktadır. Çünkü öğrencilere artık okullar ders dışında da sınavlar yararlı kurslarla takviye yapılmaktadır” [O₁₇ öğrt].

“Kurum bünyesinde açılan destekleme ve yetiştirme kursu sayesinde başka bir kuruma ihtiyaç kalmıyor. Çünkü okul müfredatını takip eden bir öğrenci zaten başarılı olur. Okul dışı kurumlara ihtiyacı kalmaz.

Kazanım içerikli sorular hazırlandığı için kazanımlarda derslerde birebir kazandırıldığı için ihtiyaç azalıyor” [O₂₀ öğrt].

“Bence azaltmaktadır. Okul biraz daha fazla öğrencinin zamanından yer kaplamakta okulda geçen süre artmaktadır. Özellikle yetiştirme kursları okul dışı kurumlara ihtiyacı azaltmaktadır” [O₂₆ öğrt].

“Hayır, öğrenciler test çözümü, kaynak ihtiyacı vb. sebeplerle öğrenciler dershanelere gitmeye devam ediyorlar. Çünkü mevcut kurslar ve takviyeler öğrenciye yeterli olmuyor” [O₂₈ öğrt].

Öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki öğretmen görüşleri Tablo 3.33’ te verilmiştir.

Tablo3.33. Öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki öğretmen görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₄	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉
Sınav sürecinin zamana yayılması (6 ve 7. sınıflara da uygulanması) kaygıyı azaltır	2	2	2	1	1	1	1		3	1	1	2			1			1				1	1		1		1
Değerlendirme sürecinde dönüt sağlanması süreç içindeki olumsuzlukları yok edilebilir, geçerliliği ve güvenilirliği artırır			1		1						1		1	2							1				1		
Okula devamsızlığı azaltır, başarıyı artırır ve adaletsizliği ortadan kaldırır							1	1							1	1	1		1	1						1	

Tablo 3.33 incelendiğinde öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki öğretmen görüşlerine yönelik ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 2 öğretmenin, O₂ okulundan 2 öğretmenin, O₃ okulundan 2 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₄ okulundan 1 öğretmenin, O₅ okulundan 1 öğretmenin, O₆ okulundan 1 öğretmenin, O₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 3 öğretmenin, O₁₀ okulundan 1 öğretmenin, O₁₁ okulundan 1 öğretmenin, O₁₂ okulundan 2 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₂₀ okulundan 1 öğretmenin, O₂₄ okulundan 1 öğretmenin, O₂₅ okulundan 1 öğretmenin, O₂₇ okulundan 1 öğretmenin ve O₂₉ okulundan 1 öğretmenin, sınav sürecinin zamana yayılması (6 ve 7. Sınıflara da uygulanması) kaygıyı azaltır şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₅ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₁₁ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₄ okulundan 1 öğretmenin, O₁₆ okulundan 2 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₂₃ okulundan 1 öğretmenin, O₂₆ okulundan 1 öğretmenin, değerlendirme sürecinde dönüt sağlanması süreç içindeki olumsuzlukları yok edilebilir, geçerliliği ve güvenilirliği artırır şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₁₈ okulundan 1 öğretmenin, O₁₉ okulundan 1 öğretmenin, O₂₁ okulundan 1 öğretmenin, O₂₂ okulundan 1 öğretmenin, O₂₈ okulundan 1 öğretmenin, okula devamsızlığı azaltır, başarıyı artırır ve adaletsizliği ortadan kaldırır şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.33’ te öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki düşünceleri nelerdir?” sorusuna ilişkin öğretmenlerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, sınav sürecinin zamana yayılması (6 ve 7. sınıflara da uygulanması) kaygıyı azaltır, değerlendirme sürecinde dönüt sağlanması süreç içindeki olumsuzlukları yok edilebilir, geçerliliği ve güvenilirliği artırır, okula devamsızlığı azaltır, başarıyı artırır ve adaletsizliği ortadan kaldırır, gibi nedenlerle öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki düşüncelerine yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı

ortaokuldaki öğretmenlerin “öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki düşünceleri nelerdir?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Başarıyı değerlendirmemekte zamana yayılmış gibi gözüktü de yine de sınavın oranı daha yüksek. Çok etkilediğini düşünmüyorum, öğrencinin bir günde değerlendirilmesinden daha iyi olduğunu düşünüyorum” [O₁ öğrt].

“Öğrenci başarısının değerlendirilmesi zamana yayılarak daha net sonuçlar verir tek bir sınav sonucuna bakılarak öğrencinin başarısı hakkında yorum yapmak çok doğru olmaz. Aslında sadece sınav sonucu bir öğrencinin başarılı olup olmadığını da göstermez, sürekli öğrenciyi dinç tutar ve kaygıyı azaltır, daha iyi olduğunu düşünüyorum” [O₂ öğrt].

“Olumlu bir davranış olmakla birlikte uzun vadede değerlendirmek daha geçerliliği ve güvenilirliği yüksek sonuçlara sebep olur, daha fazla zamana yayarak sınav kaygısı en aza indirilebilir” [O₃ öğrt].

“Öğrenci başarısı değerlendirilmesi süreci uzun tutulması daha iyi bir sonuç alır. Çünkü bir test tipi sınavla öğrenci başarısı ölçülemez. Bunu uzun bir süreçte yapılması, nerde eksiklik olduğunun gözlemlemesini ve dönüt verilmesini sağlar” [O₅ öğrt].

“Kesinlikle hazırlık vardır X okulunun Y öğrencisini değerlendirmesi Z okulunun Y öğrencisini değerlendirmesi kesinlikle aynı olamaz. Zamana yayılarak öğrenci seviyesi daha gerçekçi olarak ölçülebilir ve süreçte çalışan öğrenci kazanan oluyor” [O₁₁ öğrt].

“Doğru bir değerlendirmedir. Zamana yayılması öğrenci performansı için pozitif etkide bulunuyor, olumlu olduğu yönünde ancak yazılıların tamamının bakanlık tarafından yapılırsa daha olumlu olabilir” [O₁₆ öğrt].

“Başarıyı zamana yayılmasına kesinlikle katılıyorum. Çünkü başarı sadece bir sınavla ölçülmesi doğru oluyor, bir ölçüm şeklidir” [O₁₇ öğrt].

“Öğrenmenin bir süreç işi olması zamana yayılmasını gerektirir, kesinlikle zamana yayılmalıdır ve tek sınava oranla daha adil ve daha seçici hale geliyor fakat tabi ki değerlendirmenin sürece yayılması lazım. Âmâ konu sayısı arttıkça çocuklar hepsini nasıl yetiştireceğiz kaygısına düşüyor” [O₁₈ öğrt].

“Zaten öğrenci başarısının objektif olabilmesi için zamana yayılması gerekir, öğrenme çok kısa sürede inceleyebilecek bir şey değildir” [O₂₃ öğrt].

“En doğru karardır. SBS gibi bütün ders ve konuların aralıksız bir anda yapılmasını başarı oranını azaltır bazen stres ve heyecanını artırıyor, fakat bu yöntem öğrencinin daha rahat ve sağlıklı bir ortamda değerlendirilmesi imkânı sağlanmaktadır. Bu faktörde öğrenci-okul dolayısıyla ülke adına olumlu sonuçlar doğurmaktadır” [O₂₅ öğrt].

“Başarı hemen yakalanacak bir durum değildir. Öğrenciye yalnızca 2 TEOG sınavı ile değil daha fazla değerlendirme yapılmalı böylelikle öğrencilerin daha sağlıklı değerlendirilmesinin sağlanacağını düşünüyorum” [O₂₇ öğrt].

“Zamana yayılması gerektiğini düşünüyorum. Öğrencinin bütün yol boyunca derslerinde ki performansı göz önüne alınmalıdır” [O₂₉ öğrt].

TEOG sınavına giremeyen öğrenciler için yapılan telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturup oluşturmadığına ve oluştursa bunun nasıl olacağına yönelik öğretmen görüşleri Tablo 3.34’ teki gibidir.

Tablo 3.34. Telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturur mu? Nasıl? Sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉	O ₃₀
Yapılan sınavların birbirine denk olması ve bütün öğrencilerin eşit bir şekilde aynı sınava girmeleri gerekir	2	1			1		1	1			1	2	1	1	1	2			1	1	1	1					1	1	
Geçerlilik ve güvenirlik düşer			1						1				1		1			1										1	
Kazanımlar aynı ve telafi sınavına giren kişi sayısı az olduğundan sorun oluşturmaz			1			1	1	1	2	1	1						2						1	1	1				1

Tablo 3.34 incelendiğinde TEOG sınavına giremeyen öğrenciler için yapılan telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturup oluşturmadığına ve oluşturursa bunun nasıl olacağına yönelik ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 2 öğretmenin, O₂ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₅ okulundan 1 öğretmenin, O₇ okulundan 1 öğretmenin ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 1 öğretmenin, O₁₁ okulundan 1 öğretmenin, O₁₂ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₄ okulundan 1 öğretmenin, O₁₅ okulundan 1 öğretmenin, O₁₆ okulundan 1 öğretmenin, O₁₇ okulundan 2 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₂₀ okulundan 1 öğretmenin, O₂₁ okulundan 1 öğretmenin, O₂₂ okulundan 1 öğretmenin, O₂₃ okulundan 1 öğretmenin, O₂₇ okulundan 1 öğretmenin ve O₂₈ okulundan 1 öğretmenin yapılan sınavların birbirine denk olması ve bütün öğrencilerin eşit bir şekilde aynı sınava girmeleri gerekir şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₆ okulundan 1 öğretmenin, O₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 1 öğretmenin, O₉ okulundan 2 öğretmenin, O₁₀ okulundan 1 öğretmenin, O₁₁ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₁₈ okulundan 2 öğretmenin, O₂₄ okulundan 1 öğretmenin, O₂₅ okulundan 1 öğretmenin, O₂₆ okulundan 1 öğretmenin ve O₃₀ okulundan 1 öğretmenin, kazanımlar aynı ve telafi sınavına giren kişi sayısı az olduğundan sorun oluşturmaz şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.34’ te “TEOG sınavına giremeyen öğrenciler için yapılan telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturur mu “nasıl?” sorusuna ilişkin öğretmenlerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, yapılan sınavların birbirine denk olması ve bütün öğrencilerin eşit bir şekilde aynı sınava girmeleri gerekir, geçerlilik ve güvenilirlik düşer, kazanımlar aynı ve telafi sınavına giren kişi sayısı az olduğundan sorun oluşturmaz, gibi nedenlerle TEOG sınavına giremeyen öğrenciler için yapılan telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturup oluşturmadığına yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğretmenlerin “TEOG sınavına giremeyen öğrenciler için yapılan telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturur mu? Nasıl?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Yapılan sınavların birbirine denk olması gerekir, eğer sorulan sorular diğer sınav sorularının zorluk derecesi ile paralellik gösteriyorsa bir sorun teşkil etmez ” [O₁öğrt].

“Kesinlikle oluşturur. İyi niyetli olsa da diğer öğrencilerle aynı ortamı ve sorunları görmesi gerektiğini düşünüyorum ” [O₂öğrt].

“Hayır, oluşturmaz, telafi sınavına çok büyük bir kesimin girdiğini düşünüyorum. Bu yüzden ölçme değerlendirmeyi az oranda etkileyeceği düşüncesindeyim ” [O₃öğrt].

“Oluşturur, soruların aynı seviyede olacağı kesin değildir. İlk sınav kolay olabilir. Telafi sınavı zor sorulursa değerlendirmede güvenirliliği etkileyecektir. Aynı seviyede olmalıdır ” [O₅öğrt].

“Evet, isteyerek girmeyebilirler sınava, ilk sınavdakine benzer sorular soruluyor, çünkü kazanımlar aynı soru tipleri aynı daha yüksek alabiliyorlar ” [O₇öğrt].

“Evet, eşit ortam oluşmuyor gibi gerçekten mazereti olan öğrenci için işe yarar fakat aynı tarz soruların sorulup sınava girmeyen öğrenci soruları gördüğü için eşitlik olmuyor, telafi sınavlarının da aynı düzeyde olması gerekir ” [O₁₂öğrt].

“Evet, oluşturur, çünkü soruların zorluk derecesi değişmiş olabilir ve tüm öğrencilerin aynı sorularla değerlendirilmemesi sınavın güvenirliliğini düşürür ” [O₁₄öğrt].

“Telafi sınavı yapılmamalı, farklı sorular farklı hesaplamalar ölçme ve değerlendirme de hatalara neden olmaktadır. Hiç yapmamak ya da aynı soruları sormak sınavın güvenirliliğini azaltır” [O₁₇öğrt].

“Kısmen soruların zorluk derecesi farklı olabilir. İlk sınav ve telafi sınavında sorulan eşit olduğu sürece bence bir sorun yok. Çünkü telafi sınavı soruları bazen kolay bazen daha zor sorulabiliyor. Burada bir haksızlık yaratıldı düşüncesine neden oluyor ” [O₂₀öğrt].

“Bence sorun oluşturmaz, kazanımların ve müfredatın kapsamı sene başında açık ve seçik olarak belirlenmekte, sorular hazırlanırken de bu sınırlar gözetilmektedir. Yeter ki kazanım dışı sorular sorulmasın ” [O₂₆ öğrt].

“Soruların aynı paralellikte olması aynı kazanımlara hitap etmesi aynı zorluk ve kolaylık derecesine sahip olması zor sağlanacak bir koşul. Ölçme ve değerlendirmeyi etkiler. Çünkü aynı sınav sorularına tabi tutulmadığından ölçme değerlendirmeyiz etkiler” [O₂₈ öğrt].

Öğretmenlerin TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun olup olmadığına yönelik görüşleri Tablo 3.35’ te verilmiştir.

Tablo 3.35. Öğretmenlerin TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun olup olmadığına yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉	O ₃₀	
Çoktan seçmeli tek bir sınav başarıyı ölçemez, uygun bir yaklaşım değil	1		1			2		1	2	1					1										1	1	1
Değerlendirme sonucunda yerleştirme puanının büyük bir kısmı sınav puanından gelmesi		1							1																		
Ortak yapılan sınavlarda proje tabanlı bir eğitim verilmemesi sadece bilişsel düzeyin ölçülmesi		1	1				1																				
Öğrencinin derse etkin katılımı, başarısı ve yeteneklerini ölçmede yetersiz bir yaklaşım				1	1								2	1						1				1			
Sınavın 2 dönemde yapılması, oturumlar arası molaların olması ve alınan puanın yazılı notu olarak kullanılması uygun							1	3	1	2	1	2				1	1	1	1		1	1					

Tablo 3.35 incelendiğinde öğretmenlerin TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun olup olmadığına yönelik ortalamasının ortalamasının çok üzerinde olan O₁ okulundan 1 öğretmenin, O₃ okulundan 1 öğretmenin, ortalamasının ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 2 öğretmenin, ortalamasının ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 1 öğretmenin, O₁₁ okulundan 2 öğretmenin, O₁₂ okulundan 1 öğretmenin, ortalamasının ortalamasının altında olan O₁₉ okulundan 1 öğretmenin, O₂₈ okulundan 1 öğretmenin, O₂₉ okulundan 1 öğretmenin, O₃₀ okulundan 1 öğretmenin, çoktan seçmeli tek bir sınav başarıyı ölçmez şeklinde görüş bildirdiği, ortalamasının ortalamasının üzerinde olan O₅ okulundan 1 öğretmenin, O₆ okulundan 1 öğretmenin, ortalamasının ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₇ okulundan 2 öğretmenin, ortalamasının ortalamasının altında olan O₁₈ okulundan 1 öğretmenin, O₂₄ okulundan 1 öğretmenin, O₂₇ okulundan 1 öğretmenin, öğrencinin derse etkin katılımı, başarısı ve düşüncelerini ölçmede yetersiz bir yaklaşım şeklinde görüş bildirdiği, ortalamasının ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 1 öğretmenin, O₉ okulundan 3 öğretmenin, O₁₁ okulundan 1 öğretmenin, O₁₂ okulundan 2 öğretmenin, ortalamasının ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₅ okulundan 1 öğretmenin, O₁₇ okulundan 2 öğretmenin, ortalamasının ortalamasının altında olan O₁₈ okulundan 1 öğretmenin, O₂₄ okulundan 1 öğretmenin ve O₂₇ okulundan 1 öğretmenin, sınavın 2 dönemde yapılması, oturumlar arası molaların olması ve alınan puanın yazılı notu olarak kullanılması uygun şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.35’ te “TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun mu?” sorusuna ilişkin öğretmenlerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında çoktan seçmeli tek bir sınav başarıyı ölçemez, uygun bir yaklaşım değil, değerlendirme sonucunda yerleştirme puanının büyük bir kısmı sınav puanından gelmesi, ortak yapılan sınavlarda proje tabanlı bir eğitim verilmemesi sadece bilişsel düzeyin ölçülmesi, öğrencinin derse etkin katılımı, başarısı ve yeteneklerini ölçmede yetersiz bir yaklaşım, sınavın 2 dönemde yapılması, oturumlar arası molaların olması ve alınan puanın yazılı notu olarak kullanılması uygun gibi nedenlerle öğrencilerin TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun olup olmadığına yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğretmenlerin “TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun mu?” sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Tam anlamıyla uygun değil, ancak diğer sınavlara nazaran iyi. Sonuç olarak puanın çok büyük kısmı çoktan seçmeli olarak yapılan sınav sonucundan geliyor. Proje tabanlı olup daha çok üretken ve hayal gücü desteklenen bir yaklaşım daha iyi olur diye düşünüyorum” [O₂ öğrt].

“Çağdaş ölçme değerlendirme öğrencilerin bütün gelişim yönleriyle alınması gerekir. Ancak ortak yapılan sınavlarda sadece bilişsel düzeyler inceleniyor, sadece çoktan seçmeli sorular değerlendirme için yetersiz” [O₃ öğrt].

“Yine orada bir aracı olarak bu sınav sistemine başvurulmuştur. Öğrencinin etkin katılımı, başarısı ve düşüncelerine başvurulmuştur. Çağdaş ölçme ve değerlendirme yaklaşımında öğrenci etkinliğine göre değerlendirme yapılması gerekir” [O₅ öğrt].

“Her öğrenci aynı şartlarda sınava girmemektedir. Ayrıca çok başarılı olmayan bir öğrencinin sınav puanları çok yüksek olabiliyor, yani tamamen olmasa da şuana kadar olan sınavlar (OKS ve SBS) içinde en uygunu, çünkü süreç performansı değerlendirdiği için uygundur” [O₁₂ öğrt].

“Tam olarak değil. Çağdaş ölçme değerlendirme sadece sınavla yapılan ölçme değerlendirme değildir. Çağdaş ölçme ve değerlendirme yaklaşımı süreci, ürünü ve performansı değerlendirir, maalesef TEOG bu özelliğe sahip değil” [O₁₇ öğrt].

“Çağdaş ölçme değerlendirme yaklaşımına uygun değildir. Öğrenci kaygısının not olduğu bir sistemde çağdaşlaşmadan bahsedilemez” [O₂₇ öğrt].

“Hayır, ders anlatırken benimsediğimiz yapılandırmacı öğretime yaparak yaşayarak öğrenme kuramına uygun olan ölçme aracının çoktan seçmeli sorular olmadığını düşünüyorum ” [O₂₈ öğrt].

“Test tekniği olmasından dolayı uygun değildir. Çünkü öğrencinin bir yıl boyunca performansından ziyade bir test sonucunu baz alınıyor”
[O₂₉ öğrt].

Öğretmenlerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik görüşleri Tablo 3.36’ te verilmiştir.

Tablo 3.36. Öğretmenlerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik görüşleri

ORTAOKULLAR	O ₁	O ₂	O ₃	O ₅	O ₆	O ₇	O ₈	O ₉	O ₁₀	O ₁₁	O ₁₂	O ₁₄	O ₁₅	O ₁₆	O ₁₇	O ₁₈	O ₁₉	O ₂₀	O ₂₁	O ₂₂	O ₂₃	O ₂₄	O ₂₅	O ₂₆	O ₂₇	O ₂₈	O ₂₉	O ₃₀
Adil davranılmaması (TEOG sınavında düşük puan alan öğrenciye yazılıda fazla not verilmesi)		1	1							1																		1
Yeterli bir sistem değil, birkaç saatlik sınav ile değerlendirme yapılmamalı	1		1							1					1													
Öğretmen yetersizliği ve öğrencilerin sınavı ciddiye almaması ve sonucunda düşük notla karşılaşmaları				1	1		1					1																
Sınavdan alınan puanın sadece yerleşme puanı olarak kullanılmalı						1	1								1	1					1	1						
Hem yerleştirme hem yazılı notu olarak kullanılması çok iyi bir yöntem								3	1	1	2		1	2		1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1

Tablo 3.36 incelendiğinde öğretmenlerin TEOG'dan alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik ortalamanın ortalamasının üzerinde olan O₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₈ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₇ okulundan 1 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₁₈ okulundan 1 öğretmenin, O₂₃ okulundan 1 öğretmenin ve O₂₄ okulundan 1 öğretmenin, sınavdan alınan puanın sadece yerleşme puanı olarak kullanılmalı şeklinde görüş bildirdiği, ortalamanın ortalamasına yakın olan O₉ okulundan 3 öğretmenin, O₁₀ okulundan 1 öğretmenin, O₁₁ okulundan 1 öğretmenin, O₁₂ okulundan 2 öğretmenin, ortalamanın ortalamasına yakın fakat altında olan O₁₅ okulundan 1 öğretmenin, O₁₆ okulundan 2 öğretmenin, ortalamanın ortalamasının altında olan O₁₈ okulundan 1 öğretmenin, O₁₉ okulundan 1 öğretmenin, O₂₀ okulundan 1 öğretmenin, O₂₁ okulundan 1 öğretmenin, O₂₂ okulundan 1 öğretmenin, O₂₅ okulundan 1 öğretmenin, O₂₆ okulundan 1 öğretmenin, O₂₇ okulundan 1 öğretmenin, O₂₈ okulundan 1 öğretmenin, O₂₉ okulundan 1 öğretmenin, O₃₀ okulundan 1 öğretmenin, hem yerleştirme hem yazılı notu olarak kullanılması (devamsızlığı azaltması) çok iyi bir yöntem şeklinde görüş bildirmiştir. Tablo 3.36' da öğretmenlerin "TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik ne düşünüyorsunuz?" sorusuna ilişkin öğretmenlerin verdikleri yanıtlara bakıldıklarında, adil davranılmaması (TEOG sınavında düşük puan alan öğrenciye yazılıda fazla not verilmesi), yeterli bir sistem değil, birkaç saatlik sınav ile değerlendirme yapılmamalı, öğretmen yetersizliği ve öğrencilerin sınavı ciddiye almaması ve sonucunda düşük notla karşılaşmaları, sınavdan alınan puanın sadece yerleşme puanı olarak kullanılmalı, hem yerleştirme hem yazılı notu olarak kullanılması (devamsızlığı azaltması) çok iyi bir yöntem, gibi nedenlerle öğrencilerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik görüş bildirdikleri görülmektedir. Araştırmada bazı ortaokuldaki öğretmenlerin "TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına konusunda ne düşünüyorsunuz?" sorusuna yönelik görüşleri aşağıda verilmiştir:

"Hem yerleştirme hem yazılı notu olarak kullanılması kesinlikle doğru bir uygulama, fakat bu durum bazen, öğrencilerin diğer yazılılardan aldığı notu önemsemesine neden olmaktadır" [O₁ ögrt].

“Kesinlikle çok saçma bir uygulamadır. Öğretmenin vermiş olduğu notlar güvenilir değil ve sınavın ayrı yapılması gerektiği, sadece yerleşme puanı olarak kullanılmalı” [O₄öğrt].

“Sınav sırasında yaşanabilecek bir olumsuzluk öğrencinin aleyhine sonuçlanacaktır (stres, aşırı kaygı, hastalık vb.) ” [O₈öğrt].

“Doğru bir yaklaşım, hem dersimizin önemi hem de ölçme değerlendirme olması açısından iyi bir yöntem” [O₁₂öğrt].

“Bu şekilde hem öğretmenin önemi artmakta hem de öğrencinin tek sınavla ölçülmesinin önüne geçilip zamana yayılması sağlanmaktadır” [O₁₇öğrt].

“Süreç içinde yapılan bir sınav olduğu için puanların yazılı notu olarak kullanılması gerekiyor. Birinci ve ikinci dönem yapılan sınavlarında dönemi, seneyi yansıtması bakımından yerleştirme puanı olarak kullanılması doğrudur” [O₂₀öğrt].

“Bana göre pek uygun değil. Sadece iki yazılı notunun yerleştirme puanı olarak yeterli olmadığını düşünüyorum” [O₂₃öğrt].

“Öğrenciyi derse, öğretmene dolayısıyla okula daha fazla bağımlı hale getirmiştir” [O₂₆öğrt].

“Daha önceki sistemde tek sınavla yerleştirme yapılıyordu. Diğer sisteme göre daha iyi ve isabetli bir yerleştirme olur. %100 olmasa da çoğu öğrenci hak ettiği yeri kazanır” [O₂₇öğrt].

“Gayet iyi bir uygulama olduğunu düşünüyorum. Gerekli görüldüğü takdirde öğretmen ekstra bir sınav daha yapar” [O₂₉öğrt].

4. SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre bazı sonuçlara varılmıştır. Bu sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Araştırma bulgularından elde edilen betimsel istatistik sonuçlarına göre öğretmenlerin ölçekte belirttikleri görüşlerinin genel olarak yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenler, sınav süresinin zamana yayıldığı için öğrencilerinin performanslarını olumlu etkileyerek düzenli ders çalışabildiklerini, okul başarı notlarında artış olduğu, dershaneye olan talep ve özel ders alma ihtiyacını azalttığı, bu durumda okulu önemsediklerini ve sınava giremedikleri durumda telafi sınavının yapılmasının onlar için önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci, öğretmen ve veli görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada, TEOG öğrencinin performansı başarısını olumlu yönde etkilediğini ve bundan dolayı sistemin öğrencilerde düzenli ders çalışma alışkanlıkları kazandırdığını, derslerin ve öğretmen değerlendirmesinin önemi arttığı için okulun öneminin de arttığını, sınava giremeyen öğrencilere mazeret sınavının yapılması, öğrencinin derslere karşı ilgi ve motivasyonun da bundan olumlu etkilendiğini, beraberinde öğrencinin okulun önemini anlayarak devamsızlığında azalma olduğu ve derslane talebinde azalma olduğu sonucuna ulaşmıştır. Benzer şekilde Batur, Başar ve Şaşmaz (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavının (TEOGS) öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesine ilişkin yaptıkları çalışmada, sınavın iki döneme yayılmasının öğrenci performansını olumlu etkilediği, düzenli ders çalışma alışkanlığı kazandırdığı, okulun önemini arttırdığı, bundan dolayı dershaneye olan talebin azaldığını belirtmiştir. Özkan ve Karataş (2016) orta öğretime geçiş sisteminde yapılan değişikliklere ilişkin öğrenci görüşlerinin analizine yönelik yapmış oldukları araştırmada ortaöğretime geçişte öğrencilerin merkezi sınavlara ilişkin görüşlerinde sınavın zamana yayılması motivasyonda artışa sebep olmakla birlikte okulun önemini artırdığı, derslane taleplerinde ve devamsızlıklarda azalma olduğu, telafi sınavının yapılması okul başarı notlarında artışa sebep olmaktadır.

Fen bilimleri öğretmenlerinin cinsiyet durumlarına göre karşılaştırma yapıldığında bayan ve erkeklerin katılım oranının genel olarak yüksek olduğu, istatistiksel olarak

anlamli bir farklılık olmadığı ve TEOG' a yönelik görüşlerinin içeren ölçek sonuçlarına bakıldığında; anlamli farklılığın sadece “yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur” ifadesinde bayanlar lehine olduğu, “sınav güvenliği açısından sorunludur” ifadesinde erkekler lehine olduğu ve diğer ifadelerde anlamli bir farklılık görülmediği sonucuna varılmıştır. Öztürk ve Aksoy (2014) 8. sınıf öğrencilerinin cinsiyetleri ile sınava yönelik görüşleri arasında anlamli fark olmadığını tespit etmişlerdir. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci, öğretmen ve veli görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada, öğretmenlerin genel olarak yanlışın doğruyu götürmemesini kısmen olumlu karşıladıkları, katılımcıların tamamına yakınının sınav güvenliğini sorunlu bulduklarını tespit etmiştir. Kahraman (2014) merkezi ortak sınav uygulamasının etkilerine ilişkin öğretmen görüşleri ile ilgili yaptığı çalışmada TEOG sınavında kopya çekmeye karşı sınav güvenliğinin sağlanamadığı, bu durumun öğrencilerin arkadaşlarıyla birlikte aynı sınıfta sınava girmelerinden kaynaklanabileceğini ve öğretmenlerin bazıları yanlış cevapların doğru cevapları götürmemesinin şans başarısını artırdığına yönelik olumsuz görüş bildirdiği sonucuna ulaşmıştır. Erol (2016) TEOG sınavında “T.C. İnkılap Tarih ve Atatürkçülük Dersi” ile ilgili sorulan sorular hakkında sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri ile ilgili yaptığı çalışmada öğretmenlerin sınavda yanlışın doğruyu götürmemesini olumlu karşıladığı, şans faktörünü çok fazla etkilemediğini genel olarak olumlu baktıkları görülmektedir.

Fen bilimleri öğretmenlerinin kıdemlerine göre görüşlerini içeren ölçek üzerinde vermiş oldukları yanıtlara bakıldığında; öğrencilerin performanslarını tam olarak ortaya çıkarabildiği, sınavdan alınan puanların yazılı notu olarak kullanılmasının derse olan motivasyonu arttırdığı ve sınavda soru sorulmayan derslerin önemsiz hale geldiğini vurgulamaktadırlar. Fen bilimleri öğretmenlerinin kıdemlerine göre çoklu karşılaştırma testine ait sonuçlara bakıldığında, yukarıda verilen ifadelerde genel olarak en düşük kıdem yılına sahip öğretmenler ile en yüksek kıdem yılına sahip öğretmenler arasında farklılık görüldüğü tespit edilmiştir. Genel olarak yüksek kıdem yılına sahip öğretmen ortalamasının yüksek olduğu, daha düşük kıdem yılına sahip öğretmen ortalamalarının düşük olduğu sonucuna varılmıştır. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci, öğretmen ve veli görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada, TEOG öğrencinin performansını tam olarak yansıtması, başarısını ve aldığı puanın yazılı notu olarak geçmesine olumlu yönde etkilediğini,

sınavda soru sorulmayan derslerin önemsizleştiği sonucuna varmıştır. Erol (2016) TEOG sınavında “T.C. İnkılap Tarih ve Atatürkçülük Dersi” ile ilgili sorulan sorular hakkında sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri ile ilgili yaptığı çalışmada sınavın performansı olumlu etkilediğini tespit etmiştir.

8. sınıf öğrencilerinin okullara göre TEOG sınavına yönelik görüşlerini içeren ölçek üzerinde vermiş oldukları yanıtların genel olarak yüksek olduğu, bazı ifadelerin ise düşük olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlara bakıldığında özel okulların bu sınavdan iyi puan, devlet okullarının ise düşük puan almaları aralarında eşitsizlik oluşturduğu, telafi sınavının yapılması ölçmenin standart olmasına engel olduğu, dersane ihtiyacının ve özel ders alma talebinin azalması, sınavda soru sorulmayan derslerin önemsizleşmesi, sınav güvenliğinde sorun olduğu, sınavların hafta sonu yapılmasının uygun olduğu, hafta içi yapıldığında eğitim öğretimi aksattığı, gibi ölçek ifadelerine orta düzeyde katılım sağlandığı tespit edilmiştir. Atila ve Özeken (2015) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavına yönelik fen bilimleri öğretmenlerinin ne düşündüğüne ilişkin yaptıkları çalışmalarında sınavın öğrencileri belirli derslere yönelttiği, diğer dersleri önemsizleştirdiği, sınavdan sonra telafi sınavının yapılmasının uygun olduğu, sınav güvenilirliğinin yetersiz olduğu şeklinde sonuca ulaşmıştır. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada yapılan sınavın özel okullar ile devlet okulları arasında eşitsizlik oluşturduğu, sınava giremeyen öğrencilere mazeret sınavının yapılması, öğrencinin okulun yeterliliğini anlayarak dersane talebinde azalma olduğu, sınavda soru sorulmayan derslerin önemsizleştiği, sınav güvenliğinde yeteri kadar tedbir alınmadığı, ve sınavın hafta içi yapılmasının dersleri aksattığı için hafta sonu yapılması gerektiği sonucuna ulaşmıştır.

8. sınıf öğrencilerinin cinsiyet durumlarına göre TEOG’ a yönelik görüşlerini içeren ölçek üzerinde vermiş oldukları yanıtların sonuçlarına bakıldığında, cinsiyetler arasında bayanlar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılık; öğrencilerin performanslarının artmasıyla daha fazla ders çalıştıkları, sınavdan alınan puanın yerleştirmede etkisinin daha fazla olduğu, okul başarı notunun etkisinin de derslere verilen öneminin arttığı, sınavın iki dönemde yapılmasıyla düzenli ders çalışma alışkanlığının oluşması, yanlışın doğruyu götürmemesi, öğrencinin kendi

okullarında sınava girmesi, müfredatın ülke çapında eşzamanlı ilerlemesi, sıkıca takip etmesi ve öğretmenleri konuları yetiştirme telaşına sokması, sınav puanlarının hem yazılı notu hem liseye yerleştirme puanı olarak kullanılması bayanlar lehine; sadece telafi sınavıyla birlikte iki sınavın olması ölçmenin standart olmaması ve dershanelere olan talebi azaltması gibi maddelerinde ise erkekler lehine olduğu tespit edilirken diğer ifadelerde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Batur, Başar ve Şaşmaz (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavının (TEOGS) öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesine ilişkin yaptıkları çalışmada öğretmenlerin sınava ilişkin tereddütleri olduğu, öğretmen cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre TEOG konusunda daha kararsız oldukları bir başka ifadeyle erkek öğretmenlerin TEOG sınavını kadın öğretmenlere göre nispeten daha olumlu buldukları ve sınava karşı olumlu düşünceye sahip olduklarını tespit etmiştir. Özkan ve Karataş (2016) ortaöğretime geçiş sisteminde yapılan değişikliklere ilişkin öğrenci görüşlerinin analizine yönelik yaptıkları çalışmada cinsiyet açısından anlamlı farklılık bulamamışlardır. Öztürk ve Aksoy (2014) temel eğitimden ortaöğretime geçiş modelinin 8. Sınıf öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesine yönelik yaptıkları çalışmada cinsiyet açısından anlamlı farklılık bulunmadığı sonucuna varmışlardır. Altun ve Süer (2015) TEOG sisteminin cinsiyet, dershaneye gitme durumu ve sosyo ekonomik düzey değişkenlerine göre yaptıkları incelenmede cinsiyet açısından anlamlı farklılık bulunmadığını tespit etmişlerdir.

8. sınıf öğrencilerinin veli eğitim durumuna göre görüşlerini içeren ölçek üzerinde vermiş oldukları yanıtların sonuçlarına bakıldığında ölçekteki ifadelerin çoğunda anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Anlamlı farklılığın olduğu ifadeler öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olduğu, sınavın iki döneme yayılması kaygıyı, özel ders ihtiyacını ve dershanelere olan talebi azaltarak düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesi, yanlışın doğruyu götürmemesi, sınavın güvenlik açısından sorunlu olduğu sonucuna varılmıştır. Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi ile bu farklılığın tespit edilmiştir. Bu test sonucunda katılımcı görüşlerindeki farklılığın genellikle üniversite ile ilkokul arasındaki ortalamalardan kaynaklandığı mevcuttur. Bu tespit sonucunda düşük eğitim seviyesine sahip velilerin yüksek eğitim seviyesine sahip olan velilere göre çok daha yüksek bir ortalamaya sahip oldukları sonucuna varılmıştır.

8. sınıf öğrencilerinin dershaneye gidip gitmeme durumuna göre ölçek üzerinde vermiş oldukları yanıtların sonuçlarına göre karşılaştırılma yapıldığında öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır. Sınava yönelik okul kurslarının yeterli olması ve öğrencilerin düzenli ders çalışması dersane talebini azaltmaktadır. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada dershaneye gidip gitmeme durumuna göre anlamlı farklılık olmadığı tespit etmişlerdir. Özkan ve Özdemir (2014) ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerinin ortaöğretime geçişte uygulanan merkezi ortak sınavlara ilişkin görüşleri yönelik yaptıkları çalışmada dershaneye gidip gitmeme durumuna göre anlamlı farklılık olmadığı tespit etmişlerdir. Yavuz (2010) ilköğretim öğrencilerinin seviye belirleme sınavında aldıkları sınıf puanlarına etki eden değişkenlerin incelenmesi yönelik yaptıkları çalışmada dershaneye gidip gitmeme durumuna göre anlamlı farklılık olmadığı tespit etmişlerdir. Özkan ve Karataş (2016) orta öğretime geçiş sisteminde yapılan değişikliklere ilişkin öğrenci görüşlerinin analizine yönelik yapmış oldukları araştırmada dershaneye gidip gitmeme durumuna göre anlamlı farklılık olmadığı tespit etmişlerdir. Gündoğdu, Kızıldaş ve Çimen (2010) seviye belirleme sınavına (SBS) ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada dershaneye gidip gitmeme durumuna göre anlamlı farklılık olmadığı tespit etmişlerdir.

Araştırmanın nitel kısmında temel eğitimden ortaöğretime geçiş formundan elde edilen bulgulara ilişkin sonuçlar şu şekildedir. Öğrencilerin TEOG sınavın güçlü yönlerine yönelik görüşlerine bakıldığında; TEOG sınavının hafta içi yılda 2 kez, 4 günde ve birkaç oturumda yapılması, öğrencilere verilen sürenin yeterli olması, sınavda soruların kolay olması, sınavda oturumlar arasında molaların olması, yanlışın doğruyu götürmüyor olması, sınavdan alınan puanların yazılı notu olarak geçmesi ve yılsonunda yapılan değerlendirmede 6. 7. ve 8. sınıf ortalamalarının dâhil edilmesi, kendi başarımızın farkında olmak (seviyemizi ölçmek) ve bir üst kademeye (iyi bir lise seçimi yapmak) geçişte yapılan sınavlara hazırlıklı olmak, 2. TEOG sınavında konuların çok olması (sınavın yoruma dayalı olması) ve her dersten 20 soru sorulması, okulda kursların yapılması, derslere düzenli bir şekilde çalışmak (ders ya da konu tekrarı yapmak ve test çözmek), gözetmen sayısının fazla olması, sınavda kameraların olması (güvenilir ve disiplin olması), kopya çekilmemesi ve herkese adil davranılması”

şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler sınav sürecinin zamana yayılmasıyla (hafta içi yılda 2 kez, 4 günde ve birkaç oturumda yapılması) ve sınavda yanlış cevapların doğru cevapları etkilememesi ve herkese adil davranılması, sistemin güvenilir olması kendilerini rahat hissetmelerine sebep olduğu, bundan dolayı zamanla düzenli ders çalışma alışkanlığı kazanarak sınavdan iyi sonuç elde ettikleri tespit edilmiştir. Öğrencilerin bu süreçte okul derslerini ve bu derslere ek olarak okullarda yapılan kursları düzenli bir şekilde takip ettiklerinde hem yerel hem de merkezi sınavlardan yüksek puan almaları ve bu puanların sınava etki ettiği için karne notunun ve yerleştirme puanının yüksek olması motivasyonu da arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Bundan dolayı öğrenci kendi başarısının farkında olması, iyi bir liseye gitme çabasının arttığı sonucuna varılmıştır. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada, tek bir sınav yerine sınavın iki döneme yayılmasıyla kendilerinin rahat hissettikleri, puanlamada yanlışın doğruyu götürmemesi, derslere ve okula ilgi arttığı için motivasyonun arttığı, bundan dolayı da düzenli ders çalışma alışkanlığı kazandıklarını tespit etmişlerdir. Öztürk ve Aksoy (2014) temel eğitimden ortaöğretime geçiş modelinin 8. sınıf öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesine yönelik yaptıkları çalışmada sınavın güçlü yönlerine yönelik, sınavın iki günde yapılması, yanlışın doğruyu götürmemesi, başarı ölçümünün tek bir sınava bağlı olmaması, sınavda verilen sürenin yeterli olması, sınavlar arasında molaların olması şeklinde tespit edilmiştir. Özkan ve Karataş (2016) orta öğretime geçiş sisteminde yapılan değişikliklere ilişkin öğrenci görüşlerinin analizine yönelik yapmış oldukları araştırmada, içerik ve uygulama yönünden; puanlama sistemi, sınavın yapıldığı yer, sınavların yapıldığı zaman dilimi, sınavın yapılış şekli, sınavın yöntemi, sonuç bildirimi, soru tipi, soru sayısı, okul dersleri kapsamı gibi durumların uyumlu olduğu şeklinde sonuçları tespit edilmiştir.

Öğrencilerin TEOG sınavın zayıf yönlerine yönelik görüşlerine bakıldığında; TEOG sınavının yılda 2 kez, hafta içi (2 günde) ve birkaç oturumda yapılması, geçen yıllara oranla TEOG sınavında sorulan soruların zor olması (hatalı ve kalitesiz olması) ve verilen sürenin yetersiz olması, 1. TEOG sınavında konuların az olması, 2. TEOG sınavında konuların çok olması ve sınavın yoruma dayalı olması (test olması) 2. TEOG sınavında ortalamaların düşmesi ve yazılı notu olarak geçmesi, stres, kaygı, endişe ve korkunun artması, motivasyonun düşmesinden dolayı TEOG sınavından düşük puan

almak, TEOG sınavında kopya çekilmesi şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Bazı öğrencilerin sınavın uzun bir zaman diliminde olması onların motivasyon düşüklüğüne ve kaygıya ittiğini, bundan dolayı sınav sorularını yapamadıklarını, soruların zor olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir. İlk sınav ile ikinci sınav arasında fazla zaman olması ikinci sınava konuların birikmesine sebep olmaktadır. Bundan dolayı ilk sınavda rahatça soruları yapabilmeleri fakat ikinci sınavda soruları yetiştirememeleri ve verilen sürenin az olmasına ve bu yetersizliğin öğrencileri düşük puan alması korkusuyla kopya çekmeğe yönelttiği tespit edilmiştir. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada, sınavın zamana yayılması kaygı ve stres kaynağı olduğu, öğretmenleri konu yetiştirme telaşına soktuğu ve ikinci sınava konuların biriktiği şeklinde sonuca varmışlardır. Özkan ve Özdemir (2014) ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerinin ortaöğretime geçişte uygulanan merkezi ortak sınavlara ilişkin görüşleri yönelik yaptıkları çalışmada, sınavın yılda iki defa yapılarak ilk sınavın erken yapılmasıyla ikinci sınava birikme olduğu, bu yüzden iki sınav arasında dengesizlik olduğu, sınav süresinin yetersiz olması ve iki güne sıkıştırılması şeklinde görüş bildirmiştir. Batur, Başar ve Şaşmaz (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavının öğrenci görüşlerine göre incelenmesine ilişkin yaptıkları çalışmada, eğitim aldıkları okullarda sınava dair müfredatın yetiştirilmeye çalışılması ve bireysel farklılıkların göz ardı edilerek strese sebep olduğu sonucuna varılmıştır.

Öğrencilerin TEOG sistemi öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini ne derece güçlendirdiğine yönelik görüşlerine bakıldığında; okulun öneminin artması (devamsızlığın azalması), öğretmenin öğrenciyle ilgilenerek sınava yönelik kaygı, stres ve heyecanın azalması, okulda kurslara katılarak TEOG sınavına yönelik ders tekrarı yaparak ve test çözerek denemelerden yüksek puan alarak, öğretmenin okul dışı etkinlikler (ek ders yapması, gezi düzenlemesi) yaparak öğrencinin boş zamanlarını değerlendirerek, öğretmenin öğrenciyle ilgilenmemesi, gereğinden az ilgi göstermesi şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler sınav sürecinin zamana yayılmasıyla stres ve heyecanı azalttığı ve bu süreçte okul derslerini ve bu derslere ek olarak okullarda yapılan kursları düzenli bir şekilde takip ettiklerinde hem okula bağlılıklarının arttığını hem de sınavdan yüksek puan aldıklarını, fakat okulda öğretmen sınava konuları yetiştirmek için ek ders yapması öğrenciye vakit ayıramaması öğrenciye

gereğinden az ilgi göstermesine neden olduğu tespit edilmiştir. Batur, Başar ve Şaşmaz (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavının (TEOGS) öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesine ilişkin yaptıkları çalışmada, sınavın öğretmen ve okulun rolünü etkin kıldığını, öğretmen ve öğrencilerin sınav döneminde okula bağlılıkları artarak devamsızlık durumlarının azaldığı şeklinde görüşlerini tespit etmişlerdir. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada, öğrencilerin kendi okullarında sınava girmelerinin okulların önemini artırdığını, stres ve heyecanı azalttığını, bundan dolayı ilişkilerinde güçlendiği şeklinde görüş tespit etmişlerdir. Öztürk ve Aksoy (2014) temel eğitimden ortaöğretime geçiş modelinin 8. Sınıf öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesine yönelik yaptıkları çalışmada, öğrencilerin sınava kendi okullarında girecek olmaları okula olan önemi artırdığını ve stresi azalttığı şeklinde görüş bildirmişlerdir. Özkan ve Karataş (2016) orta öğretime geçiş sisteminde yapılan değişikliklere ilişkin öğrenci görüşlerinin analizine yönelik yapmış oldukları araştırmada, sınavın öğrenciler üzerinde baskıyı azalttığı, okul dersleriyle uyum içinde olduğu, bu yüzden ilişkileri güçlendirdiği şeklinde görüş tespit edilmiştir.

Öğrencilerin TEOG sisteminin okuldaki öğretmeni ne derece etkin hale getirdiğine yönelik görüşlerine bakıldığında; öğretmenin öğrenciyle ilgilenerken sınava yönelik kaygı, stres ve heyecanını azaltmaya çalışması, öğretmenin mesleki deneyimini kullanarak öğrenciyi TEOG sınavına daha iyi hazırlaması ve öğrencinin TEOG sınavında yüksek puan almaya çalışması, öğretmeni okulda yapılan kurslarda TEOG sınavına yönelik ders tekrarı yaparak, test çözerek öğretim programını yetiştirmeye çalışması, öğretmenin okul dışı etkinlikler (gezi düzenlemesi) yaparak öğrencinin boş zamanlarını değerlendirmeye çalıştığı şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler, öğretmenlerinin okul derslerini yetiştirmeye çalıştığı ve bu derslere ek olarak okulda yaptığı kurslarda mesleki deneyimini kullanarak öğrenciyi en iyi şekilde sınava hazırlamaya çalıştığı görülmüştür. Öğretmenler yüksek bir tempoyla sınav sürecinde öğretim programını ülke genelinde eş zamanlı olarak yetiştirmeye çalışmaları ve bu süreçte öğrencinin kaygısını en alt seviyeye indirerek sınavdan yüksek puan almaları için sürekli çalıştıkları tespit edilmiştir. Batur, Başar ve Şaşmaz (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavının (TEOGS) öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesine ilişkin yaptıkları çalışmada, öğretmenlerin ve öğrencilerin çoğunluğu

TEOG sınav sisteminin öğrencileri sınav stresinden kurtardığını ve okullarda yapılan kurslarla ders tekrarı yaparak ve derslere ek olarak test çözerek, öğretim programını yetiştirerek, sınav öğretmeni etkin kıldı şeklinde görüş tespit etmişlerdir. İncirci, İlğan ve Bozkurt (2017) ortaöğretim destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci görüşlerine ilişkin yaptığı çalışmada, öğrencilerin okullarda yapılan ek kurslarda öğretmen ders tekrarı yaptırarak ve öğretim programını yetiştirmesi, bundan dolayı da stresin azaldığı görüşünde bulunmuşlardır.

Öğrencilerin TEOG sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisinin ne derece olduğuna yönelik görüşlerine bakıldığında; öğretmen öğrenci ile empati kurarak öğrenciyi sınav kaygısını azaltmaya ve rahatlatmaya çalışması, öğretmenin mesleki deneyimini arttırmaktadır, öğretmenin yeni öğretim programını takip ederek öğrencilere güncel bilgiler vermesi, öğretmenin öğrencilere daha etkili ve verimli ders çalışmasını öğretmesi, öğretmenlerin okulda daha fazla zaman geçirerek daha çok yorulması ve öğretmenin performansını kötü etkilediği şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler öğretmenlerinin sürekli bir çalışma halinde olduklarını, öğrenciyi sınava hazırlarken devamlı olarak sınav hakkında bilgilendirme yaptıklarını, sınav kaygısını azaltmaya çalıştıkları, daha verimli nasıl ders çalışmalarını öğrettikleri, bu temponun onları yordüğünü ve performanslarını kötü etkilediği tespit edilmiştir. Batur, Başar ve Şaşmaz (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavının (TEOGS) öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesine ilişkin yaptıkları çalışmada, TEOG tek sınav yerine birden fazla sınava yer verilmesi, öğretmenlerin sürekli öğretim programı hakkında güncel bilgi verdiği ve bu sınavın öğretmenler ve öğrencilerin çoğunluğu TEOG sınav sistemi ile öğrencilerin gerçek performanslarının belirlediği görüşünü tespit etmişlerdir. Öztürk ve Aksoy (2014) temel eğitimden ortaöğretime geçiş modelinin 8. Sınıf öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesine yönelik yaptıkları çalışmada, akademik becerileri ölçen sınavlar eğitim sistemindeki aktörlerin performanslarının izlenmesi ve değerlendirilmesi açısından yararlı olduğunu ve fakat yeni sınav sisteminin liseye geçişte öncelikli olarak öğretim programının yetiştirilmesi ve bununla beraber ders çalışarak sınavdan alınan puanın sıralama ve yerleştirme amacıyla kullanılacağı belirtmiştir. Ocak, Akgül ve Yıldız (2010) ilköğretim öğrencilerinin ortaöğretime geçiş sistemine (OGES) yönelik görüşlerine ilişkin

yaptıkları araştırmada, bu sistemin öğretmenin performansını daha iyi ölçtüğünü, öğrenciyle empati kurarak sınava yönelik iyi performans sergilediklerini tespit etmiştir.

Öğrencilerin TEOG sisteminin okul dışı kurumlara ihtiyacı ne derece azalttığına yönelik görüşlerine bakıldığında; araştırmaya katılan okulların tamamına yakını okul dışı kurumlara ihtiyacı azalttığı şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler okulda verilen kursları yeterli olarak görmeleri ve bununla birlikte sınav sürecinin uzun bir zaman diliminde olması, dershanelere olan talebi büyük oranda azalttığı sonucuna varılmıştır. Özkan ve Özdemir (2014) ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerinin ortaöğretime geçişte uygulanan merkezi ortak sınavlara ilişkin görüşleri yönelik yaptıkları çalışmada, TEOG sisteminin beklentilerinden biri de öğrencileri dershane bağımlılığından kurtarmasıdır. Öğrencilerle yapılan görüşmelerde, dershaneye gitme ve kaynak kitap kullanımında herhangi bir değişiklik olmadığı görülmektedir. Özkan ve Karataş (2016) orta öğretime geçiş sisteminde yapılan değişikliklere ilişkin öğrenci görüşlerinin analizine yönelik yapmış oldukları araştırmada, öğrencilerin dershaneye gitme oranlarının yüksek olduğu belirlenmiştir. Dershaneye gitme oranının bütün sınıflarda yüksek olmasının nedenlerinden biri olarak, öğrencilerin sınava yeterli düzeyde hazırlanamama endişesinin yol açtığını vurgulamışlardır. Yavuz (2010) ilköğretim öğrencilerinin seviye belirleme sınavında aldıkları sınıf puanlarına etki eden değişkenlerin incelenmesi yönelik yaptıkları çalışmada, eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinden olumsuz olarak etkilenen öğrencilerin dershaneye olan bağımlılığının ortadan kaldırılması eğitimde öncelikle ele alınması gereken konulardan biri olduğu görüşünü vurgulamışlardır. Batur, Başar ve Şaşmaz (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavının (TEOGS) öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesine ilişkin yaptıkları çalışmada, TEOG sınavı için dershaneye gitmeyen öğrenciler, gidenlere göre nispeten TEOG sınavına daha olumlu görüşünde oldukları tespit etmişlerdir.

Öğrenci başarısının zamana yayılması konusundaki düşüncelerine yönelik öğrenci görüşlerine bakıldığında; TEOG sınavı değerlendirme süreci sonunda iyi bir liseye gidebilir ve iyi bir meslek sahibi olabilirim, TEOG sınavının yılda 2 kez, 4 günde ve birkaç oturumda yapılması yüksek puan almamızı sağlar, TEOG sınavına çalışırken zamanın fazla olması verimli ve düzenli ders çalışmayı sağlar, TEOG sınavının zamana

yayılması stres ve heyecanı arttırır şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler büyük bir zaman diliminde sınava hazırlanırken stresin azalarak düzenli ders çalıştıkları ve bunun sonucunda kendi başarılarının farkında olarak verimli bir sonuç elde edecekleri ve iyi bir liseye yerleşebilecekleri sonucuna varılmıştır. Batur, Başar ve Şaşmaz (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavının (TEOGS) öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesine ilişkin yaptıkları çalışmada, öğrencilerin yarısı TEOG sınavının liseye geçişte iyi bir ölçüt olduğunu, sınavların artmasından dolayı kendilerine yeteri kadar zaman ayıramadıkları için stres ve heyecanlarının arttığını tespit etmişlerdir. Batur, Başar ve Şaşmaz (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavının (TEOGS) öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesine ilişkin yaptıkları çalışmada, öğrencilerin yarısı TEOG sınavının liseye geçişte iyi bir ölçüt olduğunu düşündüklerinin tespit etmişlerdir. Öztürk ve Aksoy (2014) temel eğitimden ortaöğretime geçiş modelinin 8. Sınıf öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesine yönelik yaptıkları çalışmada, sınav süresinin yeterli olmasından dolayı genel sınav stresinin yaşanmaması fakat başlı başına sınavların varlığının bir stres kaynağı olarak algılandığı sonucuna varmıştır. Özkan, Güvedir ve Satıcı (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sınavının uygulama koşullarına ilişkin öğrenci görüşlerine ilişkin yaptıkları araştırmada, sınavın geniş zaman diliminde olması, bu süreçte verilen sürenin yeterli olduğu vurgulamışlardır. Karaca, Bektaş ve Armağan (2015) 8. sınıf öğrencilerinin merkezi sınavlarda sorulmayan fen bilimleri konularına yönelik görüşlerine ilişkin yaptıkları araştırmada, öğrencilerin çoğunlukla ders çalışmayı sevmelerine rağmen sıkıcı bulduklarını, fakat gelecekte başarılı olabilmek ve üniversiteyi kazanarak iyi meslek sahibi olabilmek için iyi bir liseye seçimi yapmak gerektiği görüşünü tespit etmişlerdir.

TEOG sınavına girmeyen öğrenciler için yapılan telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturup oluşturmadığına ve oluşturursa bunun nasıl olacağına yönelik öğrenci görüşlerine bakıldığında; telafi sınavında TEOG sınavından daha kolay sorular sorulması, telafi sınavına girenlere adaletli davranılmaması, telafi sınavında TEOG sınavından daha zor sorular sorulması şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler asıl sınavdan sonra yapılan telafi sınavını adil görmeyerek, yapılan sınavın daha kolay ya da daha zor olduğunu düşünmekte. Bu sınava giren öğrencilerin sınav sonucunda aldıkları puanların hem yazılı hem de

yerleştirme notlarını da etkilediği ve diğer öğrenciler için haksızlık oluşturduğu sonucuna varılmıştır. Öztürk ve Aksoy (2014) temel eğitimden ortaöğretime geçiş modelinin 8. Sınıf öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesine yönelik yaptıkları çalışmada, öğrencilerin ifadelerinden yenilenen geçiş sistemine yönelik tek bir sınav yerine her iki yarıyılıda telafisi olan bir sınav sisteminin varlığı ile sorumlu oldukları konular artmadan sınava tabi tutulmaların önemli olduğu ifade edilmiştir.

Öğrencilerin TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun olup olmadığına yönelik görüşlerine bakıldığında; araştırmaya katılan okulların tamamına yakınının TEOG sınavında yapılan değerlendirmenin çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygundur, şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğrencilerin geniş bir zaman diliminde çalıştıkları sınavdan iyi bir puan alarak hem karne notuna hem de sınav sonrasında seçilecek olan liseye yerleşmede uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada, yapılan ölçme ve değerlendirmenin genel olarak uygun olduğunu tespit etmişlerdir. Özkan ve Özdemir (2014) ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerinin ortaöğretime geçişte uygulanan merkezi ortak sınavlara ilişkin görüşleri yönelik yaptıkları çalışmada, sınavın iki döneme yayılması ve sınavdan alınan puanların yazılı notu olarak kullanılması ölçme ve değerlendirme yaklaşımına uygun olduğu şeklinde görüş bildirdikleri tespit etmişlerdir.

Öğrencilerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olmasına yönelik görüşlerine bakıldığında; TEOG sınavından yüksek puan alan öğrenciler daha başarılı olur, TEOG sınavının kolay olması ve yüksek not alınması yazılı notunun da yüksek olmasını sağlar, yerleştirme puanının yüksek olması iyi bir liseye yerleşmeyi sağlamak, heyecanlanarak TEOG sınavında düşük puan alınması, yazılı notunun da düşük olması şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler sınavdan aldıkları puanların derecesine göre kendilerini değerlendirmektedirler. Sınavdan alınan puan düşükse hem yerleştirme hem de yazılı notlarını kötü etkilemekte, bunun aksine puan yüksekse hem yerleştirme hem de yazılı notlarını iyi etkilerken, tercih edilecek lise için de avantaj sağladığı sonucuna varılmıştır. Öztürk ve Aksoy (2014) temel eğitimden ortaöğretime geçiş modelinin 8. Sınıf öğrenci görüşlerine göre

değerlendirilmesine yönelik yaptıkları çalışmada, öğrencilerin sınavdan aldıkları puanların, hem yılsonu başarı puanı hem de yerleştirme puanı olarak değerlendirmeye alınması sınava katılanlar için sonuçların etkilerinin önemli olduğu ve sınavların stres unsuru olarak görülürken ortak sınavlardan aldıkları puanların hem yılsonu başarı puanı hem de yerleştirme puanı olarak kullanılması, ortak sınav başarı puanının % 70'inin etki olarak fazla olması ile 6. ve 7. sınıf notlarının yerleştirme puanlarına katılmasını sorun olarak gördüklerini tespit etmiştir. Özkan ve Karataş (2016) orta öğretime geçiş sisteminde yapılan değişikliklere ilişkin öğrenci görüşlerinin analizine yönelik yapmış oldukları araştırmada, öğrencilerin ortaöğretime geçiş yerleştirme puanlarında merkezi sınav puanı ve okul notlarının birlikte değerlendirilmesini savunduklarını tespit etmiştir.

Öğrencilerin TEOG sınavında fen bilimleri alanında sorular hakkında ne düşündüklerine yönelik görüşlerine bakıldığında; TEOG sınavında soruların zor olması, TEOG sınavında verilen sürenin yetersiz olması, TEOG sınavında soruların kolay olması, TEOG sınavında verilen sürenin yeterli olması şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler geniş bir zaman diliminde sınava çalışarak, fen bilimleri alanında sınavda sorulan soruların kolaylık ve zorluk derecesine göre kendilerini değerlendirmektedir. Sınavın kolay olması sürenin yeterli olmasına, sınavın zor olması sürenin yetersiz olmasına sebep olmaktadır. Bu durumda öğrencinin başarısını sınavın derecesi olumlu ya da olumsuz etkilediği sonucuna varılmıştır. Özkan ve Özdemir (2014) ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerinin ortaöğretime geçişte uygulanan merkezi ortak sınavlara ilişkin görüşleri yönelik yaptıkları çalışmada, öğrenciler genel olarak sınavın kolay olduğunu, genel olarak zorlandıkları alanın ise fen bilimleri olduğunu ve bu alanda öğrencilere, önceden belirlenen kazanımlar dışında soruların da yöneltildiği için sınavın zor olduğu şeklinde tespit etmiştir. Sarier (2010) ortaöğretime giriş sınavları (OKS-SBS) ve PISA sonuçları ışığında eğitimde fırsat eşitliğinin değerlendirilmesine yönelik yaptığı çalışmada, öğrencilerin sınavda soruları yapamadıklarını ve düşük düzeyde başarı gösterdiklerini, bu başarısızlığın özellikle fen bilgisi dersinde daha fazla olduğu görülmektedir. Kaşıkçı, Bolat, Değirmenci ve Karamustafaoğlu (2015) ikinci dönem TEOG sınavı fen ve teknoloji sorularının bazı kriterlere göre değerlendirilmesine ilişkin yaptıkları çalışmada, TEOG sınavında okullarda yapılan yazılı sınavlarda olduğu gibi ilk konulardan son konulara doğru artan sayıda soru sorulduğu ve TEOG sınavında yer alan fen bilimleri testi sorularının

üniteler, konular ve konulara ayrılan ders süreleri yönünden homojen bir dağılım göstermediği ve öğrencilerin sınavda zorlandıkları şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin TEOG sınavının güçlü yönlerine yönelik görüşlerine bakıldığında; öğrencilerin sınav stresini zamana yayarak azaltır, sınavın yılda 2 defa yapılması (heyecanı azaltması), okulun önemi artarak devamsızlığı azaltır, öğretim programının ülke genelinde eş zamanlı olarak uygulanması şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretmenler sınav sürecinin zamana yayılmasıyla birlikte müfredatın eş zamanlı olarak ilerlemesi öğrencide stresi azalttığı ve bununla birlikte okula bağlılığı artarak hem yazılı sınavlarında hem de TEOG sınavında başarılı olduğu sonucuna varılmıştır. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada, öğrencilerin sınava kendi okullarında girmelerinin güdüleyici olduğu, sınavın iki döneme yayılması güçlü özellikleri olarak algılandığını tespit etmişlerdir. Atila ve Özeke (2015) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavına yönelik fen bilimleri öğretmenlerinin ne düşündüğüne ilişkin yaptıkları çalışmalarında, TEOG sınavının yılda iki kez yapılması Fen Bilimleri öğretmenlerinin önemli bir bölümü tarafından olumlu bir düşünce olarak ifade edilmiştir. Batur, Başar ve Şaşmaz (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavının (TEOGS) öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesine ilişkin yaptıkları çalışmada, öğretmenlerin önemli bir bölümü sınavlara yakın dönemlerde gözlenen devamsızlık durumunun azaldığı ve TEOG sınavının bir üst kademeye geçişte okulun önemini artırdığı şeklinde görüş tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin TEOG sınavının zayıf yönlerine yönelik görüşlerine bakıldığında; sınavların yılda 2 defa ve hafta içi yapılması, öğretim programının yetişmemesi ve sınavda zamanın yetersiz olduğu şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretmenler ilk sınavın erken ikinci sınavın geç yapılmasının olumsuz olduğunu vurgulamışlardır. Bu durumda ilk sınavda verilen programdaki konuların yetişmemesi ikinci sınavda konuların birikmesiyle süreçte stresin arttığı, sınavda verilen sürenin yetersiz olduğu ve bu yüzden öğrencinin başarısız olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada, TEOG sınav sisteminin

öğretmenleri konuları yetiştirme telaşına soktuğu şeklinde görüş bildirdikleri tespit etmiştir. Kahraman (2014) merkezi ortak sınav uygulamasının etkilerine ilişkin öğretmen görüşleri ile ilgili yaptığı çalışmada, olumsuz etkilerden öne çıkanlar ölçmede yetersiz kalma, sınavların uygulanma zamanının yanlış olması, öğretmenlerin müfredatı yetiştirememesi endişesiyle ders işleyiş planlarını ayarlamaları gibi etkilerin ön planda olduğunu tespit etmişlerdir. Erol (2016) TEOG sınavında “T.C. İnkılap Tarih ve Atatürkçülük Dersi” ile ilgili sorulan sorular hakkında sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri ile ilgili yaptığı çalışmada, öğretmenlerin müfredatı yetiştirmekte zorlandıkları şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin TEOG sistemini öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini ne derece güçlendirdiğine yönelik görüşlerine bakıldığında; TEOG sürecinde sürekli iletişim gerektirdiği, sınavın ciddiye alınması (iyi bir liseye gitmek) okula bağlılığı da arttırdığı okul başarısının sınav puanını etkilemesi, okuldaki yetiştirme kurslarının artması ve okul dışı kurumların azaltılması ilişkileri güçlendirmekte, öğretim programının yetiştirilmesi, sınavda iyi sonuç elde edilmesiyle okul başarısının artması ve bağlılık artması, şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretmenler, öğrencilerine sınavın ciddiyetin farkına varmalarını sağlamak için onları bilgilendirerek iyi bir liseye gitmenin sınavdan iyi bir puan alarak bunun gerçekleşeceğini vurgulamaktadırlar. Bundan dolayı sınavdan iyi bir puan almanın okul kurslarının katkısıyla sağlanacağı ve bununla beraber okul başarısının artarak okula bağlılığında aratacağı sonucuna varılmıştır. Erol (2016) TEOG sınavında “T.C. İnkılap Tarih ve Atatürkçülük Dersi” ile ilgili sorulan sorular hakkında sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri ile ilgili yaptığı çalışmada, okul içi ilişkilerin iyi olması, öğrencilerin sınava yönelik stresini azalttığını ve öğretmenlerin öğretim faaliyetlerini daha kolay bir şekilde organize ettiklerini, sınav sorularının ders kazanımlarıyla ve öğretim programıyla örtüşmesinin motivasyonu arttırarak sürekli iletişim halinde olunması olumlu sonuçlandığı şeklinde görüş tespit etmişlerdir. Batur, Başar ve Şaşmaz (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavının (TEOG) öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesine ilişkin yaptıkları çalışmada, sınavın öğretmen ve okulun rolünü etkin kıldığını, öğretmen ve öğrencilerin sınav döneminde okula bağlılıkları artarak devamsızlık durumlarının azaldığı şeklinde görüşlerini tespit etmişlerdir.

Öğretmenlerin TEOG sisteminin okuldaki öğretmeni ne derece etkin hale getirdiğine yönelik görüşlerine bakıldığında; öğretmen öğrenci iletişiminin artması okul başarısını da arttırdığı, öğretmenlerin ekstra etüt yapması (teneffüslerde soru çözmesi), öğretim programından soru sorulması, yazılı notlarının sınav puanlarını etkilediği için öğretmenin önemi de arttırdığı, öğrencilere daha iyi nasıl öğretebilirim telaşına girerek sınava yönelik farklı teknikler öğretilmekte olduğu şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretmenler, okullarda yapılan kursların sınavlara katkıda bulunduğu ve öğrencinin sınavlardan iyi puan almasını sağladığı, bu nedenle öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisinin güçlenmesi başarıyı da arttırdığı sonucuna varılmıştır. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada, öğretmenlerin TEOG sınavının üzerlerine düşen sorumluluğu artırdığını, bu durumun sebebinin TEOG sınavında sorulan soruların kazanımlarla ilişkili olarak sorulması ve buna bağlı olarak konuların yetiştirilmesi, bununla birlikte öğretmenlerin mesleki performansını artırdığı noktasında etkili olduğu görüşünü bildirmişlerdir. İncirci, İlğan ve Bozkurt (2017) ortaöğretim destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci görüşlerine ilişkin yaptığı çalışmada, öğretmenlerin okullarda yapılan ek kurslarda ders tekrarı yaptıkları ve böylelikle öğretim programını yetiştirdikleri şeklinde görüşte bulunmuşlardır.

Öğretmenlerin TEOG sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisinin ne derece olduğuna yönelik görüşlerine bakıldığında; sınavda öğrencinin başarılı olması öğretmeni çalışmaya ve kendini geliştirmeye teşvik ettiği, öğretim programının yetiştirilmesi için çeşitli kaynak ve teknolojik aletten yararlanılmasını sağladığı şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretmenler, ülke çapında eşzamanlı olarak öğretim programını yetiştirirken, sınava yönelik daha fazla çaba sarf ettikleri ve bu çaba sonucunda öğrencilerinin de sınavda başarılı olması motivasyonu arttırdığı tespit edilmiştir. Buyruk (2014) öğretmen performansının göstergesi olarak merkezi sınavlar ve eğitimde performans değerlendirmeye ilişkin yaptığı araştırmada, öğretmenlerin performanslarının sınav ekseninde ölçülmesine olanak tanıyarak okuldaki pratiklerinin değişmesini, öğretim programının yetiştirilmesi için harcanan çabaları mümkün kılmakta ve öğrenci başarısının öğretmeni sınava yönelik teşvikte bulunduğu görüşünü bildirmiştir. Erol (2016) TEOG sınavında “T.C. İnkılap Tarih ve Atatürkçülük Dersi” ile ilgili sorulan sorular hakkında sosyal bilgiler öğretmenlerinin

görüşleri ile ilgili yaptığı çalışmada, Öğretmenler I. dönem yapılan TEOG sınavlarındaki performanslarını II. dönem yapılan TEOG sınavlarına daha iyi hazırlanma gereksinimi motivasyonu arttırdığını ve bununla beraber öğretim programını yetiştirme çabasının TEOG sınavlarındaki performanslarının iyi olacağını ifade ettiklerini vurgulamışlardır. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada , performans açısından değerlendirildiğinde katılımcıların, TEOG sınavının öğrenci başarısını olumlu yönde etkilediğini ve bu etkinin öğretmeni sınava teşvik ettiğini düşündüklerini göstermektedir.

Öğretmenlerin TEOG sisteminin okul dışı kurumlara ihtiyacı ne derece azalttığına yönelik görüşlerine bakıldığında; velilerin ve bazı öğrencilerin okul kurslarını yetersiz görerek dershaneyi ön planda tutması, bazı öğrencilerinde MEB yayınladığı kazanım testleri ve okul kursları yeterli olduğu ve öğrencinin derse eğilimi artarak başarıyı elde edebildiği şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretmenler, öğrencilerin üzerindeki baskının çoğunluğunun velilerden kaynaklandığı, bu yüzden çocuğunun gittiği okulda verilen kursları yetersiz gördüğü ve bu kurslarda başarısız olacağını ve düşük puan alacağını düşündüğü için dershaneye göndermek istediği tespit edilirken, öğretmenlerin bunun aksine okul kurslarını yeterli olarak görmesi öğrencinin de düzenli ders çalışarak başarılı olacağı görüşünde oldukları sonucuna varılmıştır. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada, katılımcıların okul dışı kurumlara ve özel derslere olan ihtiyacın azalacağını düşünmedikleri, yarışma doğasının olduğu merkezi sınavlara hazırlık sürecinde dershaneye, etüt merkezi, özel ders gibi okul dışı kaynaklara talebin arttığını göstermektedir. Ocak, Akgül ve Yıldız (2010) ilköğretimden ortaöğretime geçiş sistemine (OGES) yönelik yaptıkları araştırmada, öğrencilerin kaygı puanlarının diğer gruplardan yüksek olmasının sebebi ise konuların sınav zamanına yetişemediği ve yeterli hazırlığın yapılamadığından dolayı 8. sınıfta dershaneye devam imkânının olmaması gibi endişelere artmaktadır. Her yıl yapılan sınavlar dershane sayısını ve bağımlılığını da bu sebepten dolayı da artmakta olduğunu tespit etmişlerdir.

Öğretmenlerin öğrenci başarısının değerlendirmesinin zamana yayılması konusuna yönelik görüşlerine bakıldığında; sınav sürecinin zamana yayılması (6 ve 7. sınıflara da uygulanması) kaygıyı azaltır, değerlendirme sürecinde dönüt sağlanması süreç içindeki olumsuzlukları yok edilebilir, geçerliliği ve güvenilirliği artırır, okula devamsızlığı azaltır, başarıyı artırır ve adaletsizliği ortadan kaldırdığı şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretmenlerin sınavın geniş bir zaman diliminde yapılması, sınavın geçerlilik ve güvenilirliğini artırırken öğrenciyi rahatlattığı ve bundan dolayı sınava yönelik kaygısında azalma olduğu, okula bağlılığın arttığı ve devamsızlığında azalma olduğu, herkes için eşit bir sınav olduğu tespit edilmiştir. Kahraman (2014) merkezi ortak sınav uygulamasının etkilerine ilişkin öğretmen görüşleri ile ilgili yaptığı çalışmada, iyi bir lisede eğitim almanın gelecekte iyi bir üniversite kazanmada önemli bir imkân olması ve sınavın olduğu yerde sınav kaygısı ve stres de olması, bu yüzden de bu süreçte stresin arttığı tespit edilmiştir. Şad ve Şahiner (2016) temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada, sınavın uzun bir zaman diliminde olması öğretmenlerin konuları yeterli sürede bitirmesine ve öğrencileri için bu sürecin stresi artırdığını vurguladıkları tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin TEOG sınavına girmeyen öğrenciler için yapılan telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınavın ölçme değerlendirmede sorun oluşturup oluşturmadığına ve sorun oluştursa bunun nasıl olacağına yönelik görüşlerine bakıldığında; yapılan sınavların birbirine denk olması ve bütün öğrencilerin eşit bir şekilde aynı sınava girmeleri gerektiği, kazanımlar aynı ve telafi sınavına giren kişi sayısı az olduğundan sorun oluşturmadığı şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretmenlerin sınav sürecinde bütün öğrencilere adil davranılması ve bu süreçte yapılan sınavların birbirine denk olmasıyla ölçme ve değerlendirmenin herkes için eşit olacağı sonucuna varılmıştır. Atila ve Özeken (2015) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavına yönelik fen bilimleri öğretmenlerinin ne düşündüğüne ilişkin yaptıkları çalışmalarında, TEOG sınavının birden fazla sınav şeklinde telafi sınavı yapılmasının, öğrenciler için denk olması önemli etkenler olduğunu tespit etmişlerdir. Erol (2016) TEOG sınavında “T.C. İnkılap Tarih ve Atatürkçülük Dersi” ile ilgili sorulan sorular hakkında sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri ile ilgili yaptığı çalışmada, öğretmenlerin sınavlardaki soru

sayılarını ve sınav sürelerini uygun bulduklarını ve telafi sınavlarının gerekli olduğu bundan dolayı motivasyonlarının artmasına sebep olduğu belirlenmiştir.

Öğretmenlerin TEOG sınavında yapılan ölçme ve değerlendirme yaklaşıma uygun olup olmadığına yönelik görüşlerine bakıldığında; çoktan seçmeli tek bir sınav başarıyı ölçemez, uygun bir yaklaşım değil, öğrencinin derse etkin katılımı, başarısı ve yeteneklerini ölçmede yetersiz bir yaklaşım, sınavın 2 dönemde yapılması, oturumlar arası molaların olması ve alınan puanın yazılı notu olarak kullanılması uygun olduğu şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretmenler sınavın öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir ölçüm yapmadığı ve bunun sonucunda başarıyı olumsuz etkilediği tespit edilmiştir. Öğretmenlerin sürecinin zamana yayılması öğrenciyi rahatlatmış, bundan dolayı puan olarak bir başarıya sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Atila ve Özek (2015) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavına yönelik fen bilimleri öğretmenlerinin ne düşündüğüne ilişkin yaptıkları çalışmalarında, öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme anlayışlarında TEOG sınavından alınan puanın yazılı sınav yerine kullanılmasının önemli derecede etkili olduğunu, öğretmenlerin sınavın birini kendileri yaparken asıl sınava yönelik hazırlık yaptıkları ve bu durumun öğrenciyi rahatlatmış olduğunu vurgulamaktadırlar. Kaşıkçı, Bolat, Değirmenci ve Karamustafaoğlu (2015) ikinci dönem TEOG sınavı fen ve teknoloji sorularının bazı kriterlere göre değerlendirilmesine ilişkin yaptıkları çalışmada, okulda öğrencilere kazandırılmak istenen hedef ve davranışların önemli bir kısmına yönelik sınavda sorular sorulmadığı için TEOG sınavının kapsam geçerliliğini düşecek, bundan dolayı da öğrencilerin tam anlamıyla doğru bir ölçme ve değerlendirmeye tabii tutulmadığı sonucuna varmıştır.

Öğretmenlerin TEOG sınavından alınan puanların hem yazılı notu hem de yerleştirme puanı olmasına yönelik görüşlerine bakıldığında; bir kısmı sınavdan alınan puanın sadece yerleşme puanı olarak kullanılmalı derken, bir kısmı da hem yerleştirme hem yazılı notu olarak kullanılması (devamsızlığı azaltması) çok iyi bir yöntem olduğu şeklinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Öğretmenler, sınavdan yüksek alan öğrencilerinin aldıkları puanların yazılı ve yerleştirme notu olarak geçmesini isterken, sınavdan düşük alan öğrencilerinin yazılılarına etki etmemesini istemektedirler. Sınav puanlarının karne notuna etki etmesi yılsonu ortalamalarının değişime uğradığı ve bu

yüzden öğrencileri kötü etkilediği tespit edilmiştir. Erol (2016) TEOG sınavında “T.C. İnkılap Tarih ve Atatürkçülük Dersi” ile ilgili sorulan sorular hakkında sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri ile ilgili yaptığı çalışmada, öğrencilerin geçiş sistemiyle ilgili karşılaştıkları sorunlar incelendiğinde genel anlamda merkezi sınavlardan aldıkları puanların hem yılsonu başarı puanı hem de yerleştirme puanı olarak kullanılmasını sorun olarak gördüklerini tespit etmiştir. Atila ve Özekten (2015) temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavına yönelik fen bilimleri öğretmenlerinin ne düşündüğüne ilişkin yaptıkları çalışmalarında, orta öğretime geçişte okul başarı puanının TEOG ile birlikte kullanılmasının okulun önemini artırması açısından önemli olduğu ve alınan puanların her iki açıdan da etkili olmasının önem taşıdığını tespit etmişlerdir.

Araştırmanın sonuçları doğrultusunda aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

1. Araştırmada TEOG sınavından sonra bu yıl yapılacak olan (2018-2019 eğitim-öğretim yılı) Liselere Geçiş Sınavı’na yönelik fen bilimleri öğretmenleri ve 8. sınıf öğrencilerinin sınava ilişkin görüşlerini inceleyen bir çalışma yapılabilir.
2. Bu araştırma temel alınarak yapılan ve yapılacak olan benzer çalışmalar karşılaştırılarak, sınavların güçlü yönleri desteklenmeli ve zayıf yönleri giderilmelidir.
3. Bu araştırma Kars il merkezindeki ortaokullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenleri ile 8. sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Bundan sonra yapılacak olan benzer çalışmalar için Türkiye’nin diğer illerindeki ortaokullarda görev yapan fen bilimleri öğretmenleri ile ortaokullarda öğrenim gören 8. sınıf öğrencileri örneklem olarak seçilebilir.
4. Ülkemizde sürekli değişen sınavlara (LGS, OKS, SBS, TEOG, LGS*) yönelik öğretmenlere ve öğrencilere bu sınavlarla ilgili verilen eğitimlerin etkisi incelenebilir.
5. 8. sınıf öğrencilerinin TEOG sistemindeki görüşlerinin farklı değişkenler (not ortalaması, sosyo-ekonomik düzey, öğrenim gördükleri okulların sınav başarı sıralaması vb.) ile ilişkilerinin ortaya konmasına yönelik çalışmalar yapılabilir.

5. KAYNAKLAR

- Akgün, A., Gönen, S. ve Aydın, M. (2007). İlköğretim fen ve matematik öğretmenliği öğrencilerinin kaygı düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 20, 283-299.
- Aslan, G. (2017). Öğrencilerin Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sınav başarılarının belirleyicileri: Okul dışı değişkenlere ilişkin bir analiz. Eğitim ve Bilim Dergisi, 42(190), 211-236.
- Altun, S. ve Süer, N. (2015). TEOG sistemi: Cinsiyet, dershaneye gitme durumu ve sosyoekonomik düzey değişkenlerine göre incelenmesi. Türkiye Özel Okullar Birliği Dergisi, 31, 20-25.
- Arslan, M. (2000). Cumhuriyet dönemi ilköğretim programları ve belli başlı özellikleri. Milli Eğitim Dergisi, 146, 42-48.
- Argon, T. ve Soysal, A. (2012). Seviye belirleme sınavına yönelik öğretmen ve öğrenci görüşleri. International Journal of Human Sciences, 9(2), 446-474
- Ateş, Ö. T. (2016). TEOG sınavına hazırlanan öğrencilerin algıladıkları sosyal destek düzeyinin farklı değişkenlere göre incelenmesi. International Journal Of Contemporary Educational Studies (IntJCES), 2(1), 124-138.
- Atila M. E. ve Özeken Ö. F. (2015). Temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavı: Fen bilimleri öğretmenleri ne düşünüyor? Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 34(1), 124-140.
- Bacanlı, F. ve Sürücü, M. (2006). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin sınav kaygıları ve karar verme stilleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 45, 7-35
- Bacanlı, F. Ve Cihangir, Z. (2002). Rehberlik kamu personeli seçme sınavına hazırlık eğitim bilimleri. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 241-272.

- Baki, A.,& Gökçek, T. (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 1-21.
- Bahçeci, D. (2009). Portfolyo değerlendirmenin sınav kaygısı, çalışma davranışı ve tutum üzerine etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 10(1), 169-182.
- Bal, Ö. (2011). Seviye belirleme sınavı (SBS) başarısında etkili olduğu düşünülen faktörlerin sıralama yargıları kanunuyla ölçeklenmesi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 2(2), 200-209.
- Başol, G. ve Zabun, E. (2014). Seviye belirleme sınavında başarının yordayıcılarının incelenmesi: dershaneye gitme, mükemmeliyetçilik, ana-baba tutumu ve sınav kaygısı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 14(1), 63-87.
- Batur, Z., Başar, M. ve Şaşmaz, E. (2016). Temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavının (TEOGS) öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 7(14), 37-53.
- Berberoğlu, G. ve Kalender, İ. (2005). Öğrenci başarısının yıllara, okul türlerine, bölgelere göre incelenmesi: ÖSS ve PISA analizi. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 22 (4), 21-35.
- Binbaşıoğlu, C. (1983). Genel öğretim bilgisi: eğitim programları, ilke, yöntem ve teknikler. Binbaşıoğlu yayınevi. Ankara.
- Buyruk, H. (2014). Öğrenci performansının göstergesi olarak merkezi sınavlar ve eğitimde performans değerlendirme. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 28-42.
- Ceran, D.,& Deniz, K. (2015). TEOG sınavı sorularının okuma becerisiyle çözülebilme düzeyi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(2), 92-109.
- Creswell, J.W. & Plano Clark, V.L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research*. thousand oaks, CA: Sage publications, Inc.

- Coşaner, S. ve Silman, F. (2012). Ortaokul öğrencilerinin sınav kaygı düzeylerinin sosyo-demografik değişkenlere göre incelenmesi. *Turkish International Journal of Special Education and Guidance & Counseling*,1(2),64-73.
- Coşaner, S.,& Serin, O. (2012). Grup rehberliği programının sekizinci sınıf öğrencilerinin sınav kaygısına etkisi. *Turkish International Journal of Special Education and Guidance & Counseling (TIJSEG)* ISSN: 1300-7432, 1(1).
- Çakan, M. (2002). Bilişsel stil ile zekâ kavramlarının öğrenci başarısı açısından irdelenmesi ve taşıdıkları önem. *Eğitim Araştırmaları*, 8, 86-95.
- Çakan, A. (2011). Eğitim Sistemimizde Yaygın Olarak Kullanılan Test Türleri. Satılmış Tekindal (Ed.) *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme* (s. 240-276). Pegem Akademi (3. baskı), Ankara.
- Çakıroğlu, J. ve Aydın, S. (2010). İlköğretim fen ve teknoloji dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri: Ankara örneği. *İlköğretim Online Dergisi*, 9(1), 301-315.
- Demirel, Ö.(1999). Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme. Ankara: PegemA Yayıncılık
- Daşkafa, Ş. (2002). İlköğretim ikinci kademe matematik müfredatı ile liselere giriş sınavları matematik sorularının karşılaştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, . İstanbul.
- Dinç, E., Dere, İ. ve Koluman, S. (2014). Kademeler arası geçiş uygulamalarına yönelik görüşler ve deneyimler. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17, 307-423.
- Doğan, N. ve Sevindik, H. (2011). İlköğretim 6. sınıflar için uygulanan seviye belirleme sınavının uygunluk geçerliği. *Eğitim ve Bilim* 36(160), 309-319.
- EARGED (2010), Seviye belirleme sınavlarının değerlendirilmesi, T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı. Ankara.

- Erol, H. (2016). TEOG sınavında “T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi” ile ilgili sorulan sorular hakkında sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(57), 548-567.
- Erözkan, A. (2004). Üniversite öğrencilerinin sınav kaygısı ve başa çıkma davranışları. *Muğla Üniversitesi SBE Dergisi*, 12, 13-38.
- Ertürk, S. (1997). Eğitimde program geliştirme. Ankara: Meteksan Yayınları, s. 24-25.
- Eş, H. (2010). İlköğretim fen ve teknoloji dersi öğretim programının kazanımları ve öğretmen görüşleri açısından incelenmesi. Yayımlanmış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Gençosman, T. (2011). Fen ve teknoloji öğretiminde kullanılan öğrenci takımları başarı bölümleri tekniğinin öğrencilerin öz-yeterlilik, sınav kaygısı, akademik başarı ve hatırd tutma düzeylerine etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya: Türkiye.
- Gündoğdu, K., Kızıldaş, E., & Çimen, N. (2010). Seviye belirleme sınavına (SBS) ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri (Erzurum il örneği). *İlköğretim Online*, 9(1).
- Güler, N.(2016). Eğitimde ölçme ve değerlendirme. Pegem Akademi (9. Baskı), Ankara.
- Gür, B., Çelik, Z. Ve Coşkun, İ. (2013). Türkiye’de ortaöğretimin geleceği: Hiyerarşi mi eşitlik mi. *Seta Analiz*, 69, 1-26.
- Gültekin, M. (2009). Eğitim Bilimine Giriş, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları
- Gömleksiz, M. N.,& Yüksel, Y. (2003). İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin fen bilgisi dersine ilişkin kaygıları. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 3, 71-81.
- Görmez, M. ve Coşkun, İ. (2015). 1. yılında temel eğitimden ortaöğretime geçiş reformunun değerlendirilmesi. Ankara: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı.

- Hanımoğlu, E. ve İnanç, B.Y. (2011). Seviye belirleme sınavına girecek olan ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinde sınav kaygısı, mükemmeliyetçilik ve anne-baba tutumu arasındaki ilişkinin incelenmesi. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi, 20. 1. 351-366.
- İncirci, A., İlğan, A. Ve Bozkurt, S. (2017). Ortaöğretim Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına İlişkin Öğrenci Görüşleri. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 42, 50-68.
- İnci, T. ve Arı, A. (2015). Sekizinci sınıf fen ve teknoloji dersine ilişkin ortak sınav sorularının değerlendirilmesi. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8(4), 17-50.
- Johnson, B. & Christensen, L. (2004). Educational research: Quantitative, qualitative, and mixed approaches (2nd ed.). NY: Pearson/Allyn & Bacon.
- Karaca, M., Bektaş, O., & Armağan, F. Ö. (2015). 8. sınıf öğrencilerinin merkezi sınavlarda sorulmayan fen bilimleri konularına yönelik görüşleri. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 35(1).
- Kahraman, İ. (2014). Merkezi ortak sınav uygulamasının etkilerine ilişkin öğrenci görüşleri. Tunceli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2(4), 53-75.
- Kaşıkçı, Y., Bolat, A., Değirmenci, S. ve Karamustafaoğlu, S. (2015). İkinci dönem TEOG sınavı fen ve teknoloji sorularının bazı kriterlere göre değerlendirilmesi. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 1(21), 225-232.
- Karadeniz, O., Er, H., & Tangülü, Z. (2014). 8. Sınıf öğrencilerinin SBS' ye yönelik metaforik algıları. Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi, 5(15), 64-81.
- Karadeniz, O., Eker, C. ve Ulusoy, M. (2015). TEOG sınavındaki T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait soruların kazanım temelli olarak değerlendirilmesi, Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi, 6(18), 115-134.

- Karamustafaoğlu, S.,& Yalnız, S. (2016). 8. Sınıf öğrencilerinin genel kültür seviyelerinin belirlenmesi. Adıyaman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 6(2), 304-323.
- Karabacak, K. (2010). Seviye belirleme sınavlarının eğitimde ortaya çıkardığı açmazlar. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kayapınar, E. (2006). Ortaöğretim kurumları öğrenci seçme ve yerleştirme sınavı (OKS)'na hazırlanan ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin kaygı düzeylerinin incelenmesi (Afyonkarahisar İli Örneği) . Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Kırkaplan, M. (2015). Temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) ile ilgili 8. sınıf öğrencilerinin sınav kaygı düzeylerinin incelenmesi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Denizli.
- Kısa, S. S., 1996, İzmir il merkezinde dershaneye devam eden lise son sınıf öğrencilerinin sınav kaygılarıyla ana-baba tutumları arasındaki ilişki, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Koç, E., Yıldırım, H. İ., ve Bal, Ş. (2008). İlköğretim ikinci kademe fen bilgisi müfredatı ile liselere giriş sınavları fen bilgisi sorularının öğrencilerin kişisel bilgileri de dikkate alınarak karşılaştırılması. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(3).
- Kocabaşoğlu, B. (2010). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin “maddenin halleri ve ısı” ünitesindeki başarı düzeyleri ve fene karşı tutumlarının araştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kutlu, (2001). Ergenlerin üniversite sınavına ilişkin kaygıları. Eğitim ve Bilim Dergisi. 26(121).12-23.

Kutu, H. & Sözbilir, M. (2011). Yaşam temelli ARCS öğretim modeliyle 9. sınıf kimya dersi “Hayatımızda Kimya” ünitesinin öğretimi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 30(1), 29-62.

Metin, M. (2013). Öğrencilerin seviye belirlenme sınavındaki başarısına etki eden unsurların farklı değişkenler açısından incelenmesi. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 14(1), 67-83.

MEB. (1973). Tebliğler

Dergisi. <<http://tebligler.meb.gov.tr/index.php/tuemsayilar/finish/84-2016/4998-2709-ekim-2016>> adresinden tarihinde 27.11.2017 erişilmiştir.

MEB. (1973). Millî Eğitim Temel Kanunu.

<<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf>> adresinden tarihinde 27.11.2017 erişilmiştir.

MEB. (2004). İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi (4. – 5. sınıflar) Öğretim Programı, Ankara.

MEB. (2007). Ortaöğretime Geçiş Sistemi Rehber Kitabı. <<http://orgm.meb.gov.tr/duyurular/SBS%20Kitapcik.pdf>> adresinden tarihinde 27.11.2017 erişilmiştir.

MEB. (2010). 64 Soruda Ortaöğretime Geçiş (OGES) Sistemi ve Seviye Belirleme Sınavı Örnek Sorular. <http://oges.meb.gov.tr/docs/64_soru.pdf> adresinden tarihinde erişilmiştir.

MEB.(2012).http://isdfl.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/32/01/280829/dosyalar/2012_12/24033612_sinavkaygisinedrnasilbaaikilir.pdf adresinden 15.07.2016 tarihinde alınmıştır.

MEB. (2012). 12 yıl zorunlu eğitim sorular – cevaplar

<http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2012/12Yil_Soru_Cevaplar.pdf>erişim: 27 Kasım 2017 tarihinde alınmıştır.

- MEB. (2013). Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınavı ile ilgili sıkça sorulan sorular, <http://www.gazetekamu.com/dosyalar/meb_sss_20_09_2013.pdf> erişim: 27 Kasım 2017 tarihinde alınmıştır.
- MEB (2014). 2013-2014 eğitim-öğretim yılı ortaöğretime geçiş ortak sınavları e-kılavuzu. , <<http://oges.meb.gov.tr/docs2104/sunum.pdf>>, erişim: 14 Şubat 2017 tarihinde alınmıştır.
- MEB. (2014b). Millî Eğitim Bakanlığı okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumları yönetmeliği, <<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/07/20140726-4.htm>>, erişim: 10 Şubat 2017 tarihinde alınmıştır.
- MEB (2015a). 2016-2017 öğretim yılı ortaöğretime geçiş ortak sınavları e-kılavuzu <http://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_10/07062150_20162017retimyl_ortaksnavlareklavuzu.pdf> erişim: 20 Şubat 2017 tarihinde alınmıştır.
- MEB (2015b). Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü veli, öğrenci ve öğretmen bilgilendirme kılavuzu. , <https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2015_04/13042910_klavuz.pdf>, erişim: 25 Haziran 2016 tarihinde alınmıştır.
- MEB. (2017). Liselere Geçiş Sınavı.<http://www.meb.gov.tr/bakan-yilmaz-aa-editor-masasinda-ortaogretime-geciste-Mevcut_-uygulamayi-acikladi/haber/14882/tr> erişim: 27 Kasım 2017 tarihinde alınmıştır.
- Miles, M.B. & Huberman, A.M. (1984). Qualitative data analysis: A sourcebook of new methods. CA: Sage.
- Ocak, G., Akgül, A. ve Yıldız, S.Ş. (2010). İlköğretim öğrencilerinin ortaöğretime geçişsistemine (OGES) yönelik görüşleri (Afyonkarahisar örneği). Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(1) ,37-55.
- Oryaşın, U. (2012). Liselere giriş sınavlarında (1990-2009) ses bilgisi ve biçim bilgisi sorularının öğretim programları, ders kitaplarıyla uygunluğunun incelenmesi. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

- Oğuz, A. (2004). Bilgi çağında yüksek öğretim programları. Milli Eğitim Dergisi, 164(01).
- Özçelik, D. A. (2010). Eğitim programları ve öğretim (genel öğretim yöntemleri), 2. Baskı, Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Özcan, D. (2014). Özel eğitim öğretmenlerinin program geliştirme ihtiyaçlarına yönelik oluşturulan programın etkililiği. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Yakın Doğu Üniversitesi, Lefkoşa.
- Onwuegbuzie, A. J.,& Leech, N. L. (2004). Enhancing the interpretation of significant findings: The role of mixed methods research. The qualitative report, 9(4), 770-792.
- Özkan, E. ve Karataş, İ.H. (2016). Ortaöğretime geçiş sisteminde yapılan değişikliklere ilişkin öğrenci görüşlerinin analizi. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi.5.(1).225-234.
- Özkan, M. ve Özdemir, E. B. (2014). Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerinin ortaöğretime geçişte uygulanan merkezi ortak sınavlara ilişkin görüşleri. Tarih Okulu Dergisi.441-453.
- Öztürk, F. Z. ve Aksoy, H., (2014).Temel eğitimden ortaöğretime geçiş modelinin 8. sınıf öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi (Ordu ili örneği). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.33.(2). 439-454.
- Özkan, Y. Ö., Güvendir, M. A. ve Saticı, D. K. (2016).Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sınavının uygulama koşullarına ilişkin öğrenci görüşleri. Eğitimde Kuram ve Uygulama, 12(6), 1160-1180.
- Özel Ege Lisesi TEOG Tanıtım Sunusu
<<http://www.egelisesi.k12.tr/dosyalar/editor/file/Rehberlik/TEOG.pdf>> erişim: 27 Kasım 2017 tarihinde alınmıştır.
- ÖSYM, (2009). KPSS Eğitim Bilimleri Kitapçığı.

- Sağır, M. (2015). Eğitim ve okul sistemindeki son dönem politika değişimlerine ilişkin okul yöneticilerinin görüşlerinin incelenmesi . Turkish Studies , 1297-1310.
- Sarıer, Y. (2010). Ortaöğretime giriş sınavları (OKS-SBS) ve PISA sonuçları ışığında eğitimde fırsat eşitliğinin değerlendirilmesi. Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(3), 107-129.
- Seçer, İ. (2013).Grup rehberlik programının ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin sınav kaygı düzeyleri üzerindeki etkisi. Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi.(38).1-13.
- Süer, N. (2014). Öz- Düzenleme Becerilerinin TEOG Sınavı Üzerindeki Etkisi, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi,Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul
- Şad, S. N. ve Şahiner, Y. K. (2016). Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçişte (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci, öğretmen ve veli görüşleri. İlköğretim Online Dergisi.15(1).53-76
- Şahin, S., Baş, A. U., Sucuoğlu, H. ve Fırat, N. Ş. (2012). İlköğretim okulu öğrenci ile öğretmenlerinin ortaöğretime geçiş sistemine ilişkin görüşleri. International Journal Of Human Sciences, 9(2), 847-878.
- Şahin, S. (2015). Geçmiş günümüz ve gelecekte nüfus gerçeği. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Tebliğler Dergisi. (2007). Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesi.
- Titiz, M. T. (2000). Okulda yeni eğitim, Beyaz Yayınları, İstanbul.
- Türk, E. (2007). Ailenin sosyo-ekonomik ve demografik özellikleri ile mezun olunan okul ve özel dershanenin öğrencilerin kontrol odakları, akademik tutumları ve liselere giriş sınavındaki başarıları üzerindeki etkileri. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.

- Totan, T. ve Yavuz, Y. (2009). Westside sınav kaygısı ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17, 95-109.
- Turgut, M. F. & Baykul, Y. (2010). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: Pegem Akademi.
- Uğur, Z. (2016). Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin ortaöğretime geçişte uygulanan merkezi ortak sınavlara ilişkin görüşleri. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi, Denizli
- Uzoğlu, M., Cengiz, E. ve Daşdemir, İ. (2013). Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin seviye belirleme sınavı (SBS)'nda yapılan değişiklikler ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(3), 77-86.
- Yavuz, M. (2010). A Study on Variables that Affect Class Scores of Primary Education Students in Placement Test. Elementary Education Online, 9(2), 705-713.
- Yaşar, I. Z. (2006). Fen eğitiminde zihin haritalama tekniğiyle not tutmanın kavram öğrenmeye ve başarıya etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldız, H. Y. (2007). 'Sınav kaygısı-ana-baba tutumları ve mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkinin incelenmesi', Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, M. (2011). Sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersini yürüten öğretim elemanlarına ilişkin görüşleri. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(4), 1377-1387.
- Yıldırım, İ. (2004)ğ Depresyonun yordayıcısı olarak sınav kaygısı, gündelik sıkıntılar ve sosyal desteği. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 27, 241-250.
- Yıldırım, A.,& Şimşek, H. (2006). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yayıncılık.

Yorgancı, O. K. (2015). Sekizinci sınıf Türkçe dersi ortak sınavı sorularının öğretim programına göre değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Yücesu, A. (2005). 1994-2004 Yılları arasında Liselere Giriş Sınavı'nda (LGS) çıkmış Türkçe sorularının dil bilgisel açıdan incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

6. EKLER

EK 1. TEOG SINAV SİSTEMİ ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Değerli Meslektaşım,

Bu çalışmanın amacı, "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi" hakkında öğretmen görüşlerini ortaya koymaktır. Ölçekte bulunan sorulara vereceğiniz cevaplar tarafımızca saklı tutulacak ve tamamen bilimsel amaçlı olarak kullanılacaktır.

Bu ölçek iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm kişisel bilgilerin elde edilmesi amacıyla hazırlanan sorulardan; ikinci bölüm ise TEOG sistemi hakkındaki görüş ve düşüncelerinizi belirlemek amacıyla hazırlanan sorulardan meydana gelmektedir.

Ölçek sonuçlarının sağlıklı olabilmesi için soruları samimi ve doğru olarak yanıtlamanız gerekmektedir. Lütfen ölçeklerin üzerine isim belirtmeyiniz.

İlgi ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Yrd. Doç. Dr. Emine Hatun DİKEN
Fen Bilimleri Öğretmeni Tülin HÜNDÜR

BİRİNCİ BÖLÜM

Cinsiyet	Bayan ()	Erkek ()	
Eğitim Durumu	Lisans ()	Lisansüstü ()	
Kıdem Yılı	1–5 Yıl ()	6–10 Yıl ()	11 Yıl ve Üzeri ()

İKİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemine" ilişkin görüşlerinizi öğrenmek amacıyla çeşitli sorular verilmiştir. Lütfen bu soruları kendi düşünceleriniz doğrultusunda;
1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kısmen katılıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Tamamen Katılıyorum, seçeneklerinden birini tik (X) koyarak cevaplandırınız.

Arka sayfaya geçiniz.

	TEMEL EĞİTİMDEN ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ SINAV SİSTEMİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ 1: Hiç Katılmıyorum 2:Katılmıyorum 3:Kısmen Katılıyorum 4:Katılıyorum 5:Tamamen Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	TEOG sistemi öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur	①	②	③	④	⑤
2	TEOG sistemi öğrencilerin daha fazla ders çalışmasını sağlar	①	②	③	④	⑤
3	TEOG sistemi öğrenciler için okulun önemini artırır	①	②	③	④	⑤
4	Öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar	①	②	③	④	⑤
5	Sınavların her iki dönemin ortasında yapılması uygundur	①	②	③	④	⑤
6	Sınavların dört ayrı günde, 12 oturumda yapılması uygundur	①	②	③	④	⑤
7	Yerleştirme puanının % 70'inin ortak sınavla belirlenmesi uygundur	①	②	③	④	⑤
8	Okul başarı notunun ağırlığının %30 olması derslere verilen önemi artırır	①	②	③	④	⑤
9	TEOG sistemi özel okullar ile devlet okulları arasında eşitsizlik oluşturur.	①	②	③	④	⑤
10	Mazeret sınavının yapılması isabetli bir karardır	①	②	③	④	⑤
11	Telafi sınavıyla birlikte iki sınavın olması ölçmenin standart olmasını engeller.	①	②	③	④	⑤
12	Sınavın iki döneme yayılması uygundur.	①	②	③	④	⑤
13	TEOG sistemi dershanelere olan talebi azaltır	①	②	③	④	⑤
14	TEOG sistemi öğrenci ve okular arasındaki ilişkiyi olumlu yönde etkiler	①	②	③	④	⑤
15	Sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler	①	②	③	④	⑤
16	Yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur	①	②	③	④	⑤
17	Öğrencilerin kendi okullarında sınava girmesi yerinde bir karardır	①	②	③	④	⑤
18	Sınav puanlarının yazılı notu olarak da yansımaları derse motivasyonu artırır	①	②	③	④	⑤
19	TEOG sistemi müfredatın ülke çapında eşzamanlı ilerlemesini sağlar	①	②	③	④	⑤
20	TEOG sistemi öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılar	①	②	③	④	⑤
21	TEOG sistemi sınav kaygısını sürece yayararak azaltır	①	②	③	④	⑤
22	TEOG sistemi öğrenci devamsızlığını azaltır	①	②	③	④	⑤
23	TEOG sistemi öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır	①	②	③	④	⑤
24	TEOG sistemi öğretmenleri konuları yetiştirme telaşına sokar.	①	②	③	④	⑤
25	Sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir	①	②	③	④	⑤
26	TEOG sistemi öğretmenlerin mesleki performansını artırır	①	②	③	④	⑤
27	TEOG sistemi öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır.	①	②	③	④	⑤
28	Sınav puanlarının hem yazılı notu hem liseye yerleştirme puanı olarak kullanılması uygundur	①	②	③	④	⑤
29	TEOG sistemi, öğretmeni müfredatı sıkıca takip etmek zorunda bırakır	①	②	③	④	⑤
30	TEOG sistemi, sınav güvenliği açısından sorunludur	①	②	③	④	⑤
31	Sınavların hafta sonu yapılması daha uygundur	①	②	③	④	⑤
32	Sınavların hafta içi yapılması eğitim öğretimi aksatır	①	②	③	④	⑤

EK 2. TEOG SINAV SİSTEMİ ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Değerli Öğrencimiz,

Bu çalışmanın amacı, "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi" hakkında öğrenci görüşlerini ortaya koymaktır. Ölçekte bulunan sorulara vereceğiniz cevaplar tamamen bilimsel amaçlı olarak kullanılacaktır.

Bu ölçek iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm kişisel bilgilerin elde edilmesi amacıyla hazırlanan sorulardan; ikinci bölüm ise TEOG sistemi hakkındaki görüş ve düşüncelerinizi belirlemek amacıyla hazırlanan sorulardan meydana gelmektedir.

Ölçek sonuçlarının sağlıklı olabilmesi için soruları samimi ve doğru olarak yanıtlamanız gerekmektedir. Lütfen ölçeklerin üzerine isim belirtmeyiniz.

İlgi ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederiz. Kafkas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü

Yrd. Doç. Dr. Emine Hatun DİKEN

Fen Bilimleri Öğretmeni Tülin HÜNDÜR

BİRİNCİ BÖLÜM

Cinsiyet	Kız ()	Erkek ()			
Veli Eğitim Durumu	İlkokul ()	Ortaokul ()	Lise ()	Üniversite ()	Lisansüstü ()
Dershaneye Gitme Durumu	Evet ()	Hayır ()			

İKİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemine" ilişkin görüşlerinizi öğrenmek amacıyla çeşitli sorular verilmiştir. Lütfen bu soruları kendi düşünceleriniz doğrultusunda;

1-Hiç Katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kısmen Katılıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Tamamen Katılıyorum, seçeneklerinden birini(**X**)koyarak cevaplandırınız.

Arka Sayfaya Geçiniz...

TEMEL EĞİTİMDEN ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ SINAV SİSTEMİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ 1: Hiç Katılmıyorum 2: Katılmıyorum 3: Kısmen Katılıyorum 4: Katılıyorum 5: Tamamen Katılıyorum		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	TEOG sistemi öğrencilerin performansının tam olarak ortaya çıkmasına yardımcı olur	①	②	③	④	⑤
2	TEOG sistemi öğrencilerin daha fazla ders çalışmasını sağlar	①	②	③	④	⑤
3	TEOG sistemi öğrenciler için okulun önemini artırır	①	②	③	④	⑤
4	Öğrenci seviyesinin daha doğru ölçülmesini sağlar	①	②	③	④	⑤
5	Sınavların her iki dönemin ortasında yapılması uygundur	①	②	③	④	⑤
6	Sınavların dört ayrı günde, 12 oturumda yapılması uygundur	①	②	③	④	⑤
7	Yerleştirme puanının % 70'inin ortak sınavla belirlenmesi uygundur	①	②	③	④	⑤
8	Okul başarı notunun ağırlığının %30 olması derslere verilen önemi artırır	①	②	③	④	⑤
9	TEOG sistemi özel okullar ile devlet okulları arasında eşitsizlik oluşturur.	①	②	③	④	⑤
10	Mazeret sınavının yapılması isabetli bir karardır	①	②	③	④	⑤
11	Telafi sınavıyla birlikte ikisınavın olması ölçmenin standart olmasını engeller.	①	②	③	④	⑤
12	Sınavın iki döneme yayılması uygundur.	①	②	③	④	⑤
13	TEOG sistemi ders hanelere olan talebi azaltır	①	②	③	④	⑤
14	TEOG sistemi öğrenci ve okul arasındaki ilişkiyi olumlu yönde etkiler	①	②	③	④	⑤
15	Sınavın iki döneme yayılmış olması öğrencilerin düzenli ders çalışma alışkanlığının gelişmesini olumlu etkiler	①	②	③	④	⑤
16	Yanlışın doğruyu götürmüyor olması uygundur	①	②	③	④	⑤
17	Öğrencilerin kendi okullarında sınava girmesi yerinde bir karardır	①	②	③	④	⑤
18	Sınav puanlarının yazılı notu olarak da yansımaları derse motivasyonu artırır	①	②	③	④	⑤
19	TEOG sistemi müfredatın ülke çapında eş zamanlı ilerlemesini sağlar	①	②	③	④	⑤
20	TEOG sistemi öğretmenlerin ve okulun rolünü daha etkin kılar	①	②	③	④	⑤
21	TEOG sistemi sınav kaygısını sürece yayararak azaltır	①	②	③	④	⑤
22	TEOG sistemi öğrenci devamsızlığını azaltır	①	②	③	④	⑤
23	TEOG sistemi öğrenci kazanımlarının sürekli izlenerek değerlendirilmesine olanak tanır	①	②	③	④	⑤
24	TEOG sistemi öğretmenleri konuları yetiştirme telaşına sokar.	①	②	③	④	⑤
25	Sınavda soru sorulmayan dersler önemsiz hale gelir	①	②	③	④	⑤
26	TEOG sistemi öğretmenlerin mesleki performansını artırır	①	②	③	④	⑤
27	TEOG sistemi öğrencinin özel ders alma ihtiyacını ortadan kaldırır.	①	②	③	④	⑤
28	Sınav puanlarının hem yazılı notu hem liseye yerleştirme puanı olarak kullanılması uygundur	①	②	③	④	⑤
29	TEOG sistemi, öğretmeni müfredatı sıkıca takip etmek zorunda bırakır	①	②	③	④	⑤
30	TEOG sistemi, sınav güvenliği açısından sorunludur	①	②	③	④	⑤
31	Sınavların hafta sonu yapılması daha uygundur	①	②	③	④	⑤
32	Sınavların hafta içi yapılması eğitim öğretimi aksatır	①	②	③	④	⑤

EK 3. TEMEL EĞİTİMDEN ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ SİSTEMİ ÖĞRENCİ GÖRÜŞME FORMU

Araştırmanın Amacı: Temel eğitimden ortaöğretime geçiş sistemine ilişkin öğrenci görüşlerini incelemek.

Tarih: __/__/2016

Saat: (Başlangıç/Bitiş)_____/_____

Giriş

Merhaba, adım Tülin HÜNDÜR. Kafkas Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisiyim. Ülkemizde "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi" konusunda bir araştırma yapmaktayım. Özellikle TEOG sistemine ilişkin görüşlerinizin önemli olduğu düşüncesindeyim. Katkılarınız için şimdiden teşekkür ediyorum. Görüşmemize geçmeden önce, görüşmemizin gizli olduğunu ve görüşmede konuşulanları yalnızca benim ve bazı araştırmacıların bileceğini belirtmek isterim. Bunun yanı sıra araştırma raporunda isimleriniz kesinlikle yer almayacaktır. Görüşmeye başlamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir sorunuz veya belirtmek istediğiniz bir düşünceniz var mı?

Cinsiyetiniz: kız () erkek () Yaşınız:..... Dershane:

SORULAR

1. TEOG sisteminin güçlü yönleri nelerdir?

2. TEOG sisteminin zayıf yönleri nelerdir?

Sonda sorular:

- TEOG sistemi öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirmekte mi? Nasıl?
- TEOG sistemi okuldaki öğretmeni daha etkin hale getirmekte mi? Nasıl?
- TEOG sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisi nedir? Nasıl?
- TEOG sistemi okul dışı kurumlara ihtiyacı azaltmakta mı? Nasıl?
- Öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki düşünceler nelerdir?
- Telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturur mu? Nasıl?
- Çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun mu? Neden?
- Alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olması konusunda ne düşünüyorsunuz?
- TEOG sınavında Fen Bilimleri alanında sorular hakkında ne düşünüyorsunuz? (Kolaylık-zorluk, yetiştirme- yetiştirememe..... vs.)

EK 4. TEMEL EĞİTİMDEN ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ SİSTEMİ ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU

Araştırmanın Amacı: Temel eğitimden ortaöğretime geçiş sistemine ilişkin öğretmen görüşlerini incelemek.

Tarih: __/__/2016

Saat: (Başlangıç/Bitiş)_____/_____

Giriş

Merhaba, adım Tülin HÜNDÜR. Kafkas Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisiyim. Ülkemizde "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi" konusunda bir araştırma yapmaktayım. Özellikle TEOG sistemine ilişkin görüşlerinizin önemli olduğu düşüncesindeyim. Katkılarınız için şimdiden teşekkür ediyorum. Görüşmemize geçmeden önce, görüşmemizin gizli olduğunu ve görüşmede konuşulanları yalnızca benim ve bazı araştırmacıların bileceğini belirtmek isterim. Bunun yanı sıra araştırma raporunda isimleriniz kesinlikle yer almayacaktır. Görüşmeye başlamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir sorunuz veya belirtmek istediğiniz bir düşünceniz var mı?

Cinsiyetiniz: bayan () erkek () Yaşınız:.....

Eğitim Durumu: Branşınız:..... Kıdem:

SORULAR

1. TEOG sisteminin güçlü yönleri nelerdir?

2. TEOG sisteminin zayıf yönleri nelerdir?

Sonda sorular:

- TEOG sistemi öğrenci, öğretmen ve okul ilişkisini güçlendirmekte mi? Nasıl?
- TEOG sistemi okuldaki öğretmeni daha etkin hale getirmekte mi? Nasıl?
- TEOG sisteminin öğretmenin mesleki performansına etkisi nedir? Nasıl?
- TEOG sistemi okul dışı kurumlara ihtiyacı azaltmakta mı? Nasıl?
- Öğrenci başarısının değerlendirilmesinin zamana yayılması konusundaki düşünceler nelerdir?
- Telafi sınavı adı altında farklı sorularla yapılan sınav ölçme ve değerlendirmede sorun oluşturur mu? Nasıl?
- Çağdaş ölçme-değerlendirme yaklaşımına uygun mu? Neden?
- Alınan puanların hem yazılı notu hem yerleştirme puanı olması konusunda ne düşünüyorsunuz.

EK 5. KARS İL MERKEZİNE BAĞLI ORTAOKULLARIN BAŞARI SIRALAMASI

2016-2017 Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş 1. Dönem Ortak Sınav Sonuç Okul Bazlı									
İLÇESİ	OKULUN ADI	Sınavı Giren Öğrenci Sayısı	Türkçe Dersi Not Ortalaması	Matematik Dersi Not Ortalaması	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Not Ortalaması	Fen ve Teknoloji Dersi Not Ortalaması	T.C. İnkılap Tarihi Dersi Not Ortalaması	Yabancı Dil Dersi Not Ortalaması	Tüm Dersler Genel Okulun Not Ortalaması
Merkez	KAKUV	53	78,23	77,48	91,35	88,50	91,41	84,17	85,19
Merkez	Özel Çalık Hacı Ömer Ortaokulu	64	74,68	77,57	86,56	89,76	85,93	83,75	83,04
Merkez	Özel Çözüm Ortaokulu	39	62,25	62,18	83,85	80,93	73,97	69,87	72,17
Merkez	Dikme Ortaokulu	16	65,625	50,00	86,5625	80,3125	73,75	65,625	70,31
Merkez	Fevzi Paşa Ortaokulu	235	60,28	56,43	75,94	75,32	68,05	67,45	67,25
Merkez	Cumhuriyet Ortaokulu	18	60,55	38,61	76,94	81,38	71,94	59,44	64,81
Merkez	Kilimbeli Ortaokulu	26	55,76	43,46	80,76	76,73	67,50	60,38	64,10
Merkez	İstiklal Ortaokulu	20	53,75	53,25	80,25	57,05	63,50	63,50	61,88
Merkez	Karı İmam Hatip Ortaokulu	80	54,33	50,91	77,44	67,46	65,19	53,24	61,42
Merkez	Ziya Gökalp Ortaokulu	142	54,33	49,21	72,77	72,70	60,52	58,84	61,39
Merkez	Kasım Karapınar	42	52,31	46,76	71,83	66,57	65,63	59,04	60,35
Merkez	GAMP Ortaokulu	103	53,16	45,25	68,92	75,61	63,52	53,72	60,03
Merkez	Mihribey Ortaokulu	114	51,67	43,55	66,32	70,04	56,86	59,77	58,03
Merkez	Yenişehir Ortaokulu	89	51,20	47,4	65,21	65,00	61,07	50,48	56,73
Merkez	M. Akif Ersoy Ortaokulu	49	48,55	43,17	65,06	66,75	59,77	48,25	55,25
Merkez	Kaçık Yusuf İlk Ortaokulu	10	51,00	34,50	72,00	65,00	57,00	48,50	54,67
Merkez	Aydınhan Ortaokulu	13	53,46	39,61	72,69	54,61	65,76	39,58	54,28
Merkez	Dece Korkut Ortaokulu	31	44,03	40,80	63,87	56,45	53,54	52,9	51,93
Merkez	Cevriye Tatlı Ortaokulu	87	46,01	44,10	61,01	55,5	50,31	49,9	51,13
Merkez	30 Ekim TOKİ DO.	45	46,44	40,44	62,62	62,44	45,22	46,44	50,6
Merkez	ŞAİK YBO	83	46,32	39,93	60,18	56,20	50,30	50,30	50,53
Merkez	Çiğirgan Ortaokulu	17	44,7	31,17	60,58	59,41	51,17	51,76	49,79
Merkez	Yolağan Cumhuriyet orta okulu	20	48,00	40,00	62,25	58,00	49,25	39,21	49,45
Merkez	Akbaşı Ortaokulu	12	42,08	38,33	54,58	59,58	51,66	47,08	48,88
Merkez	Aydın Tanrıverdi OO.	51	40,49	40,68	61,47	62,54	48,62	31,67	47,91
Merkez	Bağcıkköy 60. yıl YBO.	71	41,4	35,63	62,88	57,46	44,15	38,42	46,65
Merkez	Öğulu Ş.İ.S Ortaokulu	50	38,2	33,5	58,10	58,4	50,9	38,5	46,26
Merkez	Esenköy Şehit Bedri Sıran OO.	29	41,37	32,58	58,10	58,96	48,96	37,06	46,17
Merkez	Esenyazı Ortaokulu	13	42,69	31,15	56,92	50,76	43,46	40,83	44,30
Merkez	Hacı Salt İbeyi İHO.	15	39,33	25,66	58,00	50,00	52,00	31,00	42,66
Merkez	Çakmak Ortaokulu	18	37,22	26,94	54,16	55,55	46,11	34,7	42,44
Merkez	Kocabüyük Ortaokulu	12	41,25	32,91	48,75	43,75	45,00	43,00	42,44
Merkez	Agadeve Ortaokulu	17	36,7	39,1	49,4	42,3	39,4	39,4	41,05
Merkez	Halefoğlu Cumhuriyet O.	56	36,34	28,03	45,625	53,00	39,9	38,207	40,18
Merkez	Eğmeyaz Ortaokulu	11	47,27	38,63	68,18	65,45	58,18	34,54	52,04
Merkez	Verimli Ortaokulu	11	38,60	30,00	39,09	38,60	30,04	32,50	34,81
Merkez	Cemre Şht. Tahsin Ortaokulu	45	33,55	26,04	34,75	31,06	40,00	46,00	35,23
Merkez	Subatan Ortaokulu	15	46,33	49,33	66,33	70,33	58,66	68,33	59,89
TOPLAM		1769	48,75	42,18	65,29	62,24	56,53	50,24	54,35

EK 6. FORMLARININ İL GENELİNDE UYGULAMASI İÇİN İZİN BELGESİ

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 52819928-300.99-E.16306
Konu :Anket İzni

26/10/2016

İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Anabilim Dalınız Yüksek Lisans öğrencisi Tülin HÜNDÜR'ün Kars İli Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı merkez ortaokullarda yapacağı anket çalışması ile ilgili yazışmalar yazımız ekinde sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Doç.Dr.Özlem GÜRSOY KOL
Enstitü Müdür V.

Ek : 10 Sayfa

İlgiliye Zetliş edelim
Özlem
27.10.2016

Bu belge 5070 sayılı e-İmza Kanununa göre Doc. Dr. Ozlem GURSOY KOL tarafından 26.10.2016 tarihinde e-imzalanmıştır. Evrağınızı <http://194.27.41.38/E-İmza/Default.aspx> linkinden 958EB89AX1 kodu ile doğrulayabilirsiniz.

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

Sayı : 76878310-903.07.01-E.16079
Konu : Anket Çalışması

24/10/2016

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 23/09/2016 tarih ve E.13591 sayılı yazınız.

Enstitünüz Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Tülin HÜNDÜR'ün "Temel Eğitimde Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sistemine İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Veli Görüşleri" konulu tez çalışması kapsamında İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı merkez ortaokullarda anket çalışması yapabilmesine ilişkin Kars Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 18.10.2016 tarih ve E.11558001 sayılı Valilik Makam onayı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr.Mükremin Özkan ARSLAN
Rektör Yardımcısı

Ek :
Valilik Makam Onayı (1 sayfa)
Mühürlü Anket Forumları ve Ölçekler (9 sayfa)

Adres : Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü
Personel Daire Başkanlığı 36100 KARS
: 0 (474) 225 11 64
ta : personel36@kafkas.edu.tr

Ayrıntılı Bilgi için irtibat: Zeynal KILIÇ
Dahili: 0 (474) 225 11 50/1044
Fax : 0 (474) 225 11 65
Elektronik Ağ: www.kafkas.edu.tr

Bu belge 5070 sayılı e-İmza Kanununa göre Prof. Dr. Mukremin Ozkan ARSLAN tarafından 24.10.2016 tarihinde e-imzalanmıştır. Evrağınızı <http://194.27.41.38/E-Imza/Default.aspx> linkinden 56F8ACDBX0 kodu ile doğrulayabilirsiniz.

T.C.
KARS VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 91782061-604-E.11558001
Konu : Anket Çalışması

18.10.2016

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Personel Daire Başkanlığı)

KARS

İlgi: a) 30/09/2016 tarih ve 14182 sayılı yazı.

b) 17/10/2016 tarih ve 11476118 sayılı Valilik Makam Onayı.

İlgi (a) sayılı yazınıza istinaden, Üniversiteniz, Fen Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Tülin HÜNDAR'ın "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sistemine İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Veli Görüşleri" konulu tez çalışması kapsamında İlimiz Merkez İlçede bulunan Ortaokullarda anket çalışması uygulayabilmesi ile ilgili ilgi (b) sayılı Valilik Makam Onayı ile mühürlü anket forumları ve ölçekler yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Gökhan ALTUN
İl Millî Eğitim Müdürü

Eki:

Valilik Makam Onayı (1 sayfa)

Mühürlü Anket Forumları ve Ölçekler (9 sayfa)

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır

[Signature] 19.10.2016

Cumhuriyet Mah. Hükümet Konağı 36100/KARS
Elektronik Ağ: <http://kars.meb.gov.tr>
e-posta: stratejigelistirme36@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: O.İGDIR -Teknisyen
Tel: (0 474) 2128226 (167)
Faks: (0 474) 2128229

Bu belge 5070 sayılı e-İmza Kanununa göre Prof. Dr. Mukremin Ozkan ARSLAN tarafından 24.10.2016 tarihinde e-imzalanmıştır. Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 92be-9494-3070-844a-d4ae kodu ile teyit edilebilir. Evragınızı <http://194.27.41.38/E-Imza/Default.aspx> linkinden 56F8ACDBX0 kodu ile doğrulayabilirsiniz.

T.C.
KARS VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 91782061-604-E.11476118

17/10/2016

Konu: Anket Çalışması

VALİLİK MAKAMINA
KARS

Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü Fen Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Tülin HÜNDAR'ın "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sistemine İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Veli Görüşleri" konulu tez çalışması kapsamında İlimiz Merkez İlçede bulunan Ortaokullarda anket çalışması uygulayabilmesi ile ilgili Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü Personel Daire Başkanlığı'nın 30/09/2016 tarih ve 14182 sayılı yazıları ile belirtilmektedir.

Söz konusu Araştırma ile ilgili Ölçekler, Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri" konulu 2012/13 Nolu Genelgeleri gereğince oluşturulan komisyon tarafından incelenmiş olup, İlimiz Merkez İlçede bulunan Ortaokullarda eğitim ve öğretimi aksatmayacak şekilde, okul yönetiminin gözetiminde gönüllülük esasına dayalı olarak uygulanması ve sonucunda CD ortamında Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Şubesine teslim edilmesi Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Gökhan ALTUN
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
17/10/2016

Mehmet Halis AYDIN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Güvenli Elektronik imza
Aslı ile Aynıdır

17.10.2016

Cumhuriyet Mah. Hükümet Konagı 36100/KARS
Elektronik Ağ: <http://kars.meb.gov.tr>
e-posta: stratejigelistirme36@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: O.İÇDIR -Teknisyen
Tel: (0 474) 2128226 (167)
Faks: (0 474) 2128229

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinde kontrol edilebilir. Bu belge 5070 sayılı e-İmza Kanununa göre Prof. Dr. Mehmet Halis AYDIN tarafından 17.10.2016 tarihinde e-imzalanmıştır. Evrağınızı <http://194.27.41.38/E-İmza/Default.aspx> linkinden 56F8ACDBX0 kodu ile doğrulayabilirsiniz.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Tülin HÜNDÜR

Doğum Yeri ve Tarihi : Çıldır / 01/01/1992

Yabancı Dili : İngilizce

İletişim (E-Posta) : tlnhndr75@gmail.com

Eğitim Durumu (Kurum ve Yıl) :

Lise : Çıldır Çok Programlı Anadolu Lisesi

Ön lisans : Anadolu Üniversitesi Açıköğretim
Fakültesi Laborant ve Veteriner Sağlık

Lisans : Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim
Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği

Yüksek Lisans : Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi
İlköğretim Anabilim Dalı Fen Bilgisi
Eğitimi

Çalıştığı Kurum/Kurumlar Ve Yıl : 2015-2016 Eğitim Öğretim Yılı Şehit
Öğretmen Sezgin Yolcu Yatılı İlköğretim
Bölge Okulu
2016-2017 Kafkas Üniversitesi Sürekli
Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkez
Müdürlüğü